BHOLANATH COLLEGE ANNUAL MAGAZINE

41st Issue

श्रद्धावान लभते ज्ञानम्

भोलानाथ कलेज

B. N. College, Dhubri, Assam

Editor : S. R. Chowdhury

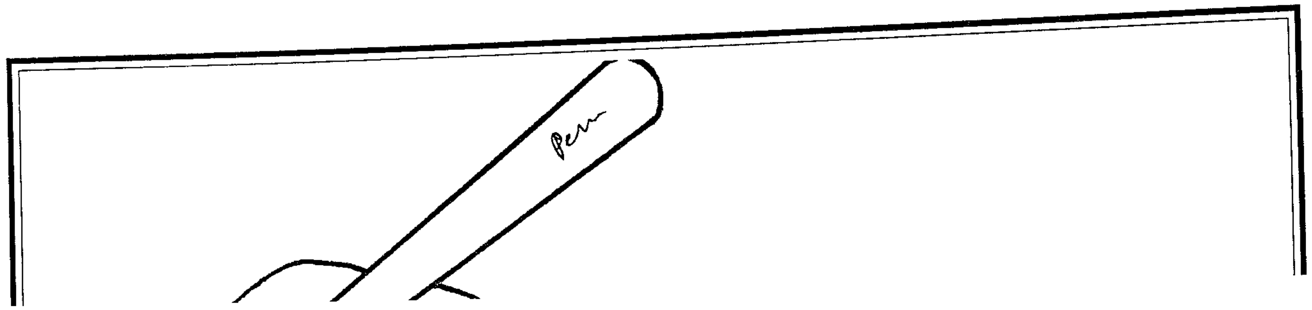

By
Shohidur Rahman Chowdhury
Magazine Secretary,
Bholanath College, Dhubri.
2000-2001

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়

ধুবুৰী (অসম)

৪১ তম

বাৰ্ষিক আলোচনী

অধ্যাপক আব্দুল্লাহ
তত্ত্বাৱধায়ক অধ্যাপক

শ্বহীদুৰ ৰহমান চৌধুৰী
আলোচনী সম্পাদক

২০০০ - ২০০১

EDITORIAL BOARD

41st B. N. College Magazine
2000-2001

President : Dr. A. E. Md. K. Zaman, M.Sc., Ph.D.
Principal, B. N. College, Dhubri.

Vice President : Prof. G. N. Goswami,
Vice Principal, B. N. College, Dhubri.

Prof-in-charge : Prof. Abdullah,
Department of Arabic.

Editor : Shohidur Rahman Chowdhury,
Magazine Secretary.

Members :

1. Prof. B.U. Ahmed,
2. Prof. S. Huda,
3. Prof. Dilip Kr. Ghosh,
4. Prof. S. Ali,
5. Prof. B.C. Talukdar,
6. Prof. A. M. Mondol,
7. Dr. Mohan Roy,
8. Dr. Samir Jha,
9. Prof. K.K.Das,
10. Prof. U. Sharma,
11. Prof. M. J. Ali Prodhani,
12. Prof. D. Chakraborty,
13. Dr. K.C. Das,
14. Dr. N.C.Baruah,
15. Dr. D. Adhikary,
16. Shri D.K.Das(Librarian),
17. Shri A. Mazid(S.A.)
18. M.Sk.(U.D.A.)
19. A. Z. Ahmed (G. Secretary),
20. Daniel Hassan(Student)

Cover Page : **Editorial Board.**

Cover Page Printing : **The EXBO Printers, Dhubri.**

D.T.P. Composing & Designing : **Shri Debashish Dhar Chowdhury (Raja), B.A.**
Ex-Student of B. N. College, Dhubri.

Assistant Composer : **Md. Sameer Ahmed (John), B.Sc. Part-I.**

Printed & Published by : **The EXBO Printers, Dhubri.**
G.T.B. Road, Dhubri : Assam.
Phone No. 03662 - 30497

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচিছোঁ তেখেতলৈ যি গৰাকী মহান ব্যাক্তিৰ স্মৃতি ৰক্ষাৰ্থে প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, সেই গৰাকী হিতাকাঙ্খী জমিদাৰ ভোলানাথ চৌধুৰী দেৱক, যি সকল ব্যাক্তিৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰমেৰে শিক্ষাৰ বন্তি উজলি উঠি এই অঞ্চল পোহৰালে, যি সকলে ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নৰে পৰা বিভিন্ন দিশত সেৱা আগবঢ়াই গ'ল, সেই সকল স্বৰ্গগত ব্যাক্তিলৈ। গুজৰাটৰ ভূমিকম্পত মৃত্যুক সাৱটি লোৱা হেজাৰ বিজাৰ মানুহ, অসমীয়া সাহিত্যৰ মহান সাহিত্যিক ছৈয়দ আব্দুল মালিক, আমেৰিকাৰ ৱৰ্ল্ড ট্ৰেড্ ছেন্টাৰ আৰু পেন্টাগনত সন্ত্ৰাসবাদৰ চিকাৰ হোৱা নিৰীহ লোকসকল, লগতে জ্ঞাত-অজ্ঞাত শিল্পী, সাহিত্যিক, বুদ্ধিজীৱি আদিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

শহিদুৰ ৰহমান চৌধুৰী,
সম্পাদক, বি. এন. কলেজ
ছাত্ৰ একতা সভা

আলোচনীৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক হিচাবে দু-আষাৰ

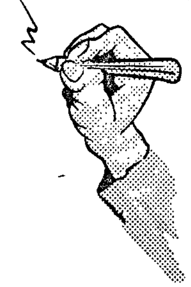

আব্দুল্লাহ,
অধ্যাপক, আৰবী বিভাগ,
বি.এন. কলেজ, ধুবুৰী।

যুগে যুগে সাহিত্যক জাতিৰ দাপোন ৰূপে অভিহিত কৰি অহা হৈছে। এখন দাপোনে যেনেকৈ এক অকৃত্ৰিম প্ৰতিবিম্ব দান কৰে ঠিক তেনেদৰে সাহিত্যৰ জৰিয়তে এটা জাতিৰ সৃষ্টি প্ৰতিভা, ভাৱধাৰা, প্ৰমূল্যবোধ অকৃত্ৰিম ৰূপত প্ৰকাশ পায়। প্ৰকৃতাৰ্থত এটা জাতিৰ সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ অধ্যয়নৰ জৰিয়তে জাতিটোৰ সমূহ দিশ পোহৰলৈ আহে। সাহিত্যৰ পৰিষৰ বিকাশ তথা অনুশীলনেই বিভিন্ন জাতি, ব্যক্তি, প্ৰতিষ্ঠান- অনুষ্ঠানৰ সহায়ক হব পাৰে। তেনেদৰে সাহিত্যিকৰ বাৰ্তা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ মাজলৈ কঢ়িয়াই লৈ যাব পাৰে। আলোচনী সাহিত্যই লেখাৰুক লাহে লাহে সমাজত প্ৰতিষ্টা কৰি জগতৰ এজন শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিকৰ আসনত প্ৰতিষ্ঠিত কৰাত সহায়ক হব পাৰে। ন-লেখাৰুৰ বাবে আলোচনীয়েই সাহিত্য অনুশীলনৰ মঞ্চ বুলি কব পাৰি কাৰণ আলোচনীৰ পাতত লেখা-মেলা কৰাৰ ফলত লেখাৰুৰ মনত সাহিত্যৰ সৃষ্টিশীল গুণ দিনে দিনে বৃদ্ধি পায় আৰু উৎসাহিত হৈ নিজকে প্ৰগতিৰ পথত আগবঢ়াই নিবলৈ যত্নপৰ হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত ওতঃপ্ৰোত ভাৱে জড়িত আৰু ইয়ে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লিখিবলৈ উদ্‌গনি দিয়ে, প্ৰেৰণা যোগায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশৰ সুযোগ দান কৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। একবিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দশকত শিক্ষাৰ ন-ন দিশ উন্মোচিত হৈছে আৰু জ্ঞানৰ নতুন নতুন ক্ষেত্ৰ মুকলি হৈছে। এই নতুন ক্ষেত্ৰবোৰত আমাৰ উঠি অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৰ চিন্তাশক্তি কেনেকৈ ধৰা পৰিছে আৰু তেওঁলোকে এই সমন্ধে কি ভাৱিছে, কেনেকৈ ভাৱিছে ---- এই আটাইবোৰেই নগ্ন প্ৰকাশ ঘটে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীত।

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয় নামনি অসমৰ ভিতৰত এখন পুৰণি অনুষ্ঠান হিচাপেই দেশৰ তথা জাতিৰ ভৱিষ্যতৰ গুৰিধৰোঁতা সকলৰ সংগম স্থল য'ত বিজ্ঞান আৰু ক'লা বিভাগৰ বিষয়বোৰ অধ্যয়ন আৰু শিক্ষাদান কৰা হয়।

এখন সৰ্ব্বাংগ সুন্দৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰা সহজ - সাধ্য কাম নহয় যদিও এই মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে পূণ্যভূমিত প্ৰত্যেক বিভাগৰ শিক্ষাগুৰু সকলোৰে লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে লিখনী প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে আগ্ৰহী হোৱাত সমল-সম্ভাৰৰ কোনো অসুবিধা অনুভৱ হোৱা নাই। বৰং আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ লেখাৰু সকলোৰ সুন্দৰ আৰু উচ্চ ভাৱসম্পন্ন লিখনী অধিক পৰিমাণে উপলব্ধ হোৱা হেতুকে বিভাগীয় শিক্ষাগুৰু সকলোৰ দ্বাৰা সেইবোৰ বাছনি কৰি লোৱা হৈছে। আমাৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ শ্ৰীমান দেবাশীষ ধৰ চৌধুৰী (ৰাজা), বি.এ., এই আলোচনীখন কম্পিউটাৰত সজাওঁতে যিমান সম্ভৱ লিখনীবোৰ অধিক পৰিমাণে প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে সহায় কৰিছে। সেই বাবে অতি কম লেখাৰুৰ লিখনী হে প্ৰকাশৰ পৰা বাদ পৰিছে।

মই আলোচনীখনৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক হিচাপে অনুভৱ কৰিব পাৰিছোঁ যে এই আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ ভূমিকাৰ লগতে আলোচনী সম্পাদক (শ্বহিদুৰ ৰহমান চৌধুৰী)ৰ প্ৰচেষ্টাই প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগাইছে। যদিও কেতিয়াবা সৰু-সুৰা সমস্যাই আগভেটি ধৰিছিল তেতিয়া সকলোৰে সহায় আৰু সৎউপদেশৰ আগত সমস্যাই ভেটো দি ৰাখিবপৰা নাই। আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ বাবে মই ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু ড. আবু ইউছুফ মুহাম্মদ খাইৰুজ্জামান মহোদয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু শ্ৰী গিৰীন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী মহোদয়ক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্যৰ লগতে আলোচনীখন প্ৰস্তুত আৰু প্ৰকাশৰ বাবে সহায় কৰাৰ কাৰনে এই কলেজৰ অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰী দেৱাশীষ চক্ৰৱৰ্তী, ড. মোহন ৰায়, ড. সমীৰ ঝা, মিৰজাহান আলী প্ৰধানী, উপেন্দ্ৰজীত শৰ্মা আৰু নূৰহোসেন মহোদয় সকলোক মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আকৌ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু অধ্যাপক, অধ্যাপিকা বৃন্দ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী সকলোৰ সহযোগীতাৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। **দি এক্সবো প্ৰিন্টাৰচে** আলোচনীখন সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ বাবে তেওঁলোকক ধন্যবাদ জনালোঁ।

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অজানিতে যদি কোনো ভুল-ত্ৰুটি আপোনালোকৰ দৃষ্টিগোচৰ হয়, তাৰবাবে মই ক্ষমা প্ৰাৰ্থী। শেষত সকলোৰে মঙ্গল আৰু শান্তি কামনা কৰি আপোনালোকৰ সহানুভূতি আৰু আশীৰ্ব্বাদৰ আশাৰে বিদায় মাগিছোঁ।

***

সম্পাদকীয়

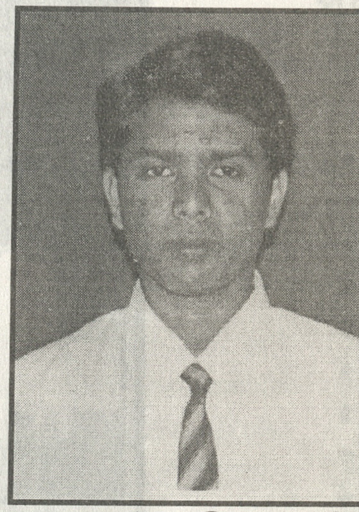

মহামানৱ সকল ধন, সম্পত্তি, ঐশ্বৰ্য্য-বিভূতি আদিৰ প্ৰতি চৰম উদাসীন। তেওঁলোক সমাজৰ দৰিদ্ৰতম মানুহ হলেও কৰ্তব্যবোধ আৰু মানৱপ্ৰেমৰ মাজেৰে তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰৰ উৎকৰ্ষতাৰ প্ৰতিফলন ঘটে। মানৱতাৰ দুখ মোচনৰ বাবে তেওঁলোকে চিন্তা চৰ্চ্চা কৰে। ধন-সোণ ঘটাৰ দৰে তুচ্ছ কথা ভৱাৰ সময় তেওঁলোকৰ নাই। অথচ তেওঁলোকেই পৃথিবীৰ আটাইতকৈ সুখী মানুহ।

কেৱল ধন সম্পত্তিৰে এজন মানুহ সুখী নহবও পাৰে। ঠিক যেনেদৰে ঐশ্বৰ্য্য-বিভূতিৰে ভৰা হ'লেও দেশ এখন প্ৰকৃতাৰ্থত সুখী আৰু সমৃদ্ধ নহবও পাৰে। এখন সমাজ, এটা জাতি আৰু এখন দেশ গঢ়িবৰ বাবে কিছুমান মননশীল চিন্তা-চৰ্চ্চা কৰা মানুহৰ অতিকে প্ৰয়োজন। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে এনে সুস্থ চিন্তা-চৰ্চ্চা কৰা পুষ্ট লোকৰ সংখ্যা ক্ৰমাৎ কমি আহিছে। যুক্তি আৰু চিন্তা চৰ্চ্চাৰে কাম কৰা মানুহৰ সংখ্যা যিমানেই কমি আহিব, আবেগ আৰু উদ্ভণ্ডালিৰ সীমা সিমানেই চেৰাই যাব। আবেগ আৰু উদ্ভণ্ডালিৰ ফলশ্ৰুতি যে শূন্য এই কথা এতিয়া মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিবৰ হ'ল। এটা নতুন প্ৰভাতৰ বাবে, এখন নতুন সমাজৰ বাবে আৰু সুস্থ চিন্তা-চৰ্চ্চাৰে কাম কৰিবৰ বাবে সমাজৰ প্ৰতিজন নাগৰিকে অধ্যায়নৰ যোগেদি সাহস আৰু মনোবল গোটাবৰ হ'ল।

আজি আমাৰ সমাজৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ বিলাকত অনেক ঋণাত্মক চিন্তা-চৰ্চ্চই গা-কৰি উঠিছে। সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক, সাহিত্য সংস্কৃতি আদি সমাজৰ সকলো স্তৰতে এক দুঃসময়ে বেৰি ধৰিছে। হিংসা, দুৰ্নীতি, ভেদ-নীতি, অসূয়া-অহংকাৰ,অপ-সংস্কৃতি আদিয়ে অসম তথা ভাৰতীয় সমাজক ক্ৰমান্বয়ে গ্ৰাস কৰি আহিছে।

সম্প্ৰতি শৈক্ষিক পৰিবেশও ক্ৰমাৎ কেনা লগা বিধৰ হৈ আহিছে। পৰীক্ষা-গৃহত দুৰ্নীতি, বিভিন্ন পৰীক্ষাৰ ফলাফল ঘোষণাত বিলম্ব, ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ মধুৰ সম্পৰ্কৰ অৱনতি, গৃহ-শিক্ষাৰ প্ৰৱনতা বৃদ্ধি পাঠ্যক্ৰম অসমাপ্তি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শ্ৰেণীত উপস্থিতিৰ ক্ৰম হ্ৰাসমান অৱস্থা,ৰাজনীতিৰ প্ৰভাৱ আদিয়ে সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশত অন্তৰায়ৰ সৃষ্টি কৰিছে বুলি ভাবিবৰ থল আছে। এনে এক পৰিবৰ্তিত পৰিস্থিতিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভূমিকা কি হব ? তেওঁলোকে সমাজৰ সাম্প্ৰতিক পৰিবৰ্তনকে নতশিৰে স্বীকাৰ কৰিবনে এক দৃঢ় দৃষ্টিভংগীৰে সমাজৰ ভুল ত্ৰুটি বোৰ উদঙাই দিব ? সমাজৰ প্ৰতি থকা বিপুল দায়িত্বৰ কথা অনুভৱ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সমাজৰ এই অনিয়মবোৰৰ বিৰুদ্ধে সদা জাগ্ৰত হবৰ হৈছে।

নতুন প্ৰজন্মৰ সন্মুখত মুকলি হৈ আছে নতুন দিগন্ত। সেয়ে আমাৰ নৈতিক দায়িত্ব সাহিত্যক কোনো ধৰণৰ আঁৰকাপোৰৰ অন্তৰালত নাৰাখি অনুশীলনৰ মাজেৰে এক বিশেষ মাত্ৰা সংযোজন কৰা। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল গভীৰ অধ্যয়নত ব্ৰতী হওক। দ্বিধাহীন ভাবে হাতত কলম তুলি লওক। সমাজ গঢ়াৰ এই মহান আদৰ্শক সাৰোগত কৰি তেওঁলোক নেপথ্যৰ নায়ক হওক। এই কামনাৰে সম্পাদকীয় কলম সামৰিছোঁ।

"জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়"

'ধন্যবাদেৰে'
(আলোচনী সম্পাদক)
শ্বহিদুৰ ৰহমান চৌধুৰী

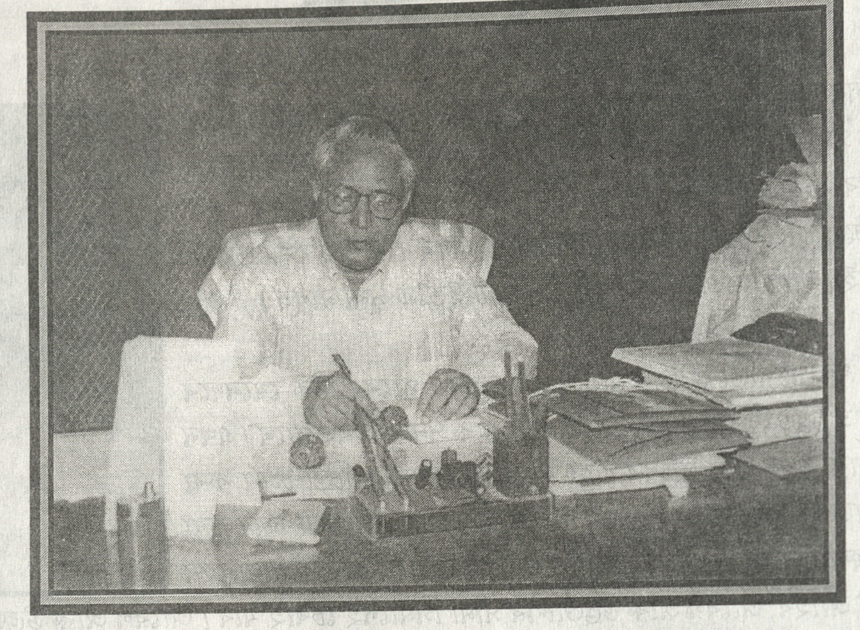

Dr. A. E. Md. K. Zaman, M.Sc., Ph. D.,
Principal, B. N. College, Dhubri

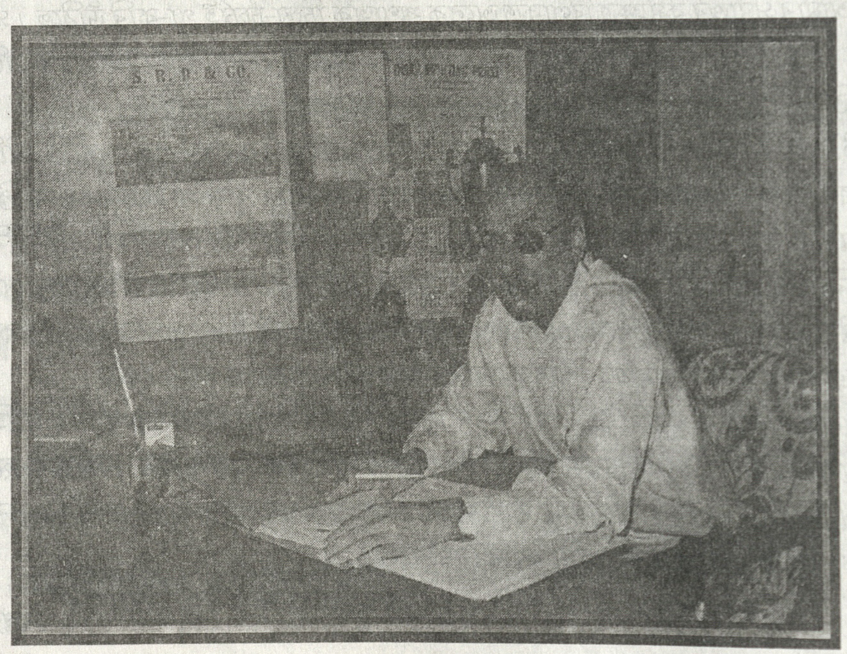

Mr. G. N. Goswami, M.A.
Vice Principal, B. N. College, Dhubri

সূচীপত্ৰ

অসমীয়া বিভাগ

কবিতা কানন

পৃষ্ঠা

কালৰ ৰূপৰেখা	নাজমা ছুলতানা, (বি.এছ.ছি. ১ম বৰ্ষ)	১
খঙৰো যে প্ৰয়োজন	ইমদাদুল ইছলাম, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	২
শেষ চিঠি	দেৱান মেহবুব আহমেদ, (বি.এছ.ছি. ৩য় বৰ্ষ)	২
মোৰ কবিতা	ৰুকশানা আহমেদ, (বি.এ. ১ম বৰ্ষ)	৩
হত্যাকাৰীলৈ এখন চিঠি	মাহমুদুল ইছলাম, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	৩
প্ৰেমৰ পৃথিৱী	এম. এ. মন্নাফ, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	৪
পৰিচয়	মোঃ ইয়াকুব মোল্ল্যা, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	৪
তুমি হাহিঁলে	সেখ ফিৰোজুৰ ৰহমান, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ)	৫
সম্পৰ্ক	তপতি পাল, (বি.এ. ১ম বৰ্ষ)	৫
সপোনৰ প্ৰেমিকা	আক্ৰামূল আমিন প্ৰধানী,(বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	৬
মোৰ হৃদয়ৰ আহ্বান	ছামছোদ্দোজা মোল্ল্যা, (বি.এ. ৩য় বৰ্ষ, কলা)	৬
বন্ধুৰ বিচ্ছেদ	সাজেদা খাতুন, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	৭
বৈধব্য জীৱন	আক্ৰামূল প্ৰধানী, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	৭
মোৰ প্ৰিয় অসমী আই	মোঃ জাকিৰ হোছেন, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	৮
মই ভাৰতীয়	সাদেক আখতাৰ, (বি.এ. ২য় বৰ্ষ)	৯
শিক্ষা আৰু ছাত্ৰ	মোঃ ৰিয়াজুল হোছেন (বি.এ. ৩য় বৰ্ষ)	৯
আজিৰ সমস্যা	শ্ৰী উমাচৰণ ৰয়, (বি.এ. ৩য় বৰ্ষ)	১০
জোনাকীৰ মেল	দানিয়েল হাচান শ্বেখ, (বি.এছ.ছি. ৩য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১১
মৰমী তোমালৈ	আসিফ ইকবাল মোল্যা আৰু খালেদুল ইছলাম(মুন)	১১
বন্ধু	কামৰুণ নেহাৰ, (বি.এছ.ছি. ১ম বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১২
তুমি আহিবা	নিখিলেশ সৰকাৰ,(বি.এছ.ছি. ৩য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১২
সপোন দেখোঁ মই	মোস্তফা জামান,(বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	১৩
প্ৰেয়সী লৈ	গোলাম নবী আজাদ, (বি.এ. ১ম বৰ্ষ)	১৩
তুমি আহিবা	মোঃ ৰেজাউল কৰিম, (বি.এছ.ছি. ৩য় বৰ্ষ)	১৪
মনালিছা	ফাৰুক মোঃ খুৰশিদ আলম, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১৪
তোমাৰেই অপেক্ষাত	ৰোজ প্ৰধানী, (বি.এ. ১ম বৰ্ষ, কলা)	১৫
শান্তি	সেখ লোকমান হুছেইন, (উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১৫
অনুপ্ৰেৰণা	মোঃ মনোৱাৰ হুছেইন	১৬
বিজয়ী মাতৃভূমি	মোঃ হোচেন আলি সেখ, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ)	১৭
ভিক্ষা	মিৰ উদ্দিন, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ, গণিত)	১৭
সপোনৰ পাখী	আজিবৰ ৰহমান সৰকাৰ, (বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ)	১৮
অপেক্ষা	মোঃ ওয়াহেদুৰ ৰহমান, (উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	১৮
হৃদয় বিচাৰি	জাহাঙ্গিৰ আলম সৰকাৰ,(উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ, কলা)	১৯
তোমালৈ মৰম	বি. জেঠ. আহমেদ, (বি. এ.২য় বৰ্ষ)	১৯

সূচীপত্ৰ

গল্প গুচ্ছ

		পৃষ্ঠা
পুতুলৰ বিয়া	মোঃ ৰেজাউল কৰিম, (স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, ইংৰাজী)	২০
বেচেৰী ছোৱালী জনী	হাবিবুৰ ৰহমান চৰকাৰ, (স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	২৫
ঘাতকৰ পদোন্নতি	ফাৰুক আহমেদ, (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	২৭
বাস্তৱ অপেশ্বৰীৰ নগ্ন প্ৰেম	গোলাম নবী আজাদ, (স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)	২৯
প্ৰেম ঠিক ডাবৰৰ দৰে	ফাৰুক মোঃ খুৰশিদ আলম,(উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ,)	৩২
নিশাৰ পোহৰ	জাকিৰ হোচেইন, (স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ)	৩৬

প্ৰবন্ধমালা

শিক্ষা, সমাজ, সংস্কৃতি আৰু নীতিশিক্ষা	অধ্যাপক উপেন্দ্ৰ জিৎ শৰ্মা, (প্ৰৱক্তা অসমীয়া বিভাগ)	৩৯
কবি নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ 'দ্ৰৌপদী' কবিতাটিত এটি দৃষ্টিপাত	অধ্যাপক করুণাকান্ত দাস, (প্ৰৱক্তা অসমীয়া বিভাগ)	৪২
তথ্য অন্বেষণত ইন্টাৰনেট	ধৰনী কান্ত দাস, (গ্ৰন্থাগাৰিক)	৪৪
ক্ৰিকেট ঃ ভাৰত বনাম পাকিস্তান কিছু প্ৰাসঙ্গিক চিন্তা	নজৰুল প্ৰধানী, (স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ, কলা)	৪৮
আমাৰ মাজৰ অন্ধবিশ্বাস আৰু জীৱজন্তু	মোঃ হাবিবুৰ ৰহমান চৰকাৰ,(স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ, বিজ্ঞান)	৫১

ENGLISH SECTION

POEM

Thunderstorms of love	Abdus Sobur, (H.S. 2nd Yr., Science)	৫৩
The morning is yet to be seen	Sumit Kr. Singh,(B.Sc. Final Yr.)	৫৩
My Dream	Begum Nagma Ahmed, (H.S. 1st yr., Arts)	৫৪
The Warrior	Kazi Hasinoor Islam,(B.A. 2nd Yr.)	৫৪
True Friend	Soleman Hoque, (B.Sc. 2nd Yr.)	৫৫
For Some One	Md. Riazul Hussain,(B.A. 3rd Yr.)	৫৫
The Coolest Day	Ananya Bhakat, (H.S. 1st Yr.,Science)	৫৬
Life	Soma Sarkar,(B.A. 2nd Yr.)	৫৭
Freedom	Rukshana Ahmed,(B.A. 1st Yr.)	৫৭
Life	Ruhul Amin Mondol, (B.Sc. 2nd Yr.)	৫৮
Felling of A Banyan Tree	Shamsul Huda, Head of the Department English.	৫৮
Why	Mostafa Aminur Rahman, (B.Sc. Part-II)	৫৮

PROSE

Traditional Grammar Vs. Modern Grammar	Mir Jahan Ali Prodhani,(Lecturer, Deptt. of English)	৫৯
Biotechnology : A Revolution	Piyush Kr. Mishra,(Lecturer, Deptt. of Botany)	৬২
A brief life profile of Dr. A.E. Md. K. Zaman, M.Sc., Ph.D. Principal, B.N. College.	Dilip Kumar Ghose, (Lecturer B.N.college)	৬৮

ENGLISH SECTION

PROSE

		পৃষ্ঠা
CRIES OF TRIUMPH AND DEFEAT IN HUMAN BEING "AN ALL TIME TRUTH"	Sumit Kumar. Singh, (B.Sc. 3rd Yr.)	৬৭
New Developments In Information Technology	Suman Singh,(T.D.C. 2nd Yr.)	৭০
FADING Identity of Woman	Husna Begum, (T.D.C. Part-I)	৭৩
Unity	Ganesh Barman, (T.D.C. Part-II)	৭৫
Peaceful Uses of Nuclear Energy	Manzira Begum, (T.D.C. 2nd Yr., Arts)	৭৭
The Question	Uma Charan Roy, (T.D.C. 3rd Yr.)	৭৯
My Ambition in life	Rupam Sil, (H.S. 2nd Yr.,Science)	৮১

हिन्दी बिभाग

कबिता

हे मां तू भारती	सुमित कुमार सिं (बि० एस० सि० तृतीय वर्ष)	৮৩
हिन्दी : हिन्दी दिवस	चन्दन कुमार गोयल,(बि० ए० तृतीय वर्ष)	৮৩
भारत की लड़की	सोलेमान हक,(बि० एस० सि० द्बितीय वर्ष)	৮৪
नशा	मनतोश प्रसाद,(बि० ए० प्रथम वर्ष)	৮৪
थोड़ी सी खुशी	अमित कुमार पान्डे,(बि० ए० प्रथम वर्ष)	৮৫

प्रबन्ध

चिंता कल की	ड० मोहन राय,(प्रवक्ता, हिन्दी बिभाग)	৮৬
गाँधीजी के सपणें की हिन्दी	ड० समीर कुमार झा,एम० ए०, पि०एच० डि०,(प्रवक्ता, हिन्दी बिभाग)	৯০
मदिरापान : एक सामाजिक कलंक	सुमित कुमार सिं,(बि० एस० सि० तृतीय बर्ष)	৯২
दहेज प्रथा : एक अभिशाप	सुमन सिं,(बि० ए० द्बितीय वर्ष)	৯৪
पेन फ्रेंड	तोफियत जामाल,(बि० एस० सि० द्बितीय वर्ष)	৯৬

বাংলা বিভাগ

কবিতা

যারা আজও চুপ করে থাকে	নিতু মনি সিঙ, (বি. এ. তৃতীয় বৰ্ষ)	৯৮
১লা জানুয়ারী	সোমা সরকার, (বি. এ. প্রথম বর্ষ)	৯৮
বাবা	নাজমা সুলতানা, (বি. এস. সি. প্রথম বর্ষ)	৯৯
স্বপ্ন পরীর দেশে	মনজিরা বেগম, (স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ)	১০০
কৌতুকাৱলী, প্ৰতিবেদন, চিত্ৰমালা বিভাগ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, ষ্টুডেন্টচ্ ইউনিয়নৰ সদস্য তালিকা		ক—ম

৪১ তম

বাৰ্ষিক আলোচনী

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী।

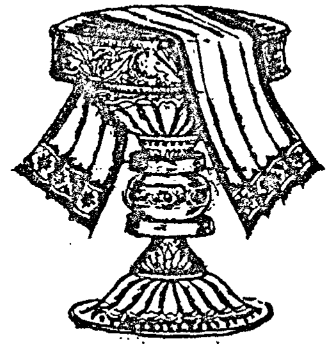

অসমীয়া বিভাগ

কালৰ ৰূপৰেখা

নাজমা ছুলতানা(ৰিণী)
বি.এছ.ছি প্ৰথম বৰ্ষ

কি নিৰ্মম এই কালবেলা
প্ৰতিটো খবৰতেই বিষাদ,
মানুহৰ আত্মাৰ কৰুণ ক্ৰন্দন।
জলবায়ু আজি বিষাক্ত
ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, বোমা আৰু --
পিষ্টলৰ অট্টহাস্যত ।
পৃথিৱী আজি ভৰি পৰিছে
দুৰ্নীতি, ভ্ৰষ্টাচাৰ, অসহায় বিভ্ৰান্ত
মানুহ আৰু ঠগ প্ৰৱঞ্চনাৰে।
আকাশৰ নীলাবোৰ যেন দূৰলৈ
বহু দূৰলৈ আঁতৰি গৈছে
আৰু তৰাবোৰ কত যে হেৰাই গৈছে ।
আজি,
দুষ্কৃত ৰহস্যৰ আবিৰ সানি
গেটৰ কাষত থিয় হৈ ৰয়
কোনোবা নিৰ্দোষ কিশোৰী,
কাষৰ ফুটপাথেৰে পাৰ হৈ যায়
এজাক উত্তনুৱা ডেকা, বতাহত এৰি থৈ যায় মাথো
কেইটামান অশ্লীল শব্দ, এমোকোৰা ধোঁৱা।
বিংশ শতিকাৰ এই যান্ত্ৰিক যুগত
মানুহ হৈ পৰিছে অমানুহ,
হেৰাই গেলাইছে সমস্ত মানৱীয়তাৰ আশ্বাস,
বতাহে বতাহে আজি দুখৰ হুমনিয়াহ

আজি হৃদয় ৰিক্ত হতাশা গ্লানি আৰু
নিৰাশাৰ ডাৱৰেৰে।
ডিগ্ৰী বা অৰ্হতাৰ আজি যেন
কোনো মূল্যই নাই,
ৰক্ষক হৈ পৰিছে আজি ভক্ষক,
সাধাৰণ নাগৰিকে বিশ্বাস কৰিব কাক ??
যি পৃথিৱীৰ মানুহক নতুন কৰি
গঢ়ি তুলিবৰ কাৰণে
এজনৰ পিছত এজনৰ আৱিৰ্ভাব হৈছে
এজনৰ পিছত এজন মহাপুৰুষ
হাঁহিমুখে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিছে
সেই পৃথিৱীৰ মানুহৰ আজি
কিয় ইমান অধঃপতন ?
কিয় ইমান অবক্ষয় ??
আহিবনে কেতিয়াবা
অকণমান সজীৱতা ?
লেশমান শান্তিৰ বন্যা ??

* * *

খঙৰো যে প্ৰয়োজন

ইমদাদুল ইছলাম,
বি,এছ,ছি,২য় বৰ্ষ

কাৰাগাৰৰ নিৰ্জন কোঠাতো
আজি নিৰ্জনতা নাই,
গুজৰি গুমৰি থাকে দেৱাল ভঙাৰ
সমদলৰ কঁপনিয়ে,
আঁউসীৰ আন্ধাৰবোৰ দেখোন
পোহৰৰ অন্য নাম হ'ল।
ক'ণ মানি জোনাকীজনীও জ্বলে
এহেজাৰ এটা সূৰ্য্য হৈ,
দিনবোৰ সচাই সলনি হ্ব ধৰিছে ত্বৰিত গতিত।
দুপাৰি মোৰ নিগনি যেন
দাঁতৰ মাজত চটফটাই আছে
স্বেচ্ছাচাৰী ৰজাৰ শোষন দণ্ড।
ক্ষমতাৰ কছৰৎ চলিছে নিতৌ ইয়াত,
জ্বলা টায়াৰৰ ধোঁৱাৰ মাজতো
হেৰাই নগ'ল স্বপ্নাতুৰ সুঠাম যুৱকৰ
কেচাঁ তেজ পোৱাৰ গোন্ধ।
ইস্পাত কঠিন মোৰ হাতৰ মুঠিত
গোট মাৰি ৰয় তেজ,
তেজত জিলিকি উঠে মুখ,
বহুজন মৃত সৈনিকৰ।
হে আগন্তুক একবিংশ শতিকা -
কম্পিউটাৰৰ যান্ত্ৰিক পোছাকেই সৰ্বস্ব নহয়;
আহিব খুজিছা যদি সচাই আহা
সলনিৰ দুৰ্বাৰ শক্তি সেনা খঙেৰে সৈতে
য'ত কান্দোনবোৰ খং হৈ বব
জীৱনৰ বুকুয়ে-বুকুয়ে।
ইখিনি খঙৰো যে আজি বৰ প্ৰয়োজন !

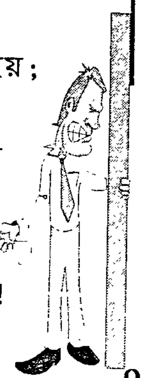

--০--

শেষচিঠি

দেৱান মেহেবুব আহমেদ,
বি.এছ.ছি.,৩য় বৰ্ষ

তাই আহিছিল
প্ৰেমৰ শব্দবোৰৰ,
অৰ্থ প্ৰকট কৰিবলৈ .....
যেতিয়া কলমেৰে নিগৰিছিল।
মই তোমালৈ
ভাল পোৱাৰ নিজৰা বোৱাম ;
তেতিয়া জন্ম হৈছিল --
হৃদয়ৰ একোণত ভাল পোৱাৰ .... ।
সেই ভাল পোৱাৰ বেদনা-কাতৰ
শব্দবোৰৰ ধ্বৰফৰনি,
মই আজিও উপলব্ধি কৰিছোঁ .....
আৰু ভাল পোৱাৰ বাস্তৱ সত্যবোৰ
শস্যৰ ৰূপত গজালি মেলক।
আজিও ভাল পোৱাৰ উচপিচ শব্দ
মই শুনিছো ... আৰু হয়তো বহুজনে !!
শব্দবোৰৰ কল কলনিত,
সহস্ৰজন প্ৰত্যয় গৈছে
সঁচাকৈ হৰিণী নয়নী হৈ,
বিশাল ভূখণ্ডত ভুমুকি মাৰি
আজি অদৃশ্য .... মোৰ হৃদয়ৰ আঁৰত।
ক্ৰন্দন সিক্ত হৈ মই,
অকালত হেৰুৱাই মোৰ সপোন,
নয়নৰ পানী-নিগৰাৰ বিকল্প নাই
অস্পষ্ট ৰহস্যময় কথাবোৰ
মোৰ চকুত থমকি ৰয়।
ধূসৰ আৱৰণে চকু দুটি ধৰিছে ঢাকি,
সেয়ে সকলোৰে কৰিছে একাকাৰ
তুমি কৰুণা নকৰিবা --
এয়ে --
প্ৰিয়তমা লৈ শেষচিঠি ।।

মোৰ কবিতা

ৰুকশানা আহমেদ,
বি.এ.,১ম বৰ্ষ

এতিয়া মোৰ কবিতাৰ বাবে আছে,
অলেখ ভঙা আচবাব ;
এতিয়া মোৰ কবিতাই হেৰুৱাইছে
নদী কিম্বা প্ৰেমৰ সংলাপ।

মই পাহৰিছোঁ ফুলৰ গান
আৰু ৰাতিৰ অভিমান,
মই নুশুনো নদীৰ কলৰোল
।কিম্বা নাৰীৰ ক্ৰন্দন।

ৰ'দে পোৱা পথাৰ,
অন্তৰ্হিত সেউজীয়া বননিৰ লহৰ,
স্তব্ধ নদী হাঁ হাঁ কৈ ছাটি ফুটি
নিমগ্ন দিনকাল।

আহক আহক এই বতৰত
ৰ'দে পোৱা মাটিলৈ বান।

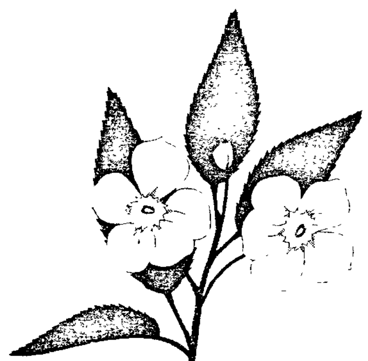

* * *

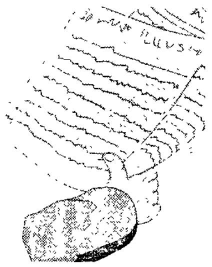

"হত্যাকাৰীলৈ এখন চিঠি "

মাহমুদুল ইছলাম ,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

প্ৰতিটো আৰ্জৰৰ বিনিময়ত
কি পোৱা তোমালোকে ?
এশ এটা ঘৃণাৰ ধন্যবাদ
নিজৰ বিবেকক বন্ধকত থৈ কাৰ বাবে
নিৰীহৰ বুকুলৈ টোৱাই দিয়া বন্দুক,
ইতিহাসৰ কলংকিত পাঠ পঢ়ি
সোঁৱৰাই দিব খুজিছা কি ?
তোমালোকৰ কপট হিংস্ৰতাত
উদয় হয় কাৰ ভাগ্য ?
তেজে ধোৱা মাটিৰে
সোণৰ অসম আমি নগঢ়োঁ,
তোমালোকৰ নামবোৰ
শতবাৰ মাটিলৈ থুৱাই দি
ইয়াৰ মানুহে গায়
ইয়াত মুক্তিৰ গান,
তোমালোকে কেতিয়াবা ভাবানে ?
মৃতকৰ হাড়ত গজিব
তোমালোকৰ বাবেও চিপ ।

প্ৰেমৰ পৃথিৱী

এম. এ. মন্নাফ (জাহিৰ),
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

য'ত দৃঢ়তা
তাতেই অস্থিৰতা
কিয় হয় এনেকুৱা
অবুজ জটিলতা ?

ভাল লাগে যাক
নাপাওঁ তাক
কিয় হয় এনে ব্যথা
এয়ে নেকি শোক গাথা ?

ফুলিছে ফুল গোলাপ
বকিছে প্ৰলাপ
সকলো হয় যদি ৰঙৰ আলাপ
তেন্তে কিয় নিলিখো সংলাপ ?

পৰিচয়

মোঃ ইয়াকুব মোল্ল্যা,
বি. এছ. ছি ২য় বৰ্ষ

তোমাৰ শুকান দেহত
এতিয়া যৌৱনৰ কান্তিৰ লহৰ
তোমাৰ প্ৰেয়সী
ৰূপহী ক্লিয়োপেট্ৰাৰ দেহ
এতিয়া ৰুক্ষ, শীৰ্ণ, কদাকাৰ।
তোমাৰ তৃণৰ গৃহ
আজি ৰাজ প্ৰাসাদ
তুহ জুই জ্বলোৱা
তোমাৰ পত্নীৰ হাতত
আজি সুবৰ্ণ ভৰাঁলৰ কাঠি।
তোমাৰ আদেশত
জনতাৰ দেহত
ৰক্তৰ ক্ষৰণ ঘটে।
তুমিও বন্ধ কোঠাত
এটি কেঞ্চা আঙুলিৰ বিষত
অসহায় হোৱা।
বুদ্ধিত বৃহস্পতি
তোমাৰ মগজুত
বিবুদ্ধিৰ কৰুণ মূহৰ্ত্ত আহে।
তুমি শিশু, তুমি যুৱক, তুমি বৃদ্ধ,
তোমাৰ অলক্ষিতে।
তোমাৰ ৰাজত্ব
তোমাৰ দাসত্ব
সমানে শৃঙ্খলিত।
তোমাৰ স্বপ্ন ৰঙীন
জীৱনৰ মায়া
তোমাৰেই
মৃত্যু শয্যাৰ নিশ্চিত কাণ্ডাৰী।
তুমি বাৰু কোন ?

* * * * *

তুমি হাহিঁলে

সেখ ফিৰোজুৰ ৰহমান,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

তুমি হাহিঁলে
কিয় বাৰু .... ?
মোৰ কেউ কাষে
জোনাকে হহাঁ যেন লাগে
তুমি উদাস হলে
কিয় বাৰু .... ?
মোৰ কেউ কাষে
এন্ধাৰে আৱৰা যেন লাগে
তুমি কথা কলে
কিয় বাৰু .... ?
মিঠা মিঠা সুৰ যেন লাগে
তুমি নিৰৱ হলে
কিয় বাৰু .... ?
হেজাৰ নিশাৰ নিস্তব্ধতাই
মোক আৱৰা যেন লাগে
তোমাক নেদেখিলে
কিয় বাৰু .... ?
হিয়া মোৰ বিষাদেৰে
উপচি পৰা যেন লাগে

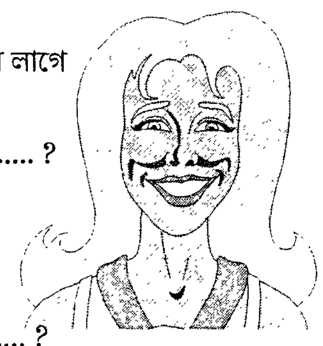

--ঃ--

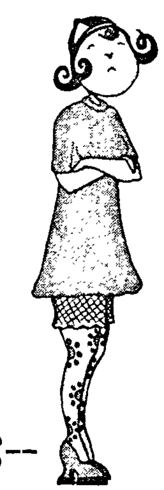

সম্পৰ্ক

তপতি পাল,
বি. এ. ১য় বৰ্ষ

মই জানো
তোমাৰ আৰু মোৰ সম্পৰ্ক
পলাসৰ জুঁই !
এটি হৃদয়ৰ !
কিছু প্ৰলাপ !
এটি কবিতাৰ
তোমাৰ বাবে
উজাৰ কৰি ছিলো
অস্থি, মজো !
মোৰ পৰিবেশ !
মাটি, পানী আৰু বায়ু
অকপটে ৰং সানিছা
ৰা - ম- ধে - নু - ৰ ;
হৃদয়ৰ নিভৃত কোণত
একান্ত বিলাপ।
আশ্চৰ্য্য নিষ্ঠাৰ
মোৰ বাবে
হয়তোবা উঠা নাই
তোমাৰ হাতত ফুল ;
বুকুৰ ওম !
এখন্তেক দৃষ্টি ৰুদ্ধ জানিও
নিঃশব্দে কথা পাতি যাঁও
তোমাৰ সতে
এতিয়াও ....
অনন্ত আত্মাৰ পিপা বিচাৰি।।

সপোনৰ প্ৰেমিকা

আক্ৰামূল আমিন প্ৰধানী,
স্নাতক ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

সিদিনা আছিল সপোনৰ ৰাতি
ভাবনা আছিল প্ৰেমৰ
সপোনতো লগ পালো তাইৰ
সপোনটো আছিল মৰমৰ।

জোনাক ৰাতিৰ ছয়া-ময়া পোহৰ
স্বৰগৰ অপেশ্বৰী যেন লাগে
যাওঁ কি নেযাওঁ কৈ কাষলৈ গ'লোঁ
সাবটি ধৰিল যেন প্ৰেম ৰোগে।

মুখখনি আছিল পূৰ্ণিমাৰ জোন
চকুযুৰি আছিল হৰিণি নয়না
চুলিবোৰ আছিল লুকাভাকু খেলা মেঘ
ওঠ দুটি হ'ল প্ৰেমৰ যমুনা।

বুকুখনি তাইৰ ঢৌ খেলোঁৱা
ওৰণিখন আছিল অৰ্ধনমা
হিয়া ভৰে যেন এই মৰমীক দেখিলে
সেয়ে যে মোৰ প্ৰিয়তমা।

তাইক দেখি মই ৰ লাগিলোঁ
ইমান ধুনীয়া ৰূপ চাই
প্ৰেমিক হলো সিদিনাৰ পৰা
কোনো কথোপকথন নাই।

সপোনৰ প্ৰেমিক সপোনতে ৰব
টোপনি ভাঙিলে শেষ
আশাকৰো সদায় আহে যেন টোপনিত
লৈ ছদ্মবেশ।

* * * * *

মোৰ হৃদয়ৰ আহ্বান

ছামছোদ্দোজা মোল্ল্যা,
স্নাতক, ৩য় বৰ্ষ (কলা)

কেতিয়াবা যদি ইয়ালৈকে আহা,
তেতিয়াহলে মোৰ লগত দেখা কৰিবা।
এবাৰ হলেও মোৰ ৰিক্ত হৃদয়ৰ বাতৰি সুধিবা,
আৰু সুধিবা মই কেনে আছোঁ বুলি ?
মই তোমালোকৰ বাবে অপেক্ষা কৰিম,
কিন্তু এদিন বা দুদিনৰ বাবে নহয় অনন্ত কাললৈ।
মই তোমালোকৰ কথা পাহৰিব নোৱাৰিম,
তোমালোকে জানো পাহৰিব পাৰিবা ?
তোমালোকে এই আহত দেহটি চাবলৈ আহিবা,
যিটো অত্যাচাৰীৰ বুলেটৰ আঘাতত ক্ষত-বিক্ষত ।
আৰু মোৰ এই হিয়াও সেই আগৰ নিচিনা নাই,
কিয়নো ইয়াক দুষ্টবোৰে ফালি চিৰাচিৰ কৰিলে।
কি ! তোমালোকে ঘিণ কৰিছা,
নাই ঘিণ কৰিবলগীয়াকৈ দেহটি এতিয়াও গেলি যোৱা নাই
তোমালোকে হয়তো ভাবিছা মই প্ৰলাপ বকিছো বুলি,
নাই প্ৰলাপ বকিবলগীয়াকৈ মোৰ মগজু জঠৰ হৈ যোৱা নাই।
হে ! বন্ধুসকল আহা এবাৰ হলেও আহা,
তোমালোকক কবলৈ বহুত কথা থুপ খাই আছে, এই হৃদয়ত।
কি ! বন্ধুসকল সচাঁকৈয়ে আহিবানে তোমালোক,
মোৰ হৃদয়ৰ আহ্বান শুনিবলৈ ?

বন্ধুৰ বিচ্ছেদ

ছাজেদা খাতুন,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ
(বিজ্ঞান)

বেদনাৰ সুৰ যিটো বাজে অন্তৰত
গমি চালোঁ আছা তুমি তাৰ মূলত,
মৰণ সিদিনা মোৰ এৰিবা যিদিনা
ইহ জগতত শেষ হ'ব লীলা খেলা !
উচুঁপি চকুৰ পানী মই আছোঁ কান্দি
চুৰ কৰি মন মোৰ কিয় কৰা খালি ;
ফাঁকি ... ৰবা নেকি গোটেই জনম
সহিব পাৰিম জাঁনো তাৰ জ্বালাতন ।
হিয়া ... কৰি দিলা চূৰমাৰ
জ্বলাই দিলা তুমি অগ্নি বেদনাৰ,
উজ্জ্বল হিয়া মোৰ তোমাৰ পৰশত
দগ্ধ হ'বা তুমি নিজে মোৰ মৰণত !
দিবা যদি জ্বালা প্ৰেম কিয় দিলা
নতুনৰ লগ পাই মোক পাহৰিলা,
ব'ম মই এই ধৰাত তোমাৰ বাবে
চিৰদিনৰ লগৰীয়া তোমাৰ কাৰণে ।
ৰচিলোঁ কিমান সপোন তোমাক লৈ
দিনৰ শেষত যাম মই শুদা হাতলৈ
নহ'লা অলপো সদয় মোৰ প্ৰতি
ৰঙ তামাচা সকলো গলোঁ মই পাহৰি !
লগ জানো পাম তোমাক পৰ জনমত
গলা এৰি নশ্বৰ দেহা ইহ জগতত,
বিজাম তোমাক কাৰ লগত মই
আছিলা তুমি থাকিবা তুমি মোৰ অন্তৰত ॥

বৈধব্য জীৱন

আক্ৰামূল আমিন প্ৰধানী (সোণটি)
বি. এছ. ছি., ২য় বৰ্ষ

অসংখ্য বেদনাই আবৰি ধৰা
নীৰবতাৰ এটোপাল অশ্ৰু,
কপালৰ ডগমগীয়া সেন্দূৰৰ ফোঁট
মচিব লগা হ'ল সিহঁতৰ
কাৰণ সিহঁত স্বামীহাৰা,
সিহঁত বিধৱা

বৈধব্য জীৱনে সিহঁতৰ লগৰী
গোটেই জীৱনটোৱে সিহঁতৰ
বগা কাপোৰ, শাখা বিহীন হাত
সেন্দূৰ বিহীন কপাল ....

সমাজৰ কলঙ্কিনী হিচাপে
সিহঁতৰ আসন।
সকলোৰে কৌতুকৰ পাত্ৰ
সেইজনী বৈধব্য নাৰী ।

--৪--

মোৰ প্ৰিয় অসমী আই

মোঃ জাকিৰ হোছেন,
বি. এছ. ছি., ২য় বৰ্ষ

যিখন দেশত জন্ম লভিলোঁ
যাৰ ধূলিৰে জীৱন গঢ়িলোঁ
এয়া আমাৰ জন্মভূমি,
'মোৰ প্ৰিয় অসমী আই'।
আদিম পুৱাতে শুনিবলৈ পাওঁ
কুলিৰ কুহু কুহু মাত
বহাগৰ সেই পেঁপাৰ শব্দ
শুনিলে ত'ত নেথাকে গাত।
সচাঁই আমি গৰ্বিত
এইখন অসমী আইৰ কোলাত
জন্ম লৈছে শত বীৰ সন্তান
যাৰ ধূলিৰ পৰশ পাইছে শংকৰ আজানে।
সদায় আমাৰ উচ্চ শিৰ
তোমাৰ সন্তানেই আমি
নাই আমাৰ মাজত কোনো
হিংসা, বৈৰী ভেদ-ভাব।
কি যে মনোৰম সৌন্দৰ্য্য তোমাৰ
তুলনা নাই মোৰ আইৰ
বুকু ফিন্দাই কব পাৰো
আমি তোমাৰে সু-সন্তান।

কিন্তু কলৈ গল সেই সময়
আজি কুলিয়ে আৰু গান নাগায়
হেৰুৱাই পেলাইছোঁ পেপাঁৰ মাত
বুজি পাওঁ কেৱল ধ্বংসৰ জয় গান।
পাহৰি গৈছোঁ ভাতৃত্বৰ ভাব
চাৰিও ফালে কেৱল অন্ধকাৰ
তাতেই হেৰুৱাইছোঁ জাতিৰ অহংকাৰ
তোমাৰ শিৰত পৰিছে তাৰেই আচ।
লাগে কেৱল ভাতৃৰ তেজ
নিজৰ স্বাৰ্থ নিকা কৰিবলৈ
সলাই দিছোঁ নিজৰ ভেশ।
দেখা আই তোমাৰ সেই সন্তানে
হেৰুৱাই পেলাইছে মানবতা জ্ঞান
আজি কেৱল দৌৰি ফুৰে
নিজ স্বাৰ্থৰ আগে-পিছে।
আকৌ আজি পৰিচয় দিব পাৰিম নে ?
আমি তোমাৰে সন্তান ?

*****

মই ভাৰতীয়

ছাদেক আকতাৰ,
বি,এ,২য় বৰ্ষ

ধুবুৰীৰ পৰা কৈছোঁ
দৰদী আই
পৃথিৱীৰ স্বৰ্গীয় ঠাই
কাশ্মীৰ ভাৰতৰ
অংগ ৰাজ্য আই।
পাক সৈনিকক নিদিবা
ভাৰতৰ বুকুত ঠাই।
কাৰ্গিলৰ পৰা কৈছোঁ
আশীৰ্বাদ কৰিবা আই
শত্ৰু বাহিনীক খেদিবলৈ
অকণো ভয় নাই।
টাইগাৰ হিলছৰ পৰা কৈছোঁ
চেনেহৰ আই
নিশ্চয়ই জয়ী হম
একো চিন্তা নাই।
ৰণথলীৰ পৰা কৈছোঁ
নেকান্দিবা আই
মাতৃভূমিত কিয় দিম
শত্ৰু ৰাষ্ট্ৰক ঠাই
গোলাবাৰুদৰ পৰা কৈছোঁ
পূজণীয় আই
যুদ্ধত জিকি পুনৰ পাম
নিজৰ ওপজা ঠাই।

--৪--

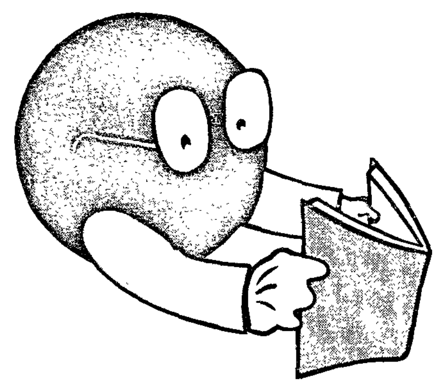

শিক্ষা আৰু ছাত্ৰ

মোঃ ৰিয়াজুল হোছেন,
বি. এ. ৩য় বৰ্ষ

শিক্ষাৰ ফালে নহব কেতিয়াওঁ উন্নতি
ছাত্ৰৰ মাজত নাথাকে যদি সত্য নীতি।
ছাত্ৰ হ'ল শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ ৰত্ন
ছাত্ৰই ল'ব লাগে শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ যত্ন।

যি ছাত্ৰই দিব শিক্ষকক সন্মান
সেই ছাত্ৰই পাব শিক্ষকৰ পৰা জ্ঞান।
বিদ্যা শিকোঁতে যিয়ে কৰিব বেছি কষ্ট
ঈশ্বৰে তাক সকলো ক্ষেত্ৰতে কৰিব সন্তুষ্ট।
ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকৰ মাজত নাথাকে যদি মিলা প্ৰীতি
তেতিয়া হলে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আহে অৱনতি।

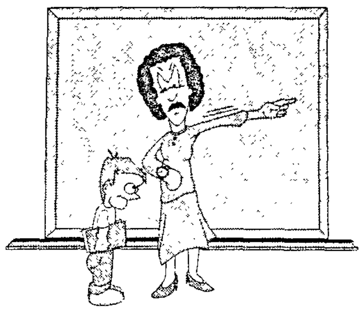

আজিৰ সমস্যা

শ্ৰী উমাচৰণ ৰয়,
বি. এ. ৩য় বৰ্ষ

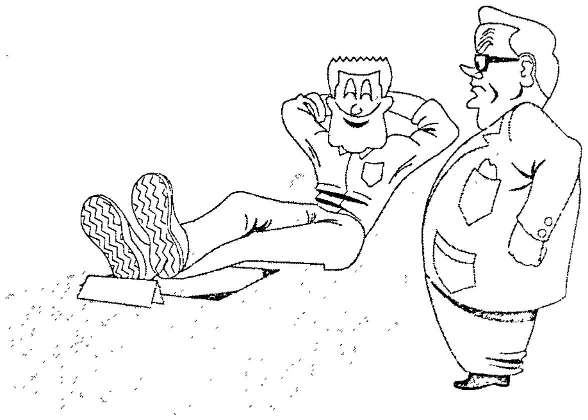

একবিংশ শতিকাৰ প্ৰতিজন মানুহ
মৃত্যু বিভিষিকাত আতংকগ্ৰস্ত,
নাই কতো শান্তি সমৃদ্ধি আৰু ভাতৃভাব
হিংসা আৰু সন্ত্ৰাসেৰে ভৰা এই পৃথিৱী।
য'ত নাই কোনো জীৱনৰ নিশ্চয়তা
প্ৰতিটো মুহূৰ্তই কাৰোবালৈ কঢ়িয়াই আনে ;
মৃত্যুৰ এক হিমশীতল স্পৰ্শ ।
মন্দিৰত নজ্বলে আৰতিৰ দীপ,
ঘৰে ঘৰে নাগায় মিলনৰ জয়গান,
সকলোতে চলিছে
"দুৰ্বলীৰ ওপৰত বলীৰ আক্ৰমণ"
আত্মৰিতক নিজে কৰিছে নিধন,
জীৱনৰ তিলমাত্ৰ সুৰক্ষা নাই।
ধৰ্মৰ গ্লানি আৰু অধৰ্মৰ প্ৰাদুৰ্ভাবে
পৃথিৱী আৱৰি লৈছে ।
বাপুজী আৰু বিবেকানন্দৰ বাণী
কালৰ বুকুত বিলীন হৈ,
হিংসাৰ অবাধ গতিয়ে
গোটেই বিশ্ব কঁপাই তুলিছে ;

ভাতৃসংহতি আজি কালৰ প্ৰকোপত পৰি
থান-বান হব খুজিছে ।
পৃথিৱীৰ বুকুত
এয়া যে ধ্বংসৰ সংকেত !
মাথোন কেইজনমান সুবিধাবাদীৰ
দুৰ্দান্ত লোভে, পৃথিৱীত
যি অগনি জ্বলাইছে
তাক কোনে কৰিব নিৰ্বাপন ?
কোনে ঘূৰাই আনিব
শান্তি, সমৃদ্ধি আৰু ভাতৃভাব ?
কোনে গাব জীৱনৰ জয়গান ?
এক নৱ পৃথিৱীৰ জন্ম হবনে ?
য'ত শান্তিৰে হব সমস্যাৰ সমাধান,
য'ত সকলোৰে মাজত বিৰাজ কৰিব ভাতৃভাবে
কিয় নহব ?
সমস্যা থাকিলে সমাধান ওলাবই ।

*****

জোনাকীৰ মেল

দানিয়েল হাচান শ্বেখ,
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

এটা জোনাক
দুজন মানুহ
এখন পৃথিৱী

সপোনৰ আকাশত শিমলু ফুলে
বাট আগচি ধৰা হেঁপাহৰ শব্দবোৰ
জীপাল হয়
গোহৰৰ দলিচাত
গামখাৰুৰ শূন্যতা পূৰ্ণ হয়
ৰভাত...ত

এটা সন্তান
দুজন মানুহ
এখন ঘৰ

হাইজা হোৱা ল'ৰাটোৰ
এমুঠি হৃদয় পোহৰাবলৈ
সিদ্ধ তাবিজো নাই

বেদনাৰ গোকবোৰে কুটি কুটি খায়
কয়লা পোৱা কলিজাখন
তথাপিও

অমাৱস্যাৰ চোতালত
জোনাকীয়ে মেল পাতে
অসংখ্য তৰাক লেখি

--৪--

মৰমী তোমালৈ

আসিফ ইকবাল মোল্যা(জুয়েল),
খালেদুল ইছলাম(মুন)

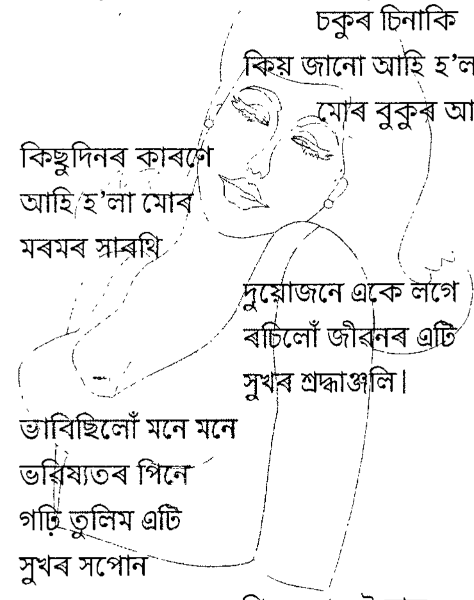

হে মোৰ ৰূপহী
হে মোৰ প্ৰেয়সী
হে মোৰ মৰমৰ সেউজীয়া
বননিৰ মালতী ফুল
তুমিতো নাছিলা মোৰ
চকুৰ চিনাকি
কিয় জানো আহি হ'লা
মোৰ বুকুৰ আপোন।

কিছুদিনৰ কাৰণে
আহি হ'লা মোৰ
মৰমৰ সাৰথি
দুয়োজনে একে লগে
ৰচিলোঁ জীৱনৰ এটি
সুখৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।
ভাবিছিলোঁ মনে মনে
ভৱিষ্যতৰ পিনে
গঢ়ি তুলিম এটি
সুখৰ সপোন
পিছে আকৌ হায়
মোৰ অন্তৰতে
যাচি দি এক
মহা দুখৰ বেদনা
গুচি গলা তুমি
মোৰ বুকু উদং কৰি
কেনেকৈ সহিম মই
এই কঠিন বেদনা
কাৰণ ই যে মৃত্যুতকৈয়ো যাতনা।

বন্ধু

কামৰূণ নেছাৰ (ৰীণা),
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

বন্ধু যদি ভাবিছিলা কেতিয়াবা মোক।
কিয় তেন্তে দিলা মোক ইমান শোক।।
গৰিহণা দিলা তুমি বুকুপাতি ললোঁ।
মনৰ বেদনা মোৰ কব নোৱাৰিলোঁ।।
মৰীচিকা হ'ল মোৰ পূৰ্ণ নহয় আশা।
উচুপি চকুপানী নাপাওঁ কোনো দিশা।।
পোৱাখিনি ললা বুজি কিনো দিলা তুমি।।
লভিলোঁ কিনো মই তাৰ বিনিময়ত।।
সুখ নাই মোৰ ভাগ্যত দুষিম কাক।
ফাঁকি দিলে সকলোৱে ভাল পালোঁ যাক।।
ইহলীলা হ'ব মোৰ শেষ সম্বৰণ।
মিতিৰেই শত্ৰু হ'ল ভাল পালো যাক।।
গুচি গলা ইমান দূৰত মোক অকলে এৰি।
আগৰ প্ৰতিজ্ঞা তুমি চাবানে গমি।।

মনত আনন্দ আৰু শান্তি পোৱাৰ মাথোন এটাই পথ আছে সেয়া হ'ল -- কৃতজ্ঞতা আশা নকৰা। বৰঞ্চ তাৰ পৰিৱৰ্তে আনক সেৱা আৰু দান কৰি পোৱা আনন্দহে আশা কৰা ভাল।

---ডেল কাৰ্ণেগী

"তুমি আহিবা"

নিখিলেশ সৰকাৰ,
বি.এছ.ছি. ৩য় বৰ্ষ

তুমি আহিবা, কবি হৈ
মানুহৰ অন্তৰৰ বেদনাবোৰ
বিচাৰি বিচাৰি কবিতা লিখিবলৈ
তুমি আহিবা সাহিত্যক হৈ
আমাৰ অতীত .... বৰ্তমান ...... আৰু ভৱিষ্যৎ
মাজত সমন্ধ পাতিবলৈ।
তুমি আহিবা সাংবাদিক হৈ
দেশ নেতাৰ ভুল ত্ৰুটিবোৰ
আঙুলিয়াই দিবলৈ।
তুমি আহিবা নেতা হৈ
দুৰ্নীতিৰে ভৰা দেশ খনক
দানৱৰ হাতৰ পৰা বচাবলৈ।
তুমি আহিবা প্ৰেমৰ প্ৰতীক হৈ
মানুহৰ মন প্ৰেমৰ জৰীৰে বান্ধি
অনৈক্যত ঐক্য আনিবলৈ।
তুমি আহিবা ধৰ্মৰ প্ৰতীক হৈ
ধৰ্মৰ গ্লানিৰ পৰা দেশমাতৃক
ৰক্ষা কৰিবলৈ।
তুমি আহিবা, তুমি আহিবা
আমি ৰই আছো তোমাৰ বাবে
শান্তি শান্তি পাবলৈ
তোমাক আমি প্ৰতিশ্ৰুতি দিলোঁ
এখন স্বৰ্গৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ।

*****

"সপোন দেখোঁ মই"

মোস্তাফা জামান,
বি.এছ.ছি. ২য় বৰ্ষ

হৃদয়ত কৰুণ নিমাত গীত।
যন্ত্ৰণাৰ অশান্ত খলকনিত মই।
বাৰুদৰ ধোঁৱাৰে ধুমৰিত,
অৰ্দ্ধগলিত ধৰ্ষিতাৰ চিৎকাৰ,
এক নৃশংস কোলাহল।
নিশাচৰ চৰাইৰ সেই
প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ মিলনৰ গীতৰ অপেক্ষাত
মই ৰই আছোঁ।
আশাৰে
পাৰ কৰি দিছোঁ বহু উজগৰী নিশা।
লুপ্ত নোহাৰা সাম্প্ৰদায়িকতাৰ
নিৰ্বিকাৰভাবে বৈ অহা নৈখনি।
সংঘৰ্ষৰ প্লাবন ৰূপ
উটি আছিল --
ৰাজপথত, ঘৰত, তোমাৰ-মোৰ অন্তৰত।
আকাশত ওলমি আছে
ধোঁৱা-বাৰুদৰ ক'লা ডাৱৰ।
উৰুৱাই যি সঁচাই বুলাব
নিৰ্মল নীলা ৰহণ।
বলাৎকৃত সমাজ, নিৰ্বাসিত প্ৰেম
তেজে-ধোৱা কাঁহিত খোৱা যুৱ সমাজ।
হিংসা, প্ৰতিশোধৰ চিতাগ্নিৰ মাজত
নিৰ্বিকাৰ নগ্ন জনতা।
সপোন দেখোঁ মই
অসম মাতৃৰ সজল নয়নেৰে
সমুজ্জ্বল সম্ভাবনাৰ দিন, গভীৰ আত্মীয়তা,
য'ত জোনাকৰ হাঁহিত মুকুতা সৰে
মানবতাৰ উচ্ছল-যৌৱন জাগে।

"প্ৰেয়সীলৈ"

গোলাম নবী আজাদ,
বি.এ. ১ম বৰ্ষ

হে প্ৰেয়সী !
তুমিতো জানাই।
এই নিঃকিনৰ আৰু একো নাই
এখন মাথো হিয়া
তোমাৰ পৰশে গজা
এয়া হাঁহিৰ খোৰাক
তোমাৰেই প্ৰতিদান।।
হে মানসী !
এই অনুমাত্ৰ ক্ষুদ্ৰ বাঞ্চাক
তুমি নকৰিবা খণ্ডন।

এই প্ৰকৃতি
এই পৃথিৱী
এই জোনাক ৰাতি
তুমি বিনে সকলো অসাৰ
সকলো ফালে অনুজ্বল।।

সকলোতে তোমাৰ সুন্দৰী
গোলাপী আৰু মৰমী মুখখনি
সতেজ ওঠযুৰি,
মায়াৱী চকুযুৰি যেন
নিভাঁজ, নিৰৱচ্ছিন্ন ভাবে
আঁকা আছে।

যিমানেই চাই থাকোঁ
এক নতুন আমেজ
এক নতুন উত্তেজনাত
হিয়া মোৰ নাচি উঠে।।

--৪--

তুমি আহিবা

মোঃ ৰেজাউল কৰিম,
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

সুখৰ খুটিৰে গঢ়া
সৰু পালেংখন
তোমাৰ বাবে আৰু মোৰ,
জীৱনৰ অৱশেষ ছায়া থকালৈ
শুই থকাৰ সপোন
কৰে যে মোক বিভোৰ।
--- কৈছিলা,
আৰু কলা ---
তন্দ্ৰা নয়নৰ দাপোনত
তোমাৰ প্ৰতিফলন
কিন্তু দিগম্বৰ নয়নৰ আগত
বিচাৰি ফুৰোঁ
তোমাৰ দেহমন।
উদাহৰণ দিছিলা --
তুমি আমি বৃত্ত অঁকা- যতন
তোমাৰ দিগ নিৰ্দৰ্শনৰ কাৰণে
মোৰো যে হয় চলন।
গতিকে গলায়নে গলাই
বাস কৰিছে
সুদূৰ অচিন দ্বীপত
বোধহয় প্ৰতিবেশী ভয়ে তোমাক
কৰিছে অচল।

অ' কৰ্তা, গঢ়ি দিয়া
তাইক হৃদয় সম্ৰাজ্ঞী
আৰু যেন মোৰেই লগৰী।
মইয়ো মিত্ৰ
দৃষ্টিৰ দৃশ্য থকালৈ
শ্বাসক্ৰিয়া জীয়াই থকালৈ
দিবাকৰৰ কিৰণ থকালৈ
জোনাকৰ সহিষ্ণু পোহৰ থকালৈ
প্ৰতীক্ষা মোৰ চিত।
তুমি আহিবা বুলি।
তোমাৰ আশাত
মইয়ো দৃঢ়।

* * *

মনালিছা

ফাৰুক মোঃ খুৰশিদ আলম,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মনালিছা ----
তুমি সচাকৈ মনোমোহা
দিবানে মোক প্ৰেমৰ সফুঁৰা।।
তোমাক লৈ জানা, কৰিছোঁ বহু কল্পনা
মোক লৈ তুমি নকৰিবা প্ৰেমৰ ছলনা।।
মনালিছা ----
অন্তৰৰ আকুলতাৰে লবানে মেৰিয়াই
চেনেহৰ প্ৰিয়তম বুলি।।
দলিয়াই নিদিবা প্ৰেমৰ এনাজৰি
নিঃকিন বাটৰুৱা ভাৱি।।
মনালিছা -----
জানা ! তোমাক বহুত ভাল পাওঁ
হৃদয়ৰ গভীৰ কোণত
লবা আকোৱালি মোক নিঘিনাই
মৰমী শীতল প্ৰাণত।।

"তোমাৰেই অপেক্ষাত"

ৰোজ প্ৰধানী,
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

ৰূপ দেখুৱাই দূৰলৈ নেযাবা
আৰুনো কিমান আঁতৰি থাকিবা ?
কিমাননো হ'বা নিষ্ঠুৰ ?
মই যে আছোঁ তোমাৰেই অপেক্ষাত ....
কিমান যে হেপাঁহ
তুমি আহিলে
গাওঁৰ নাঙঠ কিশোৰ বোৰে
টিকা চপৰিয়াই
তোমাৰ তালত নৃত্য কৰিব।
তুমি গৰজিলে
ভয়ৰ ভাও ভুলি
প্ৰেয়সীয়ে সোমাবহি বুকুত
তোমাৰ আগমনত
উদং গছৰ কুঁহিপাতে জিৰ্ জিৰ্
বতাহৰ স'তে নাচি বাগি থাকিব।
ৰঙা পৰা পথাৰ
পাব সজীৱতাৰ নতুন ৰং
কবিয়ে ৰচিব সেউজ কবিতা।
তুমি বৰষুণৰ ৰূপলৈ আহি থাকা
মোৰ বিষন্নতাক প্লাৱনেৰে ধুই নিয়া
মই আছোঁ তোমাৰেই অপেক্ষাত ......

--ঃ--

"শান্তি"

সেখ লোকমান হুচেইন,
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

শান্তিৰ অকণি পোহৰ বিচাৰি
চলাথ কৰিলোঁ পৃথিৱী,
নেপাওঁ কতো সুখ,
নেপাওঁ কতো শান্তি
গোটেই পৃথিৱীতে দেখোঁ
হিংসা আৰু অশান্তি।
সকলোতে আজি চলিছে
ধৰ্ষণ-হত্যা-লুণ্ঠন ;
দেশে দেশে জাতিয়ে জাতিয়ে
সকলোতে আজি জ্বলিছে
হিংসা প্ৰতিহিংসাৰ দাবানল
কেউপিনে জ্বলিছে
হিংসা বিদ্বেষৰ দাবানল,
চলিছে এই ধৰাত
দানৱৰ ৰাজত্ব ;
অহিংসা নেপাওঁ বিচাৰি কতো
মানৱতাৰ স্থান হ'ল
আজি ৰিক্ত।
শান্তিক বিচাৰি মানুহে
কৰিছে সমদল,
মাতিছে শান্তিৰ শ্লোগান
হিংসা-বিদ্বেষ বুকুত লুকাই
গাইছে-শান্তিৰ গান ।

"অনুপ্ৰেৰণা"

মোঃ মনোৱাৰ হুছেইন,
বি.এন.কলেজ

আদৰিছোঁ তোমাক
এমুখা শুষ্ক হাহিঁৰে
কাৰণ,
হৃদয়ত জ্বলিছে
পিতৃশোক,
বন্ধু শোক ....
তথাপিও হাতত এথোপা ৰক্তাক্ত
গোলাপৰ কলি লৈ
গোটেই ৰাতি উজাগৰে থাকি
দুৱাৰডলিত আছোঁ বাট চাই
মাথো তোমাৰ প্ৰেমৰ আশাত
কিজানি তুমিয়েই লই আহা
ৰক্তাক্ত কলিজাখনলৈ
এক মধুৰ শিথিলতা
কাৰণ,
তুমিয়েই মোৰ জীৱনৰ
এক অপ্ৰস্ফুটিত প্ৰেমিকা
উহ ! মই
অন্নৰ অভাৱত হিংস্ৰ
বস্ত্ৰৰ অভাৱত নঙঠা
বাসস্থানৰ অভাৱত বাটৰুৱা
তথাপিও আদৰিছোঁ তোমাক
এমুখা শুষ্ক হাঁহিৰে
কাৰণ,
তুমিয়েই মোৰ জীৱনৰ
এক অপ্ৰস্ফুটিত প্ৰেমিকা
আহ ! .... উহ ! ....
তেজেৰে ৰঙচুৱা
মোৰ ঘৰৰ মজিয়া
দুৱাৰত তলা ওলোমা
অজানিতে কৰিলোঁ
সহস্ৰ জনিক বিধবা ।
আদৰ্শতা, মানবতা, পৰোপকাৰিতা,
মোৰ শত্ৰু,
হাইজাক, বম-বেলাষ্ট, এ, কে ফৰটি ছেভেন,
মোৰ বন্ধু
তথাপিও,
মই জানো
তুমি মোলৈ আহিবা
মোৰ শুষ্ক ওঁঠ জুৰিত
মৰম সানিবা ।
মোৰ খহটা গাল দুখনত
সহস্ৰ চুমা আঁকিবা
মোৰ বাবে আনিবা
এক হৃদয়ৰ বতৰা
এক শান্তিৰ বতৰা ।
কাৰণ,
তুমিয়েই মোৰ জীৱনৰ
এক অপ্ৰস্ফুটিত প্ৰেমিকা
তুমিয়েই মোৰ
এক বিংশ শতিকাৰ অনুপ্ৰেৰণা।

* * * * *

"বিজয়ী মাতৃভূমি"

মোঃ হোচেন আলি সেখ,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ

জাগ্ৰত হোৱা আজি হে মাতৃভূমি,
কালৰ বুকুত পৰিছানে আজি তুমি।
বচাব নোৱাৰোঁ তোমাকহে অসম মাতৃ,
আমাৰ দেহত আজি নাই যে শক্তি ।।
শক্তিহীন সন্তান আজি তোমাৰ বুকুত,
পৰিছেনে নাই আই তোমাৰ চকুত ?
শক্তিহাৰা আমি আজি অসমীয়া দল,
হেৰোৱা নাই আজি আমাৰ মনৰ বল।
মনৰ বলেই আমাৰ আচল শক্তি,
প্ৰভুৰ চৰণত আমি মাগো ভক্তি ।।
মনিৰাম দেৱান আৰু পিয়লিৰ নাম,
দেশে বিদেশে আজি ৰৈ যোৱা নাম।।
কনকলতা আমাৰ অসম জীয়ৰী,
তেওঁক স্মৰণ কৰি যাম আগবাঢ়ি।
পুলিচৰ গুলি ললে তেওঁ বুকুপাতি,
চিৰদিন ৰৈ গল তেওঁৰ সুখ্যাতি ।
বিচলিত নহৱা হেৰা ডেকা দল,
নতুন সাহসেৰে মনত বন্ধা বল।।
এৰাতিৰ ভিতৰতে বান্ধিলে গড়,
সেইজন বীৰ আছিল লাচিত বৰফুকন।
দেশৰ বাবেই তেওঁ মোমাইক কাটিলে,
বুৰঞ্জীত ৰাখিলে নাম অতি সুখ্যাতিৰে।।
বীৰৰ আদৰ্শৰে আগবাঢ়ি যাম ,
দেশৰ বাবেই বলি দিম প্ৰাণ।
তোমাৰ চৰণত আই কৰোঁ প্ৰণিপাত,
দিয়া আই তুমি আমাক জয়ৰ আশীৰ্ব্বাদ।
তোমাৰ আশীৰ্ব্বাদ ললোঁ শিৰত তুলি,
জয় আই অসম বুলি দিলোঁ প্ৰতিধ্বনি।।

"ভিক্ষা"

মিৰ উদ্দিন,
বি.এছ.ছি.,২ য় বৰ্ষ(গণিত)

নয়নত মোৰ দৃষ্টি দিয়া
অপাৰ সৌন্দৰ্য্য চাওঁ,
শৰীৰত মোৰ শক্তি দিয়া
পৰ্বত বগাবলৈ যাওঁ।

হৃদয়ত মোৰ প্ৰেম দিয়া
মানবতা কি শিকোঁ,
বিবেকত মোৰ বুদ্ধি দিয়া
নিৰ্ভয়ে যেন থাকোঁ।

মনত মোৰ স্থিৰতা দিয়া
নেহেৰুৱাও যেন ধৈৰ্য্য,
অজ্ঞানতা মোৰ দূৰ কৰি দিয়া
চিনি পাওঁ যেন ন্যায্য।

--৪--

"সপোনৰ পখী"

আজিবৰ ৰহমান সৰকাৰ,
বি. এছ. ছি., (প্ৰথম খণ্ড)

হে মোৰ সপোনৰ পখী,
মোৰ জীৱন লৈ আহিবানে তুমি,
জীৱন আছে বৈ তোমাক পাবলৈ
বুকু ভৰা মৰম তোমাক দিবলৈ
হে মোৰ সপোনৰ পখী।
সপোন দেখো জানানে তুমি
মাজ নিশা মোৰ কাষত যে তুমি
আহিছিলা বতাহৰ লগত ঢৌ খেলি খেলি
কঢ়িয়াই আনিছিলা বুকুভৰা আশা খিনি
হে মোৰ সপোনৰ পখী।
কিমান ধুনিয়া যে তোমাৰ চকু জুৰি
তাৰনো তুলনা মই দিম কিৰা কৰি
নীল আকাশৰ তলত বহি তোমাৰ অপেক্ষা কৰি
তোমালৈ ভাবো মই কিবা কিবি
হে মোৰ সপোনৰ পখী।
নেযাওঁ টোপনি নাহে টোপনি তোমাৰ কথা ভাবি
সপোনত আহি মনে মনে কৰিছা আমনি
বাটে ঘাটে যতে যাওঁ তোমাৰ কথা ভাবি
জীয়াই আছোঁ আশা কৰি তোমাৰ অপেক্ষা কৰি
হে মোৰ সপোনৰ পখী।
হবানে তুমি মোৰ জীৱন লগৰী।

* * * * *

"অপেক্ষা"

মোঃ ওৱাহেদুৰ ৰহমান,
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

শত-সহস্ৰ ঋতুৰ মাজেদি,
চিৰ সেউজ বনলতা হই,
মহা-আনন্দৰ জোনবাই হই,
বাট চাই, থাকিবা নে মোলৈ ?

উৰ্ব্বৰ শক্তিৰে, এবুকু মৰমৰ বৃষ্টিৰে,
সজীৱ কৰি তুলিবা, মোৱ বালিময় বুকু।
গুঞ্জৰী উঠিব, মোৰ ক্লান্ত অৱসন্ন মনটো,
সেয়া হ'ব তোমাৰ অপেক্ষাৰ স্পৰ্শতা !

শুকুলা শৰতৰ ডাৱৰ হই,
আহিবা নে তুমি মোৰ ওচৰলৈ ?
সেমেকা যাযাবৰী বতাহজাক হই,
চুই যাবানে মোৰ হৃদয় ?

মিচিকিয়া হাঁহিৰে বাউল কৰি মন,
দূৰলৈ আঁতৰি নাযাবা দেই !
হিয়া কঁপিব, ভুবন কঁপিব গৈ ....
চেৰ পেলাই সকলো ঘাত-প্ৰতিঘাত
মই যে তোমাৰেই অপেক্ষাত !!

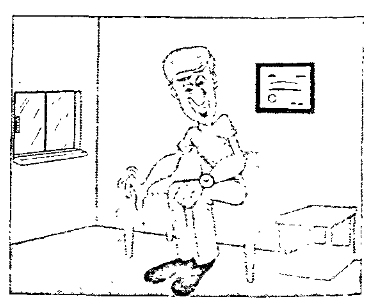

"হৃদয় বিচাৰি"

জাহাঙ্গিৰ আলম সৰকাৰ (ৰাজু)
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (কলা)

যৌৱনৰ ৰাঙলী পুৱাত
উন্মাদ হৈ তোমাকে বিচাৰিছিলোঁ,
তোমাকে বিচাৰি বিচাৰি
মোৰ যে সুঠাম দেহা হেৰাই পেলাইছিলোঁ।
আন্ধাৰে গোহৰে উদাসীন হৈ
অগস্ত্য যাত্ৰা কৰি,
তোমাকে বিচাৰিছিলোঁ
তোমাকে বিচাৰিছিলোঁ
নিস্বাৰ্থ সমাজক আওকাণ নকৰি
জীৱনৰ স্বাৰ্থ ত্যাগ কৰি,
ধৰ্মীয় বান্ধনতা উচ্ছৃঙ্খল কৰি
কতনো যাতনা সহ্য কৰি,
তোমাকে বিচাৰিছিলোঁ
তোমাকে বিচাৰিছিলোঁ।
তোমাকে বিচাৰি বিচাৰি
আত্মহাৰা হৈ,
অৱশেষত তোমাৰে ছায়াত জিৰণি লভিছিলোঁ।
ইমান যাতনা ভুগি লগ পালো তোমাক
তথাপিতো গুচি গলা তুমি,
মন দাপোণত ঢৌ তুলি।
জীৱনৰ বিয়লি বেলাত
আকৌ তোমাকে পাবলৈ,
মোৰ ব্যাকুল প্ৰাণ।
কি যে নিষ্ঠুৰ ছয়াময়া তুমি
নুবুজা কিয় মাত
মই যে মৰহি যাও তোমাৰ আশাত ।
তুমি বিনে নাই এৰো মোৰ
ইহ সংসাৰত
মই মাথোন তোমাকে চাওঁ
মই মাথোন তোমাকে চাওঁ।।

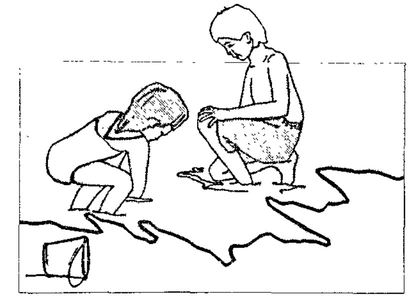

তোমালৈ মৰম

বি, জেট আহমেদ
বি. এ. ২য় বৰ্ষ

আছা তুমি মোক পাহৰি
সুদীৰ্ঘ কেইবা মাহ ধৰি।
মন নবহে মোৰ কোনো কামত
তোমাক এৰি,
বাৰে বাৰে পৰে মনত
তোমাৰ কথা প্ৰিয়তম।
কিয়বা চালো হয়
মন প্ৰাণ ধৰি
তোমাৰ মৰম লগা চকুযুৰি
কিয়বা মাতিলো হয়
তোমাৰ মৰম লগা নামটো ধৰি
কিয়বা শুনিলো হয়
তোমাৰ মৰম লগা মাত এষাৰি,
কিয়বা চাই থাকিলো হয়
তোমাৰ মিচিক মাচাক হাঁহিটি
ভাল লাগে মোৰ,
তোমাৰ মোহনীয়া মুখটি
গোটেই জীৱন ৰাখিলো হয়
তোমাৰ ভাল পোৱাক ধৰি
কাৰণ মই যে তোমাক
বনাব খুজো চিৰ লগৰী
বনাব খুজো চিৰসংগী

--০--

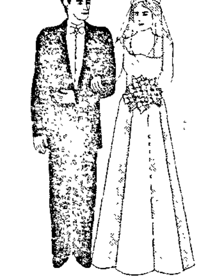

পুতুলৰ বিয়া

মোঃ ৰেজাউল কৰিম (ৰাজু)

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (ইংৰাজী)

পুতুল গাভৰু হৈছে। সেন্দুৰীয়া নিমজ গাল দুখনি তাইৰ ৰ'দৰ তাপ সহিব নোৱাৰি ডিপ কালাৰ হৈ যায় কেতিয়াবা। ভৰ দুপৰীয়া ৰ'দত তাই ফুল গছৰ তলত হোৱা ঘাঁহবোৰ নিৰাইছিল। তাই ফুল খুব ভাল পায়। পুতুলহত পাঁচ বছৰ আগত এইটো বাড়ি বনাইছে যত গছ পালা ৰুইছে যদিও ছায়া দিব পৰা হোৱা নাই। অকল পদুলি মুখৰ কৃষ্ণচূড়াজুপিটো আলফুলে ডাঙৰ হৈ উঠিছে। তাতে ৰঙা ৰঙা ফুল ফুলিছে। ফুলবোৰৰ এপাহিয়ে আনপাহিৰ গাত বতাহত হাউলি পৰিছে। এজনী নকৈ গাভৰু হোৱা ছোৱালীৰ দৰে ফুলবোৰো চঞ্চল হৈ উঠিছে, হাঁহিছে। চন্দ্ৰ সূৰ্য্য আৰু আকাশক হাঁহি হাঁহি জনাব বিচাৰিছে, সিহঁতৰ উপস্থিতিৰ কথা। এৰা, ফুলৰ এক সুকিয়া সৌন্দৰ্য্য আছে। দুপৰীয়া ভাগৰ লগাত আয়না এখন হাতত লৈ কৃষ্ণচূড়াজুপিৰ তলতে মুৰা এখনত বহি আছে পুতুল। আইনাত প্ৰতিফলিত তাইৰ ৰূপটো দেখিছে আৰু অনুভৱ কৰিছে আয়নাত প্ৰতিফলিত হোৱা নিজৰ ছবিৰ দৰে তাইৰ মন দাপোনত যেন এক স্পষ্ট ছবিৰ প্ৰতিফলিত উপস্থিতি। কোন সেই ছবি গৰাকী? নামেই বা কি তাৰ? - ৰাহুল বি.এন. কলেজৰ স্নাতকৰ ষ্টুডেন্ট সি। সিদিনা পিকনিক লৈ গৈছিল ভূটানৰ নামনিত। তাতে দেখা পাইছিল ৰাহুলক, তুলিয়ে পৰিচয় কৰাই দিছিল পুতুলক ৰাহুলৰ সতে। পুতুলো স্নাতকৰ ষ্টুডেন্ট যদিও সিহঁতে গৈছিল বেলেগ ডিপাৰ্টমেণ্টৰ পৰা। প্ৰথম দৰ্শনতেই ৰাহুলৰ পূৰুষ সুলভ সুন্দৰ চেহেৰাটো আৰু তাৰ স্মাৰ্টনেছ সচাকৈয়ে মুগ্ধ কৰিছিল পুতুলক। তাই শিহৰিত হৈছিল, অনুভৱ কৰিছিল, এক অজান আৰ্কষণে ঠেলি লৈ গৈছিল তাইক বহুদূৰলৈ, সপোনপুৰীলৈ, সপোনকুঁৱৰী হৈ নাচিব ধৰিছিল। তাইৰ দুচকুত ৰঙা-নীলা সপোন খিলা উৰিব ধৰিছিল। এনেতে ৰাহুলৰ মাতে তাইৰ সম্বিত ঘুৰাই পাইছিল- ওৱান স্ন্যাপ প্লিছ? অপ্ৰস্তুত হৈ পৰিছিল তাই, একো কব নোৱাৰিছিল। ইফালে ৰাহুলে তাৰ কেমাৰাত আবদ্ধ কৰি লৈছিল অপ্ৰস্তুত নায়িকাজনীক। অকল কেমাৰাতে বন্ধি হৈছিল নেকি পুতুল? স্ন্যাপ মৰাৰ লগতে ৰহুলৰ হৃদয় কেমেৰাতো ফকাছিং হৈছিল,তাৰ মন দেৱালত আৰি লৈছিল পুতুলৰ মনোমহা ছবিটো। স্মাৰ্ট ৰাহুলে ক্ষন্তেকতে নিৰৱ দৰ্শক হৈ এপলক দৃষ্টিৰে চাই গৈছিল পুতুলক। পুতুলো চাইছিল কিন্তু একো কব পৰা নাছিল মাথোন হৃদয়ত মিঠা অনুভুতিৰ সোঁত বৈছিল।

কিয় বৈ গৈছিল অনুভুতিৰ সোঁত? সিঁহততো ইয়াৰ বাবে প্ৰস্তুত নাছিল বা অপেক্ষা কৰাও নাছিল। এৰা, আবেগৰ কোঠাত কোনেও পৰ্দা পেলাব নোৱাৰে। ই প্ৰৱাহমাণ। প্ৰেমিক অপেক্ষা কৰিব নালাগে। প্ৰণয় আকাশৰ কোনো এক চুকত হঠাতে ভূমুকি মাৰি উজ্জ্বল আলোকপাত কৰি হৃদয়ক দিব পাৰে বিমল আনন্দ। এই আনন্দতে পূতুল আজি অন্তৰীক্ষৰ নীলিমাত আৰু দাপোনৰ স্বচ্ছতাৰ মাজতো দেখা পাইছে ৰাহুলৰ মুখ। ইমান পৰিবৰ্ত্তন, আগত পুতুলৰ এনে হোৱা নাছিল। কিহে পালে তাইক। প্ৰেম নিশ্চয়? হয় প্ৰেমে। কিন্তু ক্ষন্তেকৰ আৱেগ মানেই প্ৰেম নহয়। অৱশ্য প্ৰেম বিশেষজ্ঞ সকলোৰ মতে প্ৰেমৰ উৎপত্তিৰ বাবে মাত্ৰ ত্ৰিশ ছেকেণ্ড সময়ৰহে প্ৰয়োজন। ঈশ্বৰৰ কোনো ৰূপ বা আকাৰ নোহোৱা দৰেই প্ৰেমৰো কোনো আকাৰ নাই। উৎপত্তিৰ স্থান, কাল, পৰিবেশ আৰু সূত্ৰ নাই। প্ৰেম বিমল আনন্দৰ প্ৰতীক। পৃথিবীৰ ঐশ্বৰ্য্য বিভূতিৰেও প্ৰেম কিনিব নোৱাৰি। প্ৰাণ এটিৰ মন জগতত ই অমূল্য সম্পদ। পুতুলৰ এয়া অমূল্য সম্পদৰ গৰাকী আজি ৰাহুল। তাইৰ সম্পূৰ্ণ আজি তাৰ। নুশুনা - নকোৱাকৈয়ে সকলো দি দিছে তাইৰ ৰাহুল জানো তাইক সকলো দিব? তাৰ ভালপোৱা, তাৰ জীৱন, তাৰ হৃদয়ৰ মণি কোঠাত থব নেকি সজাই আজীৱন সযত্নে? মনৰ অজানিতে সংশয়ে আগুৰি ধৰিলেও তাই দৃঢ়, কালি কলেজলৈ গৈ তাক লগ ধৰি তাইৰ ৰচনা পাঠ কৰিব। জনাই দিব তাক মনৰ গিটাৰত ঝংকাৰ বাজিছে, তাতে যে বাৰম্বাৰ তোমাৰেই নাম।

বি.এন. কলেজৰ পিছফালে পুখুৰিটো। তাৰ চাৰিওফালে ছাইকাছ গছ আৰু এটা ডাঙৰ আহত গছ। প্ৰখৰ ৰ'দ পুখুৰিৰ পানীত হাঁহিছে। ক্লাছ নথকা বাবে ৰাহুল আহত গছটোৰ তলত বহি এই সাধাৰণ দৃশ্য উপভোগ কৰিছে। পুখুৰিটোৰ একফালে পকী শিৰিবোৰত কিছুমান তিৰোতাই কাপোৰ ধুই আছে, তাৰে উচাট উচাট শব্দ। এইবোৰলৈ ৰাহুলৰ কোনো ভ্ৰুক্ষেপই যেন নাই। লাহে লাহে সি বাহ্যিক জগতৰ পৰা নিজকে আতৰাই বেলেগ পৃথিবীলৈ ধাবিত হৈছে। তাত যেন বিচাৰি ফুৰিছে কাৰোবাৰ সানিধ্য। মৰিচিকা দেখি ফুৰাৰ নিচিনা সি কেইবাদিনৰ পৰা পুতুলক বিচাৰি হাৱাথুৰি খাইছে। পিকনিকৰ পৰা উভতি অহাৰ পিছত তাৰ টোপনি নোহোৱা হৈছে। পুতুলৰ ধুনীয়া মনোমহা ছবিটো সকলো সময়ত তাক ভুমুকি দি থাকে। দিঠকত মাজে মাজে সপোনত বিভোৰ হৈ পুতুলৰ উপস্থিতি লাভ কৰে। দিগম্বৰ নয়নে আজি সেই উপস্থিতিকে কামনা কৰিছে। হঠাৎ সন্মুখত আগন্তকৰ ওপৰত দৃষ্টি নিবদ্ধ হল ৰাহুলৰ। ক্ৰমান্বয়ে স্পষ্ট হৈ আহে, তাৰ মগজত আবিষ্কাৰ হল এয়া পুতুল। ওঁঠৰ কোনত হাঁহো হাঁহো ভাব আৰু অন্তৰত পাতল আৰামীভাব এটালৈ আহি আছে তাই। মৃদু বতাহৰ কোবত তাইৰ আগফালৰ কেইডালমান চুলি মুখৰ ওপৰত কাজিয়া লগাইছে। হাতেৰে আতৰাই দিছে আকৌ, কেতিয়াবা হাতেৰে সতৰ্ক কৰিছে বুকুৰ আচ্ছাদন। ৰাহুল তৰ্কিব পৰা নাই এয়া দিঠক নে সপোন? - কেনে আছে? পুতুলৰ কোমল ওঁঠৰ কণ্ঠস্বৰত ৰাহুলৰ গাত তত আহিল। আ - আ - পু - নি, অ' ভাল, ভাল, পি - পি - পিছে.................... । আকস্মিকভাৱ অপ্ৰস্তুত হৈ পৰিল। আচলতে সিদিনা পিকনিকত দেখাৰ পিছত সি তাৰ মানসপটত আকি লৈছিল পুতুলৰ ছবি। আৰু উপলদ্ধিৰ গঢ় দিছিল পুতুলৰ প্ৰতি এক প্ৰেমৰ আবেশ। সিদিনা বন্ধুত্বপূৰ্ণভাবেৰে পৰিচয় হৈছিল,তাতে প্ৰকাশ পাইছিল তাৰ স্মাৰ্টনেছ কিন্তু আজি প্ৰেমিকা হিচাপে ধৰি লোৱা পুতুলৰ লগত তাৰ ছিৰিয়াছনেছ আৰু অপ্ৰকাশ্য প্ৰকাশ পাইছে। পুৰুষৰ ভালপোৱা অক্ষাত আৰু অপ্ৰকাশিত হলেও তাক সহজে নাৰীয়ে ধৰি পেলায়। নাৰীৰ এইটো অদ্ভুত শক্তি। সেই বাবেই নাৰীয়ে নেপথ্যৰ পৰা পুতুলাচালন কৰাৰ দৰে পুৰুষৰ মনৰ অজ্ঞাত্তেই ৰহস্যৰ খেলা খেলিব পাৰে। পুতুলো নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পাৰিছে ৰাহুলৰ মনৰ গতি, গতিকে সংযত হৈ হৃদয়ত উদয় হোৱা সকলো আনুকূল্য ভাবক বুকুৰ ভিতৰতেই সমাধিষ্ট কৰি ৰাহুলৰ ৰচনা পাঠ হোৱাটোৰেই মনে মনে কামনা কৰিলে। তাই স্বাভাৱিক ভাৱেই কথা পাতিলে। বহু কথা, নিজৰ বিষয়ে কলে, তাৰ বিষয়ে জানিলে কিন্তু কোনেও মনৰ গিটাৰৰ ঝংকাৰ কাকো নুশুনালে।

প্ৰতিদিনেই দেখা হয়, কথা পাতে, আড্ডা মাৰে, ক্ৰমে ঘনিষ্টতা বাৰে। 'আপুনি'ৰ পৰা 'তুমি' মতা হল। এদিন ৰাহুল অগ্ৰসৰ হ'ল নিজৰ হৃদয়ৰ মণি কোঠাত পুতুলৰ প্ৰতি সজাই থোৱা মৰমখিনি তাইক জনাবলৈ ব্যাকুল হৈ উঠিল। কৈ দিলে সেয়া আবেগজনিত তিনিটা শব্দৰ সানমিহলি বহু ভাষা পৰিভাষাৰ একে সুৰ থকা বাক্যটো -- " মই তোমাক ভাল পাওঁ"পুতুল। ময়ো তোমাক ভীষণ ভাল পাওঁ - নকলে তাই। এক অশ্ৰু ভৰা নয়নেৰে চাই গৈছে কেৱল। ৰাহুল বুজি পালে সেয়া প্ৰেমৰ ভাষা পুতুলৰ চকুত তিৰবিৰাইছে। প্ৰেমৰ ভাষা বুজিবলৈ কোনো বৰ্ণ মালা শিকিব নালাগে। অনাদিকালৰ পৰা নাৰীয়ে বুজি পাই আহিছে পুৰুষৰ হৃদয়ৰ আহবান, পুৰুষেও বুজি আহিছে নাৰীৰ আকুতি।

নিস্তব্ধতা বিৰাজমান, এক গোমা পৰিবেশ। ৰাহুল পৰিবেশটা পাতলাবৰ বাবে হঠাৎ কৈ উঠিল -- এই জানা, কালি তোমাক সপোনত দেখিলো। - ইস মিছা কৈছা, পুতুলৰ উত্তৰ। অভিমান ফুলি থকা মুখটো অন্য ফালে ঘুৰাই দিলে। বুজিব পাৰিলে ৰাহুল বিশ্বাস হোৱা নাই তাইৰ। - এই চোৱানা, সঁচাই কৈছো। জানা, কিমান যে ধুনীয়া দেখাইছিলা তুমি। সেই যে গোলাপী চুৰিদাৰযোৰ পিন্ধিছিলা। তোমাক দেখি মই দৌৰি গৈছিলো, সুধিছিলো, কেনে আছা? কিন্তু তুমি কলা - মোক নামাতিবা! তুমি গুছি গলা, মই তোমাক কিমান মাতিলো, পুতুল ...... পুতুল ....। কিন্তু তুমি লাহে লাহে হেৰাই গলা অনন্ত দিগন্তৰ মাজত। পুতুল এইবাৰ খং কৰিলে। - আহা চোৱানা, মই সপোনৰ কথাহে কৈছো। - মই তোমাক সপোনতো এৰি থৈ নাযাওঁ। থোকা-থুকি হয় তাইৰ, লাহেকৈ ঢলি পৰে ৰাহুলৰ বাহু বন্ধনৰ মাজত। তেওঁ জোৰেৰে চেপি ধৰে, পুতুলো। এক অসীম

তৃপ্তিত দুয়ো চকু মুদি থাকে।

পশ্চিমৰ শুভ্ৰ আকাশত দিনটোৰ অন্তত নিস্তেজ সূৰ্য্যৰ ম্লান ৰক্তিম পোহৰখিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত তেজ ৰঙাদি চিকমিকায় নেতাই ধুবুনীৰ ঘাটৰ এই দৃশ্য চাবৰ বাবে মাতাল হৈ উঠে ধুবুৰী চহৰবাসীয়ে। বতাহো ফিৰফিৰকৈ,সিপাৰৰ স্থিৰ মেঘালয় পাহাৰৰ বুকুত ঠেক খাই বতাহৰ যাত্ৰা হৈ পৰে ধুবুৰী অভিমুখি, আলফুলকৈ কোবাই যায় ধুবুৰীবাসী ৰাইজক। দিনটোৰ অন্তত চহৰৰ মানুহবোৰে এই ঠাইখিনিলৈকে যায় ভাগৰ-ক্লান্ত দূৰ কৰিবলৈ। বেছি ভাগেই যুৱক-যুৱতী, প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা, কিছুমানে বহি থাকে আলিঙ্গণাৰত ভাবে আৰু কিছুমানে হয়তো 'ঝালমুৰি' খাই খাই কটাই দিয়ে যৌৱনৰ সেউজীয়া নিবিড় মূহুৰ্তবোৰ। ৰাহুল-পুতুলো যায় যৌৱনৰ সেউজীয়া সোৱাদ বিচাৰি। প্ৰকাণ্ড শিলডোখৰত গাতে গা লগাই বহি থাকে দুয়ো। পুতুলৰ খোলা চুলি বতাহত ফিৰফিৰকৈ উৰে আৰু তাৰ অপূৰ্ব স্নিগ্ধ সুগন্ধীয়ে আচ্ছন্ন কৰি তোলে ৰাহুলক। পুতুলো পুলকিত হৈ উঠে যেতিয়া ৰাহুলৰ হাতৰ আঙুলিয়ে খেলা কৰে তাইৰ হাতৰ আঙুলিৰ সতে। কোনো শব্দ উচ্চাৰণ কৰা নহয় মাথো নিঃশব্দে বহি থাকে দুয়ো। এনেকৈয়ে প্ৰকৃতিৰ তালত সিঁহতৰ হাল মিলায় সিঁহতে ৰচি গৈছে সিঁহতৰ জীৱন কাহিনী তথা প্ৰেম কাহিনী।

এটা-দুটাকৈ তিনিটা বছৰ গুচি গল। তিনিটা বসন্তৰ পছোৱাই উলাহ-মালহেৰে কোবাই গল দুটা প্ৰাণীক। সময়ৰ গতিত উঠি ভাহি ফুৰি বহুত দূৰ আহিলেও ইয়াক কামত খটাই আহিছে সিঁহতে। তিনিটা বছৰত তিনিটা প্ৰমোছন লৈ এইবাৰ বি.এ. পাছ কৰিলে। ৰাহুল গল গুৱাহাটীত হায়াৰ এডুকেশ্বনৰ কাৰণে, কিন্তু পুতুল নগল। তাই যাবও নিবিচাৰে তাইৰ অকলসৰীয়া দেউতাকক থৈ। সৰুতে তাইৰ মাক ঢুকাইছে, দেউতাৰাই কিন্তু দুনাই বিয়া নকৰালে। বহুতে তোষামোদ কৰিলে আকৌ বিয়া কৰাব লাগে বুলি, নিজেৰ কাৰণে নহলেও সৰু সৰু ছোৱলী দুটাৰ কাৰণেতো..........। কিন্তু মানুহটো আছিল অলৰ-অটল, তেওঁৰ এটাই যুক্তি বেলেগ কোনেবাই আহি তেওঁৰ ছোৱালী দুটাক নিজৰ কৰি নলবও পাৰে। গতিকে তেওঁৱেই পোহ পাল দিছিল এই দুটা- ছোৱলীক-পুতুল আৰু পাহিক। এতিয়া বাদ্ধৰ্ক্যৰ পথত ভৰি দিয়া দেউতাকক থৈ গুৱাহাটী বা দূৰবৰ্তী কোনো চহৰত থাকি পঢ়াটো কল্পনাই কৰিব নোৱাৰে পুতুল। ইফালে পাহিয়ে স্নাতকৰ ষ্টুডেন্ট, ইংৰাজীত মেজৰ, গোটেই দিনটো লেখা কৰিব লাগে। গতিকে পুতুলেই ঘৰখনৰ দায়িত্ব চালি-জাৰি চা লাগে।

ৰাহুল যোৱাৰ এবছৰেই হল, মাজত দুবাৰ আহিছিল, চিঠি লিখিছে কেইবাবাৰো কিন্তু যোৱা মাহৰ পৰা কোনো খা-খবৰ নাই তাৰ পৰীক্ষা ওচৰ চপা বুলি পুতুলেই মানা কৰিছে চিঠি দিব বাবে আৰু নিজেও বন্ধ কৰিছে। তাইৰ চিঠি পালে ৰাহুলৰ হেনে পঢ়া-শুনা নহয়। দিনে ৰাতিয়ে উজাগৰে পত্ৰ অধ্যয়ন কৰাটোৱে হেনো তাৰ নিয়মীয়া হৈ পৰে। পুতুল চাউলৰ পৰা ভেজাল গুটিবোৰ বিচাৰি বিচাৰি ৰাহুলৰ কথাকেই ভাবি আছিল। অতীত স্মৃতি ৰোমন্থন কৰি খোলা চকুৰে অনৰ্গল বিচাৰি ফুৰিছে এট এটাকৈ ভেজাল গুটি। এনেতে আইতৰে মাতত চোখ খাই উঠিল দৌৰি গৈ সুধিলে কিবা লাগিছিল আইতা? - ইয়াতে বহচো অলপ কথা এটা আছে। কিছুপৰ নিৰৱে পাৰ হল, তাৰ পিছ হুমুনিয়াহ এটা মাৰি আইতাই আৰম্ভ কৰিলে - তোৰ মাৰাইতে তহঁতক বালিতে থৈ গল, বহুত আশাৰে গঢ় দিছিল তহঁতক, কি কোনে জানে এনেকৈ বুকুৰ আশা বুকুতে বান্ধি গুচি যাব লাগি চিৰদিনৰ বাবে। আমিনো আৰু কিমান দিন বাচিম, তো দেউতাকৰো চাকৰি শেষৰ ফালে, পাহিৰো হাত ভৰি দীঘল হৈ আহিল। সিঁহতৰ ফালৰ পৰাও খৰ খেদা লগাইছে। কথাও আ নহয় শুভ কামত পলম কৰিব নেপায়। পুতুল অস্পষ্ট বুজিও নুবুজা ভাবেৰে প্ৰশ্নবোধক দৃষ্টিৰে চালে, কাৰ শুভ কাম, কেনে শুভ কাম সিঁহতে বা কোন? আইতাই কিন্তু কৈয়েই আছে - ভাল লবাটো কম্পিউটাৰ ইঞ্জিনিয়াৰ, সৰুতে ইয়াতে ঘৰ আছিল সিঁহতৰ, পিছ গুচি গল গুৱাহাটীলৈ। তোৰ মাকেই কথা দিছিল আমনৰ লগ তোৰ বিয়া দিব। সিঁহতেও কৈছিল দুই ঘৰৰ বন্ধুত্ব ইয়াৰ মাজে সম্পৰ্কলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ কথা। তোৰ বাপেকে পাহৰিছিলে কিন্তু কেইদিন মান আগত সিঁহতৰ পৰা চিঠি পালে। সিঁহতে হেনে আমনৰ কাৰণে তোকেই পছন্দ কৰিছে আৰু তোৰ মাকে কো কথাষাৰৰ গুৰুত্ব নুই কৰিব নোৱাৰি বুলি কৈছে। কিন্তু মইতে ৰাহুলক ভালপাওঁ, বিয়া কৰালে তাকে কৰাম — চিঞৰী চিঞৰ কব বিচাৰিলে পুতুল,কিন্তু নোৱাৰিলে। বুকুত তাইৰ বজ্ৰপা হোৱাৰ উপক্ৰম, বৈ গৈছে যেন অশান্ত সাগৰৰ অসংখ্য উত্তা তৰঙ্গ। তাই অবশ হৈ আহিল, চকু দুটা-মুদি দিলে। চকুৰ আগত জিলিকি উঠিল তাইৰ মাকৰ মুখখনি। স্মৃতিৰ পটত ভাহি উঠিল মাকে শুনোৱা ৰজা-ৰাণীৰ কাহিনী। তাইৰ মাকে যেন হাত বাউলি কৈ আছে এই জনেই তোৰ ৰজা, ইয়াৰ লগতেই তোৰ জীৱন কাহিনীৰ আৰম্ভণি।

ঘৰখনত উখল-মাখল লাগিছে। সকলোৱেই বিয়াৰ আয়োজনত ব্যস্ত, হই-চইৰে মুখৰিত হৈ পৰিছে ঘৰখন। পুতুলৰ দেউতাক সময়েই নাই, অত-তত কিমান কাম, টেণ্ট হাউচত ডেকোৰেছন ভাৰা কৰিব লাগে,মাছ-মাংসৰ অৰ্ডাৰ দিব লাগে, শাক-পাচলি কিনিব লাগে, নিকট আত্মীয় তথা বন্ধুবৰ্গক নিমন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু সৰু সাৰা বহুতো কামতো আছেই। মুঠৰ ওপৰত তাৰ খোৱা লোৱাৰ সময়ো নাই, নাই জীয়েকৰ ওচৰত গৈ এটা কথা সুধাৰ সময়। মাজতে এবাৰ খবৰ লৈছিল পুতুলৰ আইতাৰ পৰা সুধিছিল, পুতুলৰ সন্মতি আছে নে নাই? দেউতাৰাই শংকিত হৈছিল- পুতুলক এই কেইদিন ভাল দেখা নাই, কিবা খেলি মেলি হোৱা নাইতো? আইতাই নিৰ্ভয় দি কৈছিল - নাই, একো হোৱা নাই। ছোৱলী মানুহৰ মনটো অত্যন্ত কোমল, নিজৰ ঘৰখনৰ মোহ এৰিব নোৱাৰে, গতিকে এনেকুৱা অলপ হয়েই।

পুতুল আজি কেইদিনমানৰ পৰা তাইৰ কোঠাত আবদ্ধ। নিজকে হাজাৰ হাজাৰ বাৰ প্ৰশ্ন কৰিছে - তাই এতিয়া কি কৰিব? কোনো উত্তৰ নাই। কেতিয়াবা কাগজ কলমলৈ বহে, ৰাহুলক চিঠি লিখিব, মাতি পঠাব তাক। কিন্তু তাৰতো এতিয়া পৰীক্ষা হৈ আছে; নহওক পৰীক্ষা, পৰীক্ষা পিছতো দিয়া যাব। তাইৰ এই বিপদশংকুল অৱস্থাৰ কথা জানিলে সি নিশ্চয় আহিব। সিওতো তাইক লৈ সপোন ৰচিছে। তাইৰ সান্নিধ্য বিচাৰি ৰাহুলৰ ভিতৰৰ মানুহটো পাগল হৈ পৰে। গুচি যাব তাই ৰাহুলৰ লগত, পলাই যাব তাই এই লোকালয়ৰ পৰা সিঁহতৰ সপোনপুৰিলৈ। কিন্তু তাৎক্ষণিক ভাবে সুপ্ত হৈ থকা বিবেক বলা-বস্তুটোৱে সাৰ পাই ক্ৰিয়া কৰে, যুক্তি দৰ্শায়, মাকৰ মুখখনি চকুৰ আগত জিলিকি উঠে, লগে লগে বিকল হৈ যায় সকলো ভাৱনা, সকলো পৰিকল্পনা। যেতিয়াই কিবা এটা কৰাৰ কথা ভাবে তেতিয়াই তাইৰ মাকৰ মুখখনিয়ে আমনি কৰে। তাই আৰু ভাবিব নোৱাৰে, কান্দোনবোৰ বুকুত হেচি ধৰে। পিছমুহূৰ্তত আকৌ সতেজ হৈ উঠে, ভাৱে, দেউতাকক কৈ বন্ধ কৰাব এই বিয়া। কিন্তু দেউতাকৰ যে একো হাত নাই এই বিয়াত, মাকৰ কথাষাৰৰ বাস্তৱ ৰূপ দিয়াৰ প্ৰচেষ্টাহে এই কথা তাই ভালকৈ জানে। যাৰ কথাত হৈ আছে বিয়া সিতো আৰু আজি নাই, কাক শুনাব তাই ভালপোৱা ৰাহুলৰ কথা। আকৌ অকামিলা হৈ যায় তাইৰ মগজু। নাই কোনো উপায় নাই, নাই কোনো পথ ,চাৰিওফালৰ পৰা তাই আবদ্ধ। ভিতৰি ভিতৰি তাই শিহৰিত হৈ উঠিল, ভয়ত নে অসহায়ত, তাই নেজানে। মাথো ফেকুৰি ফেকুৰি কান্দি উঠিল তাই, কান্দাৰ বাহিৰে তাইৰ কোনো উপায় নাই। তাই বহুপৰ কান্দিলে, কান্দি কান্দি তাই অৱস হৈ গল। ভগ্ন হৃদয়ৰ তথা দুৰ্বল শৰীৰ অৱস হৈ চকুযুৰিত তাইৰ নিদ্ৰাদেৱীৰ আগমন ঘটিল, তাই নিশ্চল ভাৱে শুই ৰল।

আজি পুতুলৰ বিয়া। ভোৰ ৰাতিপুৱাই সকলোৱে উঠিছে। ই ঘৰৰ পৰা সি ঘৰলৈ দৌৰা-দৌৰি লাগিছে। নিকট আত্মীয় কিছুমান যোৱা কালিয়েই আহিছে। ই বলে এইটো কৰ, সি বলে এইটো ধৰ, মুঠৰ ওপৰত বিয়াৰ দিনত হবলগীয়া হৈ চৈৰে মুখৰিত হৈ পৰিছে ঘৰখন। পুতুল পলমকৈ শোৱাত টোপনি মাৰিয়েই আছে। পাহি,তুলি আৰু কেইজনীমান বান্ধৱীয়ে তাইক জগালে। তাই হাত মুখ ধুলে,সকলোৱে মিলি ৰাতিপুৱাৰ আহাৰ খালে। যি কোৱা হৈছে তাকেই তাই কৰিছে। তাই যেন আজি যথেষ্ট স্বাভাৱিক হৈ পৰিছে, আগত যেন একোৱেই হোৱা নাছিল। এসময়ত তাইক হালদীৰে ৰং কৰা হল, আকৌ সেয়া ধুই দিয়া হল। সকলোৱে পানী ঢালি তাইক গোছল কৰালে। তাৰ পাছত প্ৰসাধনেৰে আৰম্ভ কৰা হ'ল এক বিতোপন ক্ৰিয়া, বেনাৰচী শাৰী এযোৰ তাই পিন্ধিলে, বান্ধৱীবিলাক অলংকাৰবোৰ পিন্ধাই দিলে। ন কইনাৰ ৰূপত তাইক সজাই তোলা হল। কোনোবাই দৌৰি আহি কলে, 'দৰা আহিল', 'দৰা আহিল'। পুতুলৰ মনত আকৌ এবাৰ তোলপাৰ লাগি গল। এনে এক অপ্ৰতাশিত মনত সময়ৰ অপেক্ষাত তাই আছিল যদিও সম্পূৰ্ণভাবে প্ৰস্তুত নহয়। তাই যেন হেৰাই পেলাব মানসিক ভাৰসাম্য, চিঞৰী চিঞৰী কৈ দিব তাইৰ মনৰ কথা। কিন্তু নহল,কোৱা নহল, মাকৰ মুখখনি যে আকৌ এবাৰ স্মৃতিৰ পটত ভুমুকি মাৰিল। এনে মূহুৰ্তত তাইৰ স্মৃতিয়ে এনে এক শক্তিৰ ইন্ধন যোগাইছে যে তাই জড় পদাৰ্থৰ নিচিনা স্থবিৰ হৈ ৰৈ যাবলৈ বাধ্য হৈছে। এই শক্তিয়েই তাইৰ জীৱনত বিবাহ বলা

বন্ধনৰ চৰম সত্যটোক আকোৱালী লবলৈ স্বাগতম জনাইছে আৰু এনেকৈয়ে, এনেকৈয়ে হৈ গল পুতুলৰ বিয়া।

ৰাহুলৰ পৰীক্ষা আজি শেষ। আবেলি টিকট কাউন্টাৰত গৈ নৈশ বাছৰ টিকট ললে। আহোতে পান বজাৰৰ পৰা প্লাষ্টিকৰ ৰোজ ষ্টিক এটা ললে পুতুলৰ কাৰণে। বহুদিনৰ পাছত দেখা কৰিব পুতুলৰ লগত ডাঙৰ কিবা এটা গিফট লবই লাগিছিল কিন্তু পৰীক্ষাৰ পিছত ঘৰলৈ আহিব বুলি পইছা পঠোৱা নাই। হাত খৰচৰ কাৰণে যি আছিল তাৰ পৰাই ষাঠি টকাৰে ৰোজ ষ্টিকটো লৈছে। ৰাহুল জানে পুতুল ফুল খুব ভাল পায়।

গোটেই ৰাতি আহি ৰাতিপুৱা ঘৰ পাইছে ৰাহুল। আহিয়েই সন্মুখীন হল মাক-দেউতাকৰ ঢেৰ ছাৰা প্ৰশ্নৰ-পৰীক্ষা ভালেই হৈছেতো? ফাৰ্ষ্ট ক্লাছ থাকিবতো? ইত্যাদি ইত্যাদি। সিঁহতক সন্তুষ্ট কৰি ৰাতিপুৱাৰ চাহ পানী খাই সিধা বিছনাত গৈ শুলে। ৰাতি বাছত টোপনী হোৱা নাই। দুপৰীয়া টোপনীৰ পৰা উঠি গা-পা ধুই ভাত খালে। আবেলি পৰত পুতুলক লগ ধৰিব ভাবিয়েই এক শিহৰণ বৈ গল ৰাহুলৰ মনত। আনন্দতে গুনগুনালে এবাৰ, ড্ৰেছিং টেবুলৰ সন্মুখত থিয় হৈ নিজকে জুমিয়াই চালে, অহো দাড়িবোৰ বহুত দীঘল হল, খুৰাব লাগিব। আবেলি পৰত আকৌ এবাৰ ড্ৰেছিং টেবুলৰ সন্মুখত থিয় হল, নিজকে ভালকৈ চালে, ঠিক আছে, পুতুল পচন্দ কৰা পেন্ট-চাৰ্ট এযোৰ পিন্ধিছে, দাড়িবোৰ খুৰোৱাত সচাকৈয়ে হেণ্ডচাম লাগিছে তাক। দুই ওঁঠৰ মাজেদি এক হেপাহৰ হাঁহি বিৰঙি গল। ৰোজ ষ্টিকটো হাতত লৈ ৰিক্সা এখনত উঠিল। মনত তাৰ বহুতো ভাৱনা, হঠাৎ গৈ তাইক ছাৰপ্ৰাইছ দিব, ইটো কব, সিটো কব, আৰু নো কি কব সি জুখিবই পৰা নাই। এনেকৈ ইটো সিটো ভাবিয়েই পুতুলহতৰ ঘৰ পালেগৈ। ৰিক্সাৰ পৰা নামি দুই খোজমান আহোতেই ৰাহুলৰ কলেজীয়া বন্ধু এজনক লগ পালে। সি মাত লগালে - কি ৰাহুল, তই কৰ পৰা? ভালে আছ তো? পুতুলৰ বিয়া হৈ গল জানা নে নাই? কি পুতুলৰ বিয়া হৈ গল, ৰাহুল তাৰ কাণখনকেই যেন বিশ্বাস কৰিব পৰা নাই। পুতুলৰ বিয়া! বন্ধু জন গুচি গল, সি তাতে থিয় হৈ ৰল। সি তাৰ ভৰি দুখন লৰচৰ কৰিব পৰা নাই। কোনোবাই যেন বান্ধি ৰাখিছে তাক। সি লাহে লাহে পুতুলহতৰ ঘৰৰ পিনে চালে, সিহঁতৰ পদুলিমুখৰ ওচৰতে ড্ৰেইনটোত কেইটামান কুকুৰে কাজিয়া লগাইছে। আগদিনা বিয়াৰ খোৱা লোৱা পিছত জাবোৰ-জোথৰ বোৰ ইয়াতে পেলাইছে, তাতে মাংসৰ হাড্ডিবোৰক লৈ টনা আজোৰা কৰিছে কেইটামান কুকুৰে। ইটোৰে সিটোক খেদিছে, আক্ৰমণ কৰিছে ৰাহুলে এই দৃশ্যটোক নিজৰ লগত হোৱা ঘটনাৰাজিৰ লগত কিছু হলেও সামঞ্জস দেখা পালে। ইহঁত অসভ্য, নিজৰ কাৰণে নোপোৱাখিনিও কাঢ়ি লৈছে আনৰ মুখৰ পৰা আক্ৰমণ কৰি, মৰণ বাচনৰ অনুকম্পা নাই ইহঁতৰ। কিন্তু ৰাহুল-পুতুল অতি আধুনিক যুগৰ সভ্য মানুহ আৰু সভ্য হৈয়ো ৰাহুলৰ পোৱাখিনি লৈ গল আন এজনে, হয়তো নজনাকৈ নুশুনাকৈ। পুতুলো গুচি গল তাৰ ভালপোৱাক অপেক্ষা কৰি। এয়াও নহয়নে অতি সভ্যতাৰ এক অসভ্য নিদৰ্শন। পিচমুহূৰ্ততে ভাবে পুতুলো হয়তো তাক ভালেই পোৱা নাছিল সঁচা অন্তৰৰে, নিকা হৃদয়েৰে। নাৰী হল ছলনাময়ী। প্ৰতাৰণাৰে পূৰ্ণ নাৰীৰ হৃদয়। যাক মন-প্ৰাণ দিও ভাল পায় তাকেও কৰে ছলনা, প্ৰতাৰণা। এনেকুৱা দ্বিচাৰিণী নাৰীয়ে প্ৰেমৰ মূল্য নুবুজে। ৰাহুলৰ হাতত থকা ৰোজ ষ্টিকটোৰ ওপৰত চকু গল তাৰ, এই লাল গোলাপটো পুতুলৰ কাৰণে আনিছিল, ধুনীয়া ফুলটো। নাকৰ ওচৰত নি গোন্ধ বিচাৰিলে ৰাহুল কিন্তু আশ্চাৰ্য্য, কোনো গোন্ধ নাই ফুলটোৰ। ক্ষন্তেক ভাবিলে ৰাহুল, তাৰ পাছত নিৰসভাৱে হাঁহিলে, কিবা আবিষ্কাৰ কৰাৰ দৰে মুৰটো লৰালে। নাই পুতুলৰ কোনো দোষ নাই, তাই ঠিকেই আছিল। ৰাহুলৰ ভালপোৱাই আছিল দুৰ্বল, ইমান শক্তি নাছিল তাৰ ভালপোৱাত যে পুতুল মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে তাৰ ওচৰলৈ আহিব। এই প্লাষ্টিকৰ গোলাপ ফুলটো তাৰ প্ৰমাণ,যাৰ কোনো গোন্ধ নাই। ৰাহুল এখোজ দুখোজকৈ উভতিছে, এতিয়া সন্ধা নামি আহিছে, পুৱ আকাশত কেইটামান তৰাই উজ্জ্বলি উঠিছে। তেওঁ আজি অবগত জ্ঞানৰ মাজেৰে যেনেদৰে সত্যৰ সন্ধান কৰা যায়। প্ৰেমৰ মাজতো আছে এক মহাসত্যৰ মহিমা। এই সত্য লাভ কৰিব নোৱাৰিলে ব্যৰ্থ হৈ পৰে আন সকলো সত্যৰ সন্ধান। অপৰিপূৰ্ণ হৈ থাকি যায় জীৱনৰ সকলো সাৰ্থকতা।

* * * * *

বেচেৰী ছোৱালীজনী

হাবিবুৰ ৰহমান চৰকাৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

" শান্তনা ..... অ' শান্তনা .... ।" তৎক্ষণাত ৰুগ্ন মাকৰ মাততহে শান্তনাৰ সম্বিত ঘুৰি আহিল। তেতিয়া ৰাতি ভালে খিনি হৈছে। কেইদিনমান হ'ল মাক বিচনাত। মূৰ শিতানৰ ফালে পীৰা এখনত বহি তাই এখন কিতাপ পঢ়ি আছিল। কিতাপখন নুৰুলৰ।

.... "মা..... অ' মা..... মোক কিয় মাতিছা? শান্তনাই কলে। সেহাঁই সেহাঁই মাকে ক'লে-- মোক অলপ পানী দেছোন মাজনী।"

.... ৰ ....., দিছো ৰ' এই বুলি ঘৰৰ পৰা এচুকত থোৱা গৰম পানীৰ কেটেলিটোৰ পৰা এগিলাছ পানী আনি মাকক লাহে লাহে শোৱাই দিলে। শান্তনাই আকৌ আগৰ দৰে কিতাপ পঢ়াত লাগিল। অলপ পিছতে মাকে আকৌ মাতিলে " শান্তনা .... অ' শান্তনা...... " ওহ! অলপ বিৰক্তি বোধেৰে তাই মাত লগালে মই দেখোন তোমাৰ ওচৰতে বহি আছোঁ.........মা, কি হল? কিয় মাতি থাকা?"

"-- ৰাতি পুৱাল নেকি -- অ' শান্তনা" মাকে সুধিলে।

-- শান্তনাই ক'লে -- "পুৱাবই কিজানি?"

দীঘল হুমুনিয়াহ পেলাই মাকে কলে - "তই আজিকালি নুৰুল হঁতৰ ঘৰলৈ নোযোৱা নেকি? যা........ যা......... যি পাৰ কিছু কামত হাত ধৰিবি। মোৰ দশাতো সিহঁতে জানেই। মই আৰু .... নোৱাৰোঁ। নহ'লে খাবি কি ?

অজানিতে এক অবুজ বেদনাই পিতৃহীন শান্তনাৰ চকু সৰালে। তাই কলে -- "যাম..... মই নুৰুলহঁতৰ ঘৰলৈ আজিয়েই ধান জাৰিব যাম। নুৰুলৰ মাকে যোৱা কালিয়েই বাগানৰ দুজনী তিৰোতাক ধান জাৰিব মাতিছিল, সিহঁত নাহিল। মই পাৰিম নহয় মা........। .... "পাৰিবিতো .... গোটেই পাৰিবি। পাৰিব লাগিব।"-- মাকে ক'লে।

শান্তনাই তৎক্ষনাত কাপোৰ এখন মূৰত বান্ধি ল'লে। যাতে ধানৰ ধূলি-মাকতি মূৰত নপৰে। পিছে কিতাপ খনো যে পঢ়ি শেষ কৰিব লাগিব। নুৰুলক কিতাপখন আজিয়ে দিব লাগিবই। কিছুপৰ ভাবি তাই ক'লে -- মা মই ওৰে ৰাতি তোমাৰ ওচৰতে উজাগৰে থাকি কিতাপ খনতে ব্যস্ত। পঢ়াশেষ কৰি নুৰলক আজি দিবই লাগিব। নহলে সি বেয়া পাব পাৰে। মাকে কলে "পঢ় পঢ়। সোনকালে শেষ কৰি তই যাবি। মোৰ টোপনি আহিব। মোক নামাতিবি। গাতো কেনেবা লাগিছে।"

ৰাতি পুৱাৰ ৰঙা ৰ'দে তিৰবিৰাইছে। দুটা পৃষ্ঠা বাকী থকা কিতাপ খন হাতত লৈ মাকে শুৱা বিছনাখনত মূৰটো গুজি ধৰি বহু কিবা কিবি চিন্তা কৰিব ধৰিলে। হঠাৎ তাইৰ চকুত ভাঁহি উঠিল অতীত জীৱনৰ এখন ছবি।

এদিন তাই নুৰুলহঁতৰ ঘৰত মাকৰ লগত গৈ কাঁহি বাতি ধুই আছিল। এনেতে সমনীয়া নুৰুল আহি তাইৰ কাষত বৈ চাই আছিল। বহু সময় পাছত তাই কৈ উঠিল--- "শান্তনা তুমি সৰু, মোৰ দৰে। তোমালোকে কিয় কাম কৰা? আমাক দেখোন মা-দেউতাই কাম কৰিবলৈ নিদিয়ে। অকল কিতাপ পঢ়া আৰু স্কুলত যোৱা। স্কুলৰ পৰা আহি খেলো। দেউতাইয়ো আমাৰ লগত খেলে। তুমি বাৰু স্কুললৈ কিয় নোযোৱাঁ?

শান্তনাই একো ক'ব পৰা নাছিল। এ ক্ষন্তেক ৰৈ উচুপি উঠিল-- " আমাৰ দেউতা নাই, কোনে পঢ়াব?" নুৰুলে কৈছিল দুখ নকৰিবা, আমাৰ দেউতাক কৈ তোমাক এখন ভাল নতুন কিতাপ দিম। মই কিন্তু তোমাক শিকাম দে............ শিকিবানে? শান্তনাই মূৰ দপিয়ালে। বহুদিনৰ আগৰ পৰাই মোৰ শিকাৰ বৰ আগ্ৰহ আছিল। শেষত শান্তনাই কৈছিল--- "শিকিম নুৰুল......... মই শিকিম।"

মাকে এবুক বেদনা বুকুত সাৱতি জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰামত বৰ্তমান হাৰ মানিছে। নুৰুলৰ দেউতাক চাহ বাগিছাৰ মেনেজাৰ। মানুহজন বৰ উদাৰ আৰু পৰোপকাৰী। বাগিছাৰ পৰিত্যক্ত ঘৰটোত সিহঁত দুটাৰ বাসস্থান। দিনৰে দিনটো মাকে মেনেজাৰৰ ঘৰত যাবতীয় কাম কৰে। তেনেকৈয়ে চলিছিল জীৱিকা।

নুৰুলে শান্তনাক আকৌ কৈছিল-- " মই তোমাক আজিৰ পৰাই পঢ়া আৰু লিখা শিকাম। তুমি কাম নকৰিবা। মাৰাই কৰিব। মোৰ লগত যেতিয়াই খেলিবা, তেতিয়া মই শিকাম দেই। স্কুলত মই যি শিকো তোমাকো শিকাম। কেতিয়াবা স্কুললৈ মোৰ লগত লৈয়োঁ যাম। যাবানে নাই?"

সিদিনাৰ পৰা মাকৰ লগত শান্তনাও আহে। অজানিতে

নুৰলৰ লগত খেলাৰ চলতে তাই কিছু পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা হ'ল। এদিন দেউতাকৰ সহায়ত নুৰুল পঢ়া স্কুলতে শান্তনাৰ নামটো লিখাই দিলে। মাজে মাজে শান্তনাই স্কুললৈ যোৱা হ'ল। কেতিয়াবা নোৱাৰে। স্কুলৰ শিক্ষক গৰাকীয়ে গম পালে শান্তনা দেখোন আনবোৰতকৈ পঢ়াত বেচ চোকা। তেনেকৈয়ে দিনবোৰ ৰাগৰিল। শান্তনা আৰু নুৰুল এইবাৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। প্ৰাথমিক বৃত্তি পৰীক্ষাৰ বাবে দুয়োকে শিক্ষকে বাছনি কৰাত দুয়ো বৃত্তি পৰীক্ষাও দিছিল। উগুল-থুগুল শান্তনাৰ মন। এফালে পৰীক্ষা দি অহা আনন্দ আনফালে শোকবিহ্বলা ৰুগ্ন মাকৰ বাবে। হঠাৎ মাকে চিঞৰি উঠিল — শা.... ন্ত.... না.... অ' শা.... ন্ত....না। তই নোযোৱা নেকি? বেলি হল কিজানি। আজি মোৰ বেয়া লাগিছে। উশাহটো ন টানিবই নোৱাৰো। যা... যা... তই যা?

"অ'.... মই কিতাপ খন পঢ়িম বুলি কিবা ভাবতে পাহৰি গৈছিলোঁ। এই বুলি খৰ খেদাকৈ ওলাই গ'ল নুৰুলহঁতৰ ঘৰলৈ।

শান্তনাই নুৰলহঁতৰ জপনামুখ নৌপাওঁতেই নুৰুল তাইৰ অপেক্ষাত বৈ আছিল। হাতত ধৰি শান্তনাক দেউতাকৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল। দেউতাকে তাইক ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ উপদেশ দিলে। কাৰণ সেই দিনাই বাতৰিত প্ৰকাশ হৈছিল বৃত্তি পৰীক্ষাৰ ফলাফল। জিলাৰ ভিতৰত প্ৰথম হৈছিল শান্তনাই আৰু দ্বিতীয় স্থানত পাইছিল নুৰুলে। এক মাত্ৰ ৰুগ্ন মাকৰ বাহিৰে কোনো নোহোৱা শান্তনাৰ সাফল্যৰ কথা বিয়পি পৰিল। শান্তনা শুনাই নাছিল। তেতিয়াহে শুনিলে নুৰলৰ মাকে শান্তনাক এটা ধুনীয়া ফ্ৰক উপহাৰ দি কলে।—" মাজনী জিলাৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান পোৱাৰ বাবে মোৰ পৰা এই শুভেচ্ছা।" দেউতাকেও কিতাপ এখন দি কলে — " তুমি আৰু কাম কৰিব নালাগে। তোমাৰ ৰুগীয়া মা আৰু তোমাক আমাৰ এই সৰু ঘৰটোতে থাকিবলৈ দিম। তাতে থাকিলে নুৰলেও খেলিবলৈ, পঢ়িবলৈ লগপাব। মাৰাৰ অবিহনে তোমাৰ কোনো নাই। তুমি আমাৰেই হ'বা।

শান্তনা, নিৰ্বাক প্ৰতিমূৰ্তিৰ দৰে নুৰুলৰ কাষতে থৰ লাগি শুনি আছিল। নুৰুলৰ মাকে ফল-মূলৰ টোপোলা এটা শান্তনালৈ আগবঢ়াই কলে—"এইখিনি মাৰাক খুওৱাবা, তুমিও খাবা। মই কাইলৈ গৈ কথাবোৰ মাৰাক ক'ম। দুয়োকে আমাৰ ঘৰলৈ লৈ আহিম। বেচেৰী জনীৰ অসুখ ভালে নহ'ল।

শান্তনা ঘৰমূৱা হ'ল। উগুল থুগুল মনটোৰে নুৰুলহঁতৰ মানৱতাক ধন্য মানিছে। ঘৰ পাই মাত লগালে— "মা... মা... অ' মা... মই আহিঁলো। বৃত্তি পৰীক্ষাত মই প্ৰথম স্থান পাইছোঁ আৰু নুৰুলে দ্বিতীয় স্থান পাইছে। নুৰুলহঁত যে কিমান ভাল। দেউতাকে এখন কিতাপ, মাকে এটা চোলা দিছে। এইয়া তোমালৈ আপেল আৰু আঙুৰো দিছে।

থোকা থুকি মাতেৰে মাকে হাতখন মেলি দি ক'লে— "মাজনী" মাত ক্ৰমে সৰু হৈ আহিল। চকুজুৰি এবাৰ ঘুৰাই দিছিল। তাই ভয়তে চিঞৰি দিছিল। মা... মা... আ...। নিচ্চল মাকৰ দেহটো —। অকলশৰীয়া শান্তনাৰ কান্দোন চৰিল। বাগিছাৰ ৰাইজ সমবেত হ'ল। মাকক ৰাইজে ধৰি মেলি সংকাৰ কৰিবলৈ লৈ গ'ল। উদাৰ আকাশখনলৈ চাই তাই অসহয়া অনুভৱ কৰিলে। নুৰুলৰ মাকে আহি তাইক কোলাত তুলি কলে — "নাকান্দিবা সোণ, সকলো আল্লাৰে ইচ্ছা! আজিৰ পৰা মই তোমাৰ মা।"

* * *

চৰিত্ৰ গঠন কৰাই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য ---- হাক্সলি

আজি সকলোৱে পঢ়িব জানে। কিন্তু কি পঢ়িব লাগে তাক কোনেও নাজানে ---- বানাৰ্ডশ্ব

সংগ্ৰাহক মাহমুদুল হাছান(ৰাজু),বি.এ.,২ য় বৰ্ষ

জ্ঞান সাধকৰ দোৱাতৰ চিয়াহী তেজতকৈ বেছি পবিত্ৰ ---- হজৰত মহম্মদ

বঞ্চিত ছাত্ৰসকল প্ৰথম শ্ৰেণীৰ বিপ্লৱী ----- মেক্স মূলাৰ

সংগ্ৰাহক ,নুৰুল ইছলাম, বি.এছ.ছি,২ য় বৰ্ষ

ঘাতকৰ পদোন্নতি

ফাৰুক আহমেদ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

গুৰুম ....গুৰুম .... গুৰুম। হঠাৎ বন্দুকৰ গুলিৰ শব্দ পাই সচকিত হৈ উঠিলো পঢ়া টেবুলৰ পৰা। তাৰ পাছতেই গগনফলা আৰ্তনাদ। ভয়তে বেৰৰ কোণত সোমালো। পিছে....... এয়া কি .... এয়া যে মোৰ চিনাকি আৰ্তনাদ, আৰু ৰব নোৱাৰিলো। দৌৰি বাৰাণ্ডালৈ আহিলো। হায় .... ঈশ্বৰ এয়া কি? এয়া ৰাজুদাযে মাটিত ঢলি পৰি গৈছে আৰু সন্মুখৰ ৰাস্তাত দহ-বাৰ জন পুলিচৰ সতে এজন পুলিচ বিষয়া। বিষয়াজনে মদ খাই টলং-ভটং কৰি আছে। হাতত উদ্যত ৰিভলভাৰ এখন। ঘাতকজনে তিনিটা গুলি গুলিয়াইছিল। পিছে এটা লক্ষ্যভ্ৰষ্ট হৈ কাষেদি গুছি গল, আৰু দুটা ....ই মই কব নোৱাৰিম কাৰণ ৰাজুদাৰ মূৰৰ ...টাৰে ধাৰাসাৰ তেজ ওলাই আছিল। তাৰ পিছত মই আৰু একো কব নোৱাৰো। ...ল চেতনা পাই দেখিলো যে কেইজন মান প্ৰতিবেশীয়ে মোৰ মূৰত পানী ঢালি আছে।

"ৰাজুদা কত!" মই চিঞৰি উঠিলো ঃ তাক হস্পিটাললৈ লৈ যোৱা হৈছে। তুমি একো চিন্তা নকৰিবা, অচিৰেই সি সুস্থ হৈ উঠিব - এজন প্ৰতিবেশীয়ে মোক সান্তনাৰ সুৰত কলে। কিন্তু মই ভালদৰেই বুজিছিলো যে ৰাজুদাক মৰোণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ বাবেহে হস্পিটাললৈ নিয়া হৈছিল, আৰোগ্য কামনাৰ বাবে নহয়। মোক ৰাজুদাৰ ওচৰলৈ নিবৰ বাবে মানুহবোৰক অনুৰোধ জনালো। কিন্তু মোৰ অনুৰোধে একো কাম নিদিলে, বৰং মানুহবোৰে মোক নানাভাবে সান্তনা দিব ধৰিলে। এনেতে আইৰ কৰুণ আৰ্তনাদ এটা কাণত পৰিল। তাৰ পিছত আৰু আইৰ একো কথাকে মই শুনিব নোৱাৰিলো কাৰণ মই যাতে আৰু অধিক ভাঙি নপৰো তাৰ বাবে মোক আন এঘৰলৈ লৈ যোৱা হৈছিল।

পিছদিনা আবেলি ৰাজুদাৰ দেহ সংকাৰৰ বাবে অনা হল। সকলো প্ৰস্তুত আছে আৰু মাত্ৰ আধা ঘন্টা পিছতেই ৰাজুদাৰ শৰীৰো এই পৃথিবীত নাথাকে। মই লাহে লাহে তেওঁৰ ওচৰলৈ গলো আৰু উপস্থিত মানুহবোৰক মুখখন দেখুৱাবলৈ অনুৰোধ কৰিলো। মানুহবোৰে বগা কাপোৰবোৰ গুচাই মুখখন খুলি দিলে। বগা শেতা মুখ-খন দেখি মোৰ গাৰ নোম থিয় হৈ গল। ৰাজুদাৰ মুখখনে যেন ঘাতক সমাজখনকে বিদ্ৰূপ কৰি শান্তিৰে টোপনি মাৰিবলৈ গৈ আছে। ঃ হায় ৰাজুদা .... তুমি ইমান মৰম কৰিছিলা, ইমান ভাল পাইছিলা মোক আৰু আজি তুমি মোক এৰি গলা। তোমাৰ ভালপোৱাই মোৰ হৃদয়ত যি খিনি ঠাই পুৰাই আছিল সেই খিনি এতিয়া কোনে পূৰাব? জবাব দিয়া ....
কোনে পুৰাব কোঁৱা? এদিনাখন মই ভাত খাওঁতে মাছ কম হোৱা বুলি খেদ কৰাত তুমি জানো তোমাৰ ভাগৰ মাছখিনি মোক দিয়া নাছিলা। এদিনাখন মায়ে মোক খঙতে চৰ মাৰোতে তুমি জানো মাকক নো কৈছিলা -"এই সোণটোক মাৰিব নালাগে মা। তাৰ দোষৰ বাবে মোকে মাৰা। আৰু আজি ....। আজি তোমাৰ মৃত্যু হল মই জানো ঈশ্বৰক কব পাৰিম তোমাক এৰি মোক নিবলৈ? আৰু কলেও জানো তুমি জী উঠিবা ৰাজুদা........... ?

ৰাজুদা, আজি মই, তুমি আৰু মাইতো তোমাৰ বিয়াৰ কইনা চাবলৈ যোৱাৰ কথা আছিল। আজিতো তুমি মোক লগতে লৈ গলাহেঁতেন। তেন্তে এতিয়া কিয় তুমি মোক এৰি থৈ যাব খুজিছা ৰাজুদা। তুমি মোক লগত লৈ যোৱা ৰাজুদা, ময়ো তোমাৰ লগত যাম........ ময়ো তোমাৰ লগত যাম — ৰাজুদাই মোৰ কথা নুশুনিলে। সংকাৰ হৈ গল তেওঁৰ। বন্ধু-বৰ্গ, পৰিয়াল বৰ্গ, আত্মীয় স্বজন সকলোকে কন্দুৱাই তেওঁ এই বিষময় পৃথিবী ত্যাগ কৰিলে।

ৰাজুদাৰ মৃত্যুৰ লগে লগে চাৰিওফালে প্ৰতিবাদৰ ঢৌ উঠিল। হত্যাকাৰী বিষয়াজনক গ্ৰেপ্তাৰৰ দাবীত চাৰিওঁফালে সমদল, ধৰ্ণা, অনশন পৰ্য্যন্ত হল। মন্ত্ৰী বিধায়ক বিলাকৰ মিঠা বাক্যৰ আশ্বাসত মানুহ শান্ত হল। সকলোৱে আশা কৰিছিল যে সোনকালে কিবা এটা হব। পিছে বছৰৰ পিছত চৰকাৰে তদন্ত চলায়ে গল। চৰকাৰৰ হিয়াৰ আমঠু ঘাতকজনৰ কিন্তু একো নহল।

লাহে লাহে সময়ে তাৰ কাম কৰিলে ৰাজুদাৰ হত্যাৰ প্ৰায় তিনি বছৰমান হল। লাহে লাহে ৰাইজৰ উত্তেজনা মাৰ গল। মাৰ না যাব নো কেলেই যিখন দেশত দিনত তেত্ৰিশটা

মানুহ ঘাতকৰ চিকাৰ হয়, সেই দেশত এজনৰ মৃত্যু উত্তেজনা বাৰু কিমান দিন থাকিব? মই ইতিমধ্যে বি.এ. পাচ কৰি নিবনুৱাৰ সংখ্যা এটা বঢ়াই তুলিছো। চাকৰিৰ বাবে ইফালে-সিফালে ঘূৰি আছো। গোটেই দিন মন্ত্রীসকলৰ আশ্বাস শিৰত লৈ ঘৰত আহিলে মাকে মোক সোধে, "বিজু, ঘাতকজনৰ কিবা হলনে?" মই একো উত্তৰ দিব নোৱাৰি চকুপানী টোকো। মাকেই বুজি পাই ভাগ্যকে ধিয়াই চকুপানী টোকে। এনেকৈ বাৰু কিমান দিন চলিব। সকলোৰেতো ধৈৰ্য্যৰ এটা সীমা আছে। মাকৰো বোধহয় ধৈৰ্য্যৰ বান্ধ ছিঙি গল। মাকেও এদিনাখন ৰাজুদাৰ শোকত মোক অনাথ কৰি এই পৃথিৱী ত্যাগ কৰিলে।

এতিয়া আৰু এই পৃথিৱীত মোৰ একো নাই। কেৱল এটা নিবনুৱা ডিগ্ৰী আছে মোৰ । চাকৰিৰ বাবেও ঘূৰাওঁ বাদ দিলো। চাকৰিৰে মই কি কৰিম। এই সংসাৰৰ প্ৰতি আৰু মোৰ অকনো মোহ নাই। প্ৰায়েই গভীৰ ৰাতি ৰাজুদা আৰু মাই আহি মোক সোধে "তাৰ কিবা হলনে বিজু?" মই উত্তৰ দিব নোৱাৰি গাৰুটোতে মুখ গুজি কান্দো। কিন্তু মোৰ উত্তৰৰ বাবে বেছিদিন অপেক্ষা কৰিব লগীয়া নহল। এদিন গোচৰৰ বিচাৰৰ কথা শুনিলো। বিচাৰত বহুতো নিৰ্দোষী বিষয়াক বদলী আনকি চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰা হল। কিন্তু ঘাতক জনৰ একো নহল। বহুতেই প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰিলে, কিন্তু চৰকাৰৰ গাৰ নোম এডালো নলৰিল।

এদিনাখন পুৱা বাতৰিকাকতখনত চকুকুৰাওঁতে হঠাৎ এটা অংশৰ ওপৰত চকু গল। মই চকুকে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলো। বিশ্বাস নকৰিলে কি হব এই খন দেশত যি কোনো কামেই সম্ভৱ। তাত দেখিলো ৰাজুদাক হত্যা কৰা ঘাতকজনৰ একপি ফটোৰে সৈতে লিখা আছে "মি. ৰবীন নেওঁগে যোৱা দুবছৰ ধৰি কৰা দু-সাহসিক আৰু প্ৰশংসনীয় কামৰ পুৰস্কাৰ হিচাবে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা তেওঁক পদোন্নতি দিয়া হল।"

হায় .... । এই খনেই সেই দেশ, যত ঘাতকেওঁ পদোন্নতি পায়। ++

* * **

পাৰিম বুলি যিজনে বিশ্বাস কৰে, তেওঁৱে জয়লাভ কৰে ----- ভাৰ্জিন (সংগ্ৰাহক মৰ্জিনা বেগম)উঃমাঃ ২য় বৰ্ষ

জীৱনত যিয়ে এবাৰ বিশ্বাসঘাতকতা কৰিছে তাক কেতিয়াও বিশ্বাসত নলবা ----- ছেক্সপিয়েৰ
এখন ভাল কিতাপ নষ্ট কৰা মানে এজন ভাল মানুহক হত্যা কৰা ----মিল্টন
তুমি নোপোৱা বস্তুৰ কাৰণে অসন্তোষ নকৰিবা আৰু যি পাইছা তাৰ বাবেও অহংকাৰ নকৰিবা
----- আলকোৰআন
সংঘাতে আনি দিয়ে জীৱনৰ নতুন তৰংগ। ---- হিতেশ ডেকা (সংগ্ৰাহক আব্দুল মান্নাফ, সেখউঃ মাঃ ২ য় বৰ্ষ)

কৃতকাৰ্য্যতাক গ্ৰহণ কৰি বা এজন ভদ্ৰলোকৰ দৰে, কিন্তু
বিপৰ্য্যয়ক গ্ৰহণ কৰিবা এজন পুৰুষৰ দৰে। ----- লৰ্ড নৰ্কেৰ্নহেড
খুব কম সময়তেই বহুত কাম কৰাৰ আটাইতকৈ ভাল উপায় হল এবাৰত মাত্ৰ এটা কাম কৰা।
---- ছেমচংল স্মাইলচ্
সংগ্ৰাহক মোঃ অছিফ ইকবাল মোল্লা
উঃ মাঃ ২ য় বৰ্ষ

বাস্তৱ অপেশ্বৰীৰ নগ্ন প্ৰেম

গোলাম নবী আজাদ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

এখন নিৰ্জন গাওঁৰ পৰা চহৰলৈ পঢ়িবলৈ আহিলে প্ৰথমে কেনে লাগে? সেয়া যিয়ে এবাৰ গাওঁৰ পৰা চহৰলৈ আহিছে তেওঁহে জানে। বহুতৰে ভাব হয় যে আগত যিখন পৃথিৱীত আছিল তাৰ পৰা বহু দূৰত, বহুত আঁতৰত নাইবা কোনেবা বেলেগ এখন পৃথিৱীহে। আকৌ কাৰবাৰ এনে ভাব হয় যে চহৰ আৰু গাওঁ এখন আকাশ আনখন পাতালহে।

মইও এজন হোজা গাওঁলীয়া লৰা। অৱশ্যে বি.এন. কলেজত অহাৰ লগতে এখন নতুন চহৰলৈকে অহা বুলি ক'ব পাৰোঁ। কিয়নো ইয়াৰ আগত বেছি দিনৰ বাবে কোনো কলেজ বা চহৰত থকা নাছিলোঁ। কোনোবা চহৰলৈ গলেও এসপ্তাহ বা পোন্ধৰ দিনৰ বেছি থকা নাছিলোঁ। কিন্তু ধুবুৰী-লৈ পদাৰ্পণ কৰাৰ ফলত ইয়াত বহুদিন একেৰাহে থাকিব লগা হল। গতিকে ইয়াত আহি বহুতো নতুনত্ব অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰোঁ।

বি.এন. কলেজত ভৰি দিয়াৰ পিছত কেইদিন মান কলেজখন আচহুৱা আচহুৱা যেন লাগিছিল। 'অজানা পথ জংগল বৰাবৰ' ৰ দৰে সকলো ফালেই কেৱল জংগলেই জংগল এনে অনুভৱ হৈছিল। কাৰণ নতুন অৱস্থাত সিমান বন্ধুও নাছিল। আৰু বান্ধৱী! হাঁহি উঠা কথা।

এইদৰে ভালেকেইদিন কলেজলৈ অহা যোৱা চলিল। কেইদিনমানৰ পিছত শুনিবলৈ পালো যে মোৰ বন্ধু এজনো হেনো এই কলেজতেই নাম লগাইছে। পিছদিনাই তেওঁক লগ ধৰিলো। আৰু কোনে পায় বাপ্পেকে! দুয়ো একেলগে হাঁহি, আনন্দতে কলেজৰ লোকাল হিৰো হৈ গলোঁ। সুমন অৰ্থাৎ মোৰ বন্ধুজন আৰু মই এজনে আনজনক এৰিব নোৱাৰা অৱস্থা হৈ পৰিলোঁ। চিনেমা,থিয়েটাৰ আদি কৰি যিবোৰ উপভোগৰ বস্তু আছিল সেইবোৰ হৈ পৰিল ভ্ৰমণৰ কাৰ্য্যসূচী।

এদিনাখনৰ ঘটনা। মই কলেজ লাইব্ৰেৰীৰ পৰা কিতাপ এখন লবলৈ বৈ আছিলোঁ। মোৰ কাৰণে যে পিছৰ ছোৱালী কেইজনীৰ অসুবিধা হৈছে এনেকি হাত আগুৱাই দিয়ো ৰিচিব্ এখননো লব তাৰো ঠাই নাইকিয়া হৈ গৈছে সেইফালে মোৰ ভ্ৰুক্ষেপেই নাই। একান্ত মনে মই মোৰ কিতাপ লোৱাত ব্যস্ত। তেনেতে হঠাৎ পিছৰ পৰা শুনিবলৈ পালো --

"ককাই! চাওঁ অলপ। মানে এখন ৰিচিব্ লব লাগে, অলপ ছাইড দিয়ক।"

কথাষাৰ ইমান সুৰলা মাতেৰে কৈছিল যে মই ঘূৰি তাইৰ মুখৰ ফালে চাবলৈ বাধ্য হৈছিলোঁ আৰু এখন ধুনীয়া মুখমণ্ডল মোৰ চকুৰ আগত দেখিবলৈ পালো যে সেয়া কোনো ছোৱালী নাছিল, সেয়া জানো স্বৰ্গৰ অপেশ্বৰীহে। মই অলপ পৰ চাইয়ে ৰলো। তাই মোৰ এই বিব্ৰত অৱস্থা দেখি মিচিকিয়া হাঁহি এটা মাৰি কলে--

"কিতাপ লোৱা হল আপোনাৰ।"

"অ' হল।"

মোৰো মুখত তেনেকুৱা হাঁহি এটা ফুটি উঠিছিল নেকি আৰু লাজতে অধোবদনহৈ তাৰ পৰা ওলাই আহিলোঁ।

সিদিনাৰ ঘটনাটোৰ পৰা তাইৰ প্ৰতি মোৰ মনত এটা দুৰ্বলতা সোমাই পৰিছিল। কলেজলৈ গলেই মোৰ মন আৰু চকুযুৰিয়ে কেৱল তাইক বিচাৰিব ধৰে। কথাখিনি আনকি মোৰ বন্ধু সুমনৰ পৰাও গোপনে ৰাখিলোঁ। এতিয়া সুমনৰ পৰা আঁতলে আঁতৰে থাকিব ধৰিলোঁ। কেৱল নাম ঠিকনা নজনা এজনী অপেশ্বৰীৰ সন্ধানত।

এদিন মেজৰ ক্লাছ কৰি ওলাই বাৰান্দাত ভৰি দিছোঁ তেনেতে দেখিবলৈ পালো যে সন্মুখৰ পৰা তাই আহিব ধৰিছে, মই অলপ থিয় হলোঁ, তেনেতে তাই মোৰ কাষত আহি মধুৰ সুৰত কলে,-

"কেনেকুৱা আছে।"

"ভালে আছোঁ।"

"তুমি?"

"খুব ভাল! এটা ক্লাছ আছে আঁহো।"

"অ' বাৰু।"

মই ভাবিবই পৰা নাছিলো যে তাই মোৰ লগত কথা

ক'ব। বহু দিনৰ বহু আশাৰ কিছু হলেও পূৰণ হল আৰু তাৰ পিছৰ পৰাই তাইৰ লগত দেখা হলে এটা মিচিকিয়া হাঁহিৰ আদান প্ৰদান চলে।

যিখন কলেজত আহি এদিন আচহুৱা আচহুৱা লাগিছিল সেই কলেজখনেই এতিয়া এক স্বপ্নপুৰীলৈ ৰূপান্তৰিত হল। ভাত এসাঁজ নাখাই থাকিব পাৰিছোঁ কিন্তু কলেজ ক্ষতি কৰিবলৈ পৰা নাই কেৱল সেই অপেশ্বৰীৰ বাবে যি জনীয়ে মোৰ জীৱনৰ ৰং সলনি কৰিছে। এক দণ্ডতে। এক মুহূৰ্ততে।

এদিন কলেজত ক্লাছ নাছিল। মেঘ মুক্ত নীল আকাশ। নীল আকাশখনে আজি আৰু বেছি নীলা হৈ গৈছে যেন। সকলো ফালে বিৰাজ কৰিছে মলয়া বতাহ। সেই বতাহে কলেজৰ ছোৱালীবোৰৰ কাপোৰৰ আঁচলবোৰ উৰুৱাই লৈ যাওঁ যাওঁ কৰি আছে আৰু চুলিবোৰ ইফাল-সিফাল কৰি আছে। মই বাৰান্দাতে এনেই ফুৰা চকা কৰি আছোঁ। কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এক ব্যস্ততা পূৰ্ণ পৰিবেশ অকলে নীৰৱে উপভোগ কৰি আছোঁ। কোনো এক লোকাল হিৰোই এটা গেটেৰে বাইক সুমুৱাই আনটো গেটেৰে ঘাং ঘাং কৰি গুচি গৈছে। কিছুমানে হাঁহি হাঁহি এবাৰ বাৰান্দাদি গৈছে আৰু আহিছে। কলেজত আহি তাৰ বাদেনো সিহঁতৰ কি কৰিব লগা আছে? এইবোৰ ভাৱনাই কেনেবাকৈ হঠাৎ জুমুৰিদি ধৰিলে।

এনেতে সন্মুখত সেইজনী অপেশ্বৰী। লাজুকীয়াভাবে মোলৈ চাই আছে। মই অবাক। অৱশেষত তায়ে কলে,-

"কি চিন্তা কৰি আছে?"

"নাই! একো নহয়। কেতিয়া আহিলা?"

"এইমাত্ৰ আহি পাইছোহি।"

"ক্লাছ আছে নেকি?"

"অ' কিন্তু আধা ঘন্টা পিছত। ককাই মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ হিয়াত মাথো কেইটিমান কথা লুকাই আছে। আজি মই সকলো উজাৰি পেলাব খুজিছোঁ। আপুনি যদি বেয়া নাপায় এই নিঃকিনৰ ক্ষুদ্ৰ হিয়াৰ মাজত থকা কথা কেইটা জানিব নেকি?"

মোৰ অন্তৰৰ মাজত এটি শিহৰণ জাগি উঠিল। বিশাল ধুমুহা মোৰ গাৰ ওপৰেদি পাৰ হৈ যাব ধৰিলে। অৱশেষত ক'লো-

"কোৱা সংকোচ কৰিবলৈ কি আছে? আচলতে তোমাৰ কাষতো মোৰ কবলগীয়া বহু কথা আছে।"

"তেন্তে এয়া লওঁক। ইয়াৰ মাজতে মোৰ কবলগীয়া কথাবোৰ আছে।"

এই বুলিকৈ তাই সৰু চিঠি এখন মোৰ হাতত গুজি দি গুচি গল। মইও কঁপা কঁপা হাতেৰে গ্ৰহণ কৰিলোঁ। তাৰ পিছত এখন্তেকো দেৰি নকৰি ঘৰলৈ উভতিলোঁ। আহিয়ে বিছনাত শুই পৰি ধৰি চিঠিখন মেলি ধৰিলো—

চেনেহৰ ককাই,

মৰম লব। বহুদিনৰ পৰাই আপোনাক কথাটো কওঁ কওঁ কৰি কোৱা নহয়। আজি সকলো মৰ্মিমুৰ কৰি আপোনাক মোৰ মনৰ কথাখিনি কম বুলি কলম ধৰিলোঁ। আপুনি চিঠিখন দলিয়াই নিদিব। আপোনাক দেখা দিনৰে পৰা মোৰ অন্তৰখনত আপুনি খিতাপি লৈছে। আপোনাৰ হাঁহি, আপোনাৰ কথা বতৰাই মোৰ হিয়া জিনি লৈছে। পৃথিবীত এতিয়া মোৰ এটাই কাম্য বস্তু সেয়া হল আপোনাৰ প্ৰেম। আই লাভ ইউ।

আপোনাৰ অবাঞ্ছিত প্ৰেয়সী

কৰবী।

বহুদিনৰ এটা সাধুকথাৰ আধ্যা পৰিল। এই কথাখিনিৰ কাৰণেই মই উত্‌ৰাৱল হৈ পৰিছিলোঁ। আজি মই ধন্য মোৰ সপোনৰ অপেশ্বৰী বাস্তৱত পৰিণত হল। চিঠিৰ প্ৰত্যুত্তৰ হিচাপে মই মাথো এটি সৰু কবিতা প্ৰেৰণ কৰিলোঁ—

হে প্ৰেয়সী!
তুমি কোন?
সৰ্বশৰীৰত তোমাৰ প্ৰেমৰ গুঞ্জন।
উত্তাল সমূদ্ৰৰ দৰে
নীৰৱ ক্ৰন্দন।
আৰু মই !
এজন বিফল প্ৰেমিক।
হে প্ৰেয়সী!
তুমি জানো শুনা নাই
এই প্ৰেমিকৰ মৌন আবেদন?

ইয়াৰ পিছৰ পৰাই আমাৰ দুয়োৰে মাজত চলিল অব্যক্ত প্ৰেম। দুয়োকে দুয়ো লৈ ৰচিলোঁ যুগ্ম জীৱন, বান্ধিলোঁ সপোনৰ ঘৰ। কৰবী! নামটোৰেই কিমান সুন্দৰ আৰু কথা বতৰাৰ তুলনাই নাই।

কৰবীৰ প্ৰেমত পৰি ইফালে সুমনৰ কথা ভুলিয়েই গৈছিলোঁ। এতিয়া ভাবিছোঁ প্ৰথমেই মই সুমনক মোৰ লাভ ষ্টোৰীটো ব্যক্ত কৰিম। মই সুমনহঁতৰ ঘৰৰ চোঁতালত ভৰি দিয়েই দেখো যে তেওঁ এইমাত্ৰ কৰবাৰ পৰা আহিছে। তেওঁয়ো বৰ ব্যস্ত। মোক দেখাৰ লগে লগে টানি ভিতৰলৈ লৈ গল। চাহ, পানী খাই গল্পত মজি গলোঁ।

"সুমন তই ইমান দিন কত ব্যস্ত আছিলি যে লগেই নাপাওঁ?"

"লগ পাবিনো কেনেকৈ তইহে সদায় ব্যস্ত থাকা চাঙ্গেই নিমিলে।"

"আজিৰ পৰা আৰু তেনেকুৱা নহব, কালি কলেজত লগ ধৰিবি মোৰ হৈ যোৱা প্ৰেমিকাক দেখুৱাম।"

"মইয়ো কিবা বহি আছো নেকি? মোৰো ইতিমধ্যে এজনী হৈ গৈছে, বৰ বিউটিফুল, সিদিনা বিষ্ণু হলত গৈ চিনেমা চালো। কিমান কিছ কৰিলোঁ আৰু কিমান ....' কালি তাইকো দেখুৱাম।"

তেওঁৰ কথাবোৰ শুনি ঘৃণাত নাক কোচ খাই গল। এটি চৰিত্ৰহীন নাৰী চেহেৰা সন্মুখত ভাঁহি আহি মোৰ উশাহ বন্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হল। "অৱশেষত অহাকালি দেখা হব" বুলি কৈ ওলাই আহিলোঁ মই মনে মনে ভাবিলো সেয়া তেওঁৰ প্ৰেমিকা নহয়, কোনোবা দেহোপজীৱিনীহে। কৰবীৰ লগত তাইৰ কোনো তুলনা নহয়। মোৰ কৰবী কিমান ধুনীয়া, মাতবোৰ কিমান শুৱলা আৰু চৰিত্ৰ কিমান নিস্কলঙ্ক। অথচ সুমনৰো সেইজনী প্ৰেমিকা। কিন্তু কিমান প্ৰভেদ।

পিছদিনা দুয়ো বন্ধু কলেজলৈ গলো। কিন্তু কৰবী নহাৰ ফলত সুমনক দেখুৱাব নোৱাৰিলোঁ। তেওঁৰো সেইজনী অহা নাছিল, গতিকে মই ঘৰলৈ উভতি আহিলোঁ।

তাৰ পিছৰ দিনা মই কলেজলৈ যাবলৈ লংপেন্ট-ছাৰ্ট পিন্ধি আছো তেনেতে হঠাৎ সুমন আহি আমাৰ ঘৰত উপস্থিত হল।

"সুমন আহিলি! বল। আজি সোনকালে কলেজলৈ যাব লাগিব।"

"মই কলেজলৈ নাযাওঁদে। যোৱাকালি তই কলেজৰ পৰা অহাৰ পিছত তাইৰ (সুমনৰ প্ৰেমিকাৰ) লগত দেখা হৈছিল। এয়া ল' চিঠিখন তাইক দিবি। তাইক মই দহটা বজাত কলেজ লাইব্ৰেৰীৰ কাষত থাকিবলৈ কৈছোঁ। মই আজি হঠাৎ মাক লৈ হচ্‌পিটালত যাব লগা হল"

এইবুলি কৈ তেওঁ গুচি গল। চিঠিখন লৈ মই পকেটত থলোঁ আৰু সুমনৰ প্ৰেয়সীৰ কাল্পনিক মুখ এখন আহি মোৰ সন্মুখত থিয় দিলে। মই ভাবিলোঁ সুমনৰ প্ৰেমিকাজনী কেনেকুৱা হব? কিমান নীচ মনোভাৱৰ তেওঁ প্ৰেমিকা যে বিয়াৰ আগতে ক্ষুদ্ৰতম যৌন সুধা পান কৰিবলৈ অকনো দ্বিধাবোধ নকৰিলে।

ইফালে মোৰ কৰবীৰ কিমান ভদ্ৰ আচৰণ, কিমান মৰমিয়াল, মাত-বোল কিমান মধুৰ। সুমনৰ প্ৰেমিকাৰ প্ৰতি অজানিতে এটা ঘৃণাৰ ভাৱ সৃষ্টি হল। তেনেকুৱা ছোৱালীৰ মুখ নেদেখাই বেচি ভাল। কিন্তু সুমনে যে চিঠিখন দিলে তাৰ কি হব? চিঠিখনতো তেওঁৰ প্ৰেমিকাজনীক দিব লাগিব। নাই। মই তেনেকুৱা ছোৱালীৰ লগত কথা পাতিব নোখোজোঁ। তাইৰ দৰে চৰিত্ৰহীন ছোৱালীৰ মুখ নেদেখাই মোৰ পক্ষে অধিক শ্ৰেয়। শেষত মই সিদ্ধান্ত ললো যে চিঠিখন মই ছিঙি পেলাম। এই বুলি পেন্টৰ পকেটত হাত সোমাই দিলোঁ। উলিয়াই আনি ছিঙিব খোজেতে খামৰ ওপৰত গোট গোটকৈ লিখা আখৰেৰে নামটো চকুৰ আগত পৰিল 'কৰবী'। গোটেই পৃথিবীখন চকুৰ আগত যেন ঘুৰিব ধৰিলে। ভৰিৰ তলৰ মাটি কেই মুহূৰ্তৰ ভিতৰত নোহোৱা হল। চকুৰ আগত সকলো এন্ধাৰ দেখিব পালো। এজাক গৰম বতাহে মোৰ গাত খুন্দা খালে। মই বহি পৰিলো।

মই কেতিয়াও ভবা নাছিলো এজনী নাৰীৰ চৰিত্ৰ বহুত ধৰণৰ হব পাৰে। কৰবীয়ে সুমনকো যে ভাল পায় এই কথা মই কল্পনাকে কৰিব পৰা নাছিলোঁ। তথাপিও বিশ্বাস কৰিবলৈ টান লাগিল আৰু প্ৰমাণ কৰিবলৈ তৎক্ষনাত কলেজলৈ ৰওনা হলোঁ আৰু কলেজ লাইব্ৰেৰীৰ কাষত সুমনে কোৱামতে দেখিবলৈ পালো যে নীলা ৰঙৰ স্কাৰ্ট পৰিহিতা এজনী যুৱতীয়ে নিজৰ প্ৰেমিক অহাৰ অপেক্ষাত সংগোপনে থিয় দি আছে যি জনী আছিল মোৰ সপোনৰ অপেশ্বৰী কৰবী। এয়াই হয়তো বাস্তৱ অপেশ্বৰীৰ নগ্ন প্ৰেম।

****

“প্ৰেম,ঠিক ডাৱৰৰ দৰে”

ফাৰুক মোঃ খুৰশিদ আলম
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

অচিনাকী বন্ধু ।। ১।।

তেতিয়া ক্লাচ এঘণ্টা মান অফ আছিল। আনদিনৰ দৰে সিদিনাও মই আজাহাৰ, ফিৰোজ, আলাউদ্দিন আমি কেইটাই ফিজিক্চ লেৱৰেটৰীটোৰ ঠিক পিছতে থকা কৃষ্ণচূড়া গছজোপাৰ তলতে বহিছোঁ। আকাশখন সম্পূৰ্ণৰূপে দগ্ধ কৰি বেলিটো এতিয়া ভালেখিনি তললৈ নামি আহিছে। গা-দেই পুৰি যোৱা গৰমৰ ওকমুকনিখিনি তেতিয়াও ওৰ পৰা নাই। অদূৰৰ পৰা নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে ভাঁহি আহিছে দুই এখন গাড়ীৰ শব্দ। তাৰ মাজে মাজে কোনোৱা শিল্পীৰ কণ্ঠৰ পৰা ৰিণি ৰিণি নিগৰি অহা দুখ-বেদনা,হা-হুমুনিয়া।

ৰাস্তাৰ পৰা কোনোমতে মুখখন ঘুৰাই হাতৰ ঘড়ীটোলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলো। দুই বাজি দহ মিনিট গৈছে। ক্লাচলৈ আৰু আধা ঘণ্টা বাকী। আমাৰ আড্ডাটোও অৱশ্য বেছ জমিছে। সিদিনা কলেজৰ কাজিয়াখনৰ কথা। কিদৰে নিৰ্দোষী লৰাটোক উধাই মুধাই কোৱাইছিল, কেনেকৈ কলেজৰ দাদা কেইটাই ছিনেমাৰ হিৰ'ৰ দৰে কিক মাৰিবলৈ গৈ নিজেই চিত হৈ লুটি বাগৰ খাইছিল, তাৰ সুন্দৰ বৰ্ণনা দি গৈছে আজাহাৰে। আমাৰ হাঁহি ধেমালীৰে ঠাইডোখৰ মুখৰিত হৈ পৰিছে। এনেতে.........

ঃ এক্সকিউজ মি!! হঠাৎ কাৰোবাৰ কণ্ঠস্বৰত ঘূৰি চালো। এজন আমাৰেই সমবয়সীয়া লৰা। তাৰ ওঁঠজুৰিত এটা সুন্দৰ মিঠা হাঁহি। মোক সুধিলে সি

ঃ Higher Secondary 2nd year ৰ আপুনি?

মই মূৰ দুপিয়ালোঁ। তাক দেখি মনটো কিবা ভাল লাগি গল। সি সোঁহাতখন কৰমৰ্দনৰ বাবে মোৰ ফালে আগবঢ়ায় পুনৰ কলে।

ঃ ময়ো আপোনাৰ ক্লাচৰে। মোৰ নাম আব্দুল মন্নাফ

ঃ মন্নাফ! মই কিছু আচৰিত হ'লো। কাৰণ এই লৰাজনৰ নাম কৰবাত শুনিছোঁ।

ঃ আপুনি নিশ্চয় আলোচনী পঢ়ে।

মাহেকীয়া আলোচনী ‘বিস্ময়’ পঢ়েনে? তাত মোৰ নামটো পাইছে ছাগৈ। মোৰ চাটকৈ মনত পৰি গ'ল। এবা হয়তো মোৰ মনৰ কথাটো সি কৈয়েই পেলালে। কিন্তু কেনেকৈ জানিলে সি......... আপোনাৰ চিনাকী হোৱাৰ ইচ্ছা আছে, অনুগ্ৰহ কৰি ....

ঃ নিশ্চয় নিশ্চয়

তাক মোৰ পৰিচয়টো দিলোঁ।

ঃ আচ্ছা মন্নাফ, মোক আপুনি নকৈ ‘তুমি’ কলেই ভাল পাম। উত্তৰত সি মিঠাকৈ হাঁহিলে। লগতে তাক মোৰ ফাইলটোৰ সৈতেও চিনাকী কৰাই দিলো। সকলোৱে লগত কৰমৰ্দন কৰিলে। বেছ আনন্দিত দেখাইছিল তাক।

নীৰস জীৱন; যন্ত্ৰনা হৃদয়ৰ ।। ২।।

নীৰস জীৱনৰ অসীম যাত্ৰাত গধুৰ বোজাটো কোনে কান্ধ পাতি ল'ব?

জীৱনৰ এই বিশাল মৰুত সুখ দুখৰ কোনে সমভাগী হ'ব?

স্মৃতি বিহীন অসীম যাত্ৰাত, আগবাঢ়িম কেনেকৈ লক্ষ্য ভেদি? কেতিয়াবা ভাবো মৰুৰ মাজত মই ফুৰিছোঁ যেন কেৱল মৰীচিকা খেদি।।।.........

মন্নাফ সেখ। বিলাসীপাৰাৰ পৰা কিছু নিলগৰ এখনি সেউজীয়া গাঁৱৰ ল'ৰা সি। ঘৰৰ ওচৰৰ হাইস্কুল এখনতে স্কুলীয়া শিক্ষা সমাপ্ত কৰি প্ৰায় পঞ্চাশ কিঃ মিঃ আতৰৰ বি. এন কলেজত নাম লগাইছিল। চিনাকী পৰ্বৰ পাছতেই সি নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে কথা পাতি গৈছিল মোৰ সতে বহুত কিবা কিবি......... ঘৰৰ কথা .... স্কুলৰ কথা, গাওঁৰ কথা ...., ক্ৰমে ক্ৰমে আমাৰ কথাৰ মাজত কলেজীয়া জীৱনৰ প্ৰেমৰ কথা ভূমুকি মাৰিছিল, তেতিয়া সি শেঁতা হাঁহি এটাৰে কথাৰ প্ৰসঙ্গ সলাই দিছিল। মই স্তম্ভিত হৈ পৰিছিলোঁ, কিন্তু তাৰ সৈতে সময়বোৰ কেতিয়া পাৰ হৈ গৈছিল মই অনুভৱেই কৰিব নোৱাৰিছিলোঁ।

লাহে লাহে সি মোৰ মাজত সোমাই পৰিল সম্পূৰ্ণ ৰূপে। কলেজৰ সময়খিনি, ক্লাচৰ সময়খিনি সি মোৰ কাষতেই কটাবলৈ ললে। তাৰ সুখ দুখৰ সমভাগী হৈ নানান পৰামৰ্শও দিওঁ মাজে সময়ে। সিও দিয়ে। সময় বাগৰিল দ্ৰুত গতিৰে। ক্ৰমে গাঢ় হৈ উঠিল আমাৰ বন্ধুত্ব .... ।

সঁচাই ভাল লৰা মন্নাফ। সুন্দৰ পৰি পাটিকৈ প্ৰিন্স সাজ পোছাকেৰে বেছ হেণ্ডছাম। মই কিন্তু তাৰ মাজত লুকাই থকা ভিতৰৰ প্ৰকৃত মানুহটোকে দেখা পাইছিলোঁ তাৰ অন্তৰ খনি আছিল পৱিত্ৰ; সৃষ্টিশীল। য'ত হিংসা, দ্বেষ, বিদ্ৰোহৰ অগনি লেখমানো নাছিল। সুন্দৰ কবিতা লিখিছিল সি। তাৰ কবিতাত তাৰ মনৰ মাজত থকা হা-হুমুনিয়াহ স্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা পাইছিলো।

আমাৰ ফাইলটোৰ সৈতে সি প্ৰায়েই আড্ডাত বহে। তেতিয়া অতি সুক্ষ্মভাৱে নিৰীক্ষণ কৰোঁ তাক। আন বিলাকৰ দৰে সম্পূৰ্ণ আনন্দিত যেন নালাগে, সি হাঁহে সেই হাঁহি যেন অসম্পূৰ্ণ। মোৰ কেতিয়াবা ভাৱ হয় যেন সি কিবা এটা গভীৰ দুখ যন্ত্ৰনা হৃদয়ত সাঁচি ৰাখিছে। কিবা এক হেৰোৱাৰ বেদনাই যেন তাক তিল তিলকৈ নিঃশেষ কৰি দিব বিচাৰিছে।

সুধিম বুলিও সুধিব পৰা নাই মই। কিয় জানো এটা সংকোচ ভাৱে মোক সদায় বাধা দি ৰাখে .... ক্ৰমে মোৰ সন্দেহ গাঢ় হৈ যাবলৈ ধৰিলে আৰু নিজকে সংযত কৰি ৰখাত ব্যৰ্থ হ'লো মই।

ডেউকা ভগা বিহঙ্গৰ দৰে ।। ৩।।

সিদিনা মই আৰু মন্নাফ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰৰ চিলড্ৰেন পাৰ্কত বহি আছো। সময় তেতিয়া আবেলি চাৰি বাজিছে। এইখিনি সময়ত পাৰ্কবোৰত মানুহৰ সমাগম সাধাৰণতে বেছি হয় যদিও আমাৰ ওচৰত প্ৰায় সেৰেঙা। চাৰিওফালে নিৰিবিলি, শান্ত পৰিবেশ। এক ৰহস্য ৰূপত ধৰা দিছিল পৰিবেশটোৱে। মই মন্নাফলৈ চালো। হাঁহি আৰু আনন্দৰ বিন্দুবোৰ থুপ খাই পৰিছে তাৰ মুখমণ্ডলত। সময়বোৰ আগবাঢ়িছে তাৰ সতে আনন্দসূচক কথা আলোচনাৰ মাজতে মোৰ চকুহাল বিশাল সমুদ্ৰ সদৃশ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানীভাগলৈ নিক্ষেপ কৰিলোঁ। অদূৰত ধূসৰতাৰ সৌৱা বালিচৰ; ঠিক তেনেদৰেই ধূসৰ হৈ পৰিছে মোৰ আনন্দ। নিজকে প্ৰস্তুত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিও ব্যৰ্থ হৈছোঁ বাৰে বাৰে .... হঠাৎ সকলো আনন্দ স্ফুৰ্তি স্তব্ধ কৰি মই কৈ পেলালো।

ঃ মন্নাফ, আজি ভালেমান দিনৰ পৰাই মই লক্ষ্য কৰিছো তুমি যেন মোৰ পৰা কিবা লুকাই ৰাখিছা। কি কথা কোৱানা! কি জানি মই কিবা সমাধান......... ।

মোৰ কথা কেইষাৰ শেষ নহলেই, আচম্বিতে তাৰ গাত যেন বিজুলীৰ চমক্ হে পৰিল। হাঁহি স্ফুৰ্ত্তিৰে উদ্ভাষিত তাৰ মুখমণ্ডলৰ ৰং সলনি হৈ গ'ল। মূহূৰ্ততে ক'ৰবাৰ পৰা এটুকুৰা কলীয়া ডাৱৰে উৰি আহি যেন তাৰ মনটো ডাৱৰীয়া মেঘৰ দৰে গোমা কৰি তুলিলে।

সাউতকৰে সি বহাৰ পৰা উঠিল। দুখোজমান আগুৱাই গৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ধাৰাবাশিলৈ বিস্ফুট নেত্ৰে চাই ৰ'ল। মইতো এক মূহুৰ্তৰ বাবে একদম ফিউজ। এক স্বপ্ন সুন্দৰ বন্ধুত্ব স্তব্ধ হৈ যোৱাৰ আশংকাত মোৰ অন্তৰাত্মা শিহঁৰিত হৈ উঠিল। মোৰ ক'ৰবাত ভুল হোৱা নাইতো। কিন্তু পিছ মূহুৰ্ত্তত সি মোৰ কাষতে বহিল আৰু মোৰ হাত এখন সজোৰে খামুচি ধৰিলে।

মই তাৰ কাণৰ কাষতে বেছ কোমলতাৰে কলো---

ঃ মন্নাফ, মোক ক্ষমা কৰি দিয়া, প্লিজ।

আচলতে তোমাক মনোকষ্ট দিয়াৰ উদ্দেশ্য মোৰ নাছিল। মই .... ঃ মই পাহৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো সেই অভিশপ্ত কথাবোৰ, অভিশপ্ত দিনবোৰ তাইৰ সৈতে একেলগে কটোৱা। কিন্তু আজি .... কম বন্ধু, সকলো কথা তোমাক ক'ম, অন্তৰত আজি দুবছৰে দগ্ধ কৰি নিয়া মোৰ বুকুখন অলপ হলেও শান্ত হ'ব।

এটা দীঘল হুমুনিয়াহ কাঢ়ি সি কৈ গল তাৰ অন্তৰৰ কলিজাৰ তেজসিক্ত কথাবোৰ এটাৰ পিছত এটাকৈ ....

ঃ প্ৰেম! তুমি বিশ্বাস কৰানে? প্ৰেমক? মিছা চৰ মিছা। প্ৰকৃত প্ৰেম এই সংসাৰত নাই। নাই ....

আমাৰ পৰা নাতি দূৰত থকা শাৰী শাৰীকৈ বহি থকা ডেকা গাভৰু বিলাকলৈ আঙুলিয়াই সি কলে -- সৌৱা যে প্ৰেম দেখিছা। সেয়া প্ৰকৃত ভালপোৱা নহয়,মাথো শাৰীৰিক আনন্দৰ বাবে ৰচনা কৰা একো একোটা নাটহে। তাত মাথো অভিনয় কৰি গৈছে সিহঁতে, প্ৰতি দিন প্ৰতি নিশা। এতিয়া প্ৰেম ঠিক

ডাৱৰৰ দৰে অস্থিৰ ....

এসময়ত মইও ভাল পাইছিলোঁ, মণ্টিক। গভীৰ ভাৱে প্ৰাণভৰি, কিয় ভাল পাইছিলো, কিমান ভাল পাইছিলো মই নাজানো। কলেজত প্ৰথম দেখা পাই তাইক ভাল লাগিছিল। কিবা যেন আপোন আপোন যেন লাগিছিল। অনুভৱ কৰিছিলোঁ এই আপোনত্ব যেন পূৰ্বজন্মৰ তাইৰ আৰু মোৰ মাজত থকা কিবা সম্বন্ধৰেই ফলস্বৰূপ। মনে মনে চাইছিলো তাইলৈ। তাইৰ হাঁহি, তাইৰ মাত-কথা, তাইৰ চাল-চলনত একো বুজাব নোৱাৰা সৌন্দৰ্য্য দেখা পাইছিলোঁ মই।

তাই সম্ভৱ মোক দেখা নাছিল, তেতিয়া। সময় বাগৰাৰ লগে লগে দুয়ৰে পৰা তাইক ভাল পাবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। জীৱনত প্ৰথমবাৰ বাবে প্ৰেম নামৰ এটা স্বৰ্গীয় অনুভুতিয়ে মোৰ দেহ মন স্পৰ্শ কৰি গল। শয়নে-সপোনে মোৰ অন্তৰত মাথো মণ্টিৰ প্ৰতিচ্ছবি। ভাৱিবলৈ ধৰিছিলো মণ্টি মোৰ মাথো মোৰ। তাইক হেৰুৱাৰ এক অহেতুক ভয় মোক খুলি খুলি খাইছিল .... ।

মোৰ মনত মাথোন এটাই ভয়!! জানোছা মোৰ আশা অপূৰ্ণ হৈ ৰয়!! কিজানি ক'ৰবাত কেনা লাগি যোৱা; মোৰ নিস্বাৰ্থ প্ৰেমক দলিয়াই দি তুমি আন পুৰুষক আঁকোৱালি লোৱা......... !!!

কিন্তু ....

কিন্তু .... মোৰ মনৰ আশা অনুভুতিখিনি তাইৰ আগত প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি মনে মোৰ ডেউকাবিহীন বিহঙ্গৰ দৰে ছাটি ফুটি কৰিছিলোঁ।

মই একান্তমনে বিশ্বাস কৰো যে, মানুহৰ প্ৰকৃত প্ৰেমৰ সম্বন্ধ পবিত্ৰ, সকলো সম্বন্ধতকৈ উচ্চ। তাইক বুজাবলৈ চেষ্টাও কৰিছিলো প্ৰেম কেতিয়াও বিবাহমুখী হব নোৱাৰে। যদি হয় সেয়া হব কামনা চৰিতাৰ্থৰ এক বিকৃত স্বাৰ্থহে। প্ৰেমে মানুহক জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা দিয়ে, সফলতাৰে জীৱন সংগ্ৰামত আগবাঢ়িবলৈ দিয়ে, উৎসাহ আনন্দ তথা জীৱনধাৰণৰ পৰিতৃপ্তি।

এখন কাগজত মোৰ কলিজাৰ তেজসিক্ত কথাবিলাক লিখি তাইৰ হাতত দিছিলোঁ বহু আশাৰে কিন্তু! কিন্তু এয়া কি? মোৰ চিঠিখন হাতেৰে খামুছি খণ্ডৰ চাৰনিৰে মোৰ সন্মুখত সেয়া, মণ্টি !!! নাই হবই নোৱাৰে মোৰ মণ্টিজনীতো সহজ সৰল ছোৱালী আছিল। তাইৰ মুখৰ হাঁহি— যি হাঁহিয়ে মোৰ দুখ বেদনা পাহৰাই মোৰ মনত আনি দিছিল নতুন উদ্যম। সেই হাঁহিৰ মুখখনিত খঙৰ প্ৰকাশ। মই যেন নিজৰ চকুজুৰিকে বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালো। কিন্তু সৌন্দৰ্য্য তাতো আছিল। খং অভিমানে ৰঙা হৈ পৰা তাইৰ মুখখনি দিনৰ পোহৰত অতি মোহনীয় ৰূপত দেখা দিছিল মোৰ দৃষ্টিত। জীৱনৰ হয়তো শেষ বাৰৰ বাবে তাইৰ কাষত থকা আশা আকাঙ্খাখিনি উপভোগ কৰি লৈছিলো। "অসম্ভৱ"! ক্ষোভেৰে উচ্চাৰণ কৰি আঁতৰি গৈছিল তাই।

তাৰ পিছত মোলৈ নামি আহিছিল চৰম দুৰ্যোগ। কলেজখনত অপমানিত হৈছিলো মই ভীষণভাবে। দুখত ভাগি পৰিছিলোঁ কিন্তু মই পোৱা অপমানৰ বাবে নহয়। জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে কাৰো বাৰ প্ৰতি মোৰ হেৰাই যোৱা বিশ্বাসৰ বাবেহে। মনতে স্থিৰ কৰিছিলো কলেজখন এৰি যাম চিৰদিনৰ বাবে। আৰু ....

কিন্তু তুমি গুচি নাহি এই অপমানক চেলেঞ্জ হিচাপে লব লাগিছিল মন্নাফ .... সকলোকে তিল তিলকৈ প্ৰতিশোধ লব লাগিছিল। মই পৰামৰ্শ দি কলো।

ঃ প্ৰথমে ভাবিছিলোঁ প্ৰতিশোধ লম, চেলেঞ্জ কৰিম। কিন্তু মোৰ প্ৰেম? তেনে কৰিলে মোৰ ভগ্ন হৃদয়, মোৰ বিশ্বাস জানো পুনৰ গঠন হব। মণ্টি, মোৰ সঁচা অন্তৰেৰে ভালপোৱা প্ৰথম প্ৰেম আছিল বন্ধু; তাইৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লৈ মোৰ প্ৰকৃত প্ৰেম কলুষিত কৰিব নিবিচাৰোঁ। তাইক এতিয়াও মোৰ হৃদয়ৰ মাজত পবিত্ৰ স্মৃতি হিচাপে ৰাখিছোঁ। কেতিয়াবা সপোনত তাইৰ উপস্থিতি অনুভৱ কৰোঁ। তেতিয়া কি হয় জানা — সৰসৰকৈ বাগৰি অহা মোৰ অশ্ৰুখিনিয়ে দুগাল তিয়াই দিব খোজে।

হঠাৎ মন্নাফ স্তব্ধ হৈ ৰ'ল। মোৰ দৃষ্টি তেতিয়াও তাইৰ মুখমণ্ডলৰ ওপৰত। উপলব্ধি কৰিছো সঁচাই মনে বিচৰা জনৰ পৰা বিচ্ছেদৰ বিৰহ যে কিমান যন্ত্ৰনা দায়ক .... কিমান কষ্টকৰ ....। এটা সময়ত আমি পাৰ্কৰ পৰা ওলালোঁ। ৰাস্তাত ভৰি দিওঁতে শুনা পাইছিলোঁ কিছুমান সুৰৰ টুকুৰা।

প্ৰেয়সীৰ সেই হাঁহিটি .... ।। ৪ ।।

পিছদিনা কলেজত পুনৰ সেই একেই গতানুগতিক। দুই এটা ক্লাচ কৰি আনদিনৰ দৰে কৃষ্ণচূড়া জোপাৰ তলত বহিছো।

মন্নাফৰ মন আজি আনন্দবিহীন, মোৰো স্ফুৰ্টি কৰিবলৈ মন যোৱা নাই। যোৱা কালিৰ কথাবোৰকে মনত জুকিয়াই আছো। সঁচাই এটা ট্ৰেজেডি লাইফ অতিবাহিত কৰিছে সি।

এনেতে দেখিলো এজনী ধুনীয়া মিঠা বৰণীয়া ছোৱালীয়ে হঠাৎ আমাৰ আড্ডাটোৰ মাজলৈ আহি ফিৰোজৰ লগত হাঁহি স্ফুৰ্টিৰে কথা বতৰা পাতিছে। মোৰ অসহ্য লাগিছে- মোৰ সন্মুখত কোনো ছোৱালীয়ে মোলৈ কেৰাহীকৈও নোচোৱাকৈ আন কাৰবাৰ সৈতে হাঁহি স্ফুৰ্টিৰে কথা পাতিলে মোৰ অসহ্য লাগে। বিৰক্তিৰে মই সিহঁত হালৰ পৰা চকুযোৰ আঁতৰাই আনি মন্নাফলৈ লক্ষ্য কৰিলো। কিন্তু, ই কি??? মোৰ নিজৰ চকুযুৰিকে বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালোঁ। ক্ষন্তেকৰ বাবে মন্নাফৰ প্ৰেমৰ প্ৰতি থকা মোৰ সন্মান মোৰ সন্দেহলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। কাৰণ তেতিয়াও মন্নাফে সেই মিঠা বৰণীয়া ছোৱালীজনীলৈ চাই দেখোন হাঁহিছে, আনন্দিত হৈছে, চঞ্চল হৈ উঠিছে। যেন তাইৰ সৈতে বহুদিনৰ চিনাকী।

এটা সময়ত ছোৱলীজনী খৰধৰকৈ তাৰ পৰা আঁতৰিল। লগে লগে মন্নাফৰ গাটোও যেন বিজুলীৰ চমকনিহে পৰিল। সি তৎক্ষণাত মোৰ হাত এখনত খামুচি ধৰি মোক টানি লৈ গ'ল কলেজৰ ভিতৰ মহলালৈ। সি ক'লৈ গৈছে, কিয় ইমান ক্ষীপ্ৰতাৰ গতি, মই একো বুজি পোৱা নাই? মাথো দৌৰিছোঁ তাৰ পিছে পিছে। অকাস্মাৎ এটা কোঠাৰ সন্মুখত সি ৰৈ গ'ল। ভিতৰলৈ জুখি চালে। ভিতৰত তেতিয়া ভালে কেইজনীৰ সৈতে হাঁহি ধেমালীৰে কথা পতাত ব্যস্ত হৈ আছিল অলপ আগতে লগ পোৱা মিঠা বৰণীয়া ছোৱালীজনীয়ে, মই কলোঁ।

ঃ সেই ছোৱালীজনীতো এইমাত্ৰ ফিৰোজৰ লগত কথা পতা দেখিছিলো।

ঃ অ তুমি ঠিকেই ধৰিছা। কিন্তু তাইলৈ চোৱানা তাই সুন্দৰকৈ হাঁহিছে। সেয়া সেয়া চোৱা মোৰ মণ্টিয়েও এনেকৈ হাঁহিছিল। ঠিক এনেদৰেই ....

মই বিস্ময়ত হতবাক হৈ ৰলো। আৰু মন্নাফ! বেচ উত্তেজিত হৈ পৰিছিল সি। অনুভৱ কৰিছিলোঁ, মোৰ দুচকুৰ পৰা যেন বাৰিষাৰ কোৱাল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দৰেই তপ্ত অশ্ৰু নিগৰি আহিছে। পুনৰ অশ্ৰুসিক্ত নয়নেৰেই চাই পঠিয়ালোঁ। সেই ছোৱালীজনীৰ মুখলৈ। তাৰ পিছ মুহূৰ্ততেই ক্ৰমে অস্পষ্ট হৈ পৰিছিল প্ৰেয়সীৰ সেই হাঁহিটি .... ।

মণ্টি, মণ্টি বাৰু এইজনীয়ে নেকি?

* * **

আমি যিমানেই বেছিকৈ কিতাপ পঢ়োঁ, সিমানেই আমি জানোঁ আচলতে আমি কিমান নাজানো। ----শ্যেলী

ধৈৰ্য্য নেহেৰুৱালৈ সাহ লাগে আৰু সাহসী হবলৈ ধৈৰ্য্য লাগে। ---- আব্ৰাহাম লিংকন

সংগ্ৰাহক জহিৰুল ইছলাম
বি. এছ. ছি., ১ য় বৰ্ষ

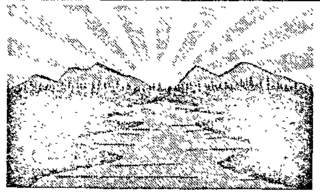

নিশাৰ পোহৰ

জাকিৰ হোচেইন
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

বাছ খন যাব পুৰা দহ বজাত। সি পাছে আধা ঘন্টা মান আগতেই বাছ আস্থান পালেগৈ। খবৰ কাগজ এখন কিনি এনেয়ে অ'ত ত'ত থিয়-থিয়ি কৰি ৰৈ থাকিল। অলপ পাছতে বগা চুৰিদাৰ পিন্ধা ছোৱালী এজনী খৰধৰকৈ আহিল। সি মানে ৰাশেদে এবাৰ আঁৰ চকুৰে তালৈ চালে। অলপ পাছতে বাছখন পি পি কৰি এটা দীঘলীয়া হৰ্ণ বজাই দিলে। বাছখন যাবৰ সময় হল। ধুবুৰীৰ পৰা অভয়াপুৰীলৈ তাৰ শুভ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিব। বাছখনত একেবাৰে শেষত সি উঠিল। তাৰ ছিট নম্বৰ দহ,তাতে ছোৱালীজনী বহি আছে, খিৰিকিৰ ওচৰত ছিট বাবেও হ'ব পাৰে। সি লাহে কৈ কলে 'এক্সকিউজ মি' দহ নম্বৰ ছিটটো......। ছোৰলীজনীয়ে তালৈ কেৰাহিকৈ চাই ন নম্বৰ ছিটলৈ আহিব খুজিলে।

ঃ- আপুনি যদি দিকদাৰি পাইছে তাতে বহক। ৰাশেদে লৰালৰি কৈ কলে। তালৈ আকৌ এবাৰ কেৰাহিকৈ চাই ছোৱালী জনী পুনৰ খিৰিকীৰে ওচৰৰ ছিটটোলৈ গ'ল আৰু খিৰিকিৰে বাহিৰলৈ চাই থাকিল। সি ন নম্বৰত বহিল। বাছ খনে ইতি মধ্যে গতি কৰিছে। আধা ঘন্টা পাৰ হৈ গ'ল। ছোৱালীজনীয়ে তেতিয়াও বাহিৰলৈ একেৰাহে চাই আছে। প্ৰাকৃতিক দৃশ্যবোৰকে ভালকৈ উপভোগ কৰিছে বোধ কৰোঁ।

ঃ-এক্সকিউজ মি, গ্লাছ খন অলপ ঠেলি দিব নেকি? ৰাশেদে কলে।

ঃ- কিয় বতাহ লাগিছে নেকি? তাই অলপ কৰ্কশ সুৰতে কলে।

ঃ- নহয় আপোনাৰ ওৰণিখন উৰি আহি দিকদাৰ কৰিছে। সি নিৰ্লিপ্তভাবে কলে।

ঃ- ছ'ৰী - তাই গ্লাছ খন ঠেলি দিলে আৰু ওৰনিখন ঠিক কৰি ললে।

ঃ- আপুনি অভয়াপুৰীলৈ যাবনে? আগ্ৰহেৰে সুধিলে ৰাশেদে।

ঃ- হয়। সম্পূৰ্ণ বিৰক্তিৰে উত্তৰ দিলে তাই।

তেওঁ ভবাই নাছিল যে এটা সাধাৰণ প্ৰশ্নত ছোৱালীজনীয়ে ইমান বিৰক্ত হব। ৰাশেদে ছোৱালীজনীৰ ব্যৱহাৰত নিজেই যেন লজ্জিত হল। তেওঁ আকৌ হেৰাই গল খবৰৰ কাগজত। দীঘলীয়া যাত্ৰাৰ সময়খিনি কাটি গ'ল। বাছখন অভয়াপুৰী পাই গৈছে ইতিমধ্যে। ছোৱালীজনীয়ে বাছ আস্থানতে নামিল। পিছে পিছে ৰাশেদেও নামিলে ৰিক্সা এখন লৈ ছোৱালীজনী তাৰ পৰা আঁতৰি গ'ল। ৰাশেদেও তাৰ পৰা লাহে লাহে পেহীয়েকৰ ঘৰৰ পিনে আগবাঢ়িল।

পিছ দিনা পেহীৰ ঘৰতেই সেইজনী ছোৱালীৰ আৰ্বিভাৰ হল। পেহীৰ ঘৰৰ পৰা অলপ দূৰত সিহঁতৰ ঘৰ। মোক দেখি ছোৱালীজনী অচৰিত হ'ল। মইয়ো ভবাই নাছিলো যে ছোৰলীজনীক পেহীৰ ঘৰতে আকৌ এবাৰ দেখা পাম।

ঃ- 'আপুনি ইয়াত'। কৌতুহলেৰে তাই সুধিলে।

ঃ- হয়। আচৰিত যেন লাগি ছ। এই খন মোৰ পেহীৰ ঘৰ। সি কলে।

ঃ- আচৰিতেই লাগিছে। আপনি দেখোন এবাৰো কোৱা নাই। তাই হাঁহিৰ মুৰে কলে।

ঃ- কবলৈ সুবিধা যেন পাইছো ৰাশেদে কলে। ছোৰলীজনী ৰঙা পৰি গল।

ঃ- যোৱা কালিৰ কথা এতিয়াও যেন মনত ৰাখিছে। তাই কলে।

ঃ- নাই। ৰাশেদৰ উত্তৰ।

ঃ- ছ'ৰী। যোৱা কালি মই আচলতে মানসিকভাবে সুস্থিৰ নাছিলোঁ বাবেই ...... । আবেলি পৰত আমাৰ ঘৰতলৈ ফুৰিবলৈ আহিব। কাষৰ খন আমাৰ ঘৰ। আহিব কিন্তু। যদি নাহে তেনেহলে ভাবিম আপুনি মোক ক্ষমা কৰা নাই।

ঃ- নিশ্চয় আহিম। ৰাশেদে কলে।

এনেতে ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা পেহীয়ে মোক মাত লগালে শেপুক তই আগৰ পৰা চিনা। ঠিক আগৰ পৰা নহয়। যোৱাকালি বাছত উঠাৰ পৰা। বৰ ভাল ছোৱালী পেহীয়ে কলে। কিন্তু দুৰ্ভগীয়া ছোৰলীজনীৰ দুৰ্ভাগ্য পিছ এৰা নাই। কেনেকুৱা দুৰ্ভাগ্য আগ্ৰহেৰে ৰাশেদে সুধিলে। চাৰি বছৰ আগত তাইৰ দেউতাকৰ অকালতে মৃত্যু হল। বৰ্তমান সিহঁতৰ ঘৰত তিনিজন সদস্য শেপু, শেপুৰ মা আৰু সৰু ভায়েক এজন। পিতাকৰ মৃত্যুৰ দুবছৰ পিছত শেপুৰ বিয়া হল। শেপুৰ বিয়া হৈছে ধৰিবই নোৱাৰি আচলতে আজিকালিৰ ছোৱালী বিলাক বেছি 'আপ টু ডেট' হৈছে। নহয়নে পেহী! ৰাশেদে অলপ ধেমালীৰ সুৰত কলে।

ঃ- বিয়া হৈছে নহয়, হৈছিল। পেহীয়ে কলে।

ঃ- মানে। সি কলে

ঃ- বিয়াৰ তিনি মাহ পিছতেই তাইৰ স্বামীৰ বাছ দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু হল।

লগে লগে ৰাশেদৰ মুৰৰ ওপৰত যেন বজ্ৰপাত হল। সি থমকি ৰল।

- ইমান নিষ্ঠুৰ খেল বিধাতাই তাইৰ লগত খেলিব পাৰেনে? সি কলে দ্বি[illegible] কোনো বিয়া?

ঃ- নাই, নাই তাইৰো ইচ্ছা নাই, আহিলেও বয়সীয়া দৰা সেইবাবেই । পেহীয়ে কলে।

ঃ- কিয় তাই বয়সীয়া দৰাৰ লগত বিয়াত বহিব। তাই এজনী যুৱতী, সুন্দৰী লগতে শিক্ষিতা ছোৱালী। ভাল দৰা এজন পাব লাগে আৰু পাবই জোৰ দি কলে সি। অকল তিনি মাহত এজনী গাভৰু ছোৱালী কেতিয়াও বিধবা হব নোৱাৰে। এইটো তাইৰ দুৰ্ভাগ্য। আপোনালোকে তাইক বুজাই কব লাগে। নিশ্চয় তাই বিয়াত মত দিব। নহলে ছোৱালীজনীৰ জীৱনটো ধ্বংস হৈ যাব, নৰকত পৰিণতি হব তাইৰ সুন্দৰী জীৱনটো।

আমি আটাইয়ে শেপুক বুজাইছোঁ কিন্তু আমাৰ কাৰো কথা তাই কৰ্ণপাত নকৰে। কিজানি তোৰ কথা মানিব পাৰে। ৰাশেদ কৰিছোন বোপাই। ছোৰলীজনীৰ কাৰণে মোৰও বৰ দুঃখ লাগে।

আবেলি ৰাশেদ শেপুহঁতৰ ঘৰলৈ গ'ল। শেপু বাৰান্দাত বহি আছে। 'অ ৰাশেদদা দেখোন' আহক। ভিতৰলৈ আহক। মা এইজন ৰাশেদদা। আহা বোপাই ভিতৰলৈ আহা তাইৰ মাকে কলে। তোমালোকে কথা পাতা মোৰ অলপ কাম কৰিবলগীয়া আছে বুলি কৈ তাইৰ মাকে পাক ঘৰত সোমাল।

ঃ- এয়া আমাৰ ঘৰ । শেপুয়ে কলে। সিহঁতৰ ঘৰৰ কথা তুলিব খোজেতে ৰাশেদে কলে মই আপোনালোকৰ ঘৰৰ সকলো কথা পেহীৰ মুখৰ পৰা শুনিছো।

ঃ- বোধকৰো আমাৰ দুঃখৰ কথা বোৰও আপোনাক শুনাইছে। তাই কলে।

ঃ- হয়। সেই বোৰো। সঁচাই বৰ বেয়া লাগিছে আপোনালোকৰ কথাবোৰ শুনি। বিশেষকৈ আপোনাৰ মৰ্মান্তিক কাহিনীখিনি শুনি।

ঃ- তাই এটা দীঘলীয়া হুমনিয়া কাঢ়ি খিৰকিৰে বাহিৰৰ পিনে চাই থাকিল।

ঃ- শেপু, মই আপোনাৰ এজন বন্ধু হব পাৰোনে?

এনেকুৱা এজন বন্ধু যিয়ে আপোনাৰ সকলো সুখ দুখ ভগাই লব পাৰে। যদি আপোনাৰ কোনো আপত্তি নাথাকে।

ঃ- তাই থতমত খালে। কিয় নোৱাৰে নিশ্চয়। তাই ভবাই নাছিল যে ৰাশিদে এনেকুৱা এটা প্ৰস্তাৱ দিব। কিন্তু আপুনি আমাৰ ইয়াত কেৱল কেইদিনমানৰ মেহমান এই কেইদিনত মোৰ দুখৰ কি ভাগ লব। আপুনি গুচি গলেই মোৰ দুখ মোৰ নিজে বহণ কৰিব লাগিব। ৰাশেদদা আপুনি যদি মোক কোনো সুখৰ সন্ধান দিব খুজিছে তেনেহলে নিদিব কাৰণ সুখ নামৰ শব্দটো মোৰ ভাগ্যত লিখা নাই। শেপুৱে ভঙা ভঙা মাতেৰে কলে।

ঃ- বন্ধু কাষতেই হওঁক বা দূৰতেই হওঁক প্ৰকৃত বন্ধু পৃথিৱীৰ সিমূৰৰ পৰাও আন বন্ধুৰ সুখ দুখ ভগাব পাৰে। শেপু আপুনি বিয়া কৰাওক। আপোনাৰ গোটেই জীৱনটো পৰি আছে। অতীতত কি হৈছে এইবোৰ মনৰ পৰা গুচাই দিয়ক। ভৱিষ্যতৰ কাৰণে চিন্তা কৰক। আপোনাৰ ভৱিষ্যৎ আপোনাৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি আছে। এবাৰ ভাবি চাওঁক আপোনাৰ মাকৰ কথা তেখেতে আপোনাৰ কাৰণে কিমান চিন্তা কৰে।

ঃ- প্লিজ, ৰাশেদদা দ্বিতীয়বাৰ এই কথাষাৰ মোক নকৰ। মই এনেয়ে বহু সুখত আছোঁ। এজনী বিধৱাৰ কোনো ভৱিষ্যত থাকিব পাৰেনে? আপুনি মোক সহজ ভাবে মানি ললেও ইখন সমাজে মোক মানি নলয়। নহ'লে কিয় মোৰ কাৰণে বয়সীয়া দৰা আহে। কোনো ডেকা ল'ৰা নাহে কিয়? কাৰণ মই বিধৱা। এইখন পুৰুষ শাসিত সমাজ। য'ত কেৱল পুৰুষৰ জীৱনক মূল্য দিয়া হয়। কিন্তু নাৰীৰ জীৱন পাতৰ থালৰ দৰে এবাৰ ব্যৱহাৰ

কৰাৰ পিছত পেলাই দিয়া হয়। এজন পুৰুষৰ যেতিয়া পত্নী মৰে অতি সহজে এজনী গাভৰু ছোৱালীক বিয়া কৰাব পাৰে। কিন্তু এজনী নাৰীৰ ক্ষেত্ৰত এইটো অসম্ভৱ। এয়া আমাৰ সমাজ। আপুনি এজন ডেকা ল'ৰা, আপুনি মোক বিয়া কৰাব পাৰিবনে? বিৰক্তিৰে তাই কথাষাৰ কৈ পেলালে।

ঃ- অসম্ভৱ । কিয় পাৰিম, নিশ্চয় নোৱাৰিম। মই কিয় এজনী বিধৱা ছোৱালীক বিয়া কৰাম। এয়া কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়। আপুনি এনেকুৱা এটা কথা কব মই সপোনতো ভবাই নাছিলোঁ। ৰাশেদে গদ গদীয়া মাতেৰে কৈ গ'ল। শেপুৰ দুচকুয়েদি দুধাৰি চকুলোঁ বই আহিল।

ঃ- মই জানো ৰাশেদদা' আপোনাৰ মুখেদি এই কথাই ওলাব। আপুনি যিদৰে মোক মানি লব নোৱাৰে ঠিক সেইদৰে এইখন সমাজে মোক কেতিয়াও মানি নলয়। মই যে এজনী বিধৱা। আপুনি বন্ধু হৈ মোক মানি লব নোৱাৰে তেনেহলে এই সমাজে মোক কিদৰে মানি লব। মোৰ স্বামীৰ স্মৃতিখিনি মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। তেওঁৰ ভালপোৱা খিনি মই মোৰ বুকুৰ মাজত গোটেই জীৱন "নিশাৰ পোহৰৰ" দৰে জিলিকাই ৰাখিম। তেওঁৰ জীৱনৰ স্মৃতিখিনি মোৰ বাবে যথেষ্ট। চকু দুটা মুছি মুছি তাই ঘৰৰ পৰা ওলাই গল। এনেতে তাইৰ মাক ঘৰত সোমাল। বহা বোপা মই তোমাৰ কাৰণে চাহ আনিছো।

নালাগে বুলি কৈ ৰাশেদে ঘৰৰ পৰা ওলাই গল। পিছদিনা পুৱা শেপুৱে ৰাশেদৰ পেহীয়েকৰ ঘৰত গৈ শুনিবলৈ পালে যে ৰাশেদে পুৱাৰ গাড়ীত গুচি গৈছে। ৰাশেদৰ আগত ক্ষমা খোজাৰ সময় খিনি সি শেপুক নিদি গুচি গৈছে। ৰাশেদৰ পেহী কলে ঠিক তাৰ মনটো বুজি নাপালোঁ। তোমালোকৰ ঘৰৰ পৰা আহি কেনেকুৱা যেন সি বৰ অস্থিৰ আৰু হতাশ ভাব দেখিলোঁ। ইমানকৈ কলো তাক, কিন্তু ইয়াত থাকিবলৈ তাৰ অকনো ইচ্ছা নাই। কেৱল যোৱাৰ সময়ত তোমাৰ কাৰণে এখন চিঠি এৰি থৈ গৈছে। এইখন লোৱা। চিঠিখন হাতত লৈ শেপুৱে তাতে থিয় হৈ পঢ়িবলৈ ধৰিলে।

প্ৰিয় শেপু,

ক্ষমা কৰিবা, মই তোমাক ইমান কঠোৰ ভাষাৰে কিছুমান কথা কলোঁ। যিবোৰ তোমাৰ কেৱল ব্যাক্তিগত কথা সেইবোৰতেই মই আঘাত কৰিলোঁ। মই কেনেকুৱা যেন হৈ পৰিছিলো সেই প্ৰথম দেখাৰ পৰা। জীৱনৰ প্ৰথম বাৰৰ বাবে কোনো ছোৱালীৰ কাষত গৈ দুৰ্বল অনুভৱ কৰিলোঁ। বোধ কৰো এয়া প্ৰেম। সঁচাই মই তোমাক ভাল পাইছো। মই ক্ষন্তেকৰ বাবে মই মোৰ ভৱিষ্যতখিনি হেৰুৱাই পেলাইছিলোঁ। লগতেই হেৰুৱাই পেলাইছিলোঁ মই কেৱল দুই দিনৰ যাত্ৰী। মোৰ জীৱনৰ লগত তোমাৰ জীৱনৰ গতি সম্পূৰ্ণ বেলেগ। যাৰ বাবেই গঢ়ি উঠাৰ আগতেই তোমাৰ মোৰ সম্পৰ্কখিনি ছিন্ন কৰি আহিলোঁ। লগতে মোৰ স্মৃতি খিনি সপোন বুলি ভাবি ভুলি যাবা। কাৰণ মই এজন 'ব্লাড কেন্সাৰ' ৰোগী। এই সুন্দৰ পৃথিৱীৰ বুকুত কেৱল তিনি মাহৰ মেহমান। মই তোমাৰ লগত যি সময় কটাইছোঁ সেই সময়ৰ কাৰণে ভুলি গৈছিলো মোৰ নিঃসৰণৰ কথা। মোক ক্ষমা কৰি দিবা এজন বন্ধু হিচাপে। চিৰ বিদায়/ৰাশেদ

লগে লগে শেপুৰ চকুৰ পৰা দুধাৰি চকুলোঁ বৈ আহিল। এটোপালমান চকুলোঁ ৰাশেদৰ নামৰ ওপৰত পৰি লাহে লাহে চিয়াঁহীখিনিত মিলি গল।

* * *

> পাপক ঘিন কৰিবা কিন্তু পাপীক ঘিন নকৰিবা। ---- যীশুখ্ৰীষ্ট
>
> এজন অবিশ্বাসী বন্ধুতকৈ এজন বিশ্বাসী শত্ৰু ভাল। ---- নেপোলিয়ান

শিক্ষা, সমাজ, সংস্কৃতি আৰু নীতিশিক্ষা

উপেন্দ্ৰ জিৎ শৰ্মা,
প্ৰবক্তা ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী

শিক্ষা মানৱ জীৱনৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ প্ৰধান আহিলা। কিন্তু এইটো কথা প্ৰণিধান যোগ্য যে অকল মানুহে শিক্ষা লাভ নকৰে! কীট পতঙ্গ, জীৱ-জন্তু আদিয়েও শিক্ষা লাভ কৰে। কীট পতঙ্গ জীৱ-জন্তু আদিয়ে শিক্ষা লাভ কৰে অভিজ্ঞতাৰ যোগেদি কিন্তু মানুহে অভিজ্ঞতা আৰু অধ্যয়ন এই দুয়োটা দিশেৰে শিক্ষাক আহৰণ কৰে। শিক্ষাক দুই প্ৰকাৰে উপলব্ধি কৰা হয়- নিৰ্দিষ্ট অনুষ্ঠানৰ যোগেদি আৰু অভিজ্ঞতা পুষ্ট অনানুষ্ঠানৰ যোগেৰে। সেয়েহে শিক্ষাৰ আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক দুই ধৰণৰ মাধ্যম উপলব্ধ হয়। সাধাৰণতে মানুহে সু-সংগঠিত জীৱন-যাপন, বাস্তৱ জীৱনত চৰিত্ৰ, নাগৰিকত্ব আৰু নেতৃত্ব গঠনৰ অৰ্থে শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে।

শিক্ষা এক কলা বুলি অভিহিত কৰা হয়। কাৰণ প্ৰতিটো কলাৰ মাজতে এক মঙ্গল সাধক উদ্দেশ্য নিহিত থাকে। শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যও মঙ্গল সাধন কৰা। সমালোচক সকলৰ কোনো জনৰ মতে শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য চৰিত্ৰ গঠন কৰা। কোনো জনৰ মতে মানসিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰা, কোনো জনৰ মতে মানুহক সু-সংগঠিত তথা পৰিপূৰ্ণ জীৱন-যাপনৰ উদ্দেশ্যে প্ৰস্তুত কৰি তোলা। এই ধৰণৰ যথেষ্ট সংখ্যক মতামত পোৱা যায় আৰু প্ৰতিজন মতবাদকাৰীৰ লগত যথেষ্ট সংখ্যক অকাট্য যুক্তিও নিহিত আছে। সেয়েহে শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীন উদ্দেশ্য বিচাৰি পোৱা আৰু মৰীচিকাৰ পিছলোৱা একে কথা। এটা কথা ঠিক যে প্ৰত্যেক শিক্ষাই একোটা বাস্তৱ জীৱনৰ ভেটিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হয়। শিক্ষাৰ লক্ষ্য বাস্তৱ ধৰ্মী হৈ পৰিলে সেই শিক্ষাই জীৱনক অনুপ্ৰেৰিত কৰে আৰু তেতিয়া শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু জীৱনৰ আদৰ্শৰ মাজত সমন্বয় সাধন হয়।

শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যৰ মাজত মানুহৰ যথেষ্ট মতভেদ আছে। যদিও শিক্ষাৰ কিছু উদ্দেশ্য মুখ্য আৰু কিছু গৌণ; উদাহৰণ স্বৰূপে আমাৰ প্ৰধান খাদ্য চাউল কেইটাক কোনোবাই ভাত ৰান্ধি ,কোনোবাই পিঠা ভাজি,কোনোবাই চিৰা খুন্দি খাব পাৰে। কিন্তু তাৰে এবিধ মুখ্য আৰু এবিধ গৌণ খাদ্য বুলি বিবেচিত হয়। ঠিক তেনেদৰে শিক্ষাৰো কেইটামান প্ৰধান উদ্দেশ্য বুলি বিবেচিত হোৱা উদ্দেশ্য হ'ল - প্ৰথমতে শিক্ষাই মানুহক জীৱিকা উপাৰ্জনৰ বাবে উপযুক্ত কৰি গঢ়ি তুলিব লাগে। দ্বিতীয়তে শিক্ষাই মানুহৰ অন্তৰত দেশ প্ৰেমৰভাৱ জগাই তুলি দেশৰ নাগৰিকত্বৰ দায়িত্ব পালনৰ প্ৰতি উপযুক্ত কৰি তুলিব লাগে। তৃতীয়তে শিক্ষাই মানুহৰ সকলো শক্তি আৰু ক্ষমতাৰ বিকাশ সাধন কৰি সু-শৃংখলিত জীৱন-যাপনৰ প্ৰতি প্ৰস্তুত কৰি তুলিব লাগে। মুঠৰ ওপৰত শিক্ষা হল মানুহৰ ,দেশৰ, সমাজৰ, সংস্কৃতিৰ অগ্ৰগতিৰ প্ৰধান চালিকা শক্তি।

মানুহ সামাজিক জীৱ। সেয়েহে মানুহে সমাজ পাতি বাস কৰিবলৈ যত্নপৰ হয়। মানুহে সমাজ পাতি বসবাস কৰিবলৈ লোৱাৰ দিনৰে পৰা আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ পাখা মেলিছে। মানুহে সমাজৰ পৰিৱেশ আৰু আৱেষ্টনীৰ মাজত এক সংঘবদ্ধ জীৱন যাপন কৰে। ফলস্বৰূপে সমাজৰ ভাৱ ধ্যান ধাৰণা আদিয়ে মানুহৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰে। এজন মানুহৰ ধ্যান ধাৰণা চিন্তা শক্তি আদিৰ ওপৰত চকু দিলে তেওঁ বাস কৰা বা নিয়ন্ত্ৰিত হোৱা সমাজখনৰ স্বৰূপটো অনুধাৰণ কৰিব পাৰি। এখন সমাজত এজন ব্যক্তিৰ মাক-বাপেক, ভায়েক-ভনীয়েক,ককায়েক-বায়েক, মিতিৰ-কুটুম্ব, লগৰীয়া, সহপাঠী,শিক্ষক,শত্ৰু,মিত্ৰ, বন্ধু-বান্ধৱ আদি থাকে। এই মানুহবোৰৰ ধ্যান ধাৰণা আদিয়ে মানুহজনৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰে, সমাজৰ আদৰ্শই ব্যক্তিৰ আদৰ্শ নিৰ্ধাৰণ কৰে সমাজ হৈছে ব্যক্তি সমষ্টি। ব্যক্তিৰ শিক্ষাই সমাজৰ গাঁথনি মজবুত কৰে। যি শিক্ষাই সমাজ সংগঠিত কৰিব নোৱাৰে স্বৰূপাৰ্থত সেই শিক্ষা অৰ্থহীন হৈ পৰে। শিক্ষাই মানুহক সংকীৰ্ণতাৰ পৰা উদাৰতালৈ ধাৱিত কৰাই। উদাৰতা হল সমাজৰ প্ৰধান সম্বল। উদাৰতাহীন সমাজ বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। থাকিলেও সেই সমাজ বিশৃংখলতাৰ নাগপাশত আৱদ্ধ হৈ পৰে। সমাজ যিহেতু ব্যক্তি সমষ্টি গতিকে এখন সমাজত ব্যক্তিত্বও নানা প্ৰকাৰৰ হব পাৰে। ব্যক্তিত্বই আদৰ্শৰ

জন্ম দিয়ে। এখন সমাজত ভাল আদৰ্শ,বেয়া আদৰ্শ দুয়োটা থাকিব পাৰে। কিন্তু সমাজে ভাল আদৰ্শক আঁকোৱালি বেয়া আদৰ্শক বিসৰ্জন দিব পাৰে। এখন সমাজৰ দ্বাৰা পৰিচালিত ব্যক্তি সকলৰ শিক্ষা,ব্যক্তিত্ব আদৰ্শত সমাজে সুদূৰ প্ৰসাৰী ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। এখন সমাজৰ শিশুবোৰক শৈশৱ অৱস্থাৰ পৰাই ভাল আদৰ্শৰ প্ৰতি উদ্বুদ্ধ কৰি এজন ভাল নাগৰিক কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰে। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে শিশু এজনে সকলো কেইটা দিশৰ পৰা ভাল ধাৰণা উপলব্ধি কৰিও কিন্তু সমাজ- খনৰ কু-আদৰ্শৰ কাৰণে তেওঁৰ জীৱন ধাৰণ সমাজৰ বাবে মঙ্গল জনক নহৈ হানিকাৰক হৈ পৰে। সেয়েহে শিক্ষাৰ কাম হল মানুহৰ মাজত ব্যক্তিত্বৰ মূল্যৰ বিষয়ে সঠিক জ্ঞান দি গাইগুটীয়া জীৱনক সন্মান কৰিবলৈ শিকোৱা। প্ৰকৃত শিক্ষাইহে প্ৰকৃত সমাজ গঢ়ে আৰু আদৰ্শবান সমাজৰ ছত্ৰ-ছায়াত থাকিহে ব্যক্তিয়ে ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ প্ৰকৃত শিক্ষা উপলব্ধি কৰিব পাৰে।

সংস্কৃতি হৈছে এটা জাতিৰ সৃষ্টি প্ৰতিভাক প্ৰতিফলন কৰিব পৰা দাপোন স্বৰূপ। নৈৰ গতিৰ লগত সংস্কৃতিৰ গতিৰ ৰিজাব পাৰি। মানৱৰ মনত সৃষ্টিৰ বীজ অংকুৰিত হোৱাৰ দিনৰ পৰা সংস্কৃতিৰ জন্ম। সংস্কৃতিয়ে এটা জাতিৰ সমগ্ৰ প্ৰতিভাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। জাতিটো[illegible] সৃষ্টিকৰ্ম জগতত প্ৰদৰ্শিত হয়। সেয়েহে সাংস্কৃতিক সৃষ্টিৰ কৰ্ষিয়াতলী বোলা হয়। সংস্কৃতিৰ ওপৰত শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ বৰ্ণনাতীত। শিক্ষা আৰু সংস্কৃতি এটা আনটোৰ পৰিপূৰক। কাৰণ শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ কোনো জাতি ধৰ্ম নাই, আছে মাত্ৰ জনগোষ্ঠী। প্ৰকৃত শিক্ষাই মানুহক নিজৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল কৰি তোলে। যি শিক্ষাই মানুহক নিজৰ সংস্কৃতিৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি পেলাই প্ৰকৃতাৰ্থত সেই শিক্ষাক শিক্ষা বুলিব নোৱাৰি। সুৰুচিপূৰ্ণ শিক্ষাই সু-সংস্কৃতি গঢ়ি তোলে আনহাতে কু- ৰুচিপূৰ্ণ শিক্ষাই কু-সংস্কৃতিৰ দুৱাৰ মুকলি কৰি এটা জাতিক ধ্বংসৰ গৰাহলৈ লৈ যায়। সেয়েহে নিজৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰতি আনুগত্যশীল কৰি আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ ভেটি নিৰ্মাণ কৰিব লাগে। তেতিয়াহে এটা জাতিৰ স্বকীয় সৃষ্টি প্ৰতিভা ৰক্ষা পৰে আৰু মানুহ কৰ্মমুখী হ'বলৈ চেষ্টা কৰে। মানৱীয় অনুভূতি, সৌন্দৰ্য্য বোধ আৰু চিন্তাৰ সংমিশ্ৰণত সংস্কৃতি গঢ় লৈ উঠে। সংস্কৃতিয়ে মানুহৰ দৃষ্টিক দৰ্শনৰ দৰে গভীৰ আৰু কলাৰ দৰে উচ্চ কৰি তুলিব পাৰে। নিজৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰতি জ্ঞান নথকা শিক্ষাক প্ৰকৃত শিক্ষা বুলিব নোৱাৰি। শিক্ষাই মানুহৰ মনত এক সংস্কৃত মন গঢ়ি তুলিব পাৰিব লাগে কাৰণ, সংস্কৃত মনেহে ধাৰণাবোৰৰ প্ৰকৃত গঠন উপলব্ধি কৰিব পাৰে। শিক্ষাৰ জৰিয়তে মানুহৰ মন সংস্কৃতি সম্পন্ন কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰিলে সমাজৰ বান্ধোন সুদৃঢ় হয়। মুঠৰ ওপৰত শিক্ষাই সংস্কৃতিৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰে আৰু মানুহক এক আনন্দময় সুৰুচি পূৰ্ণ সংস্কৃতিবান জীৱন-যাপন কৰিবলৈ জ্ঞান দিয়ে।

শিক্ষাৰ আঁচনিত নিহিত থকা এক প্ৰকাৰৰ কাৰ্য্য হল নীতিশিক্ষা। মানুহক জীৱনৰ কৰ্ত্তব্য পালনৰ বাবে উপযুক্ত কৰি গঢ়ি তোলাই শিক্ষাৰ এক অন্যতম লক্ষ্য বুলি শিক্ষক, অভিভাৱক সকলে ধাৰণা কৰে যদিও শিশুৱে সময়ত পৰিয়াল সমাজ আদিৰ দায়িত্ব বহন কৰিবলগীয়া কাৰ্য্যৰ প্ৰতি পৰিয়ালবোৰে আওকান কৰে। পৰিয়ালৰ দায়িত্ব বহন কৰা সমাজ পৰিচালনা কৰা, জেষ্ঠজনক শ্ৰদ্ধা ভক্তি কৰা, কণিষ্ঠজনক মৰম স্নেহ কৰা কাৰ্য্য পাঠ্যপুথিৰ শিক্ষাৰে উপলদ্ধ নহয়। এইবোৰ কাৰ্য্যৰ জ্ঞান উপলব্ধি হয় মাত্ৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰাহে। সেয়েহে শিক্ষাৰ লগে লগে নীতি শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সমানে গুৰুত্ব পূৰ্ণ। নীতিশিক্ষাহীন শিক্ষা ফলহীন বৃক্ষৰ নিচিনা। নীতিশিক্ষাৰ সু-প্ৰয়োগৰ জৰিয়তে ল'ৰা-ছোৱালীক সু-নাগৰিক কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰি। কিন্তু আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত নীতিশিক্ষাক আওকাণ কৰি অহা হৈছে। নীতি শিক্ষাই জীৱন যাপনৰ পৰা বিশৃঙ্খলতা আঁতৰাই সু-শৃঙ্খলতা স্থাপন কৰে। এজন ল'ৰা বা ছোৱালীক নীতিশিক্ষাৰ জ্ঞান দিয়াৰ প্ৰধান দায়িত্ব নিজৰ ঘৰখনৰ, তাৰ পিছত নিজৰ সমাজখনৰ। ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে পিতৃ-মাতৃৰ আৰু সমাজখনৰ পৰা কঠোৰ শাসনৰ কষ্ট ভোগ কৰিব লগা হয়। যদিও ইয়াৰ পৰা সিহঁতে ভৱিষ্যত জীৱনৰ দুখ-কষ্ট আৰু কঠোৰতা সহিব পৰা হয়। প্ৰকৃতাৰ্থত ঘৰখন বা সমাজখনৰ শাসনৰ বান্ধোন শিশুৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ উপযুক্ত প্ৰস্তুতিহে। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত লৰা ছোৱালীক বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰা নীতি শিক্ষাৰ জ্ঞান প্ৰাপ্ত কৰিব দিব লাগে। তেতিয়া সেই জ্ঞান শিশুটোৰ বাবে স্থায়ী হয়। নীতিগত শিক্ষাৰ লগত পিতৃ মাতৃ আৰু শিশুৰ সম্পৰ্ক বিচাৰ

কৰিবলগীয়া। পিতৃ -মাতৃ আৰু শিশুৰ সম্পৰ্ক কোনো ক্ষেত্ৰতে বেছি বন্ধুত্বপূৰ্ণ বা বৈৰীতাপূৰ্ণ হোৱা অনুচিত। শিশুক নিয়ন্ত্ৰিত কৰিবলৈ কেতিয়াবা আদেশৰ প্ৰয়োজন হয়। কিন্তু কোনো কাৰণত আদেশ কাৰ্য্যকৰী নহলে শিশুৱে পিছৰ পৰ্য্যায়ত আদেশ অমান্য কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। শিক্ষাৰ ভেটিত নীতিশিক্ষাৰ বান্ধোন সদায় দৃঢ় হব লাগে। কাৰণ বৰ্বৰতাৰ পৰা বৰ্বৰতাৰ উদ্ভৱ হয় আৰু সভ্যতাৰ পৰা সভ্যতাৰ উদ্ভৱ হয় নীতি শিক্ষাই মানুহক সহানুভূতিশীল কৰি গঢ়ি তোলে। সহানুভূতিহীন মানুহ আৰু প্ৰস্তৰ মূৰ্ত্তিৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাথাকে। মুঠৰ ওপৰত শিক্ষাৰ আনটো পিঠি নীতি শিক্ষা হোৱা যুগুত। নীতিশিক্ষাযুক্ত শিক্ষাই সমাজলৈ সুস্থিৰতা আনে আৰু জীৱন সু-শৃঙ্খলাবদ্ধ কৰি গঢ়ি তোলে।

* * *

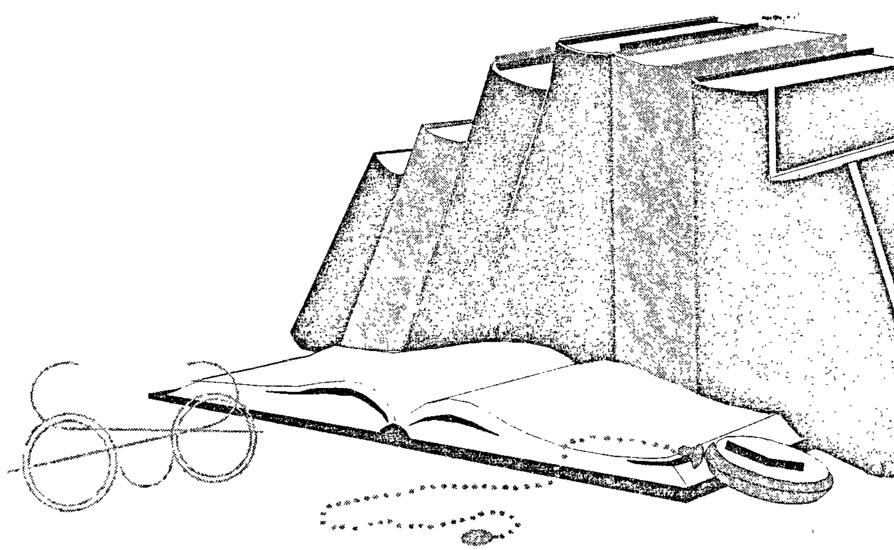

প্ৰথম নিজক বুজি লোৱা, তেতিয়া আনক সহজে বুজিব পাৰিবা।

------ চক্ৰেটিছ

সংগ্ৰাহক আৰ. এ. আলম মোল্লা
বি. এছ. ছি, ২য় বৰ্ষ

"কবি নির্মল প্রভা বৰদলৈৰ 'দ্ৰৌপদী' কবিতাটিত এটি দৃষ্টিপাত"

অধ্যাপক কৰুণাকান্ত দাস।
অসমীয়া বিভাগ।

'দ্ৰৌপদী' কবি ড. নির্মল প্রভা বৰদলৈৰ এটি সার্থক আধুনিক কবিতা। চিত্রকল্প সমৃদ্ধ ভাৱঘন চুটি কবিতাৰ বিপৰীতে এই কবিতাটি কিঞ্চিত দীঘলীয়া। কবিৰ আধুনিক মানসিকতাৰ কথা কবিতাটিৰ বিষয়বস্তু নির্বাচনে সূচায়। আধুনিক কবিতা মানুহৰ মনৰ দ্বিধা-দ্বন্দ্ব আদিৰে গঢ়া।

কবি নির্মল প্রভা বৰদলৈয়ে আধুনিক দৃষ্টিৰে 'দ্ৰৌপদী' শীর্ষক কবিতাটিত নাৰী মনক বিশ্লেষণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। দ্ৰৌপদী হল– এগৰাকী বিশাল প্রতিভাধৰ মহা মনিষীৰ এখন অজৰ-অমৰ মহাকাব্যৰ মহিয়সী নায়িকা। যুগে যুগে এই চৰিত্রই কাব্য পিপাসু সকলক ৰহস্যৰ সন্ধান দি আহিছে। মহিৰ্ষি ব্যাসদেৱে এক বিশিষ্ট ৰূপত দ্ৰৌপদী চৰিত্রটি মহাভাৰতত অংকন কৰিছে। দ্ৰৌপদী হল -- পাঞ্চাল ৰাজ দ্রুপদৰ কন্যা। অপৰূপ ৰূপৰ অধিকাৰিনী। সেই সময়ৰ মহাভাৰতৰ বিখ্যাত বীৰ তথা ৰজা সকল তেওঁৰ ৰূপত মুগ্ধ আৰু প্রত্যেকেই তেঁওৰ প্রণয়প্রার্থী। পাঞ্চাল ৰজাৰ কন্যা বাবে তেওঁৰ আৰু এটা নাম পাঞ্চালী। দ্রুপদ ৰজাৰ দ্ৰৌপদীক অর্জুনলৈ বিয়া দিয়াৰ ইচ্ছা আছিল যদিও সেই সময়ত পাণ্ডৱ সকল বনবাসত থকা বাবে অর্জুনক বিচাৰি নেপাই তেওঁ স্বয়ম্বৰ সভা পাতি লক্ষ্যভেদৰ ব্যৱস্থা কৰে। স্বয়ম্বৰলৈ কর্ণও গৈছিল আৰু তেওঁৰ লক্ষ্যভেদ কৰিব পৰা সামর্থ্য আছিলো। কিন্তু নীচ সূতৰ পুত্রক বিয়া নকৰাও বুলি স্বয়ম্বৰ সভাতে দ্ৰৌপদীয়ে কৈ দিলত কর্ণ আৰু দুর্যোধনে খং কৰি স্বয়ম্বৰ সভা ত্যাগ কৰে। পঞ্চ-পাণ্ডৱে লক্ষ্য ভেদ কৰি দ্ৰৌপদীক পত্নী ৰূপে লাভ কৰে। কিন্তু পঞ্চস্বামী থকা স্বত্বেও -- দ্ৰৌপদীয়ে প্রয়োজনীয় ৰক্ষণাবেক্ষণ পোৱা নাছিল। এগৰাকী নাৰীৰ ক্ষেত্রত এয়া ভয়ংকৰ কথা। তেওঁ যেন সকলো পায়ো নোগোৱাৰ বেদনাত ভুগি আছে। সেয়ে তেওঁ জীৱনত বহু লাঞ্ছিত হব লগাত পৰিছিল। সকলোৰে সন্মুখত দ্ৰৌপদীৰ এই পঞ্চস্বামী গ্রহণ অথচ জীৱন কালত প্রয়োজনীয় ৰক্ষণাবেক্ষণৰ অভাৱ সঁচাকৈয়ে ভাবিবলগীয়া কথা। বহুতো গবেষক পণ্ডিতৰ মতে দ্ৰৌপদীয়ে পঞ্চস্বামী গ্রহ কৰিবলগীয়া হৈছিল একমাত্র ভাতৃ বিৰোধ কন্দোলৰ সৃ কৰিবৰ নিমিত্তে। ৰজা দ্রুপদো এই ক্ষেত্রত বিৰোধ আছিল স্বয়ং ব্যাসদেৱৰ আজ্ঞা ক্রমেহে দ্রুপদ প্রমুখ্যে সকলোৱে ইয়াত মান্তি হৈছিল। সেই বাবেই কর্ণই দ্ৰৌপদীক বেশ্যা আখ্যা দিছিল নাৰীৰ বহু পতি গ্রহণ যে অতিশয় গৰ্হিত, তাৰ কিছু সুস্প উক্তি মহাভাৰতত বিদ্যমান। অথচ আমাৰ কবি বৰদলৈয়ে সেই একে বিষয় বস্তুতেই আলোকপাত কৰি নাৰী মনৰ গূঢ় ৰহস উদঙাই দেখুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। তেওঁৰ প্রত্যক্ষ উক্তিত মনোৰম কাব্য ভংগীৰে প্রকাশ কৰি এই কবিতাটিত দ্ৰৌপদীৰ মনৰ গহনত তলিৰ ৰহস্য ভেদ কৰিব বিচাৰিছে। কবিৰ মতে দ্ৰৌপদীও এগৰাকী সাধাৰণ আশা-আকাংখা থকা মান-অভিমানযুক্ত নাৰী। তেওঁ ব্যতিক্রম হব নোৱাৰে বা নহয় সাধাৰণ চিৰন্তন নাৰী এগৰাকীৰ থাকিব লগীয়া সকলো খিনি গুণেই তেওঁৰ আছে। অথচ তেওঁ সাধাৰণ নাৰীৰ দৰে জীৱন অতিবাহিত কৰিব পৰা নাই। আদিতম নাৰীৰ মনৰ ৰং আৰু সুৰভিয়ে দ্ৰৌপদীৰ মনতো আলোড়ন তুলি দিয়ে। কিন্তু সমাজৰ নিয়ম আৰু শৃংখলাই পদে পদে তেওঁক বাধা দিয়াত তেওঁৰ গতি ৰুদ্ধ হৈ গৈছে। অথচ লোকচকুৰ আৰত বহুনাৰী বা পুৰুষেই নিজৰ জীৱন উপভোগ কৰি নিজৰ বাসনা চৰিতার্থ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। অথচ সেইবোৰ লোকচকুৰ অন্তৰালত চিৰদিন থাকি যায়। তেওঁৰ উপলব্ধি ধৰা পৰে আৱৰণৰ আঁৰত আমি সকলোৱে উলংগ, তেওঁ নিজে আচৰিত হয় হৃদয়ৰ পাত্রনো ক'ত পূৰ হব।

" হাঁহি উঠে, আৱৰণৰ আঁৰত আমি উলংগ।
প্রাণৰ পাত্র জানো কেতিয়াবা ভৰে ?"

এয়ে তেওঁৰ অপুৰণ আশা। এই আশা বৰ মর্মস্পর্শী। বুকু ভগা সুৰ যেন ইয়াত নিহিত আছে। চেতনাই মাটিত খামুচি থকা তেওঁৰ দুৰবি দলিছা বিচলিত কৰিব খোজে কিন্তু তেওঁ উপযুক্ত মুহূর্তত পিছ হুহুকিব লগা হয়। দৰাচলতে দ্ৰৌপদীৰ একোৰে অভাৱ থাকিব নালাগে। মহাভাৰতত আটাইতকৈ প্রশংসিত ধীৰ স্থিৰ মনিষী ধর্ম যুধিষ্ঠিৰ শক্তি সামর্থ্য আৰু পৌৰষত শাল বৃক্ষসৱ ভীম, শৌর্য্য-বীর্য্য সৌন্দর্য্যৰ প্রতীক অর্জুন, সাম্য শান্ত নকুল আৰু সহদেৱ তেওঁৰ পঞ্চপতি। এই পঞ্চপতিয়েই মহাভাৰতৰ নায়ক আৰু কুৰুক্ষেত্র ৰণৰ জয়মাল্য তেওঁলোকেই পিন্ধিছিল অথচ এনে তুলনা বিহীন ব্যক্তিত্ব আৰু পৌৰষত্বৰ অধিকাৰী হৈয়ো মাত্র এগৰাকী নাৰীৰ মনৰ তৃষ্ণা দূৰ কৰিব নোৱাৰাটো বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। অহংকাৰত এবাৰ প্রত্যাখিত কৰা সূত পুত্র কর্ণৰ সান্নিধ্যৰ বাবে তেওঁৰ মন দৌৰে মাৰিব খোজে --

"কোনোটি ক্ষণত .....
বিচাৰো কর্ণক কিয় ?
কিয় এই তৃষ্ণা জাগে
আকণ্ঠ ভৰি মোৰ
খাকাঁতে অমৃত ?"

এয়ে তৃষ্ণা ; এই তৃষ্ণাৰ ৰহস্য উৎঘাটন কৰা সহজ নহয়। অমৃতৰ ভাণ্ড হাতত থাকিলেও শাত নপৰাটোৱেই নাৰী মনৰ গহন তলিৰেই এক চৰম অভিব্যক্তি। এই গভীৰ মানসিক উপলব্ধি আৰু সৌন্দর্য্য তৃষ্ণাই যে সংসাৰত মানুহক অপূর্ণ তৃষ্ণাৰ বতৰা দিয়ে। বোধ, মেধা, বীৰত্ব, পাণ্ডিত্য, ব্যক্তিত্ব আৰু সুঠাম মনৰ সৌন্দর্য্যৰে অক্লান্ত পিয়াসী হল নাৰীমন আৰু সেই তৃষ্ণা নিবাৰণ কৰিব নোৱাৰে যি আকুলতা সেই আকুলতাই দ্ৰৌপদীৰ মন আচ্ছন্ন কৰি ৰাখিছে। এক নিষ্ঠুৰ বেদনাত যেন তেওঁ অস্থিৰ হৈ পৰিছে। তেওঁৰ হৃদয় নামৰ বননিখনি সম্পূর্ণ তৃষ্ণাৰ নিৰসন হোৱাহেঁতেন তেওঁ কিমান সুখী হ'লহেঁতেন।

গভীৰ মননশীলতা আধুনিক কবিতাৰ এটি বৈশিষ্ট্য। কবি বৰদলৈয়ে দ্ৰৌপদী চৰিত্রৰ মানসিক চিন্তাৰ বিশ্লেষণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। মহাভাৰতৰ বিভিন্ন চৰিত্রক লৈ সর্ব-ভাৰতীয় কাব্য জগতত বহু উৎকৃষ্ট কবিতাৰ সৃষ্টি হৈছে। অসমীয়া কাব্য জগততো দ্ৰৌপদীৰ লেখিয়া দুই চাৰিটা প্রখ্যাত কবিতা আছে। কবি বৰদলৈও এই কবিতাটিত মহাভাৰতৰ নায়িকা দ্ৰৌপদীৰ চৰিত্রত নতুনকৈ দৃষ্টিপাত পেলাইছে। কবি নিজেও এগৰাকী নাৰী হৈ নাৰীৰ সমবেদনা যেন নতুনকৈ উপলব্ধি কৰিব বিচাৰিছে। পুৰুষৰ দ্বাৰা শোষিত আৰু পুৰুষৰ অৰ্দ্ধাংগিনী স্বৰূপে ভাৰতীয় নাৰী সকলৰ জীৱন উপভোগ কৰাৰ স্বাধীনতাও সীমিত। এই কথা খিনি কবিতাটোত বিশ্লেষণত মন কৰিবলগীয়া।

মনৰ আশা-আকাংক্ষাক আমি প্রায়ে বান্ধি ৰাখিবলগীয়া হয় ; অথচ প্রতিজন মানুহৰে বাসনাৰ দিশ কিন্তু ভিন্ন ধৰণৰ। কবিতাটিৰ কেইটিমান স্তৱকৰ জৰিয়তে কবিয়ে ইয়াৰ আভাস আমাক দিব বিচাৰিছে --

"মই মাথোঁ কৰি গলোঁ
সত্যৰ সহজ স্বীকাৰ --
যিবোৰ স্বীকাৰ ভণ্ডামিৰ মুখাৰ তলত
সর্বদায় গুপ্ত হৈ থাকে।
হাঁহি উঠে, আৱৰণৰ আঁৰত আমি সকলো উলংগ।"

কবিতাটি একোক্তিৰ ভংগীত লিখা হৈছে; সেয়ে ইয়াৰ গঠন শৈলী আকর্ষণীয় হৈ পৰিছে। কবিতাটিৰ গঠন শৈলীত যদিও মৌলিকতা লক্ষ্য কৰা নাযায়। তথাপি ইয়াৰ সাৱলীলতা আৰু প্রৱাহমান ছন্দৰ সৌন্দর্য্যই সহজতে পাঠকক আকর্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কবিতাটিৰ সহজ শব্দ চয়নেও কবিৰ বক্তব্য দাঙি ধৰাত উপযোগী হৈছে। কবিৰ নিজৰ ভাষাতেই ------------------" ভাল কবিতা বিদ্যুৎৰ দৰে বার্তা আনে। বার্তা আনে অনন্য শিহৰণৰ; অনন্য আনন্দৰ, অন্যপূর্ব অভিজ্ঞতাৰ" (নতুন কবিতা)। ইয়াৰ স্বাক্ষৰ 'দ্ৰৌপদী' কবিতাটিত পোৱা যায়। এই কবিতাটিৰ মাজেৰেও এটা বার্তা পাওঁ সেয়া হল ---- নাৰী মনৰ দুৰন্ত তৃষ্ণা, যি তৃষ্ণা সহজতে নিৰসন নহয়। মগজু আৰু হৃদয়ক একে সময়তে চমক দিব পৰাৰ যি ক্ষমতা সেই ক্ষমতাও কবিতাটিত দৃষ্টিগোচৰ হয়। সেয়া যি কি নহওক 'দ্ৰৌপদী' কবিতাটি অসমীয়া কাব্য জগতলৈ এজুপি মাধাই লতা স্বৰূপ।

* * *

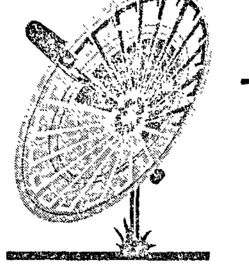

" তথ্য অন্বেষণত ইন্টাৰনেট "

ধৰনী কান্ত দাস, এম.এ., বি.এড.,বি.এল.আই.এছ.ছি.
গ্ৰন্থাগাৰিক,
ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী-অসম।

সভ্যতা যিমানে আগুৱাই গৈ আছে, মানুহৰ ভাষাও সিমানে বদলি গৈ আছে। বহু সময়ত ভাষাৰ পৰিবৰ্ত্তন নঘটিলেও তাৰ অন্তৰ্নিহিত অৰ্থৰ ৰূপান্তৰ ঘটে। টি ভি কালচাৰে আমাক নতুন নতুন শব্দৰ যোগান ধৰিছে আৰু পুৰণি চিনা-জনা শব্দৰ ওপৰত বোল সানিছে। ফলত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ এই সফল পণ্যটোৱে সভ্যতাক যেনেকৈ এক অৰ্থত আগুৱাই দিছে, তেনেকৈ ভাষাৰ ভিতৰে-বাহিৰে পৰিবৰ্তনৰ মাজেদি নজনা সোঁত এটাক সুমৱাই দিছে।

এতিয়া নতুন এক ৰাশি শব্দৰ কথা উল্লেখ কৰা যাওক। যেনে -- নিউবি, আপলোড, ছিগ, নেটিকেট, ল্যান, ওয়ান, ব্যাকবোন, ছাৰ্ভাৰ, ওয়েভ, ছাইবাৰস্পেছ .... । দুই-চাৰি দশকৰ ভিতৰত দেখা যাব যে ওপৰৰ এই অপৰিচিত শব্দবোৰ আমাৰ দৈনন্দিন কথা-বতৰাৰ ভিতৰত সোমাই পৰিছে। ভাষাৰ পৰিবৰ্তনৰ এই সোঁতৰ জন্ম দিছে ইন্টাৰনেট ব্যৱস্থাই। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ এই নতুন য[illegible] আমাক হাত-বাউল দি মাতি আছে এক অভিনৱ সপোনৰ জ[illegible]তলৈ। এনেকুৱা ৰমণীয় হাত-বাউলক আমি উপেক্ষা কৰা সহজ নহয়।

আৰম্ভ কৰা যাওক আমাৰ দৈনন্দিন টেলিফোন যোগাযোগ ব্যৱস্থাক লৈ। ধৰা হওক, কোনো এখন ঠাইত পাঁচজন টেলিফোন গ্ৰাহক আছে। সিঁহতৰ প্ৰত্যেকৰে এটা এটা নিজস্ব টেলিফোন নম্বৰ আছে। এই নম্বৰটোক আমি গ্ৰাহক সংকেত সংখ্যা বা ছাবছক্ৰাইবাৰছ কোড নম্বৰ' বুলি কব পাৰোঁ। এই নম্বৰৰ সহায়ত পাঁচজন গ্ৰাহকে পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিব পাৰে। সিঁহতৰ টেলিফোন যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ সহজ কাঠামোটোক (structure) বোলা হয় টেলিফোন নেটওৱাৰ্ক।

এতিয়া ধৰি লোৱা হওঁক এই পাঁচজন টেলিফোন গ্ৰাহকে পাঁচটি বিষয়ৰ ওপৰত বিশেষজ্ঞ। তেনেহলে যি কাল্পনিক টেলিফোন ডাইৰেক্টৰিৰ কথা আমি কল্পনা কৰোঁ তাত উক্ত পাঁচজন গ্ৰাহকৰ নাম ঠিকনা টেলিফোন নম্বৰৰ কাষত সিঁহতৰ নিৰ্দ্দিষ্ট বিষয়ৰ নামো লিখিব পাৰোঁ। গতিকে কোনো বিষয়ে কোনো তথ্য জানিবলৈ হলে ডাইৰেক্টৰি চাই নিৰ্দ্দিষ্ট নম্বৰত টেলিফোন কৰিলেই মিলি যাব সেই তথ্যৰ সন্ধান। অৰ্থাৎ এই পাঁচজন গ্ৰাহকে পৰস্পৰে পৰস্পৰক ফোন কৰি দৰকাৰ অনুযায়ী তথ্য আদান-প্ৰদান কৰিব পাৰে। তথ্য আদান-প্ৰদান ব্যৱস্থাক ব্যাপক কৰি তোলাৰ কাৰণে এই টেলিফোন নেটওৱাৰ্কক আৰু কেবাটাও টেলিফোন নেটওৱাৰ্কৰ লগত সংযুক্ত কৰা যায়। এই ব্যৱস্থাৰ যোগেদি তথ্য আদান-প্ৰদান নিত্যান্ত অবাস্তৱ নহলেও ইয়াক সম্পূৰ্নৰূপে কাৰ্য্যকৰী কৰি তোলা প্ৰায় অসম্ভৱ। কাৰণ, টেলিফোনত তথ্য আদান-প্ৰদানৰ কাম হয় লাহে লাহে। ইয়াৰোপৰি টেলিফোনত কোৱা তথ্যক লিখি লোৱা বা ৰেকৰ্ড কৰি লোৱা যেনে অসুবিধাজনক তেনে বিৰক্তিকৰ আৰু ব্যয়বহুল।

এই অসুবিধাসমূহ দূৰ কৰিবলৈ টেলিফোন নেটওৱাৰ্কৰ ঠাইত পাৰ্ছোনেল কমপিউটাৰ বা পিছিৰ ব্যৱহাৰ আৰম্ভ হয়। তেনেহলে সামান্য কাৰিকৰী ইফাল সিফাল কৰি এটা কম্পিউটাৰ নেটওৱাৰ্ক পোৱা যায়। কমপিউটাৰত তথ্য আদান-প্ৰদানৰ কাম দ্ৰুত গতিত হয় আৰু সেই তথ্যবোৰক সঞ্চয় কৰি ৰখা যায়, প্ৰয়োজন অনুসৰি ছপাইও লব পাৰি। এটা কমপিউটাৰ নেটওৱাৰ্কৰ লগত যদি অসংখ্য কমপিউটাৰ নেটওৱাৰ্ক সংযুক্ত কৰি দিয়া হয় তেনেহলে সকলো কমপিউটাৰৰ সন্মিলিত তথ্য ভাণ্ডাৰ হব বিশাল। অথচ তথ্য আদান-প্ৰদানৰ কাম হ'ব দ্ৰুত আৰু সহজ । এই জটিল কমপিউটাৰ নেটওৱাৰ্কটোক --- 'নেটওৱাৰ্ক অফ নেটওৱাৰ্ক' বা ইন্টাৰনেটওৱাৰ্ক অথবা 'ইন্টাৰনেট' বুলি কব পাৰি। সৰু-ডাঙৰ নানা ধৰণৰ কমপিউটাৰ যুক্ত হৈ যি জটিল নেটওৱাৰ্ক তৈয়াৰ হৈছে সেইটোৱে মকৰাজালৰ নিচিনাকৈ গোটেই পৃথিৱীখনক ছানি পেলাইছে। ডাক ব্যৱস্থাৰ নিচিনাকৈ ইন্টাৰনেট যোগাযোগ ব্যৱস্থা এতিয়াৰ মানুহৰ তথ্য আদান-প্ৰদানৰ এটা নিৰ্ভৰযোগ্য মাধ্যম হিচাপে পৰিণত হৈছে।

ইন্টাৰনেটৰ পৰিচয় সুস্পষ্টভাৱে চিহ্নিত কৰাটো টান। কাৰণ, কেৱল পোষ্টকাৰ্ড বা খামক যেনেকৈ ডাক ব্যৱস্থা বুলিব নোৱাৰি, আকৌ ডাক-পিয়ন বা ডাকঘৰ বুলি কওঁতে যেনেকৈ ডাক ব্যৱস্থাক নুবুজায় অথচ এইবোৰ ডাক ব্যৱস্থাৰ একো একোটা প্ৰয়োজনীয় অঙ্গ। এইবোৰক বাদ দি ডাক ব্যৱস্থা সম্পূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। 'ইন্টাৰনেট' ঠিক সেইটোৱেই । 'ইন্টাৰনেট' কোনো যন্ত্ৰ নহয়, কমপিউটাৰ নহয়, কমপিউটাৰ প্ৰোগ্ৰাম নহয়, হাৰ্ডওয়্যাৰ বা ছফট্‌ওয়্যাৰ নহয়। অথচ এই ছব মিহলি হৈ তৈয়াৰী হোৱা তথ্য আদান-প্ৰদা[illegible]ৰ এটা শক্তিশালী ব্যৱস্থা। ইন্টাৰনেটত প্ৰতি[illegible] যি ধৰণৰ তথ্য আদান-প্ৰদান হয় তাৰ কেইটামান উদাহৰণ তলত দিয়া [illegible] ----

(ক) চিঠি-পত্ৰ আদান-প্ৰদান।
(খ) পৃথিৱীৰ নানা প্ৰান্তৰ পৰা খবৰ সংগ্ৰহ কৰা।
(গ) বৈজ্ঞানিক গৱেষণা পত্ৰ পঢ়া আৰু প্ৰয়োজন অনুসাৰে তাক সংগ্ৰহ কৰা।
(ঘ) ব্যৱসায়িক আলোচনা।
(ঙ) ইন্টাৰনেট বন্ধুৰ (নেটফ্ৰেণ্ড) লগত গল্প-গুজব কৰা।
(চ) কম্পিউটাৰ গেমচ্ খেলা।
(ছ) অন্যান্য বিনোদন (যেনে -- জুৱা, পৰ্ণোগ্ৰাফি) ইত্যাদিত অংশ লোৱা।
(জ) পঢ়াশুনা সংক্ৰান্ত তথ্য সংগ্ৰহ।

ইন্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰিব গলে নানা ধৰণৰ কমপিউটাৰ প্ৰোগ্ৰাম চলাবলগীয়া হয়। কিন্তু ব্যৱহাৰকাৰীয়ে (operator) কেনে ধৰণৰ প্ৰোগ্ৰাম চলাব সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে তেওঁৰ প্ৰয়োজনৰ তাগিদাৰ ওপৰত। পৃথিৱীৰ নানা প্ৰান্তৰ পৰা অসংখ্য ব্যৱহাৰকাৰীয়ে একেলগে ইন্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে । গতিকে 'ইন্টাৰনেট' বুলিলে কেৱল ইন্টাৰকানেক্টেড কম্পিউটাৰ নেটওৱাৰ্কক নুবুজায় ; তাৰ লগত মিহলি হৈ থকা অসংখ্য ব্যৱহাৰকাৰীক, তথ্য সংগ্ৰহৰ বিভিন্ন কম্পিউটাৰ প্ৰোগ্ৰামক আৰু সুবিশাল তথ্য ভাণ্ডাৰক বুজায়।

১৯৫৭ চনত ছোভিয়েত ইউনিয়নে মহাকাশ গৱেষণাৰ বাবে মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ লগত ফেৰ মাৰি পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে স্পুটনিক মহাকাশযানখন পঠিয়ায়। এই পৰাজয়ে মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰশাসনে নতুন প্ৰযুক্তিৰ গৱেষণাত আগুৱাই থকাৰ বাবে এটা সংস্থা গঠন কৰে। এই সংস্থাটোৰ নাম 'এডভাঞ্চড ৰিচাৰ্ছ প্ৰজেক্টছ এজেন্সী' বা চমুকৈ 'আৰপা', সংস্থাৰ কম্পিউটাৰ দপ্তৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্বত আছিল জে.ছি. আৰ. লিকলাইডাৰ। তেওঁৰ সময়ৰ কম্পিউটাৰত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ভেকুৱাম-টিউব, পাঞ্চড কাৰ্ড যিটোৰ আকাৰ আছিল ডাইনোছোৰৰ দৰে বিশাল। কমপিউটাৰৰ সপোনক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ প্ৰথম সাফল্যৰ জোৱাৰ আনে 'প্যাকেট চুইছিং' ব্যৱস্থা। ১৯৬২ চনত লিওনাৰ্ড ক্লাইনৰকে তেওঁৰ গৱেষণা পত্ৰত 'প্যাকেট চুইছিং'ৰ কথা প্ৰকাশ কৰিছিল। তাৰ দুবছৰমান পিছতেই কেলিফোৰ্নিয়াৰ ৰেণ্ড কৰ্পোৰেছনৰ পল ব্যাৰাণে পৰমাণু যুদ্ধ পৰিস্থিতিত যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত কম্পিউটাৰ নেটওৱাৰ্ক ব্যৱহাৰৰ কথা প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁৰ মতানুসৰি কেবাটাও কমপিউটাৰক যদি পৰস্পৰৰ লগত সংযুক্ত কৰি এটা জটিল নেটওৱাৰ্ক গঠন কৰা যায় তেনেহলে যুদ্ধৰ সময়ত নেটওৱাৰ্কটোৰ কোনো এটা অংশ ধ্বংস হৈ গলেও নেটওৱাকটোৰ বাকী থকা অক্ষত অংশইদি অনায়াসে তথ্য আদান-প্ৰদানৰ কাম চলাব পৰা যাব। যিহেতু এই নেটওৱাৰ্কটোৰ কোনো ছেন্ট্ৰেল কমপিউটাৰ নাই, কোনো হেডকোৱাৰ্টাৰ নাই আৰু যোগাযোগ ব্যৱস্থাটো যিহেতু কেৱল এটা কমপিউটাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল নহয়, সেইবাবে ইয়াক একেবাৰে ধ্বংস কৰা প্ৰায় অসম্ভৱ। পল ব্যাৰাণৰ এই ধাৰণাৰ পৰাই উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে। ১৯৬৬ চনত ক্লাইনৰকৰ সতীৰ্থ ল্যাৰি ৰবাৰ্টছক এটা নেটওৱাৰ্ক গঢ়ি তোলাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। এইদৰে আৰম্ভ হয় প্ৰজেক্ট 'আৰপানেট'।

ক্লাইনৰকৰ কম্পিউটাৰৰ লগত যুক্ত কৰি দিয়া হৈছিল ষ্টানফোৰ্ড ৰিচাৰ্ছ ইনষ্টিটিউটৰ বিজ্ঞানী ডগলাছ এঙ্গেলবাৰ্টৰ কম্পিউটাৰ। ১৯৬৯ চনত এই দুয়োটা কম্পিউটাৰৰ মাজত সফলভাৱে তথ্য আদান-প্ৰদান কৰা সম্ভৱ হৈছিল আৰু তেতিয়াই তৈয়াৰী হৈছিল পৃথিৱীৰ প্ৰথম কমপিউটাৰ নেটওৱাৰ্ক। আৰপানেটক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল অসামৰিক কাম কাজৰ বাবে। গতিকে মাৰ্কিন প্ৰতিৰক্ষা দপ্তৰে কেৱল নিজা প্ৰয়োজন পূৰণ কৰাৰ বাবে তৈয়াৰ কৰিছিল এটা মিলিটাৰী নেটওৱাৰ্ক যাৰ নাম দিছিল 'মিলনেট'। ১৯৮০ চনত স্বাধীনভাৱে আৰু খৰচবিহীনভাৱে তথ্য আদান-প্ৰদানৰ বাবে আকৌ দুটা নেটওৱাৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল; যাৰ নাম 'ইউজনেট' আৰু 'বিটনেট'। প্ৰথম অৱস্থাত আৰপানেটৰ লগত ইহঁতৰ কোনো সম্পৰ্ক নাছিল যদিও দিন যোৱাৰ লগে লগে নেটওৱাৰ্ক ব্যৱহাৰকাৰীৰ সংখ্যা ক্ৰমশঃ বঢ়াত আৰু তথ্য সংগ্ৰহৰ চাহিদাৰ লগত সংগতি ৰাখি এনে ধৰণৰ বিচ্ছিন্ন হৈ থকা নেটওৱাৰ্কবোৰক পৰস্পৰৰ লগত যুক্ত কৰা হৈছিল। যিটোৰ লক্ষ্য হ'ল ---- তথ্যৰ আদান-প্ৰদান কৰা আৰু সকলো নেটওৱাৰ্কৰ যোগফল হিচাপে আমি পালোঁ 'ইন্টাৰনেট'।

এই নেটওৱাৰ্কৰপৰা ওপৰঞ্চি সুযোগ-সুবিধা পোৱাৰ বাবে নেট ব্যৱহাৰকাৰী সকলে নিত্য-নতুন চিন্তা চৰ্চাত লাগি থাকে আৰু ফলত গৱেষক, বিজ্ঞানী আৰু প্ৰযুক্তিবিদসকলে সেইবোৰ চিন্তা চৰ্চাৰ ওপৰত নিখুঁত ফচল হিচাপে আৱিষ্কাৰ কৰে নতুন 'চফ্‌ট্‌ওয়্যাৰ'। এই নতুন ক্ষমতা লাভ কৰি ইন্টাৰনেট আৰু বেছি উন্নতমানৰ হৈ উঠে। যেনে - আৱিষ্কাৰ হৈছিল 'ইলেকট্ৰনিক মেল' বা 'ই-মেল'। সহজ কথাত কবলৈ গলে ই-মেল হ'ল এটা কম্পিউটাৰৰ পৰা আন এটা কম্পিউটাৰলৈ পঠোৱা চিঠি। ইন্টাৰনেটৰ জৰিয়তে অতি দ্ৰুত সেই ইলেকট্ৰনিক মেলক উৎসৰ পৰা গন্তব্য স্থানলৈ পঠায়। প্ৰযুক্তি যেতিয়া সভ্যতাৰ দুৱাৰ খুলি অন্দৰমহললৈ সোমাই পৰিছে তেতিয়া সি কাৰো বাবে অপেক্ষা কৰি থকা নাই আৰু কাকো কেৰেপকে কৰা নাই। আমাৰ দেশত সোমাই পৰা কম্পিউটাৰ প্ৰযুক্তিয়ে এই কথাক প্ৰমাণ কৰিছে। কম্পিউটাৰ অবিহনে আজিকালি কোনো চৰকাৰী বেচৰকাৰী সংস্থা বা শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰি অথচ এটা সময়ত এই প্ৰযুক্তিৰ অন্যায় আক্ৰমণক বাধা দিবলৈ যথেষ্ট চেষ্টা কৰা হৈছিল। কবলৈ গলে সকলোবোৰে যুগোপযোগী।

কম্পিউটাৰত তথ্য আদান-প্ৰদানৰ সময়ত কোন কম্পিউটাৰৰ পৰা তথ্য পঠোৱা হ'ব আৰু কোন কম্পিউটাৰে সেই তথ্যক গ্ৰহণ কৰিব সেইটো সঠিককৈ জনা দৰকাৰ। সেইবাবে প্ৰতিটো কম্পিউটাৰৰ 'আইডেনটিফিকেছন কোড' থকা দৰকাৰ। এটা কমপিউটাৰে যেতিয়া অইন এটা কমপিউটাৰলৈ তথ্য পঠাব খোজে তেতিয়া ব্যৱহাৰকাৰীয়ে জানিব লাগিব যে দ্বিতীয় কম্পিউটাৰটোৱে তথ্য গ্ৰহণৰ বাবে সাজু আছে নে নাই। দ্বিতীয় পিছিয়ে 'সাজু' এই বুলি সংকেত দিলেহে তাৰ পিছত প্ৰথম পিছিয়ে দ্বিতীয় পিছিক তথ্য পঠাবলৈ আৰম্ভ কৰে। কমপিউটাৰ নেটওৱাৰ্ক প্ৰধানত তিনি প্ৰকাৰৰ --

(ক) লোকাল এৰিয়া নেটওৱাৰ্ক (ল্যান)।
(খ) মেট্ৰোপলিটান এৰিয়া নেটওৱাৰ্ক (ম্যান)।
(গ) ওৱাইড এৰিয়া নেটওৱাৰ্ক (ওৱান)।

ইন্টাৰনেটত যোগ দিবলৈ হলে প্ৰথমে পাঁচটা বস্তুৰ প্ৰয়োজন ----

(১) এটা ডেডিকেটেট টেলিফোন।
(২) এটা আধুনিক পাৰছোনেল কমপিউটাৰ।
(৩) এটা মোডেম।
(৪) এটা টেলিকমিউনিকেছনছ ছফটওয়্যাৰ
(৫) এটা ইন্টাৰনেট ছাৰ্ভিছ প্ৰভাইডাৰ (যিটোৰ সহায়ত কম্পিউটাৰটোৱে ইন্টাৰনেটলৈ যুক্ত হোৱাৰ সুযোগ পাব)। কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ হলে ছফটওয়্যাৰ হ'ল ইয়াৰ অপৰিহাৰ্য্য অংগ।

ভাৰতত ইন্টাৰনেট সংযোগ দিয়াৰ দায়িত্বত আছে

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংস্থা 'বিদেশ সঞ্চাৰ নিগম লিমিটেড' (চমুকৈ ভি. এছ. এন. এল)। সিঁহতৰ ব্যাকবোন নেটওৱাৰ্কৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ 'নোড' আছে মুম্বাইত। 'মিডিয়া' নামৰ উপগ্ৰহৰ যোগেদি এই নোডটোক যুক্ত কৰা হৈছে আমেৰিকাৰ ইন্টাৰনেট নোডলৈ। আকৌ ইউৰোপৰ ইন্টাৰনেটৰ লগত মুম্বাইৰ নোডটোক চাবমেৰিন কেবল্-ৰ সহায়ত যুক্ত কৰা হৈছে। ইয়াত মন কৰিব লগীয়া কথা হ'ল যে কম্পিউটাৰ ব্যাকবোনৰ লগত যুক্ত হোৱা একো একোটা কম্পিউটাৰক বোলা হয় একো একোটা 'নোড' বা বিন্দু। ইয়াৰ বাহিৰেও ভি. এছ এন. এল. – এ পুনে, কলিকতা, নতুন দিল্লী, চেন্নাই আৰু বেঙ্গাঁলোৰত 'ৰিমোট ইন্টাৰনেট একছেচ নোড' স্থাপন কৰিছে। এই নোডবোৰে মুম্বাইৰ 'মেইন ইন্টাৰনেট একছেচ নোড'ৰ সহায়ত আমেৰিকাৰ ইন্টাৰনেট নোডৰ লগত যুক্ত হৈছে। বিদেশ সঞ্চাৰ নিগম লিমিটেড (ভি. এছ. এন. এল.) ৰ শক্তিশালী ব্যাকবোন নেটওৱাৰ্কৰ লগত যুক্ত হ'ব পাৰে ভাৰতৰ অইন অইন নেটওৱাৰ্কবোৰ ; যেনে -- আই- নেট । এই ধৰণৰ ছাব নেটওৱাৰ্কবোৰ সিহঁতৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি ভি. এছ. এন. এল. ৰ যোগেদি মূল ইন্টাৰনেট নেটওৱাৰ্কৰ লগত যুক্ত হয়।

শিক্ষা আৰু গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিয়েই ইন্টাৰনেট ক্ষান্ত হৈ থকা নাই। ব্যৱসায়ৰ ক্ষেত্ৰত, ব্যাংকিং ব্যৱস্থাত, প্ৰকাশনাৰ ক্ষেত্ৰত, শিল্প চৰ্চা, বিনোদন, প্ৰশাসন ব্যৱস্থা আদিতো সি নিজক জৰুৰী বুলি প্ৰমাণ কৰিছে কিন্তু ভাৰতত ইন্টাৰনেটৰ জনপ্ৰিয়তা এতিয়াও বহুত পিছ পৰি আছে। তাৰ কাৰণ হিচাপে ক'ব পাৰি, ভাৰতত সাক্ষৰতাৰ হাৰ শতকৰা প্ৰায় ৫২.১১। ইয়াৰ ভিতৰত ইংৰাজী ভাষাত শিক্ষিতৰ হাৰ স্বাভাৱিকতে বহু কম। ফলত ভাৰতৰ ১০০ কোটি মানুহৰ ভিতৰত অতি সামান্য অংশই ইন্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰাৰ শিক্ষাগত যোগ্যতা আছে। তাৰোপৰি ইন্টাৰনেটৰ সাধাৰণ ব্যৱহাৰকাৰী হবলৈ হলে কম্পিউটাৰ ইত্যাদি যন্ত্ৰাংশ কিনাৰ বাবে প্ৰাথমিক খৰচ হ'ব প্ৰায় ৫০,০০০ টকা, যিটো সাধাৰণ মানুহৰ পক্ষে কিনাটো দুষ্কৰ। গতিকে যিমান দিনলৈকে ইন্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰ সৰ্বাৰ্থে জনগণৰ কাষ নাচাপে সিমান দিন পৰ্য্যন্ত এই দেশৰ সমাজ আৰু জনজীৱনত ইন্টাৰনেট সোমাৱাৰ সম্ভাৱনা নাই।

* * *

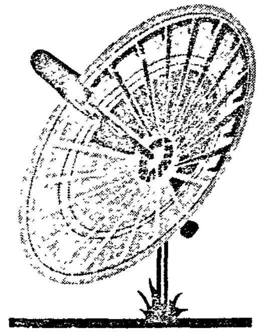
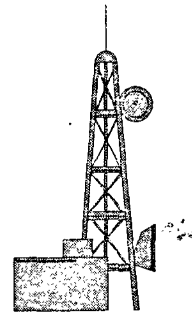
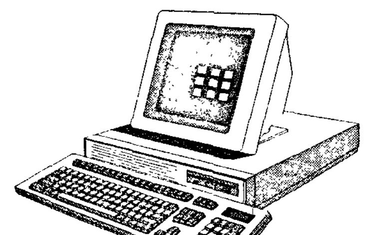
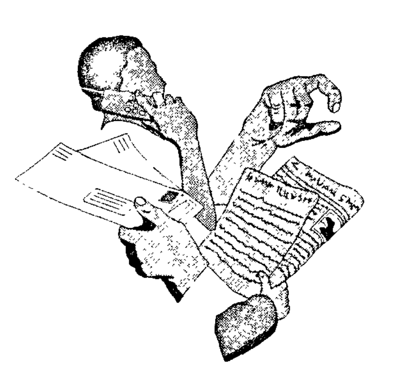

ক্ৰিকেট ঃ ভাৰত বনাম পাকিস্তান কিছু প্ৰাসঙ্গিক চিন্তা

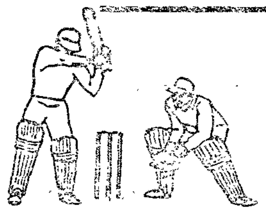

নজৰুল প্ৰধানী

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (কলা শাখা)

কেৱল ভাৰত-পাকিস্তানৰেই নহয় সমগ্ৰ বিশ্বৰ ক্ৰিকেট প্ৰেমীয়ে ভাৰত - পাকিস্তানৰ মাজত অনুষ্ঠিত হোৱা খেল সমূহ আগ্ৰহেৰে প্ৰত্যক্ষ কৰে ইয়াৰ মূল কাৰণ হল ১) ভাৰত-পাকিস্তান দুয়োখন দেশৰ ক্ৰিকেট দলেই শক্তিশালী আৰু সমপৰ্য্যায়ৰ, ২) এটা সীমাৰেখাৰ দ্বাৰা দেশ দুখন বিভক্ত আৰু ইয়াৰ মাজত থকা ৰাজনৈতিক সম্পৰ্ক ভাল নহয়, ৩) ভাৰত-পাকিস্তান দেশ দুখনৰ সংখ্যাগৰিষ্ঠ লোক ক্ৰমে হিন্দু আৰু মুছলমান।

দেশৰ প্ৰতি আনুগত্য, আস্থা, ভক্তি, প্ৰেম মানুহৰ মনৰ এক স্বাভাৱিক প্ৰবৃত্তি। মানুহ জন্মৰে পৰা মাতৃভূমিৰ প্ৰতি থকা প্ৰেমৰ দ্বাৰাই প্ৰভাৱিত হয়। সেয়েহে দেশভক্তিক এক মহান কৰ্ত্তব্য বুলি গন্য কৰা হয়। অৱশ্যে দেশ ভক্তি সম্পৰ্কে সম্পূৰ্ণ অজ্ঞ মানুহ আমি পাওঁ। এই কথা আমি বাৰুকৈ উপলব্ধি কৰিব পাৰোঁ যেতিয়া কোনো ক্ৰিকেট খেলত ভাৰত পাকিস্তান অৱতীৰ্ণ হয়। খেলৰ আৰম্ভণিৰ পৰা ... প্ৰতিটো বাউণ্ডাৰী, অভাৰ বাউণ্ডাৰী আৰু প্ৰতিটো উইকেট পতনৰ পিছত শুনিবলৈ পোৱা যায় কটকাৰ শব্দ। কাৰণ আমাৰ ইয়াত কিছুমান মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকে পাকিস্তানী ক্ৰিকেট দলক অন্ধভাৱে সমৰ্থন কৰে। এই সকল কোন? ইয়াৰ কাৰণ কি?

<u>*সাম্প্ৰদায়িকতা*</u> ঃ-- আমাৰ সমাজখনত কিছুসংখ্যক মানুহ আছে, ক্ৰিকেটৰ একোৱেই বুজি নাপায়। তেওঁলোকে পাকিস্তানী ক্ৰিকেটাৰে বাউণ্ডাৰী বা অভাৰ বাউণ্ডাৰী কোবালে চিঞৰ বাখৰ কৰি হুলস্থূল লগায়। অথচ ইছলাম ধৰ্মত দেশভক্তিক ইমানৰ এটা অংগ বুলি গন্য কৰা হয়। গতিকে অজ্ঞতাৰ বাবে এই সকল মুছলমান লোকে ধৰ্মক বিপথে পৰিচালিত কৰিছে আৰু সমগ্ৰ মুছলমান সম্প্ৰদায়ক কলুষিত কৰিছে।

<u>*সংকীৰ্ণতা*</u> ঃ— মানুহৰ মনৰ সংকীৰ্ণতাৰ কাৰণে মাতৃভূমি ভাৰতৰ পৰিৱৰ্তে পাকিস্তান ক্ৰিকেট দলক সমৰ্থন কৰা এটা কাৰণ — এই সকল লোকৰ প্ৰশ্ন - বিশ্বত মুছলমান সকলৰ সংখ্যা একমাত্ৰ ইন্দোনেছিয়াৰ পিছৰ ৰাষ্ট্ৰই হল ভাৰত। কিন্তু ভাৰতত মুছলমানৰ অস্তিত্ব কি? কিয় ভাৰতত মুছলমান সকলে চৰকাৰী কোনো উচ্চ পদত অধিষ্ঠিত নহয়? ইমান দিনে এই ভাৰতে আমাক কি দিছে?

এই লোক সকলেও ধৰ্মৰ অজুহাত দেখুৱায়। কিন্তু সিহঁতে বা কোন ধৰ্মৰ কথা কয়? ধৰ্মৰ লগত সিহঁতৰ বা সম্পৰ্ক কি? অথবা পাকিস্তানী ক্ৰিকেটাৰ সকলেই বা কোন ধৰ্মৰ লোক? প্ৰকৃত মুছলমান সেইজন যিয়ে ইমানৰ সৈতে এবাদত কৰে। এক শ্ৰেণীৰ পাকিস্থানী দলৰ সমৰ্থকে কেৱল গো-মাংস ভক্ষণ কৰিয়ে নিজকে 'মোছলেমান' বুলি দাবী কৰে। এওঁলোকে নিজৰ সম্প্ৰদায়ৰ নামটোও শুদ্ধকৈ উচ্চাৰণ কৰিব নোৱাৰে। নামাজৰ লগত এই সকল মুছলমানৰ ব্যৱধান এক বছৰ (প্ৰতি ঈদৰ মূৰে মূৰে)। কিন্তু সিহঁতে নাজানে যে সিহঁতে সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ঢোল-খোল বজায়। আচলতেই উদাৰতাই এই সকল লোকক কেতিয়াও স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰে নাপায়। ইয়াৰ মূল কাৰণ হ'ল অশিক্ষা, কুশিক্ষা আৰু কু-সংস্কাৰ।

<u>*মূৰ্খতা*</u> ঃ— ছামছুল এজন নিৰক্ষৰ ৰিক্সাচালক। দেশ-বিদেশ, নাগৰিক অধিকাৰ, কৰ্তব্য আদি সম্পৰ্কে সামান্য ধাৰণা এটাও তেওঁৰ নাই। পাকিস্তান দলক সমৰ্থন কৰাৰ যুক্তি হ'ল "সিহঁতে আমাৰ গো-মাংস খোৱা জাতি ভাই। গাঙ্গুলী কেৱল পুঠি মাছ খায়, এইটোক দেখিলে মোৰ খং উঠে। আক্ৰমৰ চেহেৰাটো দেখিছানে? একেবাৰে আপেলৰ দৰে।" এটা কথা আছে নহয় প্ৰিয়জন অলপ লেঙেৰাই খোজ কাঢ়িলেও তাৰ খোজৰ ষ্টাইলটোৱে ভাল লাগে। ই যিয়ে নহওঁক আটাইতকৈ দুখলগা কথা এয়ে যে এই শ্ৰেণীৰ লোক সকল পাকিস্তান ক্ৰিকেট দলক সমৰ্থন কৰি কৰি যেন পাকিস্তান বোলা দেশখনৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ এটা প্ৰেম জাগিছে। সচাঁকৈ এই সকল মানুহৰ দেশৰ প্ৰতি থকা এনে ধ্যান ধাৰণা সকলোৰে চিন্তনীয় বিষয় হোৱা উচিত।

<u>*নৈতিকতাৰ অভাৱ*</u> ঃ— কেৱল অশিক্ষিতই নহয় নৈতিকতাৰ অভাৱত শিক্ষিত, উচ্চ শিক্ষিত, চৰকাৰী কৰ্মচাৰী, সমাজৰ প্ৰতিষ্ঠিত ব্যাক্তিয়ে পাকিস্তান ক্ৰিকেট দলক সমৰ্থন কৰিব পাৰে। এই লোক সকলৰ শিক্ষা প্ৰকৃততে কু-শিক্ষা। শিক্ষাই সিহঁতৰ মনৰ অন্ধকাৰ গুচোৱাত অসমৰ্থ হৈছে বা সিহঁতৰ নৈতিক বিকাশ ঘটা নাই। কিন্তু শিক্ষিত লোকৰ মন্তব্য পাৰ্কিস্তান ক্ৰিকেট দল ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰে সেয়ে পাকিস্তান দল সিহঁতৰ বৰ প্ৰিয়। কিন্তু প্ৰশ্ন ইয়াত ভাল খেল প্ৰদৰ্শনৰ অহা নাই, প্ৰশ্ন আহিছে দেশীয় দলক প্ৰত্যাখ্যান কৰি আন দলক সমৰ্থন কৰা। পাকিস্তানৰ বাহিৰে আন বহুতো দল আছে যি দলবোৰে উন্নত মানৰ ক্ৰিকেট প্ৰদৰ্শন কৰা দেখা যায় কিন্তু তাসত্বেও পাকিস্তান দলেই কিয় প্ৰিয় এই কথা সিহঁতে গোপন কৰিলেও সকলোৰে বাবে স্পষ্ট। শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ এনে আচৰণ আৰু মনোবৃত্তি সচাঁকৈয়ে দুঃখ লগা আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ কাৰণে অতি ভয়ঙ্কৰ। এওঁলোক 'মা' শব্দৰ তাৎপৰ্য্য বুজি নাপায়। যাক 'মা' বুলি মাতে তাৰেই দুৰ্নাম গাই ফুৰে, নিজৰ মাক অপমান বা কলুষিত কৰাত দ্বিধাবোধ নকৰে, কাৰণ আন সময়ত ইহঁতেই কয় ভাৰত আমাৰ মা, ভাৰত আমাৰ মাতৃভূমি।

<u>*আনৰ প্ৰভাৱ*</u> ঃ— মোৰ বান্ধৱী ৰুমা। মই জনামতে তাই এজনী উদাৰ, নৈতিক গুণ সম্পন্না, সু-শিক্ষিত ছোৱালী। আমি দুয়ো এদিন ভাৰত পাকিস্তানৰ মাজত অনুষ্ঠিত হোৱা এখন খেল চাই আছিলোঁ। তেতিয়া জানিলো তাই পাকিস্তান ক্ৰিকেট দলৰ সমৰ্থক। তাইৰ বগা বগা গাল, গুলপীয়া ওঁঠ, সটান নাক, কলা উজ্জ্বল চকুযুৰি দেখি ঘৃণা লাগিল। ছিঃ তাই ইমান কুৎচিত। এইজনীয়ে নে মোৰ বান্ধৱী? মনত বিভিন্ন প্ৰশ্ন। কিন্তু কিয়বা পাকিস্তান দলটোৰ প্ৰতি তাইৰ ইমান দুৰ্বলতা তাই নিজেই নাজানে। আচলতে সিহঁতৰ ঘৰৰ সকলো সদস্যৰ প্ৰভাৱ তাইৰ ওপৰত পৰিছে। সাধাৰণতে দেখা যায় ঘৰ এখনৰ মুখিয়ালজনক ঘৰৰ সকলোৱে কম বেছি পৰিমাণে অনুসৰণ কৰে। এই ক্ষেত্ৰতো ইয়াৰ ব্যাতিক্ৰম নহয়। ঘৰৰ মুখিয়ালজন যদি পাকিস্তান দলৰ সমৰ্থক হয় তেন্তে ঘৰৰ বোৱাৰী-জীয়ৰীৰ গাত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰে। গতিকে আনৰ প্ৰভাৱৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈও পাকিস্তানী ক্ৰিকেট দলক সমৰ্থন কৰা দেখা যায়।

<u>*কিছু হিংসুক অ-মুছলমানৰ ধাৰণা*</u> ঃ— আমি কিছু হিংসুক হিন্দু সম্প্ৰদায়ৰ লোক দেখিবলৈ পাওঁ যিয়ে মুছলমান সকলৰ দেশ ভক্তিক সদায় সন্দেহৰ চকুৰে চায়। এওঁলোকৰ মতে প্ৰত্যেক ভাৰতীয় মুছলমান বিন লাডেনৰ সমৰ্থক, প্ৰত্যেক টুপীৱালা **ISI** ৰ এজেন্ট। কিছু নিকৃষ্ট হিন্দুৰ মন্তব্য " এই চালাহঁতক পাকিস্তান দিয়া হৈছে, তথাপিও হিন্দুস্তানত কি লাগে?" এই শ্ৰেণীৰ মানুহে কোনো দিনে কোনো মুছলমানক ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলৰ সমৰ্থক বুলি বিশ্বাস নকৰে। পাকিস্তান দলৰ পৰাজয়ত মুছলমানৰ ঘৰৰ সন্মুখত দেখা যায় কিছু যুৱকৰ উদ্ভণ্ডালি। কোনো মুছলমান ক্ৰিকেটাৰৰ ভাৰতীয় দলত অন্তৰ্ভূক্তি সিহঁতে সহ্য কৰিব নোৱাৰে। সুধাসনৰ কথা "দহ জনীয়া দল এটাই হওক তথাপিও মুছলমান নালাগে।" ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলত বহুতো শিখ, খ্ৰীষ্টান, জৈন সম্প্ৰদায়ৰ খেলুৱৈ আছে কিন্তু সিহঁতৰ হিংসাত্মক দৃষ্টি কেৱল খান, উদ্দিন, আলী, আহমেদ আদিৰ ওপৰত। কোনো মুছলমান ক্ৰিকেটাৰে বেয়া খেলিলে সিহঁতৰ এক ফালে আনন্দ আৰু আনফালে খং। ভাৰতীয় দলৰ পৰাজয় ঘটিলে সকলো দোষ যেন সেই মুছলমান ক্ৰিকেটাৰ সকলৰ।

জাহিৰ খানে এটা ধুনীয়া উইকেট লোৱাত গৌতমে জাহিৰক লক্ষ্য কৰি কলে "বেটা তহঁতে ভাৰতৰ বহুত নিমখ খাইছা, অলপ হলেও পৰিশোধ কৰ।"

ভাৰত কোনো হিন্দু ৰাষ্ট্ৰ নহয়, ভাৰতবৰ্ষ এখন বহু ধৰ্মাৱলম্বী লোকৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰ। ভাৰতৰ সংস্কৃতি, ঐতিহ্য

আৰু প্ৰগতিত প্ৰত্যেক সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ অৱদান আছে। ইয়াত মুছলমান সকলৰ অৱদানো চিৰ যুগমীয়া। ভাৰতীয় মুছলমান সকলৰ ভাৰতৰ প্ৰতি থকা আনুগত্যক সন্দেহ কৰাৰ কোনো যুক্তি নাই। কাৰো কোনো অধিকাৰো নাই। এইটো ঠিক যে মুছলমান সকলৰ প্ৰতি থকা হিংসাত্মক মনোভাৱে কিছু সংখ্যাক মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকক পাকিস্তানী ক্ৰিকেট দলৰ সমৰ্থক হবলৈ পৰোক্ষভাৱে অৰিহণা যোগাইছে।

যি কোনো কাৰণ বা পৰিস্থিতিতেই নহওক কিয় কোনো ভাৰতীয় মুছলমানে ভাৰতীয় দলৰ বিৰুদ্ধাচাৰণ কৰা আৰু কোনো হিন্দুলোকে মুছলমান সকলোক হিংসা কৰাটো নিশ্চয় ভাৰত মাতৃৰ আত্মাত পাৰমাণৱিক বিস্ফোৰণ স্বৰূপ। অৱশ্যে এইটো কোনো মতে গ্ৰহণ যোগ্য নহয় যে প্ৰত্যেক হিন্দুৱে মুছলমানক হিংসা কৰে আৰু প্ৰত্যেক মুছলমানে পাকিস্তান দলৰ সমৰ্থক।

মূৰ্খ, অশিক্ষিত, বিবেকহীন মুছলমান সকল এই বিদেশী ক্ৰিকেট দলক সমৰ্থন কৰে। এই সকল আচলতে মুছলমানৰ এটা অতি নগন্য অংশহে। কিন্তু এই অল্পসংখ্যকৰে চিঞৰ বাখৰ অত্যধিক। জ্ঞানী মুচলমান অৰ্থাৎ প্ৰকৃত ভাৰতীয় দলৰ সমৰ্থকে নিজৰ সমৰ্থনৰ কথা আনক দেখুৱাকৈ নুফুৰে। সিহঁতৰ প্ৰেম, সমৰ্থন ইত্যাদি মনতে নিহিত থাকে। আমি জানো প্ৰত্যেক ধৰ্মতে ভাল আৰু বেয়া মানুহ থাকে। বেয়া মানুহ সকলে কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থৰ কথা চিন্তা কৰে, আবেগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়। আনক পথভ্ৰষ্ট কৰাই এওঁলোকৰ লক্ষ্য। শান্তিৰ পৰা এওঁলোক বহু দূৰত। যি সকলে ভাৰতীয় দলৰ পৰাজয়ত আনন্দ পায়, যি সকলে ভাৰতৰ কোনো এক সম্প্ৰদায়ৰ লোকক হিংসা কৰে এই সকলেই হৈছে আমাৰ ভাৰতীয় সমাজৰ কলংক। ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ সকলোৱে চিন্তা কৰা উচিত।

* * *

The end of labour is to gain leisure
---- Aristotle.

Music is the medicine of the breaking heart
---- A Hunt.

Occupation is a necessity to the young.
---- H. W. Beecher.

Pain is the outcome of Sin.
---- Buddha

Quotation is the highest compliment you can pay an author.
---- Johnson.

আমাৰ মাজৰ অন্ধবিশ্বাস আৰু জীৱ-জন্তু

মোঃ হাবিবুৰ ৰহমান চৰকাৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

বৰ্তমান যুগটো বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ যুগ যদিও মানৱ সমাজখনক অন্ধবিশ্বাসৰ আৱৰণ এখনে আজিও ঢাকি ৰাখিছে য'ৰ পৰা আমি মুক্তি পাব পৰা নাই। আজিৰ যান্ত্ৰিক মগজুৰ যুগত ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শোৱালৈকে প্ৰতি মূহুৰ্ততে বিজ্ঞান কিদৰে আমাৰ ছাঁৰ দৰে সংগী হৈছে সেই কথা বহলাই কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই।

অন্ধবিশ্বাস। মিছা কথা এটাক সচাঁ বুলি বিশ্বাস কৰা, বিবেচনা নকৰাকৈ গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্ত অথবা যি যুক্তি সিদ্ধ নহয়, তাকেই আমি অন্ধবিশ্বাস বুলি কব পাৰোঁ। আচলতে যি বিজ্ঞান সম্মতভাৱে প্ৰমাণিত হোৱা নাই অথবা বিজ্ঞান সম্মতভাবে অৰ্থহীন বুলি কলেও লোক সমাজে অৰ্থপূৰ্ণ বুলি ভাবি থাকে তাকে অন্ধবিশ্বাস বুলিব পাৰি। এই অন্ধবিশ্বাস হ'ল এক প্ৰকাৰ লোক-বিশ্বাস। পৰম্পৰাগতভাবে আমাৰ পূৰ্বপুৰুষ সকলেও বিশ্বাস কৰিছিল বাবেই আমিও তাকে বিশ্বাস কৰি আহিছোঁ।

আমাৰ সমাজত কিছুমান ধ্যান-ধাৰণাৰ কথা চলি আহিছে যিবোৰৰ বিজ্ঞান ভিত্তিক সত্যতাৰ কোনো সম্ভাৱনা নাই। কিন্তু আমাৰ মাজৰ এচামৰ বাবে ই এটা বিশ্বাস অথবা সত্য যাৰ অসত্যতা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি আৰু অসম্ভৱ।

কেতিয়াবা আমাৰ মনলৈ প্ৰশ্ন আহে — এই বিশ্বাসবোৰৰ জন্মনো কত? মানুহে জন্মলগ্নৰ পৰাই বিভিন্ন শক্তিৰ সৈতে যুঁজ বাগৰ কৰি আহিছে। এনে শক্তিৰ সৈতে মানুহ বিজয়ী তথা পৰাজয়ো হৈছে। মানুহে যিবোৰ শক্তিক পৰাজয় কৰিব পৰা নাছিল, যিবিলাক ঘটনাৰ উপযুক্ত ব্যাখ্যা আগবঢ়াব পৰা নাছিল, শুনা যিবোৰ কথা বা ঘটনাৰ সাম্ভাব্য বিশ্লেষণ কৰিব পৰা নাছিল, চকুৰ আগতে দেখা যিবোৰ বিস্ময়কাৰক পৰিঘটনাই মানুহৰ মনটোক দুৰ্বল কৰি তুলিছিল তাৰ পৰাই অন্ধবিশ্বাসৰ জন্ম হৈছিল। অৱশ্যে এই লোক- বিশ্বাসবোৰেই একোটা জাতিৰ, উপজাতিৰ, সম্প্ৰদায়ৰ লোক-সংস্কৃতিৰ মূল ভেটি স্বৰূপ। গতিকে আমাৰ অসমীয়া সমাজ ইয়াৰ ব্যাতিক্ৰম কেতিয়াও নহয়।

আমাৰ পুৰণি শাস্ত্ৰবোৰত নানা জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতিয়ে মানুহৰ দৰে আচৰণ দেখুওৱাৰ আভাস পাওঁ। পঞ্চতন্ত্ৰ, হিতোপদেশ, ৰামায়ণ আদি শাস্ত্ৰত জীৱ-জন্তুৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। অসমীয়া সাহিত্যৰ কাকচৰিত, পক্ষীপুৰাণ, মৎস-পুৰাণ আদিত জীৱ-জন্তু, চৰাই আদিৰ জন্ম ৰহস্য, আশ্চৰ্য্যজনক আচৰণ বিধি আৰু এইবোৰৰ সৈতে জড়িত বহুতো অন্ধবিশ্বাসৰ কথা পাওঁ।

জীৱ-জন্তুক লৈ উদ্ভৱ হোৱা প্ৰায়বোৰ অন্ধ-বিশ্বাসৰ আঁৰত থকা প্ৰাণীবোৰ হ'ল — মাছ, ভেকুলী, জেঠী, সাপ, শগুন, কাউৰী, কুকুৰ, বাদুলী, শেন, ফেঁচা, হুদু, চিলনি, শালিকা, কপৌ, ম'ৰা চৰাই, বগলী, শিয়াল, ফেউৰা, বাঘ, বান্দৰ, পহু, হৰিণা, হাতী, ইত্যাদি।

প্ৰথমে জেঠীৰ কথালৈ আহোঁ। জেঠীৰ মাতৰ সৈতে আমাৰ মংগল-অমংগল, সচাঁ-মিছা জড়িত হৈ আছে। বহুতে জেঠীক অমংগলৰ প্ৰতীক হিচাপেও বিশ্বাস কৰে। গাত জেঠী পৰিলে কিছুমানৰ মতে মংগল আৰু কিছুমানৰ মতে অমংগলৰ লক্ষণ। জেঠী মূৰ বা ডিঙিত পৰিলে যি দৰে সৌভাগ্যৰ লক্ষণ সেইদৰে দেহৰ বাওঁভাগত পৰাটো স্বজন অথবা ধন হানিৰ লক্ষণ। যি কথাত জেঠীৰ টিক্ টিকনি শুনো সেই কথাক আমি সচাঁ গন্য কৰোঁ।

বহুতে সাপক ভগৱান শিৱৰ বাহন বুলি কব বিচাৰে। কাৰোবাৰ ঘৰত বেছিকৈ সাপ ওলালে তেওঁ শিৱ পূজা কৰি ভগৱান শিৱক প্ৰসন্ন কৰিব লাগে। আমাৰ বহুলোকে ৰাতিৰ ভাগত সাপক সাপ বুলি কোৱাৰ ঠাইত 'পোক' বা 'দীঘল নেজীয়া' বা 'আচলবিধ বুলিহে কয়। সঘনে সাপ দেখিলে সেইজন লোকক শিৱই লভে, সেয়ে সেইজন লোকে শিৱ পূজা কৰিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও যাত্ৰাৰ সময়ত সাপ দেখাটো, যান-বাহন চলি গৈ থাকিলে আগেৰে পাৰ হৈ যোৱাটো অমংগলীয় বা দুৰ্ঘটনাৰ লক্ষণ বা আগজাননী বুলি প্ৰায় ভাগ অসমীয়াই বিশ্বাস কৰে। একে ধৰণৰ যাত্ৰা কালত মেকুৰী পাৰহৈ যোৱাটো মহাবিপদৰ আগজাননী।

কেইদিনমান আগতে গুৱাহাটীত খৰাং বতৰৰ বাবে

ভেকুলীৰ বিয়া পতা কথা আমি কাগজে পত্ৰই পঢ়িবলৈ পাইছোঁ। ভেকুলীৰ বিবাহৰ জড়িয়তে বৰষুণ অনাৰ যি অদ্ভূত বিশ্বাস তাক উপৰোক্ত উদাহৰণটোৰ পৰাই আমি বুজিব পাৰিছোঁ। তদ্ৰূপ সপোনত মাছ দেখাটো বিবাহৰ বা পুত্ৰ সন্তান লাভৰ যোগ হিচাপে অসমীয়াই বিশ্বাস কৰি আহিছে।

পৰম্পৰাগতভাবে হাতীক আমি মংগলৰ প্ৰতী ক বুলি ভাবি আহিছোঁ। ই দেৱতাতুল্য। সেয়ে ৰাস্তাত হাতী দেখিলেও কোনো কোনোৱা সেৱা কৰা দেখা যায়। সপোনত বগা হাতী দেখাটো সৌভাগ্যৰ ৱাৰ্তা। সিদ্ধিদাতা গণেশ বাবা এই হাতীৰে প্ৰতীক। গণেশ বাবাৰ বাহন নিগনিক যথেষ্ট অনিষ্ট কৰিলেও কোনো কোনো লোকে নামাৰে। আজিৰ পৰা প্ৰায় এবছৰ আগতে সমগ্ৰ ভাৰত্বৰ্ষৰ লগতে অসমতো গনেশ বাবাক গাখীৰ খুওৱা লোকৰ সংখ্যা চাবলৈ গলে দেখা যায় যে বহুতো শিক্ষাৰ মুধাফুটা লোকেও এনে অন্ধবিশ্বাসত ডুবি আছে।

কুকুৰ আমাৰ সকলোৰে পৰিচিত প্ৰাণী। ইয়াৰ লগত জড়িত অন্ধবিশ্বাসো বহুত। কুকুৰে যদি বেলিটোলৈ চাই ভুকে নাইবা ডাঙৰকৈ কান্দে তেন্তে দেশত অমংগল হয় বুলি সকলোৰে বিশ্বাস। যাত্ৰা কালত কুকুৰৰ ভুক-ভুকনিয়ে অমংগল মাতে। কুকুৰে চোতাল খামচিলে সেই গৃহস্থৰ নুবৰ্ব্বীজনৰ মৃত্যু হয় বুলি বহুতে বিশ্বাস কৰে।

অসমীয়া সকলৰ মাজত বৰ্তি থকা আন অন্ধবিশ্বাস হ'ল - - পহুৰ মাংস খালে স্বৰ্গলৈ গমন কৰিব পাৰে, গুই সাপ, নেউল আদিৰ মাংস খালে দেহৰ বাত বিষ নাইকিয়া হয়। গড়ঁৰ খৰ্গ এটা আঙুঠি হিচাপে গাত ৰাখিলে ৰোগে সহজে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে ইত্যাদি ইত্যাদি।

আমাৰ চাৰিওফালে থকা বং বিৰঙৰ চৰাই চিৰিকতি এই কাৰণে উল্লেখযোগ্য। আমাৰ মাজত বহুতেই বিশ্বাস কৰে ফেঁচাই নিউ নিউকৈ চিঞৰিলে কোনো লোকৰ মৃত্যু অনিবাৰ্য্য। দীঘল দীঘলকৈ কুৰুলিয়াই মাতিলে বিয়া যে অনিবাৰ্য্য। সেইদৰে আমাৰ চাৰিওফালে থকা কাউৰীৰ মাতক সদায় অমংগলীয় বুলিয়েই বিবেচনা কৰি আহিছোঁ। কাউৰীৰ মাতৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই 'কাক চৰিত' জন্ম হৈছে। একেদৰে শগুনে মলত্যাগ কৰাত গাত পৰিলে দুৰ্ভাগ্য আৰু মহাবিপদৰ আগমনৰ সংকেত দিয়ে। ফেঁচাই মানুহৰ চুলি থপিয়ালে গ্ৰহৰ দোষে পায়। সেই আহোম সকলৰ দিনৰ পৰাই আজি পৰ্য্যন্ত বহুতো লোকে দেশৰ বছৰটোৰ মংগল অমংগল কুকুৰাৰ ঠেং চাই গণনা কৰে। পঠা ছাগলী, পাৰ চৰাই আদি বলি দি বা সেন্দূৰৰ ফোট দি এৰি দিলে পাপ দোষ খণ্ডন হয় আৰু শান্তি ঘুৰি আহে। তেনেদৰে দুটা শালিকা একেলগে দেখাটো প্ৰেমিক প্ৰেমিকাৰ বাবে বৰ ভাল বুলি এটি জনবিশ্বাস আমাৰ মাজত চলি আছে।

এই দৰেই আমাৰ জীৱ-জন্তুৰ জগতখনক লৈ কত কিমান যে অন্ধবিশ্বাস আমাৰ মাজত বিশেষকৈ অসমীয়া সমাজত চলি আছে তাৰ লেখ জোখ নাই। এই অন্ধবিশ্বাসবোৰৰ বাবেই আমি আমাৰ বিনন্দীয়া প্ৰাণীৰ জগতখনলৈ মাহীমাকৰ দৰে ব্যৱহাৰ দেখুৱাওঁ। অন্ধবিশ্বাসৰ বাবেই আমাৰ পূৰ্ব-পুৰুষ সকলে প্ৰাণীক হত্যা কৰিছিল, বৰ্তমানেও আমি বিশ্বাস কৰি আহিছো আৰু আমাৰ উত্তৰ-পুৰুষ সকলেও কৰি থাকিব। যেতিয়ালৈকে আমাৰ মাজৰ পৰা অন্ধবিশ্বাসসমূহ আতৰি নাযায় তেতিয়ালৈকে প্ৰাণীবধ কাৰ্য্য চলি থাকিব।

বৈজ্ঞানিক দৃষ্টি ভংগীৰে চাবলৈ গলে দেখা যায় যে আমাৰ মাজৰ পৰা বিলুপ্ত হোৱা প্ৰাণী জগতখনৰ বহুতো প্ৰাকৃতিক কাৰণৰ লৈতে এই অন্ধবিশ্বাসো এটা কাৰণ। পৃথিবীত মানুহ চলাফিৰা, থকা-খোৱাৰ যি স্বাধীনতা প্ৰতিটো জীৱৰে থাকিব লাগে বুলি দাবী কৰিব পাৰি। বহুতো লোকে প্ৰাণীবিজ্ঞানত বহুতো ডিগ্ৰিলৈও এই অন্ধবিশ্বাসবোৰ লাওখোলাটোৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিব পৰা নাই। সেয়েই আমি উঠি অহা চামে জনসাধাৰণক জনাব-বুজাব শিকিব লাগিব যে প্ৰাণীৰ লৈতে জড়িত অন্ধবিশ্বাস সমূহে মানুহক জীৱশ্ৰেষ্ঠ, সভ্যপ্ৰাণী হিচাপে কেতিয়াও চিনাকি নিদিয়ে বা দিব নোৱাৰে। আমাৰ মাজত চলি থকা ম'হ বলি, পঠাবলি, হাঁহ বলি, পাৰবলি দিয়া আমাৰ বিপৰীতে আমি মাত মতা উচিত। পাঠক সমাজে আমাৰ মাজৰ অন্ধবিশ্বাসবোৰৰ আঁতি গুৰি বিচাৰি অৰ্থ উদঘাটন কৰা উচিত।

* * *

■ ৪১ তম ■

বাৰ্ষিক আলোচনী

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী।

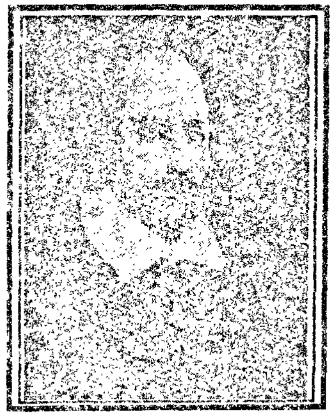

ইংৰাজী বিভাগ

THUNDERSTORMS OF LOVE !

Abdus Sobur,
H.S. 2nd Year (Sc)

Absence is to love
what wind is to fire !
No scientist nor a scholar has yet inferred,
what's the' fire' composed of:
It's so secret and hidden,
Like my 'love' not known;
And unrepresented in society.
what a surprise it is !
That can't be touched,
Nor to be shared,
Nor to be purchased,
Nor to be borrowed,
Nor it to be rented !
It just remains silent in heart
To be earned must:
Thy love be restricted,
Making a thunderstorm
In my life!
Oh! God thou can suppress
The Tryant and ....
Not to go against,
The tremendous rule !
Violation of which may threaten
Both the life,
And my Hidden Love !!

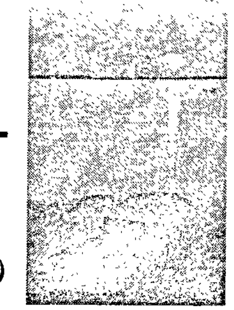

The Morning is Yet to be Seen

Sumit Kr. Singh
T.D.C. Final Year

Deep in silence
Continues the night;
Nothing, but only the stars;
And dew, covering the green,
The morning is yet to be seen.

Only cricket's charping,
Only owl's scretch;
Only the wind, blowing
Through the dusty lane;
The morning is yet to be seen.

Only the ticking of clock,
And contractine knock,
Breaks the silence;
Under the dark blue screen
The morning is yet to be seen:

The pleasing murmur,
As the leaves struggle;
The pleasentest mild wind,
Lool's nature to sleep.
The morning is yet to be seen.

Silence and peace of night,
Broken by railways Cry.
Awoke the people,
By it's bustle and din.
The morning is yet to be seen.

Slowly the mighty sound faints,
And is soon heard no more;
Only dogs bark beyond the door,
From place it had been;
The morning is yet to be seen.

~~~***~~~
~~~

MY DREAM.

I dreamt one night
That I got lost
Amidst high mountains-
All draped in frost.
I saw them all, I saw them dear
Four mighty devila, omitting fear;
They were the four infamous lads-
Physics, Chemistry,Biology and Maths.
Physics, first gave me a treat,
A Soucer full g-
Motion and Energy, power and Heat.
Chemistry was next, on the line
And I hoped he brought me something divine;
But the things he brought for lunch
Were pretty tough for me to much-
Acids, Metals, Salts and Bases
Atoms and Molecules - all destroyed cases.
Bio brought me slimy deserts :
A road which he called ' Bufo Melanostictus'.
Maths then came towering over me
And served me with sweet dishes three;
He laid them out in forms of chunks
Algebra, 'Tingo' and Calculus.
I woke up with a sudden start
Realizing 't was a dream
of which the four lads were a part
It was indeed a confusing theme,
Call it a night mare.
- Call it a Dream.

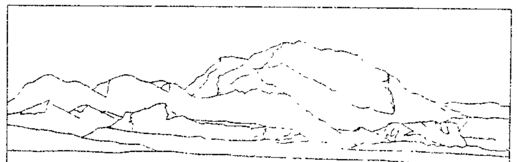

Begum Nazma Ahmed
H.S. 1st Year (Arts)

The Warrior

By knowing certain death
And no come back.
You fought bravely to the bitter end,
Enemies had to stoop their heads.
Born on the soil of India
Thou hast thy meal
She provided air; you inhaled,
The river washed you,
Because you' re born to sacrifice.
Your wife; dearsnes;
Many friends lost you-
The native thorp,
The child lost its father;
The old parent their limbs,
Sheding tears, as like as dew.
Coins were not your goal
Just to protect our motherland,
To save the lives of the countrymen;
You took cannon in your hands.
You are too cool
Beneath the surface of ice.
Death has taken you away
To the heaven.
The Country salutes your martyrdom.

By. Kazi Hasinoor Islam
B. A. 2nd Year

~~~***~~~

TRUE FRIEND

From the very beginning
I have only two friends,
The first one is beautiful
I love her very much
Though I know she's dishonest
I try to hold her
But she is not mine.
I know not why I'm crazy
For pleasure, is like bubbles,
Which rise and disappear.
The second I know
Is an ugly but true friend.
She loves me dearly
And with every tick of the clock
Pulls me nearer to her.
She is always behind me
A step behind -- and not a sound.
The day is over,
Night is to start.
The first one left me alone,
The second took my hand,
My companion forever.
Do you know who they are?
The first one is " LIFE"
The second one is "DEATH"

Soleman Hoque (Salim)
B.Sc. 2nd Year

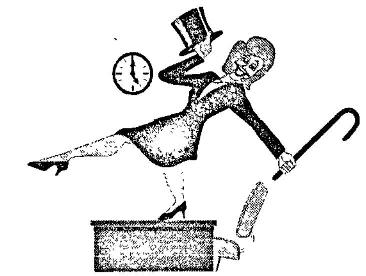

FOR SOME ONE

Dear,I think of you
all the white.
When,I am alone.........
When,I am not alone.........

But, who really are you ?
Oh ! You are none, but my own.
Let me be with you
Till elernity.

But can I ?
For, this world is not mine,
Yet, I cann't live.
Without you by my side.

Dear, do trust me
Your love and care
Can save me,
And wipe my tears.

You are my need, dear.
This Separation
...I am unable to bear.

Md. Riazul Hussain,
B.A. 3rd Year

~~~***~~~

THE COOLEST DAY

Ananya Bhakat
H.S. 1st Year (Sc)

One morning I was reading,
And felt really hot;
As it was a day of July
And the fan was working not.
I began to lament, thinking
My holiday to spoiled.
When there was no be enjoyment
And I had begun to be boiled.
Then my eyes suddenly fell
On the invitation,
Of our neighbour's son's
Wedding celebration.
Thinking about the excitement
I began to dance with joy,
Various items of food
I would like to enjoy!
As I was feeling happy,
Gradually forgetting the heat,
I saw eight goats tied
To a tree, and heard them fleat.
At first I could not understand
What was actually happening
Then I realised, they were for the party,
While his knife, the butcher was sharpening.
The kids were crying,
Seeing the horrible face,
Of the butcher who would kill
Them, without leaving any trace
All my excitement, all my joy
Died within a moment,
When I realised that I would laugh
On the tears of the innocent.
To kill the poor creatures,
The cruels, I would not allow

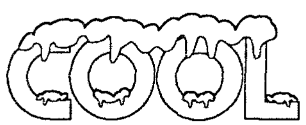

Keeping my hand on my heart
I took this terrible vow.
I waited for a chance,
And it was of this kind,
That the butcher went inside the house
Leaving only a boy behind.
I watched that the boy
Was some game playing,
Without giving much notice
To the goats that were crying.
As slowly and silently as I could
I reached the tree,
With the greatest courage
I let the goats free.
Prehaps the animal also
Understood my plan,
That with the greatest speed
For life, they ran
They little boy, knowing little
Also ran after them,
But could not catch
As God was with them.
Oh ! so happy, I felt
That I cann't tell.
It seemed some rain-drops
On that hot day, felt.
I was not caught
But the boy did get
The greatest thrashing
Which he would never forget.
At last turned out to be
My boring hot day.
The most excited, adventurous
And the coolest day!

~~~***~~~

LIFE

Soma Sarkar
B.A. Part (I)

Life is nothing
But like tides in a sea --
It rises and falls with time
And does not wait for you or me.

Life is nothing
But like a feathered one in a tree.
Which flies up in the skies
And sings song as it flies

Life is nothing
But like a pretty flower in a garden,
Whose nectar is sweeter than a pie.
And hence haunted by the bee.

Life is nothing
But like a gorgeous lady.
Whose beauty takes a thousand folds
Before she is old.

Life is nothing
But a gamble of time,
Which end with death
And that is all.

FREEDOM

Rukshana Ahmed
T.D.C. 1st year.(Arts)

Freedom to roam.
Freedom to sing.
Freedom to be a king.
That is the life.
I want to live.

Freedom to fly
High up and high.
In the higher sky.

Freedom to eat.
To be fit;
Freedom to beat
The great heat.

Freedom to enjoy
To one's heart and soul;
This is the great life
I want to live.

~~~***~~~

LIFE

Life is a book, read it attentively
Life is a song, sing it harmoniously.
Life is a sea, cross it carefully,
Life is a struggle, face it bravely.
Life is a romance, taste it happily,
Life is a coca-cola, take it easy.
Life is a devotion, mind it particularly,
Life is a history, establish it civilly.

Ruful Amin Mondol
B.Sc. 2nd year.

Felling of A Banyan Tree

Prof. Shamsul Huda
H.O.D, English.

Five decades have elapsed
And still -----
The Banyan tree stands aloft,
Unmoved by the grinding
Of the venomous stings.

Fed and sheltered by the same tree
They are bent on felling it.
No insecticide, it seems
Can stop them.
A pot has already been sucked.

I shudder at the thought
Crazy cankers creeping atop
To fill their privy coffer.

O time ! thwart this on slaught
Engineered by the unholy alliance
Of the cankerous trio,
Before ominous darkness engulfs
All under the leafy canopy.

~~~***~~~

WHY ???

Why such destruction of nature ?
Why no foresight into the future ?
Why is nobody yet aware ?
Why can't everyone show they care ?

Why the cutting down of trees ?
Why pollution in the seas ?
Why are animals being killed ?
Why are selfish needs fulfilled ?

Why don't we preserve the green ?
Why not show that we are keen ?
Why most species are extinct ?
Why not strive to keep the link ?

Why is the whole earth endangered ?
Why doesn't man realize his blundered ?
Why when much is left at stake ?
Why from slumber don't we wake ???

Mostofa Aminur Rahman
B.Sc. Part (II)

TRADITIONAL GRAMMAR Vs. MODERN GRAMMAR

Mir Jahan Ali Prodhani
Lecturer, Dept. of English.

Historical records show us that Panini and his near contemporary Plato were the first to give us a reasonably complete grammar of Sanskrit and Greek respectively. The Greeks were primarily interested in the written form of a Language and thought that only the language of great writers was pure and correct and any deviation from it was seen as a corrupt and decayed form of language. Later on, the Latin grammarians simply followed the Greek model for the description of Latin and thought that Greek model could be used for the description of any language. In the same way, the followers of Panini like Katyayana and Patanjali primarily focused on the written form of Sanskrit, and later on, Sanskrit Grammar was used as a model for describing any other Languages of the Indian subcontinent.

During 19th Century, Linguists like Ferdinand de Sanssure, Leonard Bloomfield and others reacted against the traditionalists and aimed at describing each language in its own terms. They considered language variety, dialects and registers as part of language. The spoken form of language became important and the grammars of this period became descriptive in nature as opposed to the prescriptive nature of traditional grammar.

The above-mentioned two Groups of linguists are known as traditionalists and structuralists respectively. So also their grammars are called traditional and structural grammars. The structuralists considered it wrong that the grammatical framework of a language can be imposed on some other language. Each language is in some sense unique and has therefore a unique grammar. In a traditional grammar, meaning is given emphasis i.e. many of the traditional categories are based on meaning. The structuralists objected to the use of meaning as a tool in grammatical analysis. They believed that meaning cannot be objectively varified, it is a matter of introspection and is beyond the scope of scientific investigation. Secondly, the traditional definitions are based on meaning, function and form. This kind of mixing up of criteria in defining grammatical categories are unscientific. The structuralists, on the other hand, favoured a consistent set of criteria for defining word-classes. Thirdly, the structuralists criticised traditional grammar for its Lack of Explicitness. Fourthly, the traditional grammars are grammars of written language and not of spoken form of Language. As a result, the traditionalists ignore the phonology altogether.

The latest and modern approach to Language study started during the late 1950 s when Chomsky published his "Syntactic Structures". Chomsky rejected both the traditional and structuralist views of Language and argued that a linguistic theory must be able to capture the psychological aspect of the knowledge of language. The aim of linguistics is to understand and explain what is there in the mind or brain of the speaker of the language ? How does this knowledge arise in the mind ? How do we learn our native language ? Are we born with it ? Or Is it learnt later ? or both ? How is this knowledge put
~~~

to use in speech ? So on and so forth. Chomsky thought that the business of linguistics is to construct a theory which would explain and predict facts regarding language. He had once more shifted the pendulum in the opposite direction by making linguistics a branch of cognitive psychology.

Whether we know or not all the languages of the world are similar or dissimilar in their own way. This is the point that demands a uniform approach to language study. This demand of a universal approach to language study was fulfilled by Chomsky's theory of Universal Grammar (UG). The theory holds that all human beings share part of their knowledge of language regardless of which language they speak and that UG is their common inheritance. The speaker knows a set of principles that apply to all languages, and parameters that vary within clearly defined limits from one language to another. Acquiring language means how this principles apply to a particular language and which value is appropriate for each parameter. UG is a scientific theory based on specific evidence of language which says that children are born equipped with certain aspects of language. That, rules are shorthand labels for particular interaction of principles and parameters. Grammatical Competence of a language is the knowledge of how the principles and parameters of UG are reflected in that particular language. The potentiality of Language acquisition lies in the UG and not in the experience. We do not learn the language, rather grammar grows in the mind just like a seed growing into a tree. The Language faculty comes from within and not from without.

Thus, knowledge of Assamese is knowledge of how Assamese utilizes UG. Acquiring the Assamese Language means discovering how it flashes out the properties of UG. UG is a collection of restrictions on core grammar and that the grammar of Assamese consists of one combination of these restrictions while the grammar of English consists of another combination, and sanskrit another. It is time that the Assamese Language should be studied independent of any other language. In other words, if hundreds of thousands of people who are unschooled and without the knowledge of Sanskrit can go on using Assamese as their language, why cann't the Language be studied without the Sanskrit model ? It can be studied with the help of the principles and parameters of UG. To cite an instance, the Principle of structure dependency show that in Assamese the definite marker "Khan", "Jan" etc. moves back yeilding place to the numerical element when it is introduced to the phrase. We can say " kitapkhan" and "Kitap tinikhan" but not "kitapkhan tini".

The point may be illustrated with the help of tree diagrams :-

(1) "Kitapkhan'

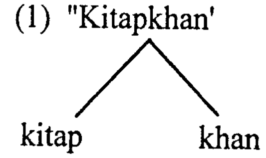

(2) "Kitap tinikhan"

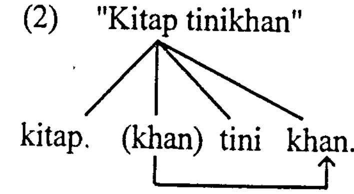

To take another instance, the principle of "Head Parameter" helps us understanding the position of the head (noun in Noun Phrases, verb in Verb Phrases etc.) within a phrase of Assamese, because a language has the heads on the same side in all its phrases. For example, the phrase "natun kaporpindha larajan" is a noun Phrase and that the noun " Larajan" is the head of the phrase. The head occurs on the right side or at the last position in the phrase. This will happen in case of other phrases also. So, it can be concluded that Assamese is a "head right" or "head last" Language. The point can be illustrated with the help of tree diagram, let us take the sentence :

" Natun kaporpindha Larajan schoolai jae".

The above-written sentence consists of a noun phrase and a verb phrase. The verb phrase, again, consists of a verb and a preposition phrase, and the preposition Phrase consists of a preposition and a noun.

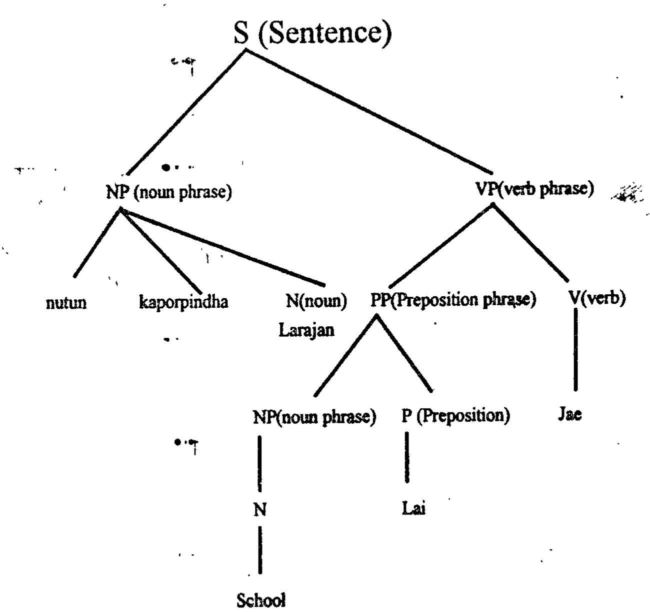

In short, not only problems of syntax but of morphology and phonology can be dealt with independent of any model. For example, the negative morpheme 'na'/no/copies the first vowel of the verb as follows :

na + parhe —— naparhe

na + lage —— nalage

na + Uthe —— nuthe

na + dekhe —— nedekhe

na + pore —— nopore

* * *

Biotechnology : A Revolution

Piyush Kr. Mishra
Lecturer, Deptt. of Botany

The word 'technolgy' relates to the engineering disciplines in general. So, many people think as to how Biology can be a technology. But, yes biology can also be technology as a result of marriage of biological Science and technology. Biotechnology is one of the most important emerging disciplines in recent times. It emerged as a new discipline during 1970. In 1982 Government of India set up the National Biotechnogy Board which was replaced by a separate Department of Biotechnology (DBT) in the Ministry of Science and Technology in 1986. Literally Biotechnology is the application of biological principles for humun welfare. Apart from biological sciences it may also involve physical sciences. The European Federation of Biotechnology (EFB) 1981, has defined biotechnology as the integrated use of biochemistry, microbiology and engineering sciences in order to achieve technological application of the capabilities of microorganisms, cultured tissue, cell and parts thereof.

The advent of Biotechnology in recent times has brought about revolution in such a way that could not be imagined a few decades ago. Earlier people knew that plants can be grown only by sowing seeds. But, now a days biotechnologists are producing thousands of saplings of plants from even cells of stem and leaves in laboratory in artificial conditions. The economically important plants saplings thus produced are then transferred to the field. Plants are produced in very less time and they are superior in qualities in many aspects like yield, content of organic compounds, disease resistance and so on. These plants saplings are then commercially exploited. Not only the plant cell but the animal cell, tissue and organ can be cultured like the plant cell, tissue and and organs on artificial media in vitro. In laboratory all essential factors required for culture are provided artificially. The cell and organ culture is a boon in the field of medical biotechnology. The treatment of genetic and sex-linked diseases were unkown before but today biotechnologists have found remedy of these diseases. Genetic diseases are those which can not be treated, it is transferred from one generation to the next. For example Haemophilia is a genetic disease. Remedy of the genetic diseaces can be done by " gene therapy" in which gene(DNA) responsible for the genetic disease is either removed or corrected or destroyed in the human body. By gene cloning technique scientists have established the fact that hundreds of similar copies of an animal or even human can be produced by taking tissue from their body asexually without a male partner as established by Prof. Ian Wilmut by producing the first cloned animal in 1996 'Dolly' -- which is a cloned sheep. It is a magnificent achievement of Biotechnology whereby a carbon copy of the adult sheep could be produced without involving sperm from male partner. Transgenic plants or animals are the another gift of biotechnology which are developed by incorporating foreign genes into the plants or animal for certain benefit.

For the first time in 1982 there appeared a report on the production of the first transgenic mammal. The purpose of production of transgenic animals has been to produce more protein in milk and meat, disease resistance, good quality wool and more specifically improvement of genetic trait. Biotechnologists are producing 'insulin' in sufficient amount by the technique of genetic engineering so as to make it available for the diabetic patients at the cheaper cost. Interferon gives resistance against viral diseases. Interferon is being produced for use against viruses and some type of Cancer. Similarly, vaccines and human growth hormone is also made available. Genetically engineered vaccines are being produced and tested against malaria, heart attacks, AIDS, hypertension, haemophilia etc. Genetically engineered tissue plasminogen activator (tPA) has been used with great success to dissolve blood clots in the arteries of the heart, the cause of most heart attacks.

Although tPA is produced normally by the body, the amount needed for treating heart attacks are available only through genetic engineering. DNA fingerprinting is the another landmark achievement used for identifying the components of DNA that is unique to a particular individual just as one person's finger prints are different from everyone else'e and can be used for identification, so a small section of DNA (Deoxyribo nucleic acid) of a person uniquely distinguishes that person from others. That is why it is used in crimnology and Forensic sicences. The sample for DNA fingerprinting can be taken from blood, tissue, semen etc. Industrially if we see then the large scale industrial production of antibiotics, alcohol, organic acids etc. is done by applying the principles of biotechnology. There can be no fermentation if there is no biological organism involved. In the field of pollution control solid waste management is the right step. In this process micro-organisms are exploited in the Effluent Treatment Plant(ETP) in the industries for converting hazardous chemical to non-toxic chemicals. Biotechnology has also paved the way by which the country can become self-sufficient to the great extent in the field of oil production. Petroleum biotechnology deals with the increased production of oil by exploiting micro-organisms. Hence, in ONGC and other such organisations Govt. of India has aimed at the increased oil production by applying the principles of Petroleum Biotechnology in order to make India less dependent on the OPEC countries.

* * *

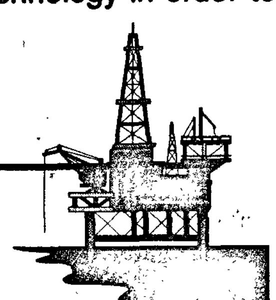

Reading maketh a full man. ---- Francis Bacon.
Speech is great, but silence is greater. ---- Carlyle.
A face that can not smile is never good. ---- Martial.
The world is a comedy to those who think ; a tragedy to those who feel.
---- Horace Walpole.

A BRIEF LIFE PROFILE OF Dr. A.E. Md. K. Zaman, M.Sc., Ph. D., PRINCIPAL, B.N. COLLEGE, DHUBRI.

Dilip Kumar Ghose.
Lecturer, B.N.college.

On the eve of his retirement on superannuation, I together with some members of editorial board, met Dr. Zaman, our outgoing Principal and Secretary with a view to collecting some facts about his life. His short biography may be perused from the write up herein bellow.

He was born in 1941 with a Silver Spoon in his mouth in Lalmati near Abhayapuri under Bongaigaon district. Despite this fact, he had to face a lot of fiscal problems during his student life for the premature demise of his father Abdul Kayem in the year 1953 as ill luck it would have been. During the period of British rule in India his father was one of the members of Jury of Goalpara Court besides being a Class I Contractor of those days. He was also attached with Abhayapuri Local Board as C.M. Dr.Zaman faintly remembers that his father with others had to construct some parts of the road leading to Guwahati from Goalpara via krishnai as emergent work prior to 1947, the year India won independence. His paternal grand father Late Alhaj Jainuddin of Chalantapara, adjacent to Jogighopa was one of the richest subjects of the Zamindar of Bijni Raj Estate, Abhayapuri as envisaged from Revenue tax collection records. Late Jainuddin's elder brother Late Alhaj Akel Uddin was the head of their family and they lived together. His paternal ancestors were from upper Assam. They were driven by Maans. Being driven out, they came down the Brahmaputra stream by boat and finaly settled up in the village Chalantapara. The inhabitants of Chalantapara have been claiming their ancestry to be in upper Assam. I donot know anything about the authenticity of their claim.

His maternal grand father was Late Syed Amir ali who had many "muridans" (disciples) in the nearby village of Baitamari and Abhayapuri. His forefathers were brought from outside by the Zamindar of Bijni Raj Estate as translators from Persi and Urdu to English as during British rule some papers in Urdu and Persi, used to come to the Zamindar. They were offered the village named Latibari. In 1956, when Zamindari system was abolished, they also got the compensation. Late Syed Amir Ali was also a teacher of Abhayeswari High School during British period. Late Syed Amir Ali's eldest son Late Syed Abdul Khairat Md. Hussain, was the Assistant Dewan of Bijni Raj Estate.

The name of Dr. Zaman's mother is Syeda Nuren Nesa. She also knows Urdu. Some brothers and cousins of his mother were prominent personalities. Many of Dr. Zaman's very near kiths and kins are abroad even today. But be that as it may, if he could not enjoy merit scholarship of Govt. Of Assam, it would have been a bit difficult on his part to persue his studies in Guwahati University inspite of his rich ancestry. He could not study Engineering Science for B.E. degree even after being, duly selected for admission in Assam Engineering College for want of money in 1959. Willy nilly he had to study B.Sc. instead of B.E. he had a consistenly brilliant academic records, of course, during his time i.e.from 1957 to 1963. He did his Ph.D. under the guidance of Professor H.L.Duorah, the present Vice Chancellor of Guwahati University. His thesis was examined by Professor Peter Egleton of Cambridge University and Professor J.N. Tandon of Delhi University. The area of his study was Nuclear Astrophysics and title of his thesis was "Effective thermonuclear reaction rates in Stellar interior". Later on he took up small research projects, sponsored by University Grant Commission. Altogether he published in reputed research journals in India and Abroad 27(twenty seven) research papers. He orally presented his research papers, enjoying T.A. & D.A. from UGC & organisers in National and International Conferences and colloquiums. He was also awarded 3rd(third) prize in U.S.A. and U.G.C. Collaborated summer institute in 1968 wherein some prominent American Professors imparted lessons in Physics. He co-authored one science dictionary published under the aegis of Assam Science Society and edited some text books of Physics of Gauhati university. Besides, he published many popular articles in the dailies and magazines in India and Assam in particular. He was the first teacher in B.N.College,Dhubri to be recognized as guide by G.U. His short autobiography was published in Asia's whose who, Biography International etc.

When he joined the post of lecturer in Physics in B.N.college in 1963, he was not much interested to be a teacher. But according to him, he became very much interested to teach Physics only after attending some U.S.A. & U.G.C. collaborated summer institutes. Consequently the teaching of Physics became his first love. He was admitted to NATO.ASI(Adance Study Institute) in ITALY,1987. Earlier, he got wedlocked with Mrs. Sureya Begum in 1967. His first daughter did her M.Tech in Electronics from I.I.T., Guwahati. His second daughter could not study M.Sc. even, for her ailment. His only son also obtained Master degree in Engineering.

He became the Principal & Secretary B.N.College, Dhubri in 1993. Under His stewardship B.N.College is having a good

infrastructural development. Now it is equipped with 5 (five) computers, one xerox machine and a few buildings on three storied foundation. B.N.College Library is one the best libraries amongst the GIA Colleges even though it requires a reading room. Financially B. N. college is much more solvent now.

During the tenure of his Principalship, he made the college well equipped to start a computer course. So far B.A./ B.Sc. MAJOR and general course results are concerned, B. N. College has been maintaining its standard to be one among the five(5) best colleges, affiliated to Guwahati University. B.N.College fared better than most other G.I.A. Colleges of Assam and if it can produce a graduate at the lowest percapita expenditure as it did in 1993-94, so much the better.

In fine, I wish him a long and peaceful life.

* * *

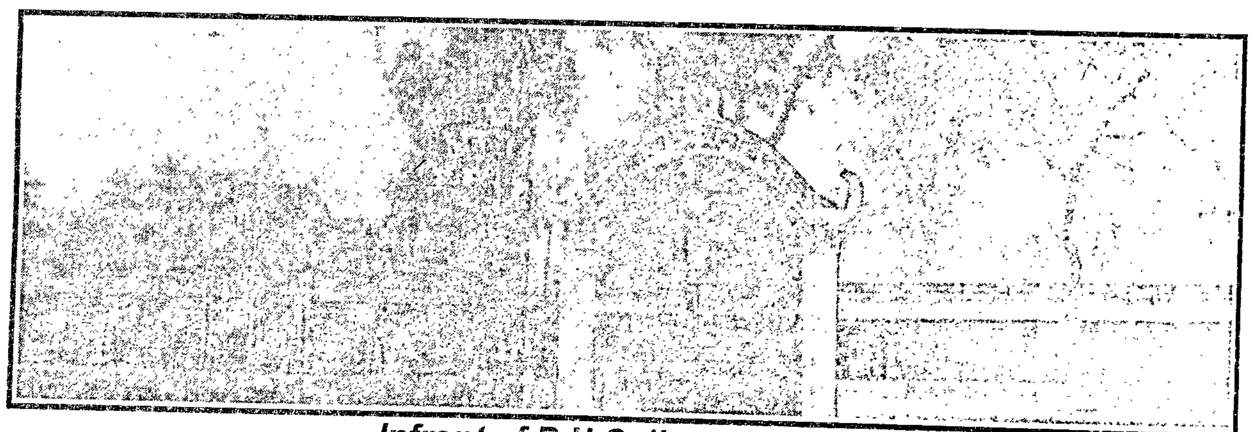

Infront of B.N.College, Dhubri.

Department of Arts ☞

☞ Department of Science

CRIES OF TRIUMPH AND DEFEAT IN HUMAN BEING 'AN ALL TIME TRUTH'

Sumit Kr. Singh.
T.D.C. 3rd year
(Science Zoology Major)

Introduction :- It is the actual qualities of the man which determine his fate in his struggle towards achieving Triumph in the endeavour he adopts for achieving success. For a muddle headed man can never achieve success in whatever job he chooses. Man has galaxies of hidden talents and he has almost all possibilities to reach the Triumph end either in one attempt or a series of attempts.

About possibilities :- Triumph and defeat are two sides of the same coin. Both have equal probability to appear on the turned upside when tossed and the appearance of one for once does not ensure its appearance on the turned upside all times. But we cannot carry this simile too far, for in real life situations success and failure often blend into a single entity. It is this subtle mixing that provides life with its excitement and variety, and turns an otherwise dull existence into an adventure spot. Life sprawl around man far and wide. It is a mountainous terrain and none can guarantee that the next step one takes is safe. Then it is up to man to make the test of his walk, if he stumbles, it is up to him to pick himself up and move forward and not lie still and rot. If one aims at his goal with determination, in defeat is the triumph for him.

Failur are stepping stones to success :- If Sir Isaac Newton had stopped his efforts when his papers caught fire and destruction stared at him in the face, he would not have become a world renowned Scientist; if Mother Teresa had given up after the rebuffs she suffered in Kolkata, she would not have been hailed a saint; if our patriots had not intensified their freedom strunggle after their initial setbacks, India would not have achieved her freedom; if the primitive man had slackened his labours instead of always taking ahead, the world would have been deprived of it's civilization. Although so many examples can be quoted and the philosophy of stoicism and fortitude discussed at lenth, the common man gets easily upset and small defect can bring about a life long gloom. However, it is worth while to adopt a three point plan namely - (1) analysis of the nature of defeat, (2) scoring of opportunities spreads before one, and (3) resolute withdrawal from inaction, Incessant, premeditated and prudent action guides a defeated man on to the road of success.

Cries of Triumph :- A sinner does not often realise that his soul is experiencing defeat every time he sins and that his turning away from sin is the only way to achieve triumph. Every morally defeated man should attempt a very deep analysis of mind. He should face his trial written himself, acknowledge his position and pledge

the total abstinence from sin. The Hindu Dharma (Ashoka's the Great Mantras) also validates the truth of this theory. In fact, Ashoka Chakra in our national flag truely symbolises constant trend of continuity towards the goal, that man seeks to acheive Buddha has advocated the righteous action, right speech, right learning etc. which can lead a man and his soul towards perfection. It is always right therefore, to keep a constant watch on our mind and activity and prudently realise and control its menence. This is very much possible because,mind during experiences draws the line of distinction between good and bad, happiness and sadness, triumph and defeat. But how and where the demarcation line is to be set depends completely on the mind which in turn depends on teachings, expriences and morality of the man concerned. But again if ever, it is only the mind that comes up with it's concept of self help. Thus it is the best policy to learn the true art of self-helping.

We saw that, mind is the most important and exaggerating assets of man, and though should be nurtured in the fondest nursery of an excellent encouraging and personalityful cradle. For mind should be the heaven of all good emotions of life. It has the quality of true love and beauty, even the nature would wonder at. It is an abode of happiness and it is the warn home to which injuries rush to get themselves healed. Thus it is the mind which decide and mould a person to achieve triumph.

Science behind mind quality :- According to the latest genetic researches, man's mind is the genetic product of chromosomal codings, which decide the synthesis and development of materials for man's mind in embryonic as well post embryonic stages. According to this concept it is the varied chemical changes and the concerned substances in action within the brain that determine the way and effectiveness of its thinking. However, a strong concept of moral sciences taught to a dummish minded, aggressive minded boys helps them to become cheerful and sedative during later period of their lefe. Thus, efforts can make everything possible,need being only to recognize the mode of the need itself and it's solution with a righteous approach.

Triumph of the soul :- It is the soul that guards us from the shadows and shoots of defeat by it's power of judgement and repulsion of multiprolonged spear of ambushing defeat. There by it itself from the injuries and harassment and further enlightens our mind to fight the hurdles of day to day life. It is the magical healing effect of the soul that make us feel spiritually strong and bold. In fact, man's spirit is indefatigable.The body and the sense get into bondages and hence are influenced by fate and distiny while the soul flies above and in sheer joy of freedom singing songs of triumph. William Ernest Henley cries out. " I thank whatever Gods may be for my unconquerable soul."

Andrew Mervell paints the fight in brilliant colours,

" Earth cannot shew so brave a sight,
As when a single soul does fence.
The batteries of alluring sense,
And Heaven vies it with delight"

Even though, the soul is unconquerable, the sense organs and mind being controlled by fate and destiny are the only medium to sense, the soul and unite them with soul's righteousness, but it is not easy for a common man,for it is hard not to be enticed by the luxuries of materialism. However, man can approach spiritualism in his own ways. The spirit being unconquerable is a potential triumph. The erring man perceives strong rays and sensation of the light of truth and leaving all his bad ways speeds on the path of a greater triumph. This triumph if heartedly dedicated to, pulls the erring man away from falsehood, showing him it's magical existence and heeling presence.

Conclusion :- In fact, individual spirituality is nothing but only an unit. The actual amalgamation of the spirituality-sense, of every people following all shorts of religion is the ultimate spiritualism. The real happiness lies in uniting one's mind with that ultimate spirituality. For it is the fonding and caring exstence. It is thou who is called as God.

* * *

The most unhappy of all men is he who believes himself to be so. ---- Hume
Nothing good ever comes of Violence. ---- Luther.
Common sense is an uncommon degree is what the world calls wisdom. ---- Coleridge.
Short absence quickens love ; long absence kills it. ---- Mirabeau.
True blessedness consisteth in a good life and happy death. ---- Solon.

NEW DEVELOPMENTS IN INFORMATION TECHNOLOGY

Suman Singh
T.D.C. 2nd Year

INTRODUCATION **:-** Information technology' (IT) is the main buzzword of these days. It is worth mentioning in this context that information, the prime resource, media, the second and information Society, the third wave are the main assets of information technology. All these assets of information technology remain inter related and interdependent on one another for newer developments in its own field. Today it's stature is increasingly being recognized in all sectors - private, public and even the much maligned Goverment. It has percolated to every conceivable facet of the daily affairs of the species homosapiens.

INFO-TEC. DEVELOPMENTS **:-** Our generation has witnessed almost potential growth of what has now come to be called "Information Technology". The term "Information" has two stages, the generation of data, it's transmission; and processing the data to get information. The technology part is the greater aspect and is concerned with the gradual improvements of the speed, accuracy, timeliness, presentation etc. through emerging technological advancements.Transmission was the key, using Morse code, about four decades ago, at a speed of say 120 bits per second; now the speeds are in millions of bits, Similary in those days calculations were with long tables, slide rules, abacus and so on add, may be, thousands instructions per second (or so, the fact Afacus man will claim) against the mind boggling Gga, and more of today. All these are the result of gradual improvement and newer developments in the field of electronics and computer Science and the hardware attached to it.

We have now established two streams in information and technology; communicaton and processing. The two developed independently in a diverging mode till, that is, the entry of semiconductor spearhead by the transistor and in turn, the intergrated circuitry and the microminiaturization. The microminiaturization has steped up and availed us the facilities of limitless data collection in the form of communication and remote sensing satellites. The number of such communicable satellites orbitting in the sky are increasengly going up. Their efficiency is boosted in each new satellite. It is because of these new developments and parallel developments in the processing technology and capability develop direct relation between trasponders and transducer so much that, today collecting data is under our command and will. The boost in satellite and processing technology has now availed us a new era of wave like network of information transfer called "The Internet" Thus the independent leap of the two deverging aspect of Info-technology when rediverted to converge, is forwarding newer and newer dimensions in information technology- a scenaris of great consequence in the affairs of man.

SOCIAL DEVELOPMENT DUE TO INFORMATION TECHNOLOGY **:-** Information in itself is such a highly valued commodity that the individuals who produce this (R & D experts, engineers, Scientists etc) are the super elites of an information Society. This upper - class status based on merits is the one

aspect on which the new developments information technology depends. All these developments in Science and Society due to the new developments in information Technology seems to establish a new axiom for us to emulate.

NEW DEV. IN INFO-TECH **:-** The new sect of inventive onus has made our world a wonderworld .The new generation's R & D experts, Scientist and engineers are amalgamating more and more divergent technologies to exploit them to diversify the heritage of information technology. As a result the independent leap of some hundreds of technology have been converged and blended together. These blendings have forwarded an open laboratory for upgrading and upheaval experimentation of information technology and established the success in these experimentation for upheaval and unlimited use.

The microminiaturization of electronics, ability to process 10,000 million of instructions per second, discovery of phototonics or light signals that can carry voice or video or data in streams of pulses with as amazing speed of billion bits per second to trillion bits per second etc. New developments in information technology of 199?-1999 have enabled us to transmit motion video and three dimensional images as well as voice and data in one stream, processed at the other and on the ground. Eventually an interactive multimedia has become a reality today.

Information technology has booned us with multidimensional setellite technology which enable us to locate mineral resources underneath the earth's crust, to communicate to any person any where on the earth, to catch up the audio-vidual aids for T.V. sets which not only entertain us but also educate us on various subjects including wild life, ecology economices politics, motional developments etc.to know the condition of weather over an area etc.The super processing machines " the super computers" that assist in weather forcasting, global surveying and other complex scientific works is an underlined development of information technology. Today these machines find the top most position as the new development in information technologies. These can be used on ground as well as in the space. These machines are capable of controlling regulating and stearing all types of robot based machinaries without any manual intervention for hours together. They provide a safety network to the civil aviation planes. They are capable of keeping an eye on human errors and advising the pilot in regulating and steering the plane in the time of danger. The super processing speed of the super computer to processing speed of the 10,000 super computer to process 10,000 million instructions per second has made it posible for us to animate and produce wonders in the field of cinema industries.The recent Jurassic park, Anaconda, Godzilla etc. are the creation of such super speed super computers. Super computers also help us to explore minerals hidden under the earth's crust with the help of remote sensing satellites. The space exploration programmes could not have been possible without such high speed technology know how.

Today's development in info-tech has established a new axis in space and oceanic exploration skills. The radio waves of heavenly bodies are now employed to explore the space. The bus using humble

telescope,and radio wave are lived with some stiff advancement in technicial know-how and guided by information technologies to delivers the picture and data to interprete and know the materialistic information about the distant stars, planets and galaxies in the space. Info-tech is also utilized by deferance force mainly the naval and airforce to upgrade and modernize their artilaries and arms.

We gain ralevant informations through media (a Sector, dependent on information tecnology) that ensures promising role of the general people to participate in developmental works. These people are increasingly becoming a part of the information Society, the third wave and are helping companies to emulate in the field of info-tech.

USE OF INFO-TEC. IN INDIA :- The media owned by the public and private sectors are fruitfully utilizing the latest developments in the fields of information and technology to enrich their programmes and presentations. The latest in current affairs is accessed through internet and benifit the media sector to propogate and latest developments in politics, Science, economy, education etc. to it's audience or readers. The new technology has triggered a chain reaction in the field of television and radio channels; and has availed efficiency embeded in comfortability to the news agencies and general public as well. Due to there sophisticated technical know how we can catch up the live action of any historical event taking place anywhere in the world. It has also bought about an increasing transparency in news works and print media. Now media can cheat the general public on account of their innocence as they did in the past.

CONCLUSION :- New developments in information and technology are the high valued achievement of the technological society which is heralding a dawn of new revolution in the form of information society. Due to its affects a greater and broader aspect of media work is coming up. It has also triggered a chain reaction in the field of media development and information distribution system.

* * *

In business three things are necessary : knowledge, temper and time. ---- Feltham.

Life is not so short but that there is always time for courtesy. ---- Emerson.

Diligence is the mother of good luck. ---- Franklin.

Eat to please thyself, but dress to please others. ---- Franklin.

FADING IDENTITY OF WOMEN

Husna Begum
T.D.C. Part-I.

If a woman is really as much a human being as man, then she has the same right to her fullest possible development as he has, said the famous Indian turned American lady Sister Nivedita. The plain meaning of social justice is 'justice for all', but the very meaning of it is a far cry when it is related to the various aspects of the life of women. From times immemorial, social discrimination has remained the pillar of the society as even the famous Greek philospher Aristotle regards some humans as natural slaves.

Today, every woman in the world stands at the cross roads of honour and dishonour, respect and disrespect. Women have been violated through the centuries all over the globe. Savage torturing, brutal killing and endless agonies inflicted upon them leaves a scar on the dignity of women load in a civilized society and the barbarous and heinous acts done upon them leave all cheeks rolling down with tears of sadness, shame and disgust. Factors over the yester years have forced women to become patient acceptors.

Indian women belonging to any class suffur from an inferiority complex. With feelings of being incompetent, inadequate and worthless, every woman remains under the grim clutches of men folk. This passive acceptance of her lot makes her an easy prey. Right from the time when she is in the womb, till the last breath of her life, she is insecure and unsafe. Every moment or rather every single pulse beat of her life is not free from the tensions of being tortured, molested, humiliated and killed. Beginning from child infanticides to molestations, to rapes, and dowry deaths, there is no let up for the sufferings of a woman.

Violence against women can be categorized at two levels social and legal. In the religious domain also, women are not spared. A male oriented pristhood formulated a set of values and of self negation for the female. An example of this can be seen when women are neither allowed to go to the cremation ground nor to cremate the body of their dear ones. The sons in these cases are always given the priority, and where there is no son anyone from the throng can do it.

A women is always considered to be a property of her parent and husband and an object of pleasure for other men. For women down the ages, life has been an unconditional servitude only sometimes mitigated by true love.

To do away with the traumas of

women, education is one of the vital factors. Mr. M Paul Berst, when Minister of public Instructions in France, rightly said, 'By educating a boy you get an educated individual but by educating a girl you get an educated family'.

It is the women who wants to survive with dignity and sanity who must make a conscious effort to exercise her legal rights, who must believe that individuals are entitled to seek solvation and fulfillment, who must know the basic rules of survival in this male dominated globe. So, to seek justice should be the religion of all religious for women as justice is the most excellent of all religious rites. Swami Vevekananda says, 'The best thermometer to the progress of a nation is its treatment of its WOMEN'.

* * *

Fame is not sure test of merit, but only a probability of such ;
it is an accident ; not a property of man.
---- Carlyle

Guiltiness will speak though tongues were out of use.
---- Shakespeare.

UNITY

Ganesh Barman
T.D.C. Part-II

Human race has a long history of achievements, successes and failures. Various countries came into existence. Some flourished, some perished and some just survived. The successful countries like America, Japan, Britain etc. are very much diversified culturally or geographically. But if we analyse carefully, we can see a common trait in all of them and that is the ability of their countrymen to work in Unity and strive for common goal. And if we analyse under developed countries be it our own country India, Pakistan, Afganistan etc. we came to the conclusion that there is constant conflict of interest in different groups of people of these countries. The fact that is proved by these examples time and again is that "United we stand, divided we fall". Countries in which people were able to work with togetherness, fellow - feelingness and unity are now flourishing and successful while, on the other hand, countries in which there was conflict of interests and lack of unity, perished or are struggling to survive.

Unity is the oneness. Ability to work in togetherness and for a common purpose constitute unity. Unity is a power. By working in unity, we can make anything possible. If we remain divided, howsoever powerful or resourceful we may be, we may be doomed to perish.

There goes a tale of 'Bahelia', the bird hunter and flock of pigeons. There was a Bahelia who used his cunning tricks to trap bird in a jungle. One day while roaming in jungle Bahelia spotted a large group of pigeons on a tree. He laid the trap near the tree and concealed it with grass and hay. Then he scattered large amount of food grains over it to attract birds. After making all the arrangements, Bahelia returned home. Soon, the scattered food grains caught the attention of pigeons. After a little hesitation, the pigeon began to come down one by one and started to feed on the food grains. After eating for several hours and when their stomach could not take more, they decided to leave. But to their surprise, they could not move from the ground. Soon, they realised that they had been caught in trap of fibres, which was concealed very cunningly by Bahelia. Every one was filled with horror and started to blame each other for their miserable condition. There was a wise old bird among them. He called them to stop quarreling. He told them that Bahelia would be coming in no time to take his prized booty, so it was the time to act wisely and with unity. He suggested that as the trap was of fibre, if they made a callective effort, they could fly away with the trap. Taking his advice the pigeons flew away with trap to the farthest tree where they cut out the trap with the help of each other and made themselves free.

The moral of the story is that we can overcome adversity of any magnitude if we make a united effort. Unexpected adversity and tough times are way of life but if we remain consistent and make a united effort, we can said through all these successfully. In great Sanskrit perception we get

" All your strength is in your union,
All your danger is in discord ".

Only when all fingers are clasped and united, they make a soted punch. Unity makes us stronger

and gets us going facing tough times.

From Ramayana we came to know that when Ravana abducted Sita by his evil powers, Ram was heartbroken. He and his brother Lakshman wondered through the forest. He was able to win their support and constitute a Vanar Sena. By these supporters, Ram was able to build a bridge over the sea. He challenged the mighty Ravana and eventually killed Ravana to secure the release of Sita. What this epic tale proves again, is that a united action can create wonders. He was able to gain success only because he believed in togetherness and was able to work along with his supporters as a term to achieve the task.

United peoples are always progressive and strong. On the otherhand, the people having conflict amongst them and those who remain disunited are always prove to adversity. In the past, India was rich country ruled by various rulers. These rulers were disunited and quarreled among themselves. And this invited the invasion from Afghan rulers and adapted a policy of " Divide and Rule " and ruled India for two hundred years. Had the Indian rulers given united resistance to the invaders, they could have saved India from the colonialists.

How can we forget the story of two cats and a monkey quarrelling about a piece of Chapati. Finally the wise monkey was able to utilise the chance of disunity between the cats to his benefit. Lack of togetherness between them made the cats to lose their meal.

If we ponder at current scenerio, the need to understand the importance of unity is great as never before. Indian government struggles to be stable as every political party tries to pull the leg of the other for its personal agenda.

Economic development suffers set back due to lack of bold and sustained reforms. A small country like Pakistan uses disunity and inability of our country to wage a proxy war against us and lakhs of Indians are killed every year. On the other hand taking opportunity, China entered our territory land for occupying areas during this miserable and disunity condition. Tamil Nadu and Karnataka have differences over several issues. They don't like to work as a team and a brigand like Veerappan is able to kill people, smuggle sandal wood worth of crores of rupees, hold people for ransom and still manages to be above the law. In North East India, specially in our state (Assam) the struggle between different communities is going on. The government is completely unable to solve this problem. If they don't unite this violence will continacy and the result is that a numerable innocent people will lost their life. Taking this chance the foreign organisation may well continue their havoc among us. Is it not high time that we learn from our follies of the past and understand the virtues of unity, we can always put up a braver front if we work harmoniously with togetherness and sincerely

" United we stand, divided we fall "

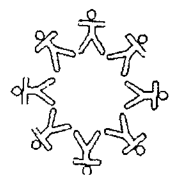

PEACEFUL USES OF NUCLEAR ENERGY

Manzira Begum
T.D.C. 2nd Year.

The Process in which the nuclei of atoms undergo a change in composition that is the chemical identity of the elements changes with liberation of energy is called a nuclear reaction. And the energy involved in these reaction is called nuclear energy.

The main principle used for generating nuclear energy is the 'Theory of relativity of Einstein.

$$E = mc^2$$

According to this, mass can be converted into energy if the velocity of light is 'C' and 'm' is the converted mass then $E = mc^2$, gives the energy generated.

We all have heard of atom bomb and H-bomb. Atom bomb was invented by Otto Hanu of Germany in 1941. Both these bombs are very powerful though H-bomb carries more destructive power than the atom bomb. The U.S.A. and France have develop a new type of bomb called neutron bomb. It is also known as nuclear radiation bomb. It is a small nuclear weapon that has yield of 1-2 kilometres causes extensive blast and heat which can damage everything within an area of the radius of 130-350 metres.which comes in its blast effect.

In atom bomb the fission reaction is an uncontrolled chain reaction and in nuclear reactor the chain reaction is a controlled one.

Nuclear energy harms our mother earth in many ways, like nuclear fuel cheats maximum amount of pollution seen or unseen. Radioactive radiation from nuclear explosion etc. pollutes the atmosphere resulting into deaths of thousands of people.

At present India and Pakistan are indulging in nuclear weapon race where as millions of peoples in these countries can't fulfil their basic necessities like food, clothing and housing. In nuclear power plants proper shielding should be available to reduce the radioactive intensity so that harmful radiation can't affect the persons working over there.

Already we have discussed about neclear energy. From this discussion one thing is clear that if we can control nuclear reaction inside a reactor, the energy involved from it can be used for various purposes. One of the most important applications of nuclear energy is in the field of electricity generation. With the help of nuclear energy water is converted to steam. The steam then drives the turbines to generate electricity. This method of generation of

electricity is now being used in many developed and developing countries of the world. Modern submarines runs on nuclear fuel. Nuclear energy is also used in driving rockets side by side with liquid hydrogen. It can also be used in places where electricity is used by using suitable TRANSDUCERS which change one form of energy to another. So, we can use nuclear energy extensively in engines, factories, industries, vehicles, domestic appliances.

We hope that, in future nuclear energy will solve the energy crises. Because fossilised and other fuels like coal etc. are not going to last for long.

In India also nuclear energy is being used to generate electricity in four atomic power plants. They are located at Tarapur in Maharashtra, Rana Pratap Sagar near Kota in Rajasthan, Kalpakkam in Tamil Nadu and Narora in Uttar Pradesh. The total amount of electricity generated from these four plants is 1800 million watts. It is estimated that this electricity generation will reach 10,000 million watts mark by 2000 A.D.

In our country the main centre for atomic energy research is Bhaba Atomic Research Centre (BARC) at Trombay near Mumbai. This research centre has five research reactors namely Apsara, Circus, Zerlina, Purnima and Dhruva. The radio-isotopes produced in these reactors used in agriculture, industry, medicine and in research.

The world has seen the harms of Nuclear war at Hiroshima and Nagasaki of Japan. During the second world two atom bombs 'Small Boy' and 'Fat Man' were exploded by America in these places. As a result of this explosion more than 1 lac of people died. Almost all the citizens of these two cities were affected by the explosion. Those who survived, suffered from various diseases due to exposure to radioactive radiation.

Though there are harmful affects of nuclear energy, it has many uses. If we want to save our beautiful earth that we inherited from our parent and present this beautiful and green mother earth to our offsprings there is no way left but to use the nuclear energy peacefully. So, we have to use this energy in a way that the people may be benefitted by this nuclear energy.

* * *

> We first make our habits ; and then our habits make us. ---- Dryden.

THE QUESTION

Umacharan Roy
T.D.C. 3rd Year.

The sun sets in the western sky. The sunlight is still so bright . The boy Stuart, dressed suitably, increase his speed. It is his first day in tuition, after his promotion to degree class. When he passes the college there is still some students gathering in the compound. They look very tired. Some of them are very busy with their gossip, while one or two pairs are making their dream sitting under the trees. Professor Tripathi is teaching in the class room.

Through the window, he has seen his tuition mates, already in their places and Prof. Paul is sitting in his chair and talking to them. He had to open the door and goes in before everybody and takes his place. Prof. Paul looks at him and says :

" Are not you Stuart ?"
" Yes Sir " he says
" O.K. I wish you all success "
" Thank you, Sir ".

After a short lecture he starts teaching. The room is dead silent when Prof. Paul starts teaching. All the students are bewitched by his teaching capacity. They silently followed him. It was a gift of God for Prof. Paul. There are many brilliant and meritorious Professor but, a few of them able to teach properly. Stuarts hand writing is so fast that as soon as Prof. Paul makes his speech he can write the sentence very quickly. So he has a lot of time to waste. " My heart-felt, dessolation etc. need to offer" after writing the speech, he looks at his tuition mates and his glance fix on a particular girl. He is gazing at the girl, but his mind is not satisfied. He has left one speech while looking at the beautiful girl. A current passes through his heart. He cannot make his mind after looking at the girl. For his unmindfulness he cannot understand Prof. Paul when the tuition is over he gets acquainted with that girl and others. The girl is Nerissa from Golokganj. She looks like a beautiful goddess. Her eyes, like magic spell can easily attract any chap. In the words of poets, she is like a newly blossom rose. After all anyone can easily fall in love with her in the first sight.

Stuart, the boy is in his study but his mind is not there. The effigy of Nerissa reflect before his eyes. It becomes as a hindrance for study. Nothing but the thinking of Nerissa hunts his mind all the time. If Nerissa leaves tuition for a single day he becomes unhappy. When he talks to her he feels that he is the happiest of all human beings. He thinks, " What has happened to me ? Whether I fall in love with her or not ?" But there is no courage in him to express his inner state to her.

The days are going on. The old year is follwed by the new one. There is crowd in Greetings shop. Stuart buys some cards for his friends and a special card for Nerissa. He makes

up his mind to express his love through the greetings. So he gives a letter inside the greetings card of Nerissa that will convey his love to Nerissa.

On 1st January, after the tuition he gives the greetings cards as per name on the level of the card. When he gives the card to Nerissa he can hear his heart-beating. 'Thank you' after taking the card Nerissa says. Next day Nerissa also gives a card to him. As soon as he gets the card he returned to lodge and bring the card out of his level. Alas ! it was the same card he has given to her and what is written there " Sorry." All his hope has gone in vein. He is upset and disappointed. He cannot make his mind steady.

Why she has rejected him ? Stuart can not find a solution. He expresses the whole incident to Micheal who tries to console him. They goes to Cenema. When the actress leaves the actor forever and flew to his Native Place, Stuart starts weeping like the actor. Micheal tries to console and advises him to fulfil his aim. Stuart left tuition as he can not read attentively in the presence of Nerissa. He decides to study hard and be a successful man but the thought of Nerrissa keeps hunting him.

* * *

Ignorance is the curse of God ; knowledge the wing wherewith to fly to heaven.
---- Shakespeare.

True joy is only hope put out of fear. ---- Brooke

MY AMBITION IN LIFE

Rupam Sil
H.S. II Year (Sc.)

Dream for the stars, you will at least reach the moon. Aspiring great things in life is human tendency. Each one of us wants to scale the greater heights of success.The diversity in attitudes of people has resulted in developing different formulas to achive our ambitions. I too long to be successful. My ambition is to discharge my duties towards my motherland as a true and dedicated citizen. I wish to join the Defence Forces and render my services to the nation as an Air Force Officer.

" Whoever excels in what we prize, appears a hero in our eyes ," says Jonathan Scrift. Surely my hero, my role model in life is Netaji Subash Chandra Bose who dreamt of a uibrant, free India we are lucky to be born in, India which has come a long way to freedom. Unfortunately, he did not live to see its freedom, but his burning ambition, dedication and devotion directed towards the freedom of India from the clutches of British Colonialism have etched his name in the annals of history. I wish to follow his foot steps as a humble soldier. Patriotism is not a short and freenzied outbrust of emotions, but the tranquil and steady dedication of a life-time. It comes from within. I want to dedicate my life for the defence of my country. I always intend to stand for justice and positive path and pray that the God Almighty gives me courage and fortitude.

My motto is " For the just and my nation." As Thomas Compbell quotes, " The patriots blood is the seed of freedom's tree." I am ready to do anything for my lands welfare. To die for the nation is unquestionable noble as national security is more important than personal matters and interests. These are some of the reasons that have impelled me to the reasons that have nature the ambition to join the Defence Force. It is a unique feeling of living on a higher plane because of its very association with the element of adventure, free and far above the earth. Charles Lindbergth quotes," In flying, I taste the wine of the Gods." Why shouldn't I ?

There are always just too many people prowling to suppress us if we get suppressed and discouraged. It is only our attitude and dauntlessness that come to our rescue at this juncture. As I think of Kiran Bedi and Kalpana Chowla, it gives me enormous feeling and my heart flies high in the sky. Recently, the Kargil issue has aroused the feeling of national unity and integrity and enhanced patriotism in each

one of us. One of the heroes of operation " White sea" launched by the Indian Air Force was Ft. Lt. Saxena whose participation paid a great advantage in Kargil conflict. This is well-substantiated by the support that we Indians have given the soldiers though not physically but mentally, indicating our pride for our mother land. India has a grand tradition of illustrious military heroes. In keeping with this tradition of bravery and valour for this the security and the god of our nation, I want to join the Indian Air Force and work with great zeal and determination, dedication and devotion to reach the pinnacle of success. But it is for every one's duty, be he/she a soldier or a civilian to see that India attains a position of strength and influence in the world.

With all the ambitions, our actions should be directed towards the prosperity also for the peace of our motherland. So let us put our feelings into action and rededicate ourselves to strive for the nations progress in the positive direction.

Jai Hind !

* * *

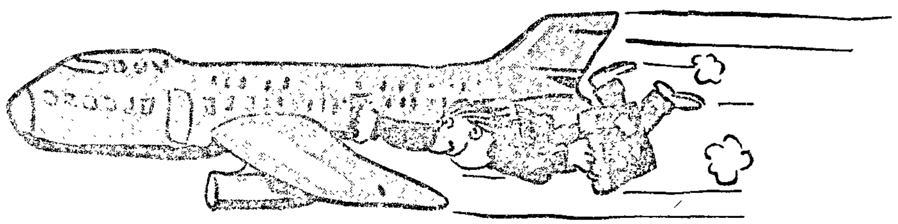

The first step to knowledge is to know that we are ignorant. ---- Cecil.

৪১ তম

বাৰ্ষিক আলোচনী

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী।

হিন্দী বিভাগ

।। हे माँ तू भारती ।।

सुमित कुमार सिंह
बि॰ एस॰ सि॰ तृतिय वर्ष

करता हूँ सर्वस्व समर्पण,
सुख-समृद्धि, चिन्तन मनन,
तुमको, हे माँ तू भारती,
सारस, साम्राज्ञी, सुखदायनी,
अन्तर्मन की नारायणी।

गीत, सुर, सब तुझको अर्पित,
ज्ञान-ध्यान भी तुम्हे समर्पित,
अन्तर्मन की श्रद्धा जलाकर,
करता हूँ मैं तेरी आरती,
हे माँ तू भारती।

पूर्ण परायण, तू जग जननी,
जीवन पालक, तू सत्करमी,
प्रीत पुनीत तू अमृत सागर,
प्रीत सनातन, न्याय द्रिवाकर,
सब पर कृपा छलकाती,
अपने सच्चे प्यार की,
हे माँ तू भारती।

हिममाला तेरी शीश सँवारे,
सागर तेरी पाँव पखारे,
मैं सपूत तेरे चरणो में,
अर्पित करता सपनें सारे,
और अगर काम पड़ जाये,
वलि दे दूँ अपने शीश की,
हे माँ तू भारती।

तुमको अर्पित सुमन,चमन,
धन-वैभव घर-उपवन,
सर्वस्व समर्पण करके भी,
ऋणी रहुँगा मैं तेरे प्यार की,
हे माँ तू भारती।

~~~***~~~

हिन्दी : हिन्दी दिवस

चन्दन कुमार गोयल
स्नातक तृतीय वर्ष

हिन्दी की स्थिति इतनी भयावह,
जैसी थी पहले उससे भयावह।
जाने क्या होगी हालत हिन्दी की
सोचकर न जाने लगता है क्यों डर।
लोग न जाने क्यों है दीवाने
क्षेत्रीयता के पीछे बने परवाने।
बंगला, तमिल, तेलुगु- पंजाबी, गुजराती
कहते, करेंगे देश को बेगाने।
हिन्दी है हमारी राष्ट्रीयता की पहचान
इसे समृद्ध करने मे है हमारी शान।
हिन्दी है हमारी राष्ट्रीय अमानत
करेंगे इसकी हम प्राण देकर हिफाजत।
हिन्दी दिवस के दिन लेते हम प्रण
ज्ञान, बान, शान है हिन्दी के संग।
हिन्दी को न क़भी हम झुकने देंगे
विश्व-पटल पर इसे शमृद्ध करेगें।
इसे बनाएगें हम राष्ट्र की शान
यही बनेगी विश्व मे भारतीय की पहचान॥
जय हिन्दी, जय हिन्दी दिवस , जय हिन्द।
~~~

भारत की लड़की

· सोलेमान हक (सेलिम)
वि० एस० सि० द्वितीय वर्ष

आज काल की लड़कियों का क्या कहना ?
पहनती हैं बेन्टेक्स बताती है सोना
छोड़ा उसने शलवार -- कमीज
पहनती है टाइट्सं और जिन्स
कहती है, बलवान हूँ मैं
काक्रोज दख भागती हूँ मैं
फिर भी लड़कियों का हृदय है बिशाल
हजारों गमों को रखती हैं संभाल
आखिर में मेरा यही है मत
उम्मीद हैं आप होगे सहमत
चिनी - जपानी, अरबी और अमरिकी
सबसे सुन्दर है भारत की लड़की

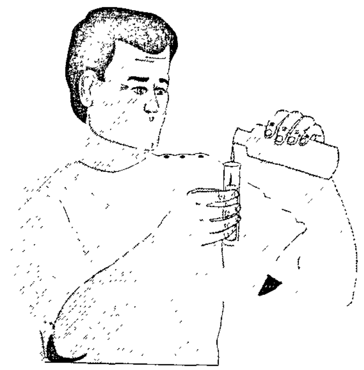

।। नशा ।।

मनतोश प्रसाद
वि० ए० द्वितीय वर्ष

नशा तुने किसको आबाद किया।
आबादी को बरबाद किया।
तुझे पाने के लिये लोगो ने क्या क्या किया।
खुद तो बरबाद हुये ही दुसरो को भी बरबाद किया।
तुझे पाने के लिये लोग अपनो से बिछड़ गये।
तुझे पाकर भी वे बरबाद हो गये।
तुने किसी को न छोड़ा।
न जाने कितने घरो को तोड़ा।
क्यों सभीको बरबाद कर रहा है तु।
क्यों इतने पाप अपने सर ले रहा है तु।
छोड़ दे तु इनका साथ।
करुंगा रबसे ये दुआ ये हों जाये फिर से आवाद।

~~~***~~~

।। थोड़ी सी खुशी ।।

अमित कुमार पाण्डे
बि० ए० प्रथम वर्ष

चैंत्र का महीना है, अष्टमी की रात हैं।
लग रहा मेला बृहद, ये जगह मेला माठ है ॥
खर्च इतना कर रहे ,जग कोटि धन लुटा रहा।
शान खुद की दिखाने को बिन मोल बिचवा रहा ॥
ब्रम्हपुत्र मे नहा सब पाप जैसे धुल गये।
नाज ऐसे कर रहे कि, प्रभू इनको मिल गये ॥
चैंत्र का महीना और अष्टमी की रात है।
स्वर्च की मत सोचिये यह आमीरो की गांठ है ॥
अंधकार को चकाचौंध से दुर क्षणिक भर कर लिये।
झुले, ईगोन ट्रेन मे बैठ रात को सो लिये ॥
चैंत्र का महीना और अष्टमी की रात है।
झूले समीप खड़े हुए भविष्य की आभास है ॥
यह लड़का प्रतीक देश की सही आवस्था का।
भिक्षुक बालक समग्र भीड़ मे निर्जन खुद को पाता ॥

इस बालक को निरख लगे भिक्षुक निराला का अच्छा
शायद नियति ने इसे हमेसा, रोने के लिये रखा ॥
इसे भी आशा है कोई झुले पर इसे बिठाये।
उस रात्रि की थोड़ी सी अमृत तो एसे चरवाये ॥
सोचा उसने शायद है झुलाबाला अल्प दयालु।
पर निकला वह सभी अभिमानियो का राजा आलू ॥
झटक निरीह बालक को कोसा नही यह कोई आश्रम।
आश्रम मे भी करते नही दया इतनी दाताजन ॥
कवि पिघलकर बोला, युँ न मार अबोध बालक को।
बोला अभिमानी तुम ही बिठा लो इसको सर पर ॥
कवि ने उसको झुले और मेले की सैर कराई।
और कर्ण सम आकांक्षित मन मे थोड़ी खुशी समाइ ॥
कर्ण को परशु ने सींचा तो क्या सोचा होगा।
रश्मिरथी का एक बीर क्या करतब नही करेगा ॥
इन सारे कर्णो को क्यों ना सीचे हम।
सारे ब्रम्हाण्ड को करे इस पूण्य भुमि के नीचे हम।

~~~***~~~

॥ चिंता कल की ॥

डा० मोहन राय
प्रवक्ता , हिन्दी विभाग

समय मनुष्य का न इंतजार करता है न ही परवाह। रेल गाड़ी यात्रियो की प्रतिक्षा नही. करती कि उसमे कोई बैठे या न बैठे उसे तो समय पर आना है और चले जाना है। आलस्य को त्याग कर भीड़ को चीरकर जो छलांग लगाते है, वह गाड़ी मे बैठते भी हैं और जहाँ जाने का लक्ष्य होता है वहाँ समय पर पहुँच जाते है। उसी तरह यदि हम कल के बारे में आज नही सोचेंगे तो आने वाला कल हमारे लिये बहुत ही भयावह होगी। आने वाले कल की भयानक आग मे हमारी सभ्यता, संस्कृति, जाति, धर्म और समाज जल कर भस्म हो जायेगी। हम सभी इस बात को अच्छी तरह जानते है कि वर्तमान के आधार पर ही भविष्य का निर्माण होता है। अगर आज हम कल के बारे में सचेत न रहेगें तो कल हमारे लिये महाकाल साबित होगा। मैने इस लेख के माध्यम से कुछ विचारनीय पहलुओ पर जोर डालने का प्रयास किया है--

१) बढ़ती जनसंख्या :- आज के युग में बढ़ती हुई जनसंख्या मानव जाति के लिये एक चुनैती वन गई है। आज मानव जाति के सामने इससे मुकाबला करने के मात्र दो ही उपाय है-- एक अति शीघ्र इस पर रोक लगाये और दूसरा यह की मानव के जरिये ही मानवता को नाश हो। जब हमरा देश अविभाजित था, उस समय ईसकी जनसंख्या ३३ करोड़ थी। देश बिभाजन के बाद १९८४ मे सिर्फ भारत की जनसंख्या ३० करोर थी जो २००० सन मे १०० करोड़ के आकड़े को पार कर गया है। अगर जनसंख्या इसी तरह बढ़ती गई तो कल हमारे सामने खाने-पीने, रहने और खेती करने के लिये जमीन नही होगी, तव वे आपस मे लड़ाई करेंगे, लोगो के रहने के लिये देश की भूमि छोटी पड़ जायेगी, उस वक्त आदमी की संतान कीड़े मकोड़े की तरह इधर उधर रेगंते नजर आयेंगे। अगर जनसंख्या इसी तरह वढ़ती रही और आँकड़ा ५०० करोड़ तक पहुँच गई तो जरा सोचिये क्या हालात होगा इस देश का। सोच कर ही घबराहट होती है पर तीन सौ वर्ष बाद जो इस धरती पर रहेगा उसका क्या होगा? जरा कल्पना कीजिय।

२) बढ़ती बेरोजगारी :- आज हमारा देश भारत ही नहीं बल्कि संसार के समृद्ध और उथत देश भी

मंदी और बेकारी के दौर से गुजर रहे है। विकासशील देश भारत मे अशांति और अब्यवास्था का एक वहुत बड़ा कारण बेरोजगारी है। एक कहावत है कि बेरोजगारी के मन भूतो का डेरा। सो बेरोजगार लोग अपने भावों के अभावों को मारने के लिए कई तरह के बुराईयों के शिकार हो जाते है। हमारे देश के युवक भी इस समस्या से निश्चय ही ग्रसित है तथा उससे बाहर आने के लिए छट-पटा रहा है। दूसरे की बात छोड़िये आज हमारे देश में हर बर्ष लाखो की संख्या में युवक बेरोजगार हो रहे है। इन बेरोजगारो से कुछ संस्थाएँ ख्यया लाभ उठा रही है। आज नौबत यहा तक आ गई है कि एम० ए०, एम० एस० सी पास युवक,युवती १००० से लेकर १५०० प्रतिमाह की नौकरी करने के लिये मजबूर है। कुछ गैर सरकारी संस्थाओ मे एम० ए०, एम० कम० और एम० एस० सि० पास करने के बाद दो सौ रुपया प्रतिमाह पर भी काम करते है जिसमे स्त्री और पुरुष दोनो शामिल है। अब वह दिन ज्यादा दूर दिखाई नही पड़ती जब हम गर्व से यह कहेंगे कि हमारा देश कृषि प्रधान देश नही है बल्कि बेरोजगार प्रधान देश है।

३) शिक्षा का राजनीति कारण :- हम दावे के साथ कह सकते है कि शिक्षा मानव जीवन की आँख है वह यह आँख है जिसके माध्यम से मानब की अच्छाई और बुराई का ज्ञान का होता है जिससे वह शिक्षा रुपी आँख के जरिये देखते है। पुराने जमाने में शिक्षा गुरु के आश्रम मे होती थी, विद्यार्थी अच्छे नागरिक बनते थे और सदा गुरु के आज्ञा का पालन करते थे पर आज तो शिक्षा का भी राजनीतिकरण होता जा रहा है। राजनीति का प्रवेश स्कुल से लेकर बिश्वबिद्यालये तक हो गया है। आज कल के राजनेता तथा उनके आसपास रहने वाले लोग ही शिक्षक की नियुक्ति करते है। परिणाम शिक्षक का भी किसी न किसी राजनेता के प्रति झुकाव रहता है। वर्तमान केन्द्रीय सरकार तो और एक कदम आगे बढ़कर शिक्षा का भगवाकरण करने की कोशिश कर रही है, जो एकदम गलत है। आज संसार शिक्षा का वैज्ञानिकीकरण कर हर चीज हासिल करना चाहता है वही हमारी केन्द्रीय सरकार विश्वबिद्यालय में ज्योतिषि शिक्षा लादना चाहती है। जो आनेवली पीढ़ी के लिए उपयुक्त नही है। आज शिक्षा का मतलब ज्ञान नही बल्कि व्यापार हो गया है। अतः आज के ज्यादातर शिक्षक शिक्षा को व्यापार के रुप में इस्तेमाल कर रहे है।

४) वन और जीवन :- वन मानव जाति को वरदान के रुप में मिली है। ईश्वर जब जीव की रचना कर रहे थे उस समय उनके मन में ये बात अच्छी तरह आयी थी कि जंगल के साथ मानव जीवन का घनिष्ट

संबंध है। जंगल के कारण ही प्राकृतिक सौन्दर्य बरकरार है। जिससे प्रभावित होकर विदेशी पर्यटक स्वास्थ्य लाभ के लिए पहाड़ो पर जाते है। प्रकृति और मानब का संबंध माँ और पुत्र के समान है। दोनो का जीवन एक दुसरे पर आधारित है। आज मानव अपनी प्रकृति रुपी माँ को भुल गये है। वह यह भी भुल गये है कि अगर जंगल नही रहा तो हमे सांस लेने के लिए आक्सीजन कहा से मिलेगी? वर्षा जो मानव जीवन और प्राणधारी जीवन के लिए बहुत जरुरी है वह कहां से आयेगी। आज जब मनुष्य जंगल के दुशमन हो गये है, उसे काट कर समाप्त कर रहे है पर शायद यह भुल गये है कि वे जंगल के नहीं बल्कि अपने जीवन के खुद दुशमन हो गये है और अपना जीवन ही समाप्त कर रहे है जंगल का नहीं। आज असम के धुबुड़ी जिले में कम बारिश होने का एक कारण यह भी है कि यहाँ के जंगल प्रायः समाप्त हो चुका है। मेघालय का चेरापुंजी जहाँ संसार के हर जगह से अधिक वर्षा होती थी क्योंकि यह जगह जंगलो के वीच था पर, आज ऐसा नही हो रहा है क्योंकि वहाँ भी मनुष्य जंगल के दुशमन बन गये है। इस तरह मनुष्य प्रकृति यानि वनांचल के विरोधी होते जा रहे है। परिणामस्वरुप मानव जाति का जिन्दा रहना ही संदिग्ध होता जा रहा है। जंगलो पर होते अत्याचार के संबंध में डा० अवधेश्वर अरुण का मानना है कि यदि मनुष्य जंगलो को इसी तरह बर्बाद करते रहे तो वह दिन दुर नही जब प्रकृति अपनी रक्षा खुद करेगी। वातावरण में विस्फोट होगा करोड़ के करोड़ आदमी मारे जायेंगे। उसके बाद प्रकृति अनुकुल हो जायगी, प्रकृति के इस प्रकोप के बाद जो की जिन्दा रहेंगे वहे फिर वृक्षो की पूजा, जंगलो का संरक्षण और प्रकृति सौन्दर्य को रखने का जी तोड़ प्रयास करेंगे। उस समय मानव इस चीज को स्वीकार कर लेगें कि वन ही जीवन है।

५) हिन्दु और जातिवाद :- जातिवाद, ऊँच-नीच, वर्ण, व्यवस्था हिन्दु समाज के लिए अभिशाप था, है और शयद भविष्य में भी रहेगा। ऐसा लगता है यह अभिशाप शायद हिन्दु समाज को समाप्त कर के ही दम लेगी। अनपढ़ हिन्दुओ की बात छोड़िये पढ़े- लिखे हिन्दुओ में भी यह बात अपना जड़ जमा चुकी है। हिन्दु-हिन्दु को घृणा की दृष्टि से देखते है परिणामस्वरुप हिन्दुओ में भी धर्म परिवर्तन की भावना प्रबल हो रही है। जो समाचार के हवाले से यह सुनते और देखने को मिला कि तमिलनाडु के एक गांव के दो सौ हिन्दुओ ने धर्म परिवर्तन कर दिया है बाकी सोलह सौ जल्द ही घर्म परिवर्तन करने वाले है क्यों कि वहाँ के ऊच्च वर्ग वाले उसे आज तक मंदिर में जाने नही देते था। हिन्दु होने पर भी उसे हिन्दु स्वीकार नही करते है। परिणामस्वरुप आज भारत में गैर हिन्दुओ कि संख्या इतनी बढ़ रही है कि अव वह दिन

ज्यादा दुर नही जबकि हिन्दुस्थान में हिन्दु अल्पसंख्यक हो जायेंगे। इसका सबसे बड़ा कारण हिन्दुओ द्वारा हिन्दुओ का अपमान करना ही है। देश के कई राज्य मे कई राज्य के कई जिलो मे तथा कई जिले के कई गांवो में हिन्दु अल्पसंख्यक हो गये,बाकी है पूरे देश में अल्पसंख्यक होने का,तो वह भी १०० सौ वर्ष के बाद हो जायेगी। इसके लिए हम गैर हिन्दुऔ की दोष कभी नही दे सकते है क्येंकि इसके लिये हिन्दुओ में व्यप्त जातिवाद ही दोषी है। अगर हिन्दु समाज अब भी जातिवाद, ऊँच-नीच और वर्णव्यवस्था से ऊपर उठकर सिर्फ हिन्दु होना स्वीकार नही करेंगे, तो इस जाति का अन्त निश्चित रुप से एक दिन हो जायेगी। यही है हमारी "चिन्ता कल की"।

»»» ००० «««

“गाँधीजी के सपनो की हिन्दी”

डॉ॰ समीर कुमार झा, एम॰ ए॰ पी एच. डी॰
व्यारव्याता हिन्दी विभाग, बी॰ एन॰ कालेज,धुवड़ी।

हिन्दी का अस्तित्व संघर्ष प्रारंभिक काल से ही चलता आ रहा है। संवैधानिक स्तर पर भी यह संघर्ष विगत कई दशकों से देखने को मिलता है। गाँधीजी के नेतृत्व में जो स्वातन्त्र्यान्दोलन आरम्भ हुआ था, वह मात्र राजनीतिक स्वतंत्रता का आन्दोलन नही था। उसके साथ बुनियादी शिक्षा और राष्ट्रभाषा प्रचार से संबांधित बहुमुखी योजनाएँ भी शुरु की गयी थी, ताकि हम सर्वांगीण स्वतंत्रता अर्थात् शोषण-विहीन समाज,पूर्ण सामाजिक न्याय, आर्थिक स्वावलंबन, सांस्कृतिक समन्वय आदि प्राप्त कर सके। गाँधीजी का सपना था कि राष्ट्र की अपनी भाषा हो, इसीलिए उन्होने देश के हिन्दीतर राज्यों में राष्ट्रभाषा प्रचारकों को भेज भेजकर जनसाधारण के मन में यह भावना भर दी थी कि अपनी राष्ट्रभाषा के अभाव में भारत एक राष्ट्र के रुप में संगठित ही नही हो सकता। उन्होनें हिन्दी को सम्बन्ध में दो महत्वपूर्ण निर्णय लिये प्रथम हिन्दी को हिन्दुस्तानी के रुप में सुगठित किया जाय। दूसरा हिन्दी भाषा को स्नेह और सौहार्द की भाषा के रूप में अहिन्दी राज्यो में प्रचारित किया जाये।

गाँधीजी की हिन्दुस्तानी नीति आरम्भ से ही विवाद का विषय रही है। हिन्दी के कई शीर्षस्थ साहित्यकारों और भाषाविदों को यह फारसी उर्दू बहुल हिन्दुस्तानी ग्राह्य नही थी। उन्हे लगा कि यह सम्प्रदाय विशेष के तुष्टीकरण का एक राजनीतिक नारा है। संस्कृत का मोह चूँकि उन्हें अपनी और कुछ अधिक ही आकृष्ट किये हुए था इसीलिए अधिकतर रचनाकार लेखन-चिन्तन की भाषा में हिन्दुस्तानी का प्रयोग नहीं कर पाये जबकि बोलचाल में आज नब्बे फीसदी से अधिक हिन्दुस्तानी ही छायी हुई है। इसप्रकार हिन्दी भाषा के दो रूप उभर आये एक लेखक की भाषा, दुसरे बोलचाल की भाषा। कहना न होगा कि यह व्यावहारिक हिन्दी ही विकसित होती जनभाषा बन गयी है। संचार माध्यमों ने इस हिन्दी को इतना बढ़ावा दिया है कि हिन्दी विरोधियों को भी इसे अपनाना पड़ा है। हिन्दी के राष्ट्रव्यापी वनाने के लिए उसकी हिन्दुस्तानी शैली को गले लगाना ही होगा। जहाँ पारिभाषिक तत्सम शव्दों के प्रयोग की अनिवार्यता हो, वहाँ परिनिष्ठित शव्दों का प्रयोग वांछनीय है। शेष वाक्य रचना में जीवन्त हिन्दी भाषा का प्रयोग करना वेहतर होगा। यदि अलग-अलग क्षेत्रीय प्रभाव उभरते दिरवायी दे और एक मानक हिन्दी का रुप रंग विरवरता नजर आये तो इसे ऊपर से प्रयत्नपूर्वक संकेतिक

कर लेना होगा। एक ओ र जनपदीयता ओर दूसरी ओर एकीकृत राष्ट्रभाषा! इसके संयोजक से शुद्ध, सशक्त और सहज स्वाभाविक हिन्दी का विकास होता रहेगा। कहने का तात्पर्य यह है कि गांधीजी की हिन्दी को अधिकाधिक प्रश्रय देने की आवश्यकता है। यदि अब तक इसे वरीयता दी गई होती तो द्वितीय राजभाषा न बन पाती। पिछले दशँकों में पृथकतावादी शक्तियों ने भेदभाव पैदा किया है इससे हिन्दी का बड़ा आधात लगा है। अब भी समय है यदि हम गाँधीजी की हिन्दी नीति को पुनः आत्मसात कर ले तो एक राष्ट्रव्यापी हिन्दी की नयी रुप रचना होगी। साथ ठी हिन्दी के राजसी ठाठ-बाट से हिन्दी सेवा की भावना कम होती जा रही है और अधिक भ्रष्टाचार बढ़ता जा रहा है। गाँधीजी ने हमें इससे आगाह किया था। इसलिए जब तक हम स्वयंसेवी, स्वायत्तशासी संस्थाओं के रूप में संगठित होकर, राजाश्रय से पराङ्गमुख होकर अर्थात हिन्दी सेवा की संकल्प नही ग्रहण करेगें, तब तक वर्तमान नौकरशाही और अन्तर्राष्ट्रीय अभिसंधि से हिन्दी की रक्षा नहीं कर पायेंगे।

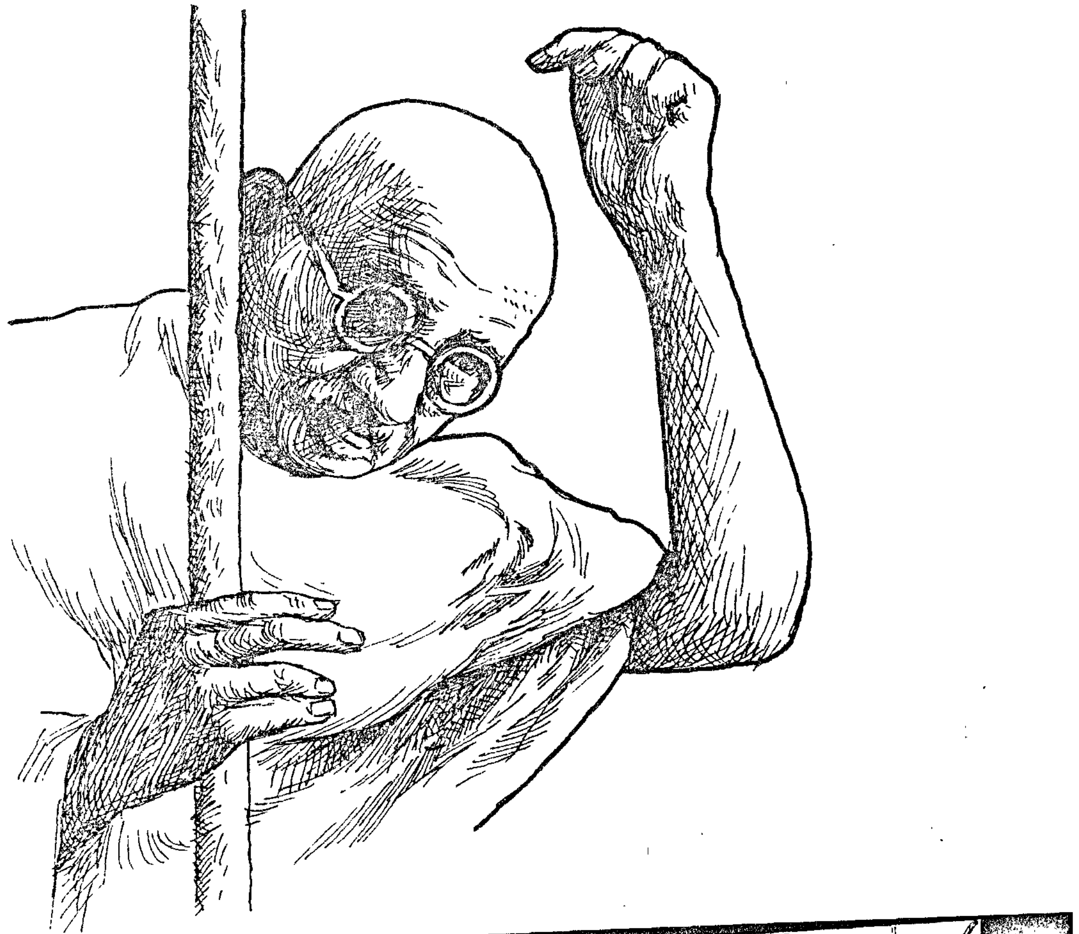

मदिरापान : एक सामाजिक कलंक

सुमित कुमार सिंह
बि० एस० सि० तृतिय वर्ष

मदिरा पान : **-**एक धोषित बुराई भगवान बुद्ध ने कहा था -"जिस राज्य मे मदिरा आदर प्राप्त करेगी वहाँ दुर्भिक्ष पड़ेंगे, औषधियाँ निष्फल होंगी तथा विपतियों के बादल मँडराएंगे"। आंग्रेजी जी के लेखक मिलटन ने कहा था -"संसार की सारी सेनाएँ मिलकर इतने मानवों और इतनी सम्पति को नष्ट नही करती जितनी शराब पीने की आदत"। वैज्ञानिक प्रधातियों से हमारी प्रयोगशालाएँ भी यही सिद्ध करती हैं कि मद्यपान स्बास्थ्य के लिए हानिकारक हैं। यहाँ तक कि स्वयं शराब की बोतल पर भी लिखा मिलता है कि शराब पीना हानिकारक हैं।

नुकसान : - शराब सबसे पहले मनुष्य के शरीर पर हमला करती हैं। एक शराबी मनुष्य बिलकुल ही नक्कारा, खोलखला तथा अनियन्त्रित हो जाता हैं। वह नशे में आकर असभ्यो जैसा ब्यबहार करता हैं। अनाप-सनाप बकता फिरता हैं, घर आकर मार पिट करता हैं। सबसे बड़ी बात यह हैं कि वह शराब का गुलाम बन जाता हैं। शराब के नशे में एक ईंसान जानवर बन जाता हैं, वह बलात्कार, वाहन-दुर्घटनाएँ आदि कर गुजरता हैं। इस शराब को पीने से मनुष्य लगभग दुशचारी और काहिल बन जाता हैं। परिणामस्बरुप समाज कोई करवट नही ले पाता। इसी दोष को देखकर गाँधी जी ने कहा था -"यदि मै एक घण्टे के लिए भी भारत का सर्बशक्तिमान शासक बना दिया जाउँ तो पहला काम जो मैं करुँगा वह होगा कि तुरन्त तमाम मदिरालयों की बिना कोई मुआवजा दिए बन्द करा दुँगा"।

मद्यनिषेध न होना के कारण :- यह प्रश्न बार बार उठता हैं कि इस धोषित बुराई को अवतक वन्द क्यों नही किया जा सका? सर्वप्रथम कारण यह हैं कि जिन लोगो के हाथो में सत्ता हैं,वे स्वयं इस बुराई मे डुबी हैं। अतः शराबी क्यों शराब को बन्द करेगा? दुसरे, सरकार कहती हैं कि शराब से मोटी कर वसुली होता हैं। यह तर्क कितना खोखला हैं। लोगों की चरित्रहीन बनाना,और घन कमाना, कितना वड़ा पाप हैं। यह भी तर्क दिया जाता हैं कि शराब से ऊर्जा बट़ती हैं। यह तर्क प्रयोगशालाओं मे झुठा सिद्ध हो चुका हैं। कुछ देशों में इसे सर्दी मे स्वास्थ्यवर्धक माना जाता हैं। परंतु भारत जैसे गर्भ देश मे यह तर्क अमान्य हैं। जहाँ तक सरकारी आय का प्रश्न हैं आँकड़े, यह बताती हैं कि शराब के कारण उत्पन्न हुए

झगडे, दंगों दुर्घटनाओं पर होनेवाला न्याय भी चौका देने वाला हैं। अतः किसी भी तर्क के आधार शराब पिने का समर्थन नही किया जा सकता।

समाधान :- मद्यनिषेध तभी संभब हैं जबकि देश की सरकार इसके लिये पुरी तरह तैयार हो। आज भी राजनीति की बाजी मदिरा के बोतल पर निर्भर करता हैं। इसपे रोक लगा देने से राजनेताओं को घटा ही होगा अतः उनसे इसपर रोक लगाने कि अपेक्षा करना असंभव हैं। परंतु इसी खिचा-तानी में हमारी आदमियत न चली जाय इसे भी ध्यान रखना अति आवश्यक हैं। इसलिए हम में से ही कोई इस कार्य को अंजाम देने के लिए आगे आये। यदि भबिष्य मे कोई गाँधी जैसा सबल नैतिक नेता आया तो हो सकता हैं की यह सपना सच हो जाये।

निष्कर्ष:- वास्तव में शराब एक सामाजिक बुराई हैं। इसे सामाजिक जन-जागरण द्वारा दुर किया जा सकता हैं। कवि लेखक इसके विरोघ में लिखे, फिल्म-निर्माता फिल्मों में इसे हानिकारक बतलाये तो यह बुराई काफी हत तक दूर हो सकती हैं।

~~·~~

दहेज प्रथा - एक अभिशाप

सुमन सिंह
बि० ए० द्वितीय वर्ष

दहेज भारतीय समाज के लिये अभिशाप हैं। यह कुप्रथा घुन की तरह समाज को खोखली करती चली जा रही हैं। इसने नारी-जीवन और सामाजिक व्यवस्था कों तहस-जहस करके रख दिया हैं।

दहेज क्या हैं ? :- विवाह के अवसर पर कन्या पक्ष द्वारा वर पक्ष को उपहार के रुप मे जो भेट दी जाती हैं, उसे दहेज कहते हैं। यह प्रथा अत्यन्त प्राचीनकाल से चली आ रही हैं। आज यह प्रथा बुराई का रूप धारण कर चुकी हैं। परंतु भूल रूप मे यह बुराई नही हैं। प्रश्न उठता हैं कि दहेज को बुरा क्यों कहा जाता हैं? विवाह के समय प्रेम का उपहार देना बुरा कैसे हैं? क्या एक पिता आपनो कन्या को खाली हाथ बिदा कर दे? नही अपनी प्यारी बिटिया के लिये धन, सामान, वंस्त्र आदि देना प्रेम का प्रतीक हैं। परंतु यह भेंट प्रेम-वश दी जानी चाहिए, मजबुरी मे नेही। दुसरे, दहेज अपनी शक्ति के अनुसार दिया जाना चाहिए, धाक जमाने के लिये नही । तीसरे, दहेज दिया जाना ठीक हैं माँगा जाना ठीक नही। दहेज को बुराई वहाँ कहा जाता हैं जब अपनी माँग होती हैं। दहेज प्रेम का उपहार हैं, जबरदस्ती खीच लो जाने वालो सम्पति नही। दुर्भाग्य से आज-कल दहेज की जबरदस्ती माँग की जाती हैं। दुल्हों के भाव लगते हैं। बुरा की हद यहाँ तक बढ़ गई हैं कि जो जितना शिक्षित हैं, समझदार हैं, उसका भाव उतना ही तेज हैं। आज डॉक्टर,इन्जीनियर का भाव चार-पाँच लाख, आई ए एस का बीस-तीस लाख, प्रोफेसार का तीन-चार लाख, ऐसे अनपट् ब्यापारी, जो खुद कौड़ी के तीन बिकते हैं ,उनका भी भाव कई बार लाखो तक जा पहुँचा हैं। ऐसे में कन्या का पिता कहाँ मरे? वह दहेज-मण्डी में से योग्यतम वर खरीदने के लिए धन कहाँ से लाए? बस यहीं से बुराई शुरु हो जाती हैं। दहेज की लालच इतनी बुरी होती हैं कि इसके कारण कितनी बहुओ को जला कर मारा जाता हैं। इसमे पति के साथ उसके घर वाले भी सम्मिलित होते हैं।

दुष्परिणाम :- दहेज प्रथा के दुष्परिणाम विभिन्न हैं। या तो कन्या के पिता को लाखो का दहेज देने के लिये घूस, रिश्बत खोरी, भष्टाचार, काला-बाजार आदि का सहारा लेना पड़ता हैं। या उसकी कन्याएं अयोग्य वरों के मत्थे मढ़ दी जाती हैं। मुंशी प्रेमचन्द की निर्मला दहेज के अभाव मे बुढ़े तोताराम के साथ व्याह दी गई। परिणाम क्या हुआ? तोताराम के हरी-भरी जिन्दगी, श्मशान में वदल गई। स्वंच निर्मला भी तनावग्रस्त होकर चल बसी। हम समाचार पत्रो में पट़ते हैं कि अमुक शहर में कोई युवती रेल के नीचे कट कर मरी, किसी बहु को सशुराल वालो ने जलाकर मार डाला, किसी ने छत से कुद कर आत्महत्या कर ली। ये सब धिनौने परिणाम दहेज रुपी दैत्य के ही हैं।

रोकने के उपाय :- हालांकि देहेज को रोकने के लिए समाज में संस्थाएँ बनी हैं, युवको से प्रतिज्ञा-पत्रो पर हस्ताक्षर भी लिए गये हैं, कानून भी बने हैं, परंतु समस्या ज्यो की त्यो हैं। सरकार ने दहेज निषेध अधिनियम के अन्तर्गत दहेज के दोषी को कड़ा दण्ड का विधान रखा हैं। परंतु वास्तव में आवश्यकता जन-जागृति की। जब तक युवक दहेज का बहिष्कार नही करेंगे, और युवतियाँ दहेज -लोभी युवको का तिरस्कार नही करेगी, तब तक यह कोंट् चलता रहेगा। हमारे साहित्यकारो और कलाकारों को चाहिए कि वे युवको के हृदयों में दहेज के प्रति तिरस्कार जगाएं। प्रेम-विवाह को प्रोत्साहन देने से भी यह समस्या दूर हो सकती हैं।

"पेन फ्रेंड"

तोफियत जामाल
स्नातक द्वितीय वर्ष

राजू ऑफिस से आकर घर में बैठकर आराम कर रहा था, उसी समय डाकिया ने मिसेस रिंकू को पूकारा और बोला यह लिजिए आपका खत। रिंकू चिट्ठी लेकर कमरा के अन्दर आई तबतक राजू ने पुछा रिंकु खत किसकी है? किसने भेजा है? रिंकू बोली किसी पेन फ्रेंड ने भेजा है जैसे राजू सुना कि किसी पेनफ्रेंड उसका हाथ पैड़ काँपने लगा और वह रिंकू को कुछ बोलना चाहता था लेकिन बोल नही पा रहा था। रिंकू राजू के हालत देखकर बोली आप मुझपर क्यों सक कर रहे है दरसल ऐसी कोई बात नहीं है। वह सिर्फ मेरा दोस्त है। आप मुझपर विश्वाश किजिये। तब राजू बोला नही मै तुम पर सक नही कर रहा हुँ, पुरानी बात याद आयी इसलिए ऐसा हुआ हैं। रिंकू बोली कहिये ना ऐसा क्या बात है आप इतना पारेशान क्यों हो गये हैं। राजु बोलने लगा -- जब मे बि० एन कालेज मे पढ़ता था उसी समय की बात है -- गोहाटी के बि० बरुवा कालेज में मेरी एक पेन फ्रेंड थी उसका नाम था रिंकी। धीरे धीरे हम दोनो मे प्यार हो गया। मैं बहुत बार उससे मिलने चाहता था लेकिन रिंकी बोली देखिए हमारे सिर्फ दो ही मुलाकात होगी। पहली मुलाकात जब आपको कोई नैकरी मिलेंगी और दुसरी मुलाकात जब तुम बड़ात लेके आओगे इसलिए वह अपनी तसबीर भी नही भेजी और मै भी नहीं। सन १९९८ के १२ मार्च को जब मेरी नैकरी हो गयी तो मैं उसका घर जाने के लिए रात के सूपर में एक टिकट ली। रात आठ बजे मैं बस पर बैठ गया लगभग नौ बाजे निंद आयी और मैं सपनों मैं देखने लगा कि मैं उसकी घर पहुँच गया। जैसे मे कलिंबेल के स्युच दबाया रिंकी आकर दरवाजा खोली और मुझे घर के अन्दर ले गया और हम दोनो में प्रेमालाप हो रही थी तबतक बस गोहाटी पहुँच चुकी थी और सभी यात्री बस से उतर रहे थे, मैं निंद से जागकर देखा कि बस गोहाटी पहुँच गया। मै बस से उतर कर एक रिक्सा ली और बोला भाईसाब बिष्मय आफिस पहचानते है? हिदायदपुर में हैं यह अफिस हमको जाना है। क्यों कि रिंकी का घर हेदायत के बिष्मय अफिस के नजदिक में ही हैं। थोड़ी देर बाद मैं बिष्मय अफिस पहुँच गया वहाँ पर एक जवान लड़का खड़ा हुआ था मैंने उससे पुछा भाई साब मजिद चाचा की घर कौन सी हैं। लड़का ने उसकी घर दिखादी मैं गया, एक दो कदम आगे बढ़ाया तो एक गेट मिला जिसमे एक स्युच्च लगा हुवा था - मैंनें स्युच्च दबाई तबतक एक बुढ़ा आदमी आया और हमसे पुछा भाईसाब आप कौन हैं ? मैने बोला मैं राजू - रिंकी के दोस्त। उसने बोला मैं उनकी आब्वा हूँ और मुझे अन्दर ले गया। तीन घंटे तक आराम की तब

मैने पूछा रिंकी किधर है? वह मेरी पास क्यों नेही आती हैं? उसकी माँ बोली बेटा पहले खाना खा लिजिए बादमे रिंकी की खबर लेना बोलकर उसकी माँ दूसरी कमरा में जाकर रोने लगी। मैने सोचा घर के सब उदासिन क्यों हो गये और बोलते भी नही है कि रिंकी किधर है। तब मे उस कमरा जाकर उसकी माँ से पूछा आप क्यों रो रही हैं। उन्होने बोला बेटा तुम्हारा सवाल हमको रुला दी क्योकि रिंकी इस दुनिया में नही है। वह चल बसी। सन १९९८ के १२ मार्च को हम सबको छोड़कर चली गई। यह सुनते ही मैं अपना होस खो बैठा, धिरे धिरे मैं ठीक हो गया और उन सबसे विदाय लेकर अपने घर आ गया। आज दो साल हो गयी फिरभी मे रिंकी को भुल नही पाया। और जब मैने तुमसे २००१ के २ जनवरी के दिन शादी की तो मैं रिंकी को भुल गया क्योंकि मुझे तुममें रिंकी दिखाई देता है। आज मैं तुमको खोना नहीं चाहाता हु। इसलिए कभी-कभी सोचता हूँ कि कही ऐसा दिवार न हो जाए।

MAP OF DHUBRI TOWN

WARD NO. = (I) ....(XVI)
WARD BOUNDARY= ▭
ROAD BOUNDARY = ⬚

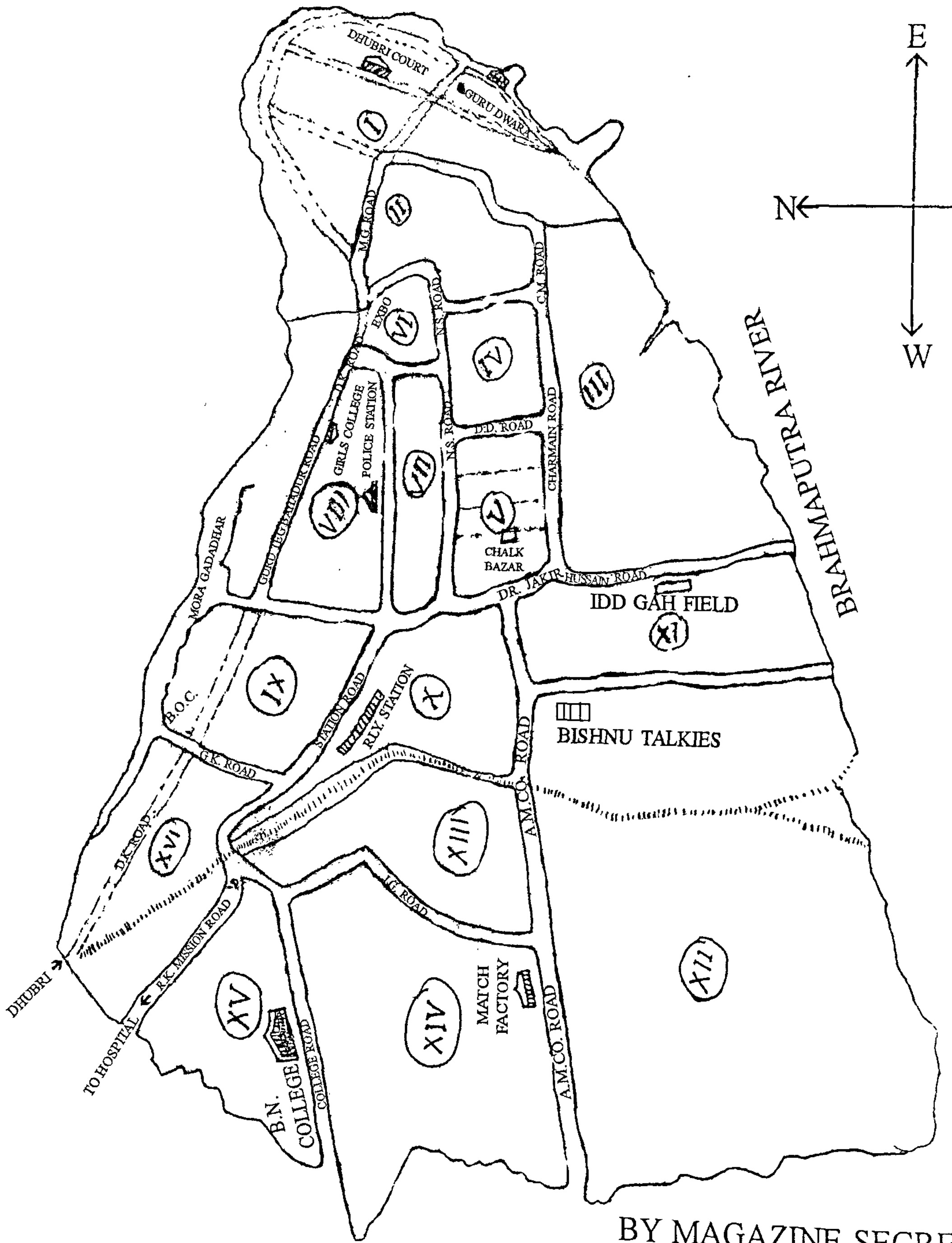

BY MAGAZINE SECRETARY
S.R. CHOUDHURY

৪১ তম

বার্ষিক আলোচনী

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী।

বাংলা বিভাগ

"যারা আজও চুপকরে থাকে"

নিতু মনি সিংহ
স্নাতক তৃতীয় বর্ষ

না - না, আজও রাগ করিনি,—
আজও চোখফেটে বেরিয়ে আসেনি,
ঘেন্না ভরা রক্তের ফোঁটা ।
কি ভাবছো ? পার পেয়ে গেছো ?
তোমাদের পাঁজরের হাড়ও লোকে নিঙড়ে বার করে নেবে,
শকুনের ইল।
তোমাদের পাকস্থলিতে বিপাক ঘটাবে।
তোমাদেরই মুখের গ্রাস ।
সেদিন আমি হাসবো ; হাসবে চুপকরে থাকা
সব পাথর হয়ে যাওয়া চোখ।
যাদেরকে তোমরা অন্ধ ভাবো,
যাদেরকে ভাবো মুখের গ্রাস।
মাটির সোঁদা গন্ধ হারিয়ে গিয়ে।
বেরোবে ঝলসানো মাংসের গন্ধ।
সেই মাংসোকে গ্রাস করবে তারা।
যারা আজও চুপকরে থাকে।
শেষ হবে, শেষ হবে, ...
একদিন এই নরকের দুর্গন্ধ,
বাতাসে ভাসবে শুধুই ফুলের গন্ধ,
আগামি দিনের নবাগতের জন্য।

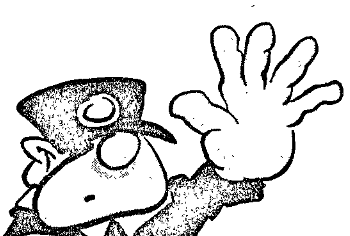

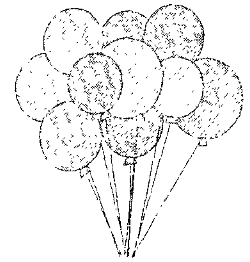

১ লা জানুয়ারী

সোমা সরকার
স্নাতক ১মবর্ষ (কলা)

২০০০ পেরিয়ে এলাম
আজ তুমি ইতিহাস।
আবার সূর্য্য উঠবে
যাবে অস্তাচলে।
আবার চাঁদ শোভা পাবে
তোমারই আলোকে।
২০০১ ১ লা জানুয়ারী
জন কলরব শুধু তোমাকেই ঘিরে,
হে অতীত! কে বলে তুমি পুরাতন
হায়রে অতীত! তুমিই তো ভবিষ্যত
তোমারই পাজরে পা রেখে যারা
নেমে এল এই নতুন বছরে
আজ তুমি পুরাতন তাদের কাছে
হে অতীত! তুমিই তো দেখিয়েছো
ভবিষ্যতের পথ।
অনাহুত নও তুমি, তুমি যে আহুত
অনাদি অনন্ত কাল হতে .... তুমি
প্রেয়সী সবার।
তুমি ছিলে, তুমি আছ, রবে
চিরকাল।
অনাদি অতীত আজ তোমাকে সেলাম।

~~~***~~~

বাবা

নাজমা চুলতানা (ঝিণী)
স্নাতক প্রথম বর্ষ (বিজ্ঞান)

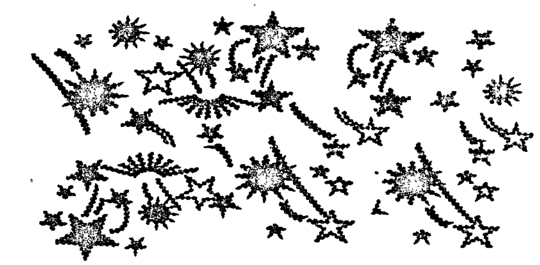

বাবা,
তুমি এক আদর্শের প্রতীক
ভেঙে পড়া সন্তানের কাছে থেকে।
মাটির অনেক নিচে চলে গেছো?
কিংবা হারিয়ে গেছো?
একরাশ তারার মাঝে তুমি আজ?
তবুও, আমার কাছে তোমার স্মৃতি, চির উজ্জ্বল।

মনে পড়ে,
কবে এক শুকনো ধূসর দুপুরে
নিভে গেছে সব পৃথিবীর রং,
পেয়েছি অসীম দুর্নিবার বেদনা,
তুবও দিয়েছি তোমার সমাধিস্থলে
দুচোখের পারভাঙা বর্ষার বন্যা।
আর কিছু দিয়েছি কি?
বুকভরা ভালোবাসা আর একরাশ শুভেচ্ছা??

বাবা,
আমাকে তুমি দেখিয়েছিলে একদিন
এ পৃথিবীর মায়াবী আলো,
ম্লান হেসে বলেছিলে একদিন
নিচের দিকে তাকাও,
দিয়েছিলে জীবন যুদ্ধে জয়ী হবার
অসীম আত্মবিশ্বাস,
তবুও চলে গেলে, চিরতরে
সব ছেড়ে একদিন।

বাবা,
তোমার মুখ দেখিনা কত শতাব্দী ধরে
তবুও তোমার মুখের রেখা
আজো আমাকে দেয়
বেঁচে থাকার অমূল্য স্পষ্টতা,
অন্ধকার আকাশে একটি উজ্জ্বল নক্ষত্রের মতো।
কতো কাছে তবু কতো দূরে।

~~~***~~~

স্বপ্ন পরীর দেশে

মনজিরা বেগম
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

ক্লান্ত দিনের শান্ত হাওয়া
বইছে চারিদিকে,
ক্লান্ত পাখী ঘুমায় সুখে
বনের বুকে।

অবাধ আজ ঝর্ণাধারা
ঝরছে অবিরল,
নীল আকাশে তারার মালা
ঝরছে ঝলমল।

বাঁধছে নীল নদীর কূলে
ক্লান্ত দিনের মাঝি,
সন্ধ্যারাণী আসছে হেসে
সুন্দর বরণে সাজি,

গন্ধভরা অন্ধকারে
মাতাল হলো মন,
ছন্দেভরা দখিন হাওয়া
বইছে অনুখন।

ঘুমায় সুখে বনের বুকে
অন্ধকার ঘরে,
ক্লান্ত শিশু মায়ের বুকে
ঘুমায় আজ সুখে।

শিশুর ঘুমে স্বপ্ন আসে
আসছে দিনের শেষে,
রাতের পরী বাজায় বাঁশী
স্বপ্ন পরীর দেশে।

~~~***~~~

LIST OF PRINCIPALS, BHOLANATH COLLEGE, DHUBRI.

1. Dr. P. B. Roy, M.A.,P.h.D.	From 01-06-1946 To 30-06-1947
2. Shri B. C. Sengupta, M.A.	From 07-07-1947 To 25-11-1956
3. Shri J. P. Sengupta, M.A.	From 26-11-1956 To 14-03-1957
4. Shri P. Gogoi, M.A.	From 15-03-1957 To 10-02-1958
5. Shri J. N. Das, M.A.	From 11-02-1958 To 31-03-1976
6. Shri K. N. Nath, M.A.	From 01-04-1976 To 30-06-1991
7. Shri K. N. Trivedi, M.Sc.(I/C)	From 01-07-1991 To 31-12-1991
8. Shri M. P. Tripathi, M.A. (I/C)	From 01-01-1992 To 11-01-1993
9. Dr. A. E. M. K. Zaman, M.Sc.,Ph.D.	From 12-01-1993 To ....?

কৌতুকাৱলী

জিভাই ঃ- দাঁত দুপাৰিক কলে ঃ
তহত দুটালৈ মোৰ বিৰাট ভয় কেতিয়া যে মোক চেপি মাৰ কব তো নাৰাৰি ;
দাঁত দুপাৰিয়ে কলে ঃ- তো লৈ হে আমাৰ সাংঘাতিক ভয়, কেতিয়া যে কি কি দিয়ে ঠিকতো নাই, মাটিত সৰি পৰিবলৈ আৰু কিমান পৰ।

অশিক্ষিত মাকে পুতেকক উদ্দেশি কলে ঃ- বোপাই , চাকৰি নাপালি নাই বিয়াখনকে পাতিল
পুতেকে কলে ঃ- কি ! বিয়া লাগিলে চুইচাইডকে কৰিম তথাপি বিয়া নাপাতো
মাকে আকৌ কলে ঃ- কি কলি বোপাই, চুইচাইড তাত নো দৰমাহ কিমান ?

সাংগ্ৰহক বি, জেট, আহমেদ
বি.এ. ২য় বৰ্ষ

তিনিজন বিজ্ঞানী ক্ৰমে পদাৰ্থবিদ, গণিতজ্ঞ আৰু ৰসায়নবিদ। তিনিও মিলি এখন নদীৰ গভীৰতা জুখিবলৈ গ'ল। প্ৰথমে পদাৰ্থবিদ জনে নদীৰ তললৈ গল। পদাৰ্থবিদ জনক উভতি অহা নেদেখি গণিতজ্ঞজনে ভাবিলে হয়তো তেওঁৰ Formula ভুল হৈছে, গতিকে তেওঁ নিজে নদীৰ তললৈ গল পদাৰ্থবিদজনক সহায় কৰিবলৈ। অলপ সময় পিছত দুয়ো উঠি অহা নেদেখি ৰসায়নবিদজনে কলে পানীত যে মানুহ দ্ৰৱীভুত হয় মই আজি হে জানিলোঁ।

সাংগ্ৰহক, ইদ্ৰিছ আলী মিঞা
বি.এছ.ছি.,২ য় বৰ্ষ

শিক্ষক ঃ একদিন তার ছাত্রের কাছে প্রশ্ন করলো বলতো হোসেন তোমার সামনে যদি কিছু টাকা আর অন্য দিকে জ্ঞান রাখা হয় তবে তুমি কোনটা নিবে ?
ছাত্র ঃ কেন ? এ তো সোজা কথা আমি টাকা নিব।
শিক্ষক ঃ আমি হলে জ্ঞানটাই নিতাম ।
ছাত্র ঃ শিক্ষকের কথা শুনে ছাত্র বললো যার যেটা অভাব সে সেটাই তো নেবে।

সাংগ্ৰহক, মরজিনা খাতুন
উঃ মাঃ ২ য় বৰ্ষ
~~~

FUNNIES

Collected by Husna Begum
T.D.C. Part-I (Arts)

1. Traffic Police : Stop the car, there are no lights in the car.
   Car Driver : You got aside, there are no brakes to the car either.

2. A man was caught picking at Amit's pocket.
   Amit : How dare you try to snatch my purse ?
   Thief : I didn't do it intentionally, Sir, I have a trouser of the same colour as yours. So I mistook yours to be mine.

জেনে রাখা প্রয়োজন

স্বাধীনতার পর থেকে ভারতের প্রধানমন্ত্রীদের নামের তালিকা

১)	জওহরলাল নেহেরু	১৯৪৭-৬৪
২)	গুলজারিলাল নন্দ	(মে - জুন) ১৯৬৪ অস্থায়ী
৩)	লাল বাহাদুর শাস্ত্রী	১৯৬৪-৬৬
৪)	গুলজারিলাল নন্দ	(১১ - ২৪ জানুয়ারী) ১৯৬৬ অস্থায়ী
৫)	ইন্দিরা গান্ধী	১৯৬৬-৭৭
৬)	মোরারজী দেশাই	১৯৭৭-৭৯
৭)	চরন সিংহ	১৯৭৯-৮০
৮)	ইন্দিরা গান্ধী	১৯৮০-৮৪
৯)	রাজীব গান্ধী	১৯৮৪-৮৯
১০)	বিশ্বনাথ প্রতাপ সিংহ	১৯৮৯-৯০
১১)	চন্দ্রশেখর	১৯৯০-৯১
১২)	পিঃ ভিঃ নরসিমা রাও	১৯৯১-৯৬
১৩)	অটলবিহারী বাজপেয়ী	(১৬-২৮) মে ১৯৯৬
১৪)	এইচ. ডি. দেবগৌড়া	১৯৯৬-৯৭
১৫)	ইন্দ্রকুমার গুজরাল	১৯৯৭
১৬)	অটলবিহারী বাজপেয়ী	১৯৯৭-৯৮
১৭)	অটলবিহারী বাজপেয়ী	১৯৯৮.......... ?

সাংগ্রহক ঃ- শ্রী দেবাশীষ ধর চৌধুরী (রাজা) বি.এ.
প্রাক্তন ছাত্র, ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবড়ী।

ইবাদত করো	ঃঃ	প্রেমের সাথে
নত হও	ঃঃ	সংযমের সাথে
সাধনা করো	ঃঃ	একাগ্রচিত্তে
কামনা করো	ঃঃ	ভক্তি সহকারে
দান করো	ঃঃ	মুক্ত হস্তে
পান করো	ঃঃ	ধীরে ধীরে
আহার করো	ঃঃ	পরিমিত ভাবে
ব্যয় করো	ঃঃ	বিবেচনার সাথে
চিন্তা করো	ঃঃ	গভীরভাবে
বিশ্বাস করো	ঃঃ	মনে প্রাণে
অপেক্ষা করো	ঃঃ	ধৈর্য্যের সাথে
শ্রবন করো	ঃঃ	মন দিয়ে
সংকল্প করো	ঃঃ	দৃঢ় চিত্তে
তর্ক করো	ঃঃ	যুক্তির সাথে
কথা বলো	ঃঃ	সংক্ষেপে
কাজ করো	ঃঃ	নিরবে
পথ চলো	ঃঃ	সাবধানে
সেবা করো	ঃঃ	যত্নের সাথে
সাহায্য করো	ঃঃ	গাম্ভীর্য্যের সাথে
খেলা করো	ঃঃ	অবসরে
বাস করো	ঃঃ	সুজনের সাথে
ভালোবাসো	ঃঃ	প্রাণ খুলে

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

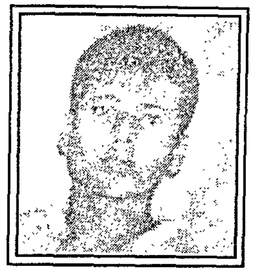

ছাত্র একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো সেই সকল ব্যক্তিলৈ যি সকলে ঐক্য, শান্তি আৰু ভ্ৰাতৃত্বভাৱ ৰক্ষাৰ্থে আত্ম বলিদান দিলে, লগতে এই নামনি অসমৰ খ্যাতনামা ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা সকললৈ যাঁচিছো মোৰ পবিত্ৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি। এই পৱিত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰতিজন শিক্ষা গুৰুলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা চিৰকৃতজ্ঞতা। লগতে সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ভাই-ভনীয়ে অক্লান্ত প্ৰচেষ্টাত মোক এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত কৰি এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ যি গুৰুদায়িত্ব অৰ্পণ কৰি সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ্থে কাম কৰিবলৈ সুযোগ ক'ন দিলে ; তাৰ বাবে সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ; হিয়া ভৰা মৰম আৰু বৈপ্লৱিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ যে " ভাৰতীয় জাতীয় ছাত্ৰ পৰিষদ"ৰ পৰা মোক ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ গোটে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্বৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰাত মই সেই সকললৈ অশেষ ধন্যবাদ দিছো। যোৱা ইং ২/১১/২০০০ তাৰিখে আমি ২০০০-২০০১ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ গধুৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি যথেষ্ট সততা আৰু সচেতনতাৰে চলাই নিবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰিছিলো, কিমান দূৰ সাফল্য লাভ কৰিছো, সেইয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষা গুৰু কৰ্মচাৰী তথা ৰাইজৰ বিচাৰ্য্য। শৈক্ষিক পৰিবেশলৈ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰাখি শিক্ষাগুৰু সকলৰ সদুপদেশ সমূহ আলোচনা ক্ৰমে ৰূপায়িত কৰিবলৈ আগ্ৰহেৰে আগবাঢ়ি গৈছিলো ; লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পোৱা নোপোৱাৰ বিভিন্ন ওজৰ আপত্তি সমূহ আন্তৰিকতাৰে উপলব্ধি কৰি সেইবোৰ সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছিলো । কিন্তু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওজৰ আপত্তি সমূহ আমি হয়তো এ বছৰীয়া কাৰ্য্যকালত সম্পূৰ্ণ সমাধান কৰিব নোৱাৰিলো আৰু তাৰ বিচাৰ বিশ্লেষনৰ দায়িত্ব উত্তৰ পুৰুষলৈ এৰিলো।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ চমু বিৱৰণ ঃ-

ক) ২২/১২/২০০০ চনৰ ইং তাৰিখৰ পৰা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আনুষ্ঠানিকভাবে আৰম্ভ কৰি উলাহ মালহেৰে ২৭/১২/২০০০ তাৰিখলৈকে এ সপ্তাহ যোৱা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতামূলক কাৰ্য্যসূচীৰে পালন কৰা হয়। প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবীযে প্ৰতিটো কাৰ্য্যসূচীত আগবঢ়োৱা সহায় সহযোগীতাই সচাকৈয়ে একতা সমন্বয় আৰু ভ্ৰাতৃত্বৰ নিদৰ্শন। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবীৰ প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ এটি মাধ্যম । উক্ত প্ৰতিযোগিতাবোৰত প্ৰতিভাশালী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক পুৰস্কৃত কৰাৰ বাবে এখন বটা বিতৰণী সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

(খ) অন্যান্য বছৰৰ দৰে এই বছৰো জাক-জমকতাৰে ছাত্ৰ-একতা সভাৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ জৰিয়তে "সৰস্বতী পূজা, পবিত্ৰ ঈদ মেহফিল, ফাতেহা দোৱাজ দাহম, "শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৰৰ তিথি" পালন কৰা হয়।

(গ) যোৱা ১৬-০৮-২০০১ ইং তাৰিখত আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আদৰিবলৈ এখন "নবাগত আদৰণি সভা" অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

(ঘ) মোৰ কাৰ্য্যকালত বিজ্ঞান বিভাগৰ (Science stream) গেট, পেশাবাগাৰ, পায়খানা মেৰামতি আৰু পানীৰ ব্যৱস্থা কৰা ?

(ঙ) মোৰ কাৰ্য্যকালত ২ নং ছাত্ৰবাস মেৰামতি কৰা হয়।

(চ) মোৰ কাৰ্য্যকালত চাইকেল ৰখা ঘৰটো মেৰামতি কৰা।

(ছ) ভোলানাথ মহাদ্যিালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আও পুৰণি দাবী ছোৱালী ছাত্ৰীবাসৰ বাবে ইতিমধ্যে আধাৰশিলা স্থাপন কৰা হয় আৰু মই আশা কৰো অতি সোনকালে ইয়াৰ কাম আৰম্ভ হব।

(জ) ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা ২৩ জন দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ভৰ্তিৰ হোৱাৰ বাবে আৰ্থিক সাহায্য আগবঢোৱা হয়। মোৰ কাৰ্য্যকালত আৰু বহুত কৰিবলৈ ইচ্ছা থকা সত্বেও অৰ্থনৈতিক সংকটে সৃষ্টি কৰা প্ৰতিবন্ধকে কাৰ্য্যৰ চমু বিবৰণ ইয়াতে সমাপ্ত কৰিবলগীয়া হল

কৃতজ্ঞতাৰে ঃ- সমস্যা বহুল তথা ৰাজনীতিৰ দুৰভিসন্ধিৰ মাজত সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব বহন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগুৰু সকল, কৰ্মচাৰী সকল আৰু অতিকে আপোন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবী সকলৰ লগতে মোৰ সতীৰ্থ বিভাগীয় সম্পাদক, সম্পাদিকা সকলৰ সু-পৰামৰ্শ আৰু প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত সময় সাপেক্ষে কৰা আন্তৰিক — সহযোগিতাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়খনত উজ্জলৰত্ন স্বৰূপ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে যথেষ্ট কষ্ট স্বীকাৰ কৰি মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰা ব্যক্তি সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাই মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে মই সকলৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনটো পৱিত্ৰ কামনাৰে সামৰণি মাৰিছোঁ।

" জয় হিন্দ "
জয় জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়

আব্দুল্লা জাবেদ আহম্মেদ (বাবলা)
(সাধাৰণ সম্পাদক)
ভোলানাথ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা,
ধুবুৰী (অসম)

প্ৰতিবেদন

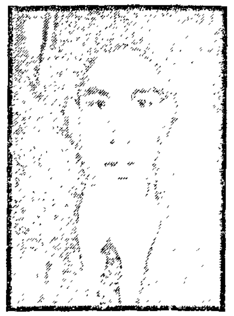

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মহান বৰেণ্য পুৰুষৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক শ্ৰমৰ বিনিময়ত নামনি অসমৰ খ্যাতনামা "ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ " প্ৰতিষ্ঠাতা সকললৈ যাচিছোঁ মোৰ পবিত্ৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলী। এই পবিত্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰম পূজনীয় প্ৰতিজন শিক্ষাগুৰুলৈ জনালো মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা ভক্তি।

দ্বিতীয়তে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, ভাই-ভণী তথা বন্ধু বান্ধৱীয়ে " সহ সাধাৰণ সম্পাদক' (Asstt. General Secretary)হিচাপে নিৰ্দলীয়ৰ পৰা প্ৰায় তিনি হেজাৰ (৩,০০০) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক ইমান গুৰুত্ব- পূৰ্ণ পদত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ সুযোগ দিছে সেই সকললৈ মই মোৰ হিয়াভৰা আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো।

Asstt. General Secretary হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমান পিছতেই আমাৰ 'কলেজ সপ্তাহ' আৰম্ভ হোৱাত মই মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপক G. N. Goswami (Vice Principal) ৰ পৰামৰ্শ লৈ কাৰ্য্যসূচী সমূহ চলাই যাও। আন আন বছৰৰ দৰে এইবাৰো 'কলেজ সপ্তাহ'ত Exibition আৰু Go as you like পতা হয়। কিন্তু এইবাৰ Exibition Hall ত দুটা প্ৰতিযোগীতা পাতো 1. Art. Competition., 2. Modeling Competition.

Art ত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ লাভ কৰে ----"Bhupen Barman"

আৰু Modeling ত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ লাভ কৰে ---------------"Keya Chaudhury"

আনহাতে Go As you likeত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ লাভ কৰে ---1. Sofiqul Alom Mollah 2. Monower Hussain

নিৰ্বাচনৰ আগৰেই পৰা আৰু কলেজ সপ্তাহ শেষ হোৱালৈ মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগীতাবোৰ পৰিচালনা কৰাত সক্ৰিয় ভাবে সহায় আগবঢ়োৱা বন্ধু বান্ধৱীবোৰ হল ঃ -------

জাকিৰ হোছেইন, মনিৰুল ইছলাম, আহমাদুৰ ৰসিদ, মহিবুল হক, মজিনুৰ, মোজাহাৰুল ৰাহী, ৰাজু ভাই, মকবুল, ৰবিয়ল, ইয়াকুব ভাই, আলীভাই, ৰাজা ভাই ,ছাদেক ভাই, পিনাক, গৌতম, ৰকেট, মিলটন, মনোৱাৰ ভাই,লেলিন ভাই, তাহেৰ, মতিন, জহিদুল, এ.ছি.এম, জিন্নাত আৰফিন চৌধুৰী, শাহনেওাজ বেগম, ফৰিদা, মহছিনা আহমেদ, আনজুমা বেগম, ইয়াছমিন বেগম, হিমা বুবু, আৰিদা বুবু, হাছিনা বুবু, ইলা, ইমৰানা, মাছুমা বেগম এওলোকে মোক যি সহায় সহযোগীতা আগ বঢ়াইছিল তাৰ বাবে মই তেখেত সকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ।

আমাৰ "ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়" যে অসমৰ ভিতৰত নামনীয় নামজ্বলা কলেজ, কিন্তু দুখৰ বিষয় যে ৫০ বছৰ অতিক্ৰম কৰাৰ পিছতো মহাবিদ্যালয় খন বিভিন্ন দিশত পিছ পৰি আছে কিন্তু তাৰে সৰু এটা অংশৰ কাৰণে (গেট) মই আপোনালোকৰ ওচৰত বেছিকৈ দায়বদ্ধ আছিলো।

এই গেট খন নিৰ্মাণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। আৰু হয়তো মই এই মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো কামৰ কাৰণে দায়বদ্ধ কিন্তু এবছৰতে সকলো কাম কৰাটো সম্ভৱ নহয়। তথাপি হাতত বাকী থকা সময় খিনিত আৰু কিছুমান কাম যিমান দূৰ পাৰিম কৰিবলৈ অশেষ চেষ্টা কৰিম।

সদৌ শেষত অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি "ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ" উজ্জ্বল ভবিষ্যত আৰু উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইয়াতেই সামৰি মাৰিলো।

"জয়হিন্দ"

"জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়"

মোস্তাফিজুৰ ৰহমান (মোস্তাক)
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক।
বি. এন. কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা
২০০০ - ২০০১

প্ৰতিবেদন

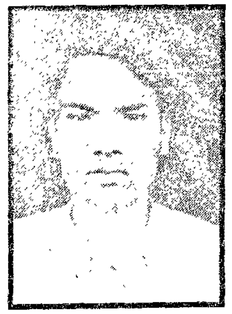

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাৰম্ভতে অসমী আইৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ্থে প্ৰাণ আহুতি দিয়া বীৰ শ্বহীদ সকললৈ জনাইছো সশ্ৰদ্ধ প্ৰনাম। সদৌ অসম ছাত্ৰ একতা সন্থাৰ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয় গোটে ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ বাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰাত তেখেত সকললৈও মই শ্ৰদ্ধা জনাইছো।

নিৰ্বাচনৰ পিছত কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মই মোৰ দায়িত্বত থকা প্ৰতিযোগীতা বোৰ সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ দৃঢ় আশা কৰিছিলো আৰু বিভিন্ন জনৰ সহায় আৰু সহযোগীতাৰ বাবেই সম্ভৱ হৈছিল। মোৰ দায়িত্বত থকা প্ৰতিযোগিতা সমূহ হল ঃ —

(ক) অসমীয়া আবৃত্তি প্ৰতিযোগীতা
(খ) ইংৰাজী " "
(গ) বঙালী " "
(ঘ) কুইজ " "
(ঙ) তৰ্ক প্ৰতিযোগীতা।
(চ) আকস্মিক বক্তৃতা।

এই প্ৰতিযোগীতা সমূহৰ ভিতৰত কুইজ আৰু আবৃত্তি প্ৰতিযোগীতাত বিপুল প্ৰতিযোগীৰ উপস্থিতিয়ে সচাঁকৈয়ে কলেজ সপ্তাহক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিছিল। তাৰ বাবে সকলো প্ৰতিযোগীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন যাঁচিলো। অৱশ্যে তৰ্ক প্ৰতিযোগীতাত মোৰ আশানুৰূপ প্ৰতিযোগী উপস্থিত নাছিল।

কলেজ সপ্তাহ চলা কালিন মোৰ বিভাগীয় প্ৰবক্তা বছিৰ উদ্দিন আহমেদ উপস্থিত নথকাত উদ্ভৱ হোৱা অসুবিধাসমূহ প্ৰবক্তা আব্দুল্লাহ, প্ৰবক্তা সাহাজাহান আলী, প্ৰবক্তা মৃদুল নেওঁগ আৰু প্ৰবক্তা আব্দুল মোত্তালেব মণ্ডল আদি ছাৰ সকলে মুৰ পাতি লৈ প্ৰতিযোগীতাসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে তেখেত সকললৈ থাকিল মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অভিনন্দন।কলেজ নিৰ্বাচনৰ সমূহৰ পৰা কলেজ সপ্তাহলৈ সকলোবোৰ প্ৰয়োজনত যি সকল শুভাকাংখী বন্ধু বান্ধৱীৰ সহায় পাইছিলো তেখেত সকল হল মুনু, ছাইফুৰ, নূৰমোস্তফা, ত্ৰিদ্বীপ, জোন, বিকি, সাহাজাহান, ক্ৰাউন,মিহিৰ,বিজু, ৰাজেশ, ৰোজ ৰাজ, দীপ, নিতু , ডেনিয়েল, মোনা, ছাব্বিৰ, তৰুন আৰু বিশেষভাবে মোৰ কাৰ্য্যলয়ত সকলো সময়তে সহায় আগবঢ়োৱা মিজানুৰ ৰহমান (মিজু) আৰু সহিৰুল ইছলাম তেখেত সকলে সহায় সহযোগীতা কৰাৰ বাবে মই চিৰকৃতজ্ঞ আৰু তেখেত সকললৈ যাচিছো আন্তৰিক অভিনন্দন।

সৰ্বশেষত ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক অভিনন্দন জনাওঁ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতেই সামৰিলো।

" জয় আই অসম "

ইতি ,

মিজানুৰ আহমেদ (তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদক)

সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যি সকল মহান ব্যক্তিৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক প্ৰচেষ্টাৰ ফচলৰূপে ভোলানাথ মহাবিদ্যালয় জন্ম লাভ কৰিলে তেখেত সকলক জনাইছোঁ মোৰ বিনম্ৰ প্ৰণাম। লগতে ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০০-২০০১ চনৰ নিৰ্বাচনত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীয়ে সমাজ সেৱা বিভাগৰ দৰে এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত কৰি তেওঁলোকক সেৱা কৰাৰ যি অসামান্য সুযোগ আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেওঁলোককলৈ আগবঢ়াইছোঁ মোৰ হিয়া ভৰা আন্তৰিক মৰম আৰু লগতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

অইন অইন বছৰৰ দৰে এইবেলিও "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ" জাক জমকতাৰে পালন কৰা হয়। উক্ত"মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ত মোৰ বিভাগত মহাবিদ্যালয় চৌহদখন ভালদৰে পৰিস্কাৰ কৰাৰ বাবে এখন প্ৰতিযোগীতা পতা হৈছিল। তাৰ মাজৰ পৰা Best Social Worker ৰ 1st, 2nd, 3rd আৰু 30 টা সান্ত্বনা পুৰস্কাৰ দিয়া হৈছে। এই খিনিতে মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগীতাত যোগদান কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

"মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ" চলি থকাৰ সময়ত আমাৰ শিক্ষাগুৰু মহোদয় আব্দুল মোতলেব মণ্ডল, ছাবেৰ আলী আৰু আব্দুল্লা ছাৰে মোক বিভিন্ন দিশত সহায়, সহযোগীতা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে মই তেখেত সকলৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

এই পবিত্ৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মহৎ উদ্দেশ্যৰে আগমন কৰা নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ আদৰণি জনাবলৈ যোৱা ১৬/৮/২০০১ তাৰিখত অসমৰ ৰাজ্যিক কৃষি, মীন, শক্তিমন্ত্ৰী মাননীয় নজিবুল উমৰ চাহাবৰ লগতে প্ৰায় এক হাজাৰ পাঁচশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতিত আমাৰ কলেজৰ "নৱাগত আদৰণি সভা" খন পতা সুস্থ, শান্তিপূৰ্ণ আৰু সু- শৃঙ্খলাৰে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। লগতে ২০/৮/২০০১ তাৰিখত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিথি ভালদৰে পালন কৰা হয়।

মোৰ সহকৰ্মী বন্ধু-বান্ধৱী গৌতম,জহিৰুল, ৰুবুল,দানিয়েল,মিন্টু, মুন, ৰাজা,ৰোজ, সোণটি, সন্দীপ, ছালাম, আনোৱাৰ, মফিজ,ছফিকুল,মুন্নাফ,মমিনুৰ,খুৰছিদ,সাহিনুৰ,ছাবিনা, নুৰী,আছমা,মৰমী,মামনী,পিপি,মণ্টি, বেলি,গীতিকা,ৰুবি,সুৰাইয়া, জীতু, সান্তনা,দিল, হেমপ্ৰভা,গায়ত্ৰী, অকণি, জুবি লগতে প্ৰতিজন বন্ধু-বান্ধৱী আৰু মেছ, হোষ্টেলৰ সদস্য সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ত মোৰ বিভাগটোত বহুত সপোন দেখিছিলোঁ। বিদ্যালয়ৰ ভিতৰত এখন ধুনীয়া ফুলৰ বাগিছা আৰু পুখুৰীৰ চাৰিওফালে বহাৰ বাবে বেঞ্চৰ ব্যৱস্থা কৰা। মই দেখিছোঁ যে আন আন কলেজবোৰত বাগিছা আৰু পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে অসমীয়া ছিনেমা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ যায়। কিন্তু দুখৰ বিষয় আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত তেনেকুৱা সু-ব্যৱস্থা হোৱা নাই। মই অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ জনাওঁ তেখেতে যেন এই ব্যৱস্থাবোৰ হাতত লয় আৰু পৰৱৰ্তী সম্পাদকে এই সপোনবোৰ বাস্তৱত পৰিণত কৰিব পাৰে।

সমাজ সেৱাৰ গধুৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি যথেষ্ট সততা আৰু সচেতনতাৰে মই মোৰ কাৰ্য্যকাল চলাই নিবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰিছিলোঁ। কিমান দূৰ সাফল্যলাভ কৰিছোঁ সেইয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী,শিক্ষাগুৰু,কৰ্মচাৰী তথা ৰাইজৰ বিচাৰ্য্য। সদৌ শেষত ভোলানাথ মহাবিদ্যলয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰাৰ বাবে লগতে মোৰ কাৰ্য্যলয়ত অজানিতে হোৱা ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

"জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়"

"জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যলয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা"

ধন্যবাদেৰে,

হাৰুণ অল ৰসিদ (সম্পাদক- সমাজ সেৱা বিভাগ)

২০০০-২০০১

প্ৰতিবেদন

লিয়াকৎ হোচেইন হাজৰিকা

সম্পাদক ফুটবল আৰু শৰীৰ চৰ্চা

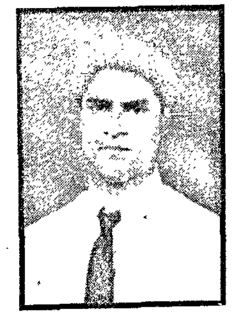

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল আৰু শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে নামনি অসমৰ খ্যাতি সম্পন্ন ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা সকল আৰু মহাবিদ্যালয় খনৰ কাৰণে কাম কৰি যোৱা কৰ্মকৰ্তা সকললৈ যাচিছোঁ মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি। এই পবিত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ শিক্ষাগুৰু সকলোলৈ থাকিল মোৰ হিয়া ভৰা শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০০-২০০১ চনৰ নিৰ্বাচনত ফুটবল আৰু শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে যি সকল বন্ধু-বান্ধৱীয়ে উল্লেখযোগ্য ভূমিকা পালন কৰিছে সিহঁতলৈ মোৰ আন্তৰিক ভালপোৱা তথা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

" প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে থাকিল সেই সকললৈ মোৰ গভীৰ হিয়া ভৰা শ্ৰদ্ধা, ভক্তি তথা অভিনন্দন যি সকলে মোক B.N. College ৰ সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী তথা শোষিত, নিষ্পেষিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অকণ মান সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবৰ্ণ সুযোগ দি গঠন মুলক সমালোচনাৰ পাত্ৰ সজাইছিল।

মই শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছৰ পৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৰ অনাকাঙ্খিত সমস্যাবিলাকৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখি মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ মেজৰ কাষ চাপিছিলো! এক বিনম্ৰ আবেদন আগবঢ়াইছিলো।

এই প্ৰতিবেদন লিখাৰ সময়ত মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগত আলোচনা কৰি Inter District (Colleges) Football Competition পতাৰ বাবে সিদ্ধান্ত লৈছো। এই প্ৰতিযোগীতাত সৰ্বমুঠ দহখন কলেজে অংশ গ্ৰহণ কৰিব বুলি আমাক আশ্বাস দিছে আৰু চেপ্তেম্বৰ মাহত এই প্ৰতিযোগীতা পতাৰ বাবে সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে।

মই কলেজ সপ্তাহৰ মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগীতা বিলাক সূচাৰু ৰূপে পালন কৰাত দৃঢ় পদক্ষেপ লৈছিলো এয়া সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ জ্ঞাত। কলেজ সপ্তাহৰ মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগীতা সমূহত যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল সিঁহতলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন। কলেজ সপ্তাহত মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগীতা সমূহ পৰিচালনা কৰাত মোৰ বিভাগীয় ছাৰ Prof. S. Huda আৰু লগতে Abdulla, A.M. Mondal ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

লগতে তলত উল্লেখিত বন্ধু-বান্ধৱী সকলে সকলো সময়ত মোৰ লগত থাকি সহায় সহযোগীতা আগবঢ়োৱা বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ হৃদয়ৰ কোণত লুকাই থকা মৰম স্নেহ তথা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।1. Imdadul Islam, 2. Shorif Ahmed, 3. Robial, 4.Shohidur Rahman Chowdhury (Secy. Magazine) 5. Showaif Ahmed, 6. Moon, 7. Nazrul Islam, 8. Babula, 9. Firoz, 10. Shohidur Rahman, 11. Zulfikar, 12. Rafiqul, 13. Khonindro, 14. Zakir, 15. Ruhul, 16. Shakti, 17. Mahmudul, 18. Zinnah, 19. Babula (G.S.), 20. Pinki, 21. Limpi, 22. Runa, 23. Liza, 24.Tinku, 25. Monty, 26. Shohida, 27. Nipa, 28. Gautom 29. Raju. 30. Safi, 31. Rana, 32. Fulchan, 33. Apple 34. Motiur Rahman.

কলেজ সপ্তাহৰ খেলবিলাক পৰিচালনা কৰাৰ বাবে কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা যি আৰ্থিক পুঁজি মোৰ বিভাগত আবণ্টিত হৈছিল তাৰ পৰিমাণ তাকৰ হোৱা বাবে মই আশা কৰা ধৰণে বটা সমূহ বিতৰণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছো যদিও যিমান দূৰ সম্ভৱ হৈছিল উন্নত মানৰ বটা বিতৰণ কৰিছিলো।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত অজানিতে কৰা ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি আৰু অৱশেষত মই মোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু সকল, কাৰ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ , ন পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপ যাতে সুখময়, শান্তিময় আৰু মধুময় হয় তাৰেই কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

"জয় ভোলানাথ মহাবিদ্যলয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা"।

ক্ৰিকেট আৰু হকী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

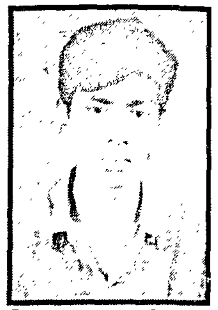

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো, ঐক্য শান্তি আৰু ভ্ৰাতৃত্ব ভাৱ ৰক্ষাৰ্থে আত্ম বলিদান দিয়া ব্যক্তি সকললৈ আৰু নামনি অসমৰ খ্যাতনামা ভোলানাথ মহাবিদ্যালয় ধুবুৰীৰ বুকুত জন্ম দিয়া ব্যক্তি সকললৈ যাচিছো মোৰ পবিত্ৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।

লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক, অধ্যাপিকা তথা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ হিয়া ভৰা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই প্ৰথমতে N.S.U.I. ছাত্ৰ সংগঠনৰ ধুবুৰী জিলাৰ জিলা সভাপতি ইমতিয়াজ আহমেদ (বাপ্পী), B.N. College ৰ Ex. General Secretary ৰেজাউল ইছলাম (ৰিংকু), B.N. College ৰ Ex. Collage Sports ৰ Secy. মইনুল হক চৌধুৰী (ৰাজু) আৰু N.S.U.I. ছাত্ৰ সংগঠনৰ কৰ্মী সকলে মোক ক্ৰিকেট আৰু হকীৰ সম্পাদক হিচাপে বাছনি কৰি নিৰ্বাচনত অংশ কৰিবলৈ সুযোগ দিছিল, মই তেখেত সকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ। যি সকল বন্ধু বান্ধৱী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে মোক "ক্ৰিকেট আৰু হকী "ৰ সম্পাদক হিচাপে যি গধুৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিবলৈ মোক নিৰ্বাচিত কৰি সুযোগ দিছিল মই সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। মই সম্পাদক হিচাপে মোৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত যিমান খিনি কৃতকাৰ্য্য লভিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়। ২০০০- ২০০১ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ "ক্ৰিকেট আৰু হকী" ৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ লৈ মই প্ৰথমতে "Lodge" ৰ ছাত্ৰ বন্ধু সকলৰ কাৰণে এখন ক্ৰিকেট টুৰ্ণামেন্ট পাতিছিলো।

" Inter Lodge Cricket Tournament " " B.N.C. Trophy" ইয়াত অকল লজৰ ছাত্ৰ বন্ধু সকলে খেলিছিল। উক্ত খেল খনত ফাইনেল খেল খেলিছিল " White Heaven Lodge" আৰু "Shonali Kargil Lodge" ইয়াত জয়ী হৈছিল "Shonali Kargil Lodge" জয়ী হোৱা দলটোক আন্তৰিক অভিনন্দন জনালো আৰু পৰাজয় হোৱা দলটো মনৰ অৱসাদ ত্যাগ কৰি অইন বছৰৰ ভাল প্ৰদৰ্শন কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। ইয়াৰ উপৰিও মই পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ আমি "Agomoni Cup" ত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। এই টুৰ্ণামেন্টত আমি কোৱাটাৰ ফাইনেলত অলপ ৰানৰ ব্যৱধানত "গোলকগঞ্জ এলিভেন" দলৰ লগত জয়ী হব পৰা নাই। লগতে আশা ৰাখিলো যাতে আমাৰ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ে অহা বছৰবোৰত সকলো ধৰণৰ টুৰ্ণামেন্টত অংশ গ্ৰহণ কৰি জয়ী হব পাৰে।

"Agomoni Cup" ত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰু খেলবোৰ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত মোৰ বিভাগৰ ভাৱ প্ৰাপ্ত শিক্ষক, আব্দুল্লা ছাৰ আৰু মোৰ বন্ধু সকলে যি অতুলনীয় সহায় আৰু সহযোগীতা আগবঢ়াইছিল তাৰ বাবে মই তেখেত সকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ থাকিম। অইন অইন বছৰৰ দৰে এই বেলিও আমাৰ সাতদিনীয়া "College Week" বিভিন্ন খেল ধেমালী আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধ্যীয়াৰ মাধ্যমেৰে সামৰণি পৰে। উক্ত "College Week" ত মোৰ বিভাগৰ ক্ৰিকেট খেল হয়। আমাৰ এই বছৰেকীয়া খেল প্ৰতিযোগীতাত T.D.C (IInd yr.) আৰু T.D.C (IIInd yr.) ফাইনেল খেল খেলিছিল। এই ফাইনেল খেলত T.D.C (IIInd yr.) জয়ী হৈছিল। জয়ী হোৱা দলটোক আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো আৰু পৰাজয় হোৱা দলবোৰক অহা বছৰত ভাল প্ৰদৰ্শন কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। আমাৰ কলেজত ছোৱালী ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগীতাও হৈছিল।এই খেলবোৰ সুচাৰু ৰূপে পৰিচালনা কৰিবলৈ ছাইফুল ইছলাম আৰু জহিৰুল ইছলাম আম্পেয়াৰিং কৰিছিল। মই সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছৰ পৰাই ড. আবু ইউছুফ মহম্মদ খাইৰুজ্জামান অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৱ প্ৰাপ্ত শিক্ষক ছৈয়দ আলী ছাৰ, আব্দুল্ল্যা ছাৰ, ছামছুল হুদা ছাৰ, মতলেব মণ্ডল ছাৰ, ধৰণী ছাৰ, দিলীপ ঘোষ ছাৰ, মেহেবুল্লা সেখ(দিপু চাচা) আব্দুল মজিদ চাচা মোক যি সু পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগীতা আগবঢ়াইছিল, মই তেখেত সকলৰ ওচৰত আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো আৰু চিৰকৃতজ্ঞ থাকিম। মোৰ বিভাগৰ খেল পৰিচালনা কৰাত সক্ৰিয় ভাৱে সহযোগ কৰা বন্ধু-বান্ধৱী সকল হল –Ashim Kr. Nath, Amir Hamiza, June, Alfiroz,Shazoni, Enamul Ammi, Raju, Tinky, Juel,Marami, Moon,Lakhi, Poli, Anju, Hena, Nurima, Himani, Manjira, Baby, Mamotaz, Minara, Mahabul-Irani, Julfa, Putu, Bassu, Hakimur, Shohidur, Firoz, Nafiul, Shahadot, Gulzar, Biddut, Dhan, Pintu, Taher, Anu, Shahanur, Ashok, Mukul, Noor Azim, Mostaq-Moina, Manu, Rafiqul, Hostel Lodge ETC.বন্ধু-বান্ধৱী সকলে মোক যি সহায় সহযোগীতা আগবঢ়াইছিল তাৰ বাবে মই তেখেত সকললৈ চিৰকৃতজ্ঞ থাকিম।

সৰ্বশেষত অজানিতে ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত আৰু উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতেই সামৰিলো।

"জয় হিন্দ"

ধন্যবাদেৰে, *"ক্ৰিকেট আৰু হকী সম্পাদক খালেদুল ইছলাম (মুন)"*

কলেজ ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰাম্ভণিতে ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লৈ যাচিছোঁ মোৰ হিয়া ভৰা মৰম তথা ধন্যবাদ মোক এই দায়িত্ব দিয়া বাবে। অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে এজন সম্পাদক সকলোবোৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে হয়তো ময়ো তাৰ ব্যতিক্ৰম নহওঁ। গতিকে আমাৰ আধাৰুৱা কামৰ ভাৰ আগন্ত সম্পাদক/সম্পাদিকালৈ এৰিলো।

মই অতি দুখেৰে জনাবলগীয়া হৈছো যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰক অকল কলেজ সপ্তাহতে লগ পাইছো। কাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বোৰক খেল ধেমালী বিষয়ত কোনো ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নগল। যদি এটি প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা গলহেতেন তেতিয়া হলে খেল ধেমালীৰ ফালৰ পৰা যথেষ্ট উন্নতি লাভ কৰিব পাৰিলোঁহেতেন।

আজি সমগ্ৰ বিশ্বতে খেল ধেমালীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি মানুহ আগ্ৰহান্বিত হোৱা বুলি পৰিলক্ষিত হৈছে। আজি আৰ্জেণ্টিনাৰ মাৰাডোনা, ব্ৰাজিলৰ পেলে আদিৰ নাম খেল ধেমালীৰ কাৰণেই তো দেশ বিদেশৰ মানুহৰ মুখে মুখে। খেল ধেমালীয়ে বিশ্বত আজি উচ্চ স্থান লাভ কৰিছে আৰু খেল ধেমালীয়ে মানুহৰ মাজলৈ শান্তি আৰু মিলাপ্ৰিতিৰ ভাৱ কৰিয়াই আনিব পাৰে। গতিকে এই বিষয়টোক গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হিচাপে গণ্য কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক খেল ধেমালীৰ সজুলী যোগান ধৰি প্ৰয়োজনীয় প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ।

যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোৱা বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহত যোগদান কৰি পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছে তেওঁলোকক মই শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু সি সকলে পুৰস্কাৰ লাভ কৰিব পৰা নাই তেখেত সকলক নতুন উদ্যমেৰে খেল ধেমালীত যোগদান কৰিবলৈ আহ্বান জনালোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো বিষয়তে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগীতা আগবঢ়োৱা বাবে মোৰ বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত আৰু অধ্যাপক শামছুল হুদাদেৱ লৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা আগবঢ়াইছোঁ।

ইয়াৰ উপৰিও মোৰ বিভাগীয় খেলত বন্ধু বান্ধৱী খেল পৰিচালনাত যি সকলে অশেষ কষ্টেৰে মোক সহায় সহানুভূতি আগবঢ়াইছে বিশেষকৈ খেল পৰিচালনাত সহায় কৰা শ্ৰী মধুসূদন ৰায় আৰু তৰুণ নাথৰ প্ৰতি মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

তাৰোপৰি আমাক বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু বান্ধৱী সকল যথা ক্ৰমে পুল নাথ, শান্তনু নাথ, ৰাহিল, ফৰিদ, ৰাজু, আনন্দ, ডনে, চিত্ত,বিপুল, জোৎস্না, ঝুমা, গুৰিয়া, ৰুমি, ছুলতান, শ্বামীম আহমেদ সকলক মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

" জয় আই অসম "

ধন্যবাদেৰে,

মনোজ নাথ

সম্পাদক, কলেজ ক্ৰীড়া।

Annual Report

At the very outset of this report, I convey my many many thanks to all the students of B.N.Collage, Dhubri of both the Science and Arts stream for electing me as the Minor Games Secretary for the session 2000-2001 pleasantly. I am highly pleased to them for their mutual understanding and kind Co-operation which they extended during the last Collage week festival. I also convey my cordial loves to the students of the lodges and Hostels for their kind Co-operation at the time of election and also during the period of Collage week. I will never forget their smiling faces. It seems that though the election has gone away but the friendship with the students are still remain present which will have to keep remained forever. The Courage and with the helping hand which they extended me is really admirable. With this I also convey my heartiest gratitudes and thanks to my hon'ble Prof. in charge Mr. Sahidul Islam, Mr. Abdul Motaleb Mondol, Mr. Shajahan Hussain Sarkar, Mr. Basir Uddin Ahmed, Mr. Mohibullah sk., Mr G.N. Goswami and all the teaching and office staff for their kind help from various sides during the College week. Being the secretary of Minor Games. I dealt with very limited Games such as (1) The volley ball and (2) The Badminton competition. Both of these competition were performed by me with some difficulties. When I have completed the Badminton competition, I have faced a number of problems like the electricity, Eligible fields and others.

There were many competitors in both of aforesaid Games but due to the financial crisis of the limited budget, all participants could not take part in those games. Thereby I am extremly sorry due to unable to supply the appropriate articles and solved the problems. I have expecded for the future improvement of this department and also hope that such problem can be easily solved by the efforts of the students union of this College.There were many competitors in the field of volley ball and Badminton competition took part of the aforesaid games and among them some have won and others were defeated. I congratulates to those of competitors who have won and encourage to them who have defeated. I suggested to the defeated competitors that "future is the piller of success". That is why the defeated participants are always to try for their best future.

Now before concluding I want to wish thanks to some of my friends who had spent their valuable times for me and helped me to make a vitorious win in the last election. They are Mr. Imtias Ahmed, Mr. Animul Islam, Mr. Moinul Hoque Chaudhury, (Ex.c.s.sec) Mr. Rafiqul Islam(Raja), Mr. Altaf, Mr. Abedullah Zabed Ahmed (G.S.), Mr. Amirul Hoque, Mr. Sahidur Rahaman Chaudhury (Secy, magazine) Mr.Mahibul Bhai,Mr. Inamul Ahmed, Mr. Prince Bhai, Mr. Rejaul Islam, (Ex. G.S) Mr. Ashim Kr. Nath, Mr. Safiar Rahman, Mr. Kazi, Mr. Lablu, Mr. Mehbubur Rahman, Mr. Mominur Rahman, Mr.A. Mannan Khan, Mr. Hafizur Rahman, Mr. Nur Zaman Ahmed, Mr. Kurban Ali, Abbas Ali; Mr. Riajul Islam, Mr. Zahangir Alom, Mr. Rafiqul Islam, Mr. Iman Ali Ahmed, Miss. Morzina Begum, Miss. Nuri, Miss. Monowara Khatun, Miss. Nur Nilufa Ahmed, Miss. Jesmin Begum, Miss. Arifa Begum, Miss. Shamima Mehjabin Mondol (Secy,G.C.R.) and specially all my major mates and class mates.

At the end of my report I apolozise to you all for my lapses I made unknowingly. I wish B.N. College and its students a bright and prosperous future.

" JAY HIND "

With a lots of thanks

Mr. Abdul Maleque Sarkar

(Secy.,Minor Games.)

B.N. College Students Union. Dhubri

Session 2000-2001.

Annual Report

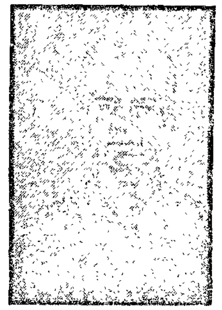

At the set out my ANNUAL REPORT I am very very grateful to the students electing me as a Secretary of Music, Drama & Fine Arts of the Students Union Body of B.N. College Dhubri.At first I offer my heartiest thanks to the hon'ble Principal Dr. A.E. MD.K. Zaman, the president of the Union body & respected prof. Incharge Mr. Dilip Ghosh and whole teaching staff for their kind Co-operation and valuable suggestions. I also thank all employees of the Collage office for their Co-operation as and when I needed. I extended my kind thanks to the student friend for giving me the opportunity in serving B.N. College students union. I tried my best to perform my duties and how far I was successful is to be judged by you all. Just after taking the oath as Secy, Music, Drama & Fine Arts. I tried my best to serve my department as well as our College. I present my annual report as Follows :-

The College week festival for the session 2000-2001 was held from. 22-12-2000 and I organised Drama, Dance, Antakshri and many more songs competition like in previous year. All the events of my department held in a very Colourfull Competition. I am really grateful to my brothers Mr. Rose (T.D.C II yr), Mr. Nasir(B.A. 1st yr), Mr. Tridev (T.D.C. II yr) Mr. Imtiaz Ahmed (N.S.U.I. Dist. president, Dhubri) Animul Islam, Khairul Islam, Rofiqul Islam, Ariful Islam,Mr. Raju Khan, (T.D.C. II yr) etc. who always help me and advises me before and after Collage. I remember with deep sense of gratiude the names of General Secy. Abdullah Zabed Ahmed (T.D.C. II yr), Football & Gymnasium Secy. L...qat Hussain Hazarika (T.D.C. III yr), Cricket & Hokey Secy. Kaledul Islam (T.D.C. II yr), Miss - Debashri Das (B.A. 1st yr), Munmun Bokshi (B.A. 1st yr), Moushati (H.S. II yr) and all my friends who helped me in conducting the College week smoothly. I specially congratulate Mr- Sudip Banarjee as he has secured maximum number of prizes in song competition and became Best singer in our College. I wish my heartiest congratulation to those who also won prizes in different competitions and I also wish that the participants who have been defected this time will secure position in the coming year. I tried my best to serve my duty but I could not fulfil all the promises which I had kept before you. As you know I was very much interested in starting a new music class in B.N. College, yet it was also not granted. But due to the lack of fund I could not be anything. So it was our bad luck. But I also by some musical instruments just like a tubla, Harmoniyum, Suntur etc. to run the College week smoothly. You know friends it is worth mentioning that in my secretaryship period inter College drama competition is in clouded for the first time to develope the mode of culture. I had many dreams in my mind but those dreams did not become real.

In other Colleges many participants took part in various competitions which held inside or outside of the institution, in our College also there are many interested candidates who want to participate other competitions which are available in other institutions. But no such facility is available in our B.N. College Dhubri. So I requested the Principal of our College to take necessary steps into this matter. So I think and also wish that the coming Music, Drama & Fine Arts Secy. will create pressure and do all things.

I specially thanks to B.N. College Hostels and all Girls, Boys Lodge in our Dhubri town who help me in election time.

At the end of my report I apologize to you all for lapses I made unknowingly. I wish B.N. College and its students union a brigthand prosperous future.

"JAY HIND"

I remain,

Ruhul Aminur Alom Mollah (Raj)

(Secy. Music, Drama, & Fine Arts.)

B.N.C.S.U. Dhubri (Session 2000-2001)

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

শ্বহীদুৰ ৰহমান চৌধুৰী
আলোচনী সম্পাদক,

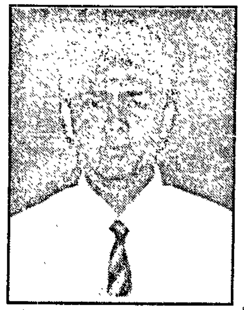

অতিকে চেনেহৰ অতিকে মৰমৰ আৰু বুকুৰ আপোন শষ্য শ্যামলা,এই অসম দেশখনৰ তথা মাতৃৰ অস্থিত্ব ৰক্ষাৰ আন্দোলন, খাদ্য আন্দোলন, ভাষা আন্দোলনত আৰু অন্যান্য মহৎ কাৰণত প্ৰাণ আহুতি দিয়া মহান ব্যাক্তি সকলৰ পৱিত্ৰ স্মৃতি সুৱৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছো। প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে এই ৪১ তম সংখ্যাৰ বি. এন. কলেজ আলোচনীখনক সম্পাদনা কৰাৰ বিৰাট সুযোগ দিবলৈ মোক নিৰ্বচিত কৰাৰ কাৰণে বি. এন. কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকলোলৈ যাচিলো মোৰ হিয়া উপচা অকৃত্ৰিম কৃতজ্ঞতা। আলোচনীখন সম্পাদনা কৰোঁতে বিশেষভাবে সহায় আগবঢ়োৱা আলোচনী বিভাগৰ ভাৱপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক মোঃ আবদুল্লাহ মহোদয়লৈ লগতে আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ মাননীয় ডঃ খাইৰুজ্জামান মহোদয়, ইংৰাজী বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ছামছুল হুদা মহোদয়, মিৰজাহান আলী মহোদয়, বাংলা বিভাগৰ প্ৰবক্তা দিলীপ কুমাৰ ঘোষ মহোদয়, অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক কৰুণাকান্ত দাস মহোদয় আৰু উপেন্দ্ৰ জিৎ শৰ্মা মহোদয়লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

অইন অইন বছৰৰ দৰে এইবেলিও "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ" জাক জমকতাৰে পালন কৰা হয়। উক্ত সপ্তাহত মোৰ বিভাগত কবিতা, গল্প, উপন্যাস, ৰচনা লিখন, বেটুপাত প্ৰতিযোগীতা, প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতিযোগীতা আদি অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ওপৰোক্ত বিভাগৰ প্ৰতিযোগীতাত অৱতীৰ্ণ হৈ ১ম,২য়, আৰু ৩য় স্থান অধিকাৰ কৰি পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছে আৰু বিশেষ পুৰস্কাৰ পোৱা সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকলে কোনো স্থান লাভ কৰা নাই সেই সকলে যেন অধিক চেষ্টা আৰু একাগ্ৰতাৰে ভৱিষ্যতে স্থান লাভৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰে তাৰে কামনা কৰিলোঁ। দুখৰ বিষয় এয়েযে এইবেলি বেটুপাত আৰু প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতিযোগীতা পতা সত্বেও কোনোৱে অংশ গ্ৰহণ কৰা নাছিল। গতিকে মই প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে অনুৰোধ জনাওঁ তেওঁলোকে যেন কলেজৰ প্ৰতিটো প্ৰতিযোগীতাতে নতুন উদ্যম আৰু সাহসেৰে অংশ গ্ৰহণ কৰি নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশত আগুৱান হয়।মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো বিষয়তে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগীতা আগবঢ়োৱা বাবে অসমৰ মাননীয় ৰাজ্যিক, কৃষি, মীন তথা শক্তি মন্ত্ৰী শ্ৰী নজিবুল উমৰ চাহাব আৰু দক্ষিণ শালমাৰা সমষ্টিৰ বিধায়ক তথা অসম এষ্টিমেট কমিটিৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰী ওয়াজেদ আলী চৌধুৰী চাহাবলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা আগবঢ়াইছোঁ। ইয়াৰ ওপৰিও আমাৰ কলেজৰ Ex. G. S ৰেজাউল ইছলাম আৰু Dist. N.S.U.I ৰ Ex. President ইমতিয়াজ আহমেদ (বাপ্পী),Ex. College Sports Secretary,Mainul Haque Chowdhury লৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। মোক বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী যথাক্ৰমে মালেক, আমিৰুল, ইনামুল, আশীষ, গৌতম, মুন, জুন, ৰৌফ, দানিয়েল, শান্তনা, দেৱশ্ৰী, ৰেণু, নুৰী, লক্ষ্মী, জাহিদা, আছমা, সাজেদা, সুজয়া, ছুইটি, ৰিণী, ৰাহুল, মুকুল, জুলফিকৰ, লিটন,মানু, নাছিৰ, হাৰুন, ৰঞ্জিত, প্ৰদীপ, বজলুৰ, মেহবুব লগতে প্ৰতিজন মেছ হোষ্টেলৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

চৌদিশেৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈও আলোচনীখনক যথা সময়ত প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত উলিওৱাটো যে কিমান কঠিন কাম তাক সহৃদ ব্যাক্তিসকলে জানে। এই বছৰৰ আলোচনীখনৰ মানদণ্ড আগৰবিলাকতকৈ কিছু হ'লেও উন্নত কৰাত মন দিয়া হৈছিল। কিমান সফল হৈছো সেয়া পাঠক সকলে বিচাৰ কৰিব। সেই উদ্দেশ্যে উন্নত মানৰ ছপা, উচ্চমানৰ সাহিত্য সম্ভাৰেৰে সমৃদ্ধ কৰি আটক ধুনীয়াকৈ আলোচনীখন উলিয়াবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰা হৈছিল। তাৰ বাবে লিখনি বিচাৰি বহুদিন আগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোক জাননী দিয়া হৈছিল যদিও এই দিশত ভৱাৰ দৰে সঁহাৰি নোপোৱাটো দুখৰ বিষয়। যি সকল সাহিত্যানুৰাগী শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজস্ব ৰচনা সম্ভাৰেৰে এই সংখ্যাটি সমৃদ্ধ কৰাত সহযোগীতা আগবঢ়ালে তেখেত সকলোৰ ওচৰত আমি চিৰ কৃতজ্ঞ। ছপাশালৰ পৰা আলোচীখনওলাই আঁহোতে অ'ত ত'ত ভুল ৰৈ যোৱাটো স্বাভাৱিক। তাৰ বাবে আমি পাঠক সমাজৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। নিৰপেক্ষ দৃষ্টিৰে বিচাৰ কৰিবলৈ আপোনালোকৰ হাতত আলোচনীখন অৰ্পণ কৰি, সদৌ শেষত ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ। "জয় হিন্দ"

প্ৰতিবেদন

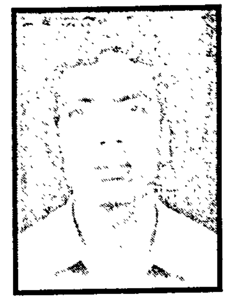

প্ৰতিবেদনৰ আৰাম্ভণিতে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ কাৰণে শ্বহীদ সকললৈ থাকিল মোৰ বৈপ্লবিক তথা মুক্তিকামী শুভেচ্ছা। এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন শিক্ষা গুৰুলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা ভক্তি।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০০ - ২০০১ চনৰ নিৰ্বাচনত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱীয়ে মোক ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ বাবে অধিষ্ঠিত কৰি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ অসামান্য সুযোগ আগবঢ়ালে তেওঁলোকলৈ আগবঢ়াইছো মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন আৰু শুভেচ্ছা। নিৰ্বাচনৰ পিছত ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি সফলতাৰ দ্ৰুতগামী ৰথটোৰে আগুৱাই লৈ যোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছিলোঁ। আমাৰ ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ পুৰণ কৰিবলগীয়া বহুতো অভাৱ আছে। এই অভাৱবোৰ পুৰণ কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ উৰ্দ্ধতম কৃতপক্ষ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱী সকলৰ সহায় সহযোগ একান্তভাৱে কাম্য।

মোৰ বিভাগীয় খেলবোৰত নিষ্ঠা তথা সক্ৰিয় ভাবে সহযোগ কৰা বন্ধু-বান্ধৱী সকল হল ক্ৰমে আলিউল, ছাইফুল, ছেলিমা, ছুইটি, মনোৱাৰ ৰফিকুল, মহিজুৰ, মিজানুৰ, জহনাৰা, জয়নাল, তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

সদৌ শেষত অজানিতে কৰা ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভবিষ্যত আৰু উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইয়াতেই সামৰণি মাৰিলো।

" জয় আই অসম "
জয়তু ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ।

ধন্যবাদেৰে -

সহিদুৰ ৰহমান
সম্পাদক; ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা
বি.এন.কলেজ একতা সভা।

প্ৰতিবেদন

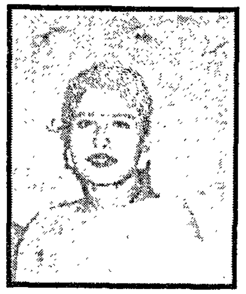

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাগুৰু সকললৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বন্ধু-বান্ধৰী আৰু ভাই-ভগীলৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম লগতে শুভেচ্ছা নিবেদন কৰিলোঁ। ২০০০-২০০১ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল বান্ধবী আৰু ভন্টীয়ে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ "ছোৱালী জিৰণি চৰাৰ" সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিলে, তেওঁলোকলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা ভাষাৰে বুজাব পৰা নাই।

ইমান দিনে মই "ছোৱালী জিৰণি চৰাৰ" সম্পাদিকা হিচাপে যদিও সম্পূৰ্ণৰূপে ছোৱালীবোৰৰ অসুবিধা দূৰ কৰিব পৰা নাই, তথাপিও মই যিখিনি সুযোগ পাইছোঁ সেই সুযোগ মতে কিছু পৰিমাণ হলেও অসুবিধাবোৰ দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ।

(১) পানীৰ অসুবিধা দূৰীকৰণৰ বাবে কমন ৰূমত বেচিন আৰু পায়খানা, পেচাব খানাত পানীৰ টেপৰ ওপৰিও বেচিনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(২) কমন ৰূমত (ছোৱালী জিৰণি চৰা) ছোৱালীবোৰৰ সুবিধাৰ্থে দুখন ডাঙৰ টেবিলৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। লগতে তিনিখন ফেন আৰু পৰ্দাৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(৩) আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হল কমন ৰূমটো ছোৱালীৰ সংখ্যা হিচাপে একেবাৰে সৰু, সেইবাবে ৰূমটো বঢ়োৱা হৈছে যাতে ছোৱালীবোৰৰ জিৰণি লোৱাৰ সুবিধা হয়।

ইমান বছৰে "ছোৱালী জিৰণি চৰাৰ" যি অলপ উন্নতি হৈছে, আপোনালোকৰ মহামূল্যবান ভোট পাই মই জয়ী হোৱাৰ পিছত আশাকৰোঁ মই মোৰ প্ৰতিজ্ঞা মতে আগতকৈ অলপ হলেও "জিৰণী চৰা"ৰ উন্নতি কৰি ছোৱালীবোৰৰ অসুবিধা দূৰ কৰিব পাৰিছোঁ। অইন অইন বছৰৰ দৰে এই বেলিও আমাৰ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ হৈ গল। মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতাসমূহ সুচাৰু ৰূপে চলাবলৈ সুযোগ পালো প্ৰতিযোগী সকলোৰ আন্তৰিকতাৰ কাৰণে। তেওঁলোকৰ উন্নত প্ৰতিভাই আগলৈও পথপ্ৰদৰ্শক হৈ থাকিব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

মোৰ ইচ্ছা আছিল মোৰ বিভাগৰ খেলবোৰত বিজয়ীবোৰক মূল্যবান পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত কৰাৰ, কিন্তু সীমিত বাজেটৰ কাৰণে মোৰ এই ইচ্ছা সম্ভৱপৰ হৈ নুঠিল কাৰণে মই ভীষন দুখিত। যি সকল প্ৰতিযোগী সুফল লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিলে তেখেত সকললৈ মই হিয়া ভৰা ওলগ যাচিছোঁ আৰু বিজয়ী হব নোৱাৰা সকলক অহা বছৰৰ বাবে নিজকে নিপুন খেলুৱৈ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠি ত কৰিবলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা লগতে উজ্জ্বল ভবিষ্যত কামনা কৰিছো। শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাগুৰু শ্ৰী দিলীপ ঘোষ চাৰ আৰু শ্ৰদ্ধেয় দিপু চাচা সহায় সহানুভূতি আৰু পৰামৰ্শ আগ বঢ়োৱাৰ বাবে তেখেত সকলোলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো। মোৰ খেলবোৰ সুচাৰু ৰূপে পালন কৰাত যিসকল বান্ধবী আৰু ভনী সহায় কৰিলে তেখেত সকল হল -- লাভলী, নাজনিন, ৰত্না, জান্নাতুন, আকলিমা, হেনা, ৰুবী, বেবী, ৰিমা, হেমপ্ৰভা, গায়ত্ৰী, ভাস্বতী, তথা এপোলো ১৬ মেচ, একাডেমী, নুৰভৱন,খ্ৰিচিষ্ঠাৰ শান্তি, আদি মেচবোৰত থকা বান্ধবী আৰু ভগী সকলে মোক যি সহায় আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু চিৰকৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভবিষ্যত আৰু উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিলো।

" জয়হিন্দ"

ছামিমা মেহজবিন মণ্ডল (ৰুবা)
সম্পাদিকা, ছোৱালী জিৰণি চৰা,
বি. এন. কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা,২০০০-২০০১

■ ৪১ তম ■

বাৰ্ষিক আলোচনী

ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী।

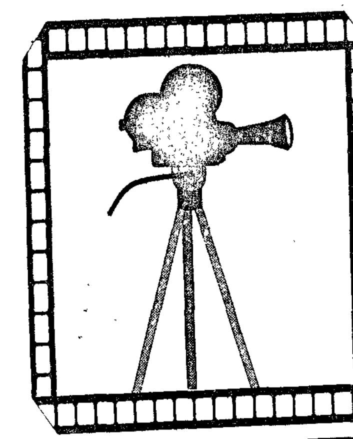

চিত্ৰমালা বিভাগ

Principal & Teaching Staff,
B.N. College, Dhubri

Editorial Board,
B.N. College, Dhubri

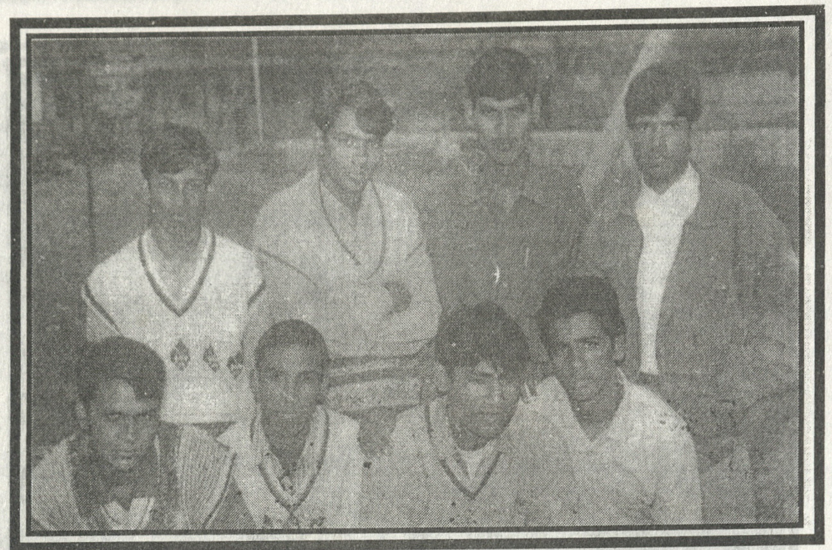

Kabadi Champion Team
B.N. College, Dhubri

Cricket Champion Team,(T.D.C. 3rd Year)
B.N. College, Dhubri

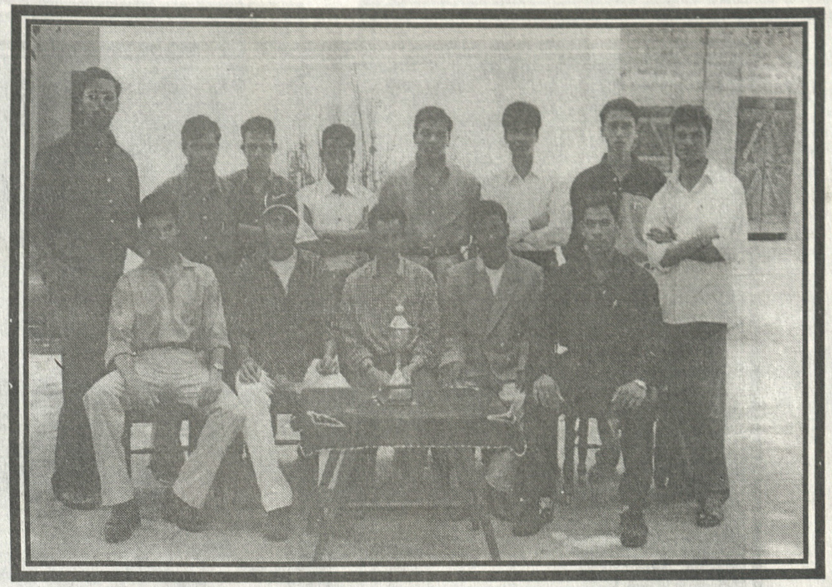

Inter Lodge Cricket Tournament Champion Team
(Shonali & Kargil) Lodge
B.N. College, Dhubri

Social Workers Team,
B.N. College, Dhubri

Principal, Vice-Principal, Professors,
U.D.A. & Magazine Secretary
B.N. College, Dhubri

Best Drama "Nandini"
(Mehboob, Raj, Maleque, Raju,Nasir,Nabanita, Shohidur)
B.N. College, Dhubri

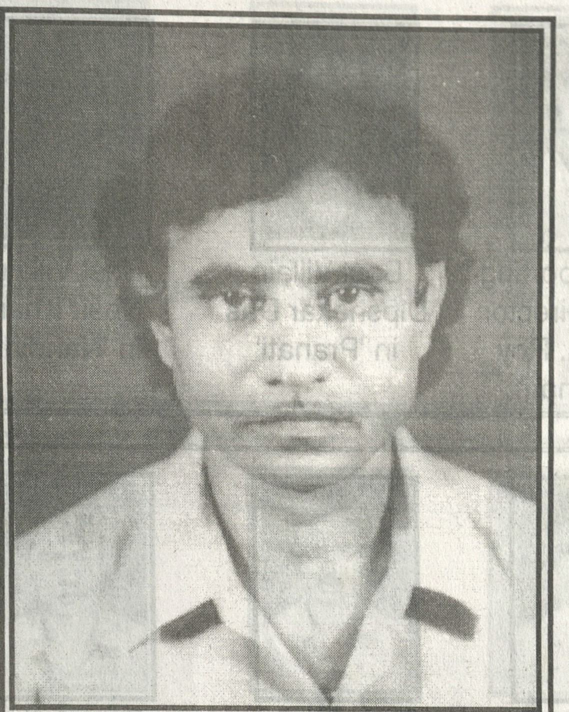

Best Player Cricket & Football (Exhibition Match)
Prof. Shamsul Huda.(H.O.D. English)

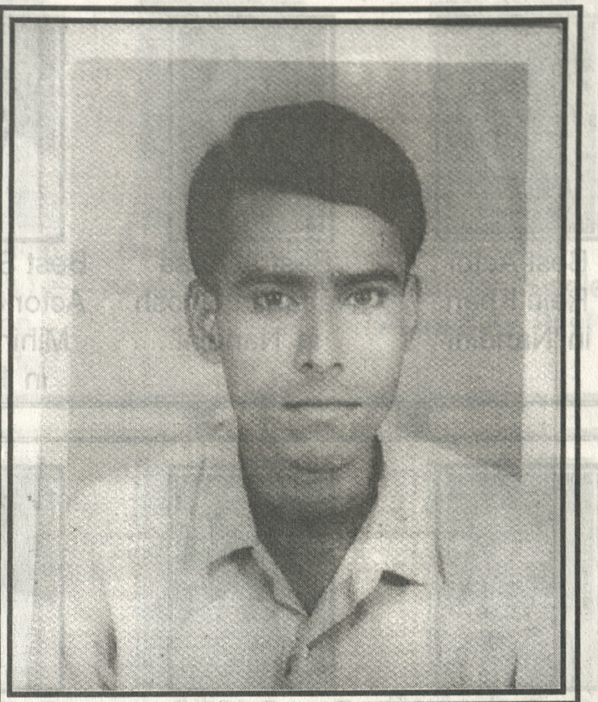

Best Athelete (Boys')
Samiul Islam

Mr. B.N.(2000-2001)
Debabrata Roy

Best Athelete(Girls')
Jesmin Begum.

Best Actor
Raju Khan
in 'Nandini'

Best Actress
Nabanita Ghosh
in 'Nandini'

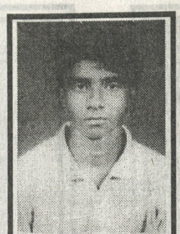
Best Supporting
Actor & Director
Mihir Ch. Roy
in 'Pranati'

Best Villain
Dipshekar Das
in 'Pranati'

Best Villain
Nasir Khan
in 'Nandini'

Best Comedian
Zahirul Islam

Best Comedian
Bacchu Islam

Best Singer
Sudip Banerjee

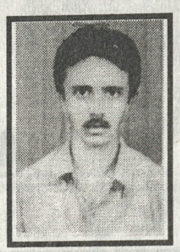
Best Recitor
B. Podder

Best Artist
B. Barman

1st
Go As You like
S. A. Mollah

Girls' Single
Caroom Champion
Reema Chowdhury

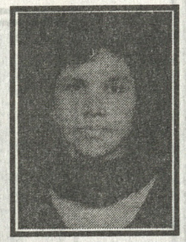
Girls'
Ludo Champion
Rezina Sultana

Girls'
Chess Champion
Arminsina Begum

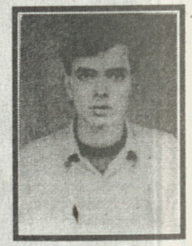
Best Player
Volley Ball
M. Rahman

Best Player
in Cricket
S.R. Chowdhury

Man of the Match
S. Pradhani.

Best Player
in Caroom
Rose Hussain

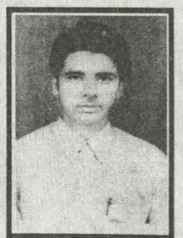
Best Player
in Kabadi
Amirul Hoque

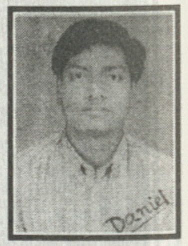
Boys'
Chess Champion
Daniyel Hassan

Table Tennis
Champion(Double)
P. P. Saha.

Best Umpire
Jahirul Islam

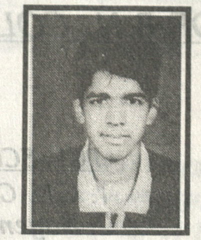
Arm Wrestling
(60-70Kg.)
Champion
R. A. Mondol.

Best Exibitioner
Keya Chowdhury.

Best Player
Bad Minton(Single)
Pranab Kr. Paul

Yogashan
Champion
Dipankar Nath

Best
Social Worker
Sanjit Kr. Nath

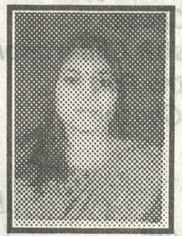
Caroom
Runners Up
J. Begum

Chess
Runners Up
Saiful Islam

Go As You Like
Runners' Up
Monowar Hussain

Bridge Champion
Enamul Ahmed & Ashim Kr. Nath.

Best Girls'
Bad Minton Player
(Single & Double)
Jesmin Begum

Caroom
Champion
(Single & Double)
Jesmin Begum

LIST OF TEACHERS OF B.N. COLLEGE, DHUBRI

(ARTS STREAM)

ENGLISH
1. S. Huda .
2. Uma Mukherjee.
3. Mirjahan Ali Mondal.
4. Soleman Ali Mondal.
5. Noor Hussain.

ECONOMICS
1. G.C. Brahma.
2. Saber Ali Sk.
3. F. Alfaruqe.
4. A.M. Md. M. Rahman

POL. SCIENCE
1. G.N. Goswami.
2. Nagendra Nath Roy.
3. Basir Ahmed.
4. Sudarshan Roy

PHILOSOPHY
1. L.C. Nath.
2. Rita Bora.
3. Nabanita Debi.

ASSAMESE
1. Ms. Karuna Das.
2. Dr. D.K. Adhikary.
3. Ms. Baby Bora.
4. Upendrajit Sarma.
5. Karuna Kanta Das.

BENGALI
1. Dr. R.K. Mukherjee.
2. Dilip Kr. Ghose.
3. Dr. Debasish Chakraborty.
4. Dr. Suchitra Pal.
5. Ms. Dipa Ghosh.

HISTORY
1. B.C. Chakraborty.
2. A.M. Mondal.
3. A.A. Ahmed.
4. Rabindra Das.

ARABIC
1. Salehuddin Ahmed.
2. Md. Mokshed Ali Jotdar.
3. Abdullah

SANSKRIT
1. Ms. Shahana Begum.
2. Atul Ch. Sarma.
3. Ms. Mousuma Bhattacharjee.

HINDI
1. T.K. Sarma.
2. Dr. Mohan Ch. Roy.
3. Samir Jha.

LIBRARIAN
1. Sri D.K. Das.

(SCIENCE STREAM)

PHYSICS
1. Dr. K.C.Kalita.
2. Padumi Kalita.
3. C.Bepari.
4. M. Neog.
5. Motiur Rahman.
6. Hiten Sarma.
7. Nandita Prodhani.

CHEMISTRY
1. Abhijit Das.
2. T.N. Chakraborty.
3. A. A. Mondal.
4. Shahidul Islam.
5. Dhruba Chakraborty.
6. Mousumi Das.
7. Susmita Sengupta.

BOTANY
1. Dr. N.C. Baruah.
2. N.N. Das.
3. Sokiruddin Ahmed.
4. P. K. Sarma.
5. Nabami Basumatary.
6. Piyush Kr. Mishra.

ZOOLOGY
1. B.C. Talukder.
2. Dr. K.C. Das .
3. Pranati Das.
4. J.Basumatary.
5. D.K. Guha.
6. Md. Azad Ali.

MATHEMATICS
1. T.C. Das.
2. Shamsul Houque.
3. Sayad Ali Ahmed.
4. Shahzahan Hussain Sarkar.
5. Abdul Baten.

STATISTICS
1. B.K Sarma.

Non-Teaching Staff, LIST OF B.N.COLLEGE,DHUBRI.

3rd Grade

1. Sri S.A. Mazid.
2. Sri A.K. Chanda.
3. Sri P.K. Chakraborty .
4. M. Sk.
5. Sri R. K. Nath.
6. Sri P.C. Barman.
7. Anupom Nag.
8. Md. Sahibar Rahman.
9. Sri Biswajit Mondal
10. S.K.H. Nuruzzaman Ahmed.

Non-Teaching Staff, LIST OF B.N.COLLEGE,DHUBRI

4th Grade

1. Sri Gopal Mahato.
2. Sri Hiru Mahato.
3. C.D. Talukdar.
4. Sri Debiram Kumar.
5. Sri Sushil Nath.
6. Abdul Haraz.
7. Sri Kailash Nath.
8. Sri Abhay Das.
9. Sri K.C. Rabha.
10. Sri S. Hussain.
11. Sri Jiten Roy.
12. Sri P.C. Nath.
13. Smti. Damayanti Das.
14. Sri Krishna pada Nath.
15. Sri Rushen ch. Nath.
16. Md. Mokbul Hussain.
17. Sri Nurul Huda Sarkar.
18. Sri Sushil Roy.
19. Sri Monjoy Sarkar.
20. Smti. Bitani Basfore.
21. Sri Probin Kr. Das.
22. Sri Profulla Kr. Kalia.
23. Sri Ranjit Kumar.
24. Md. Toufik Ahmed.

LIST OF STUDENT UNION BODY OF B.N. COLLEGE, DHUBRI

President	-- Dr. A.E. Md. K. Zaman, M.Sc. Ph.D., Principal, B.N.Collage,Dhubri.
Vice President	-- Sri. G. N. Goswami M.A., Vice-Principal, B.N. Collage, Dhubri.
General Secretary	-- Abdullah Zabed Ahmed
Asst. General Secretary	-- Mostafizur Rahman
Secy. Debate & Culture	-- Mizanur Ali Ahmed
Secy. Social Service	-- Harun-Al-Rashid
Secy. Football & Gymnasium	-- Liaqat Hussain Hazarika
Secy. Cricket & Hocky	-- Khaledul Islam
Secy. College Sport	-- Monoj Nath
Secy. Music,Drama & Fine Arts	-- Ruhul Aminur Alom Mollah
Secy. Magazine	-- Shohidur Rahman Chowdhury
Secy. Minor Games	-- Abdul Maleque Sarkar
Secy. Ladies Common Room	-- Samima Mehjabin Mondol
Secy. Boys' Common Room	-- Md. Shahidur Rahman

Feel ! The difference between
Nearly Right and
Exactly Right

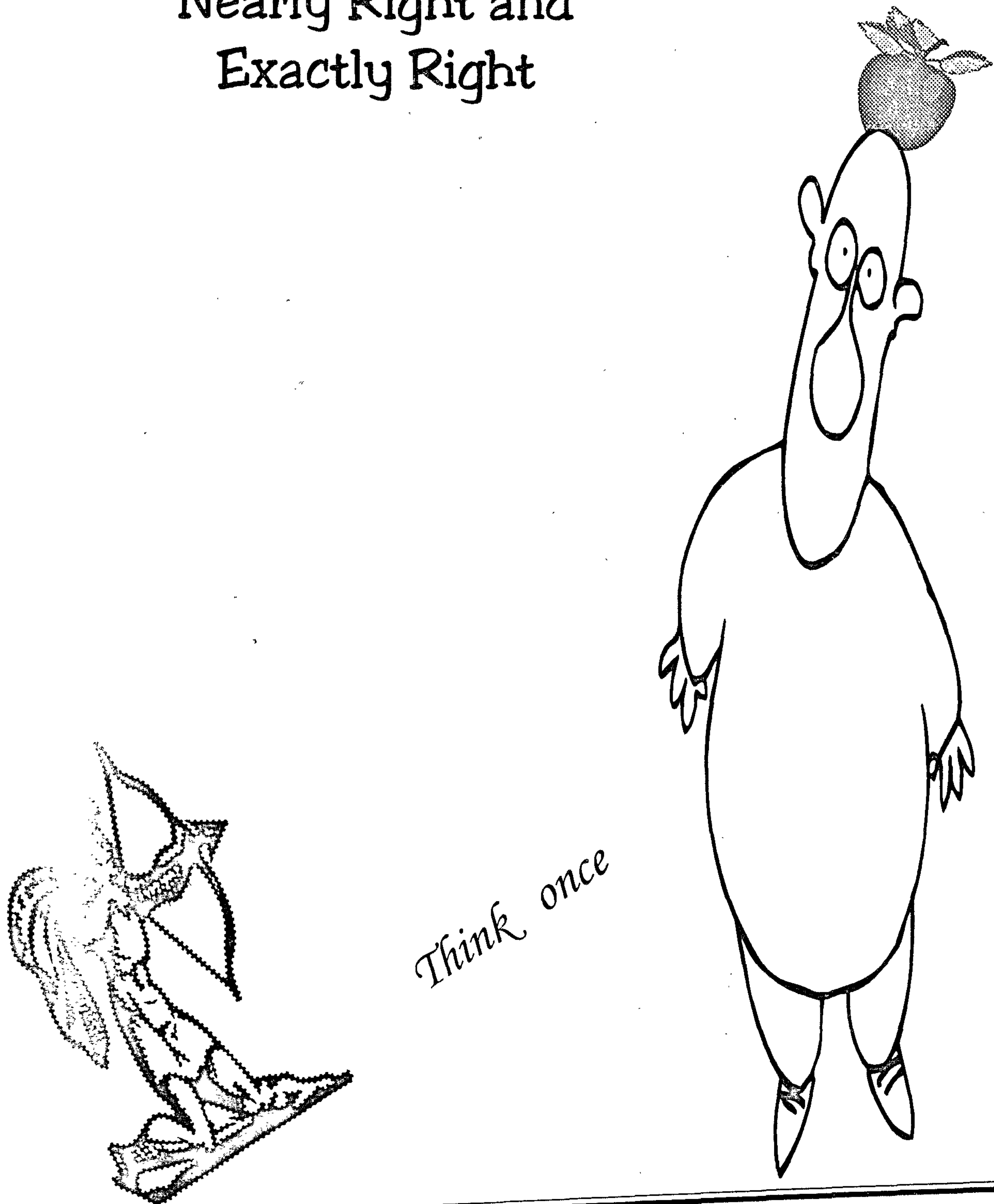

Editorial Board

Proffesor & Staff

Non-Teaching Staff

Students' Union

PRINTED BY : THE EXBO PRINTERS, DHUBRI, PH:30497